

 Latvenergo

ILGTSPĒJAS UN GADA PĀRSKATS 2015

KONCERNA PROFILS

DARBĪBAS INDIKATORI

KONSOLIDĒTAIS
GADA PĀRSKATS

2

Saturs

Priekšvārds	4	Latvenergo koncerna darbības indikatori	
Latvenergo koncerna attīstība	6		
Latvenergo koncerna profils		2.1. Ekonomiskā atbildība	64
1.1. Īsumā par pārskatu	10	2.2. Sabiedrība	68
1.2. Koncerna raksturojums	12	2.3. Atbildība par produktu	72
1.3. Koncerna stratēģija	14	2.4. Vides aizsardzība	80
1.4. Korporatīvā sociālā atbildība	16	2.5. Darbinieki un darba vide	86
1.5. Koncerna pārvalde	20		
1.6. Koncerna vadība	30	Pārskats par <i>zaļajām</i> obligācijām	90
1.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums/ Revīzijas komitejas ziņojums	36	Ilgtermiņa aspektu būtiskums un atbilstība <i>GRI</i> aspektiem	92
1.8. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	38	<i>GRI</i> indikatoru tabula	93
1.9. Būtiskāko aspektu noteikšana	44	Lietotie saīsinājumi	97
1.10. Darbības segmentu raksturojums	46	Neatkarīgu revidentu ziņojums par ilgtspējas pārskatu	98
1.11. Koncerna iepirkumi	60	Konsolidētais gada pārskats	
		Galvenie darbības rādītāji	103
		Vadības ziņojums	104
		Konsolidētie finanšu pārskati	107
		Neatkarīgu revidentu ziņojums	164

Godātie lasītāji!

G4-1

2015. gads mums bijis pilns izaicinājumiem, jaunām tendencēm un notikumiem. Būtiskākie notikumi šajā periodā ir Latvijas mājstaimniecību pievienošanās elektroenerģijas tirgum, Baltijas valstu dziļāka integrācija Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū, Daugavas hidroelektrostaciju rekonstrukcija, kā arī veiksmīgā AS „Latvenergo” zaļo obligāciju emisija.

Latvenergo koncerns sarežģītajos elektroenerģijas tirgus apstākļos ir pierādījis sevi kā prasmīgs komersants ar pieredzi, spēju reaģēt uz dažādām situācijām un izmantot tās, stiprinot savu līdera pozīciju Baltijā. Pieredze elektroenerģijas pārdošanā brīvā tirgus apstākļos mums ir kopš 2007. gada. Tādēļ ir bijusi iespēja savlaicīgi veltīt gan laiku, gan resursus, investējot klientu apkalpošanas standartu pārveidošanā tirgus un konkurences apstākļiem, radot jaunus piedāvājumus, uzlabojot un veidojot jaunas klientu apkalpošanas un norēķinu platformas elektroniskajā vidē. Visu iepriekšminēto apvieno salīdzinoši jaunais vārds *Elektrum* – *Latvenergo* koncerna ieviestais elektroenerģijas pārdošanas zīmols, kas nu veido piedāvājumus arī mājstaimniecībām Latvijā.

2015. gadā visās Baltijas valstīs bija novērojamas zemākas vairumtirdzniecības elektroenerģijas cenas nekā gadu iepriekš. Papildus globālajiem notikumiem šo procesu veicinājusi Baltijas valstu dziļāka integrācija Ziemeļvalstu tirgū aizvadītajos gados. Gada beigās pabeigta Lietuvas un Zviedrijas starpsavienojuma *NordBalt*, kā arī Lietuvas–Polijas starpsavienojuma *LitPolLink* izbūve, un tas veicina vēl dziļāku Baltijas integrāciju. Abi šie starpsavienojumi ar pilnu jaudu sāk darboties 2016. gadā, un tieši starpsavienojumu darbības uzsākšana ir viens no būtiskākajiem notikumiem pēc pārskata gada beigām.

Latvenergo koncerns, apzinot tirgus un lietotāju intereses, kā arī izmantojot līdzšinējo pieredzi, ir nodrošinājis augstu klientu lojalitāti, kas ļāvis mums saglabāt vadošā elektroenerģijas komersanta pozīciju ne tikai Latvijā, bet visā Baltijā. *Latvenergo* koncerna tirgus daļa Baltijā ir aptuveni trešdaļa. 2015. gadā *Latvenergo* koncerns pārdevis saviem klientiem 7 869 GWh elektroenerģijas, no tās trešdaļa jeb 2 539 GWh pārdotas Lietuvā un Igaunijā. 2015. gadā *Latvenergo* koncernā ir saražotas 3 882 GWh elektroenerģijas un 2 408 GWh siltumenerģijas.

Mēs lepojamies, ka Latvija ir viena no tām Eiropas Savienības valstīm, kur ievērojama daļa enerģijas tiek saražota, izmantojot atjaunīgos energoresursus. Tādēļ grūti pārvērtējama ir mūsu Daugavas HES loma.

2015. gadā Daugavas HES saražotā elektroenerģija veido 47 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma, taču mūsu mērķis ir šo proporciju kāpināt. Tādēļ *Latvenergo* koncerns veic plānveidīgu, pakāpenisku Daugavas HES rekonstrukciju projektu, kas noslēgsies 2022. gadā. Rekonstruētās turbīnas spēj darboties vēl vismaz 40 gadus, turklāt arī to efektivitāte ir augstāka.

2015. gads Latvijas vēsturē ieies kā viens no sausākajiem gadiem Daugavas mērījumu vēsturē, tik zemu pieteci neatceras pat pieredzes bagātākie hidroelektrostaciju darbinieki. Daugavā nebija ierastās ūdeņu bagātības, tādēļ savu lomu un panākumus *Latvenergo* koncerna diversificētajā ražošanas portfeli pierādīja Rīgas TEC: 2015. gadā Rīgas TEC saražoja par 23 % vairāk elektroenerģijas nekā 2014. gadā. Modernizētās Rīgas TEC darbojās efektīvi un elastīgi, darbības režīmus pielāgojot elektroenerģijas tirgus apstākļiem. Īpaši jāizceļ tas, ka efektīva Rīgas TEC darbība ierobežoja elektroenerģijas cenas pieauguma risku Latvijas un Lietuvas tirdzniecības apgabalā. Mūsu rekonstruētās TEC ir ieguvums ne tikai lietotājiem, bet arī Latvijas enerģētiskajai neatkarībai kopumā.

Turpinot iepriekš sekmīgi uzsāktu darbību parāda vērtspapīru tirgū, AS „*Latvenergo*” šogad emitējusi zaļās obligācijas EUR 75 miljonu apmērā. Ar šīm obligācijām piesaistītie līdzekļi tiek ieguldīti vienīgi *zaļajai* domāšanai atbilstošos projektos, kas veicina atjaunīgo energoresursu izmantošanu, energoefektivitāti un vides aizsardzību. Ar lepnumu jāatzīst, ka esam pirmā valsts kapitālsabiedrība Austrumeiropā, kas kapitāltirgū iziet ar *zaļajiem* vērtspapīriem, un par AS „*Latvenergo*” *zaļo* obligāciju satvaru tika saņemts visaugstākais – *tumši zaļais* vērtējums. Ņujorkas Taimskvērā (*Times Square*) *Nasdaq* birža, sveicot *Latvenergo* ar pirmo *zaļo* obligāciju iekļaušanu Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā, uz biržas ēkas sienas iededza *Latvenergo* logotipu un apsveikumu.

Jāuzsver, ka ļoti veiksmīgas ir bijušas arī līdzšinējās obligāciju emisijas – ir diversificēts koncerna aizņēmumu portfelis, kā arī augstā investoru interese pierāda *Latvenergo* koncerna drošumu un stabilitāti. To apliecina arī starptautiskās kredītreitingu aģentūras *Moody's Investor Service* 2015. gada sākumā paaugstinātais kredītreitings, nosakot to Baa2 ar stabilu nākotnes vērtējumu.

Latvenergo koncerns arī 2015. gadā turpina līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar ieinteresētajām pusēm. Tas ir labās prakses paraugs kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskās, gan operatīvās darbības līmenī. Kopš 2009. gada *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskats tiek sagatavots atbilstoši *Global Reporting Initiative (GRI)* prasībām. Šogad esam gājuši soli tālāk – 2015. gada pārskats ir sagatavots atbilstoši *GRI* jaunāko G4 vadlīniju pamata (*Core*) prasībām. Līdz ar padziļināto ieinteresēto pušu iesaisti pārskata satura noteikšanai pārskatā pilnveidots un papildināts sniedzamās informācijas apjoms.

Korporatīvās sociālās atbildības jomā aizvadītajā gadā esam aktīvi veicinājuši interesi par eksaktajām zinātnēm un turpinājuši atbalstīt izglītību. 20. gadskārtu aizvadīja erudīcijas konkurss skolu jauniešiem „Eksperiments”, bet savus eksperimentus skolēniem, nākamajiem studentiem, ar pārliecību par fizikas aizraujošo dabu turpina demonstrēt portāls *fizmix*. 2015. gadā durvis vēra Latvijā pirmā eksaktās ievirzes vidusskola augstskolas paspārnē – Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vidusskola, bet Rīgas Tehniskajā universitātē atklāta AS „*Latvenergo*” radošā laboratorija, kurā ikviens students var realizēt savas inženiertehniskās idejas un gūt praktiskas iemaņas. Jāpiebilst, ka šis AS „*Latvenergo*” atbalstītais projekts aizvadītajā gadā ieguvis Latvijas Studentu apvienības Gada balvu nominācijā „Gada ieguldījums akadēmiskās dzīves veicināšanā”. Šajā jomā mums ir ļoti stipras tradīcijas, un mēs tās turpināsim.

2015. gads vērtējams kā laba platforma 2016. gada izaicinājumiem. Lai arī mums ir pamats izjust gandarījumu un lepnumu par šajā sarežģītajā laikā paveikto, ir jāatceras, ka tirgus un konkurences vide nepiedod tiem spēlētājiem, kas uzskata, ka viņu iepriekšējie sasniegumi devuši tiesības uz kādām atlaidēm. Tādēļ mēs turpinām strādāt, lai saviem klientiem aizvien spētu piedāvāt jaunus, konkurētspējīgus un pievilcīgus tirgus produktus, uzturot augstu konkurētspēju Baltijas elektroenerģijas tirgū. Tādējādi mūsu klienti būs vislielākie ieguvēji.

Dr. sc. ing. Āris Žīgurs,
AS „*Latvenergo*” valdes priekšsēdētājs

Latvenergo koncerna attīstība

Latvenergo koncerns attīstās kopsoļī ar elektroenerģijas tirgus atvēršanos Baltijā un integrāciju Ziemeļvalstu tirgū.

2007. gads 2008. gads 2009. gads 2010. gads

Latvijā tiek atvērts elektroenerģijas tirgus juridiskajām personām

Sāk darboties pirmais elektroenerģijas starpsavienojums starp Baltiju un Ziemeļvalstīm – *Estlink-1*

AS „Latvenergo” Igaunijā nodibina meitassabiedrību *Latvenergo Kaubandus, OÜ* (pašreiz – *Elektrum Eesti, OÜ*)

AS „Latvenergo” Lietuvā nodibina meitassabiedrību *Latvenergo Prekyba, UAB* (pašreiz – *Elektrum Lietuva, UAB*)

Sāk darboties AS „Latvenergo” klientu pašapkalpošanās portāls *e-latvenergo.lv* (pašreiz – *elektrum.lv*)

Sāk darboties Rīgas TEC-2 atjaunotais pirmais energobloks

Atveroties elektroenerģijas tirgiem juridiskajām personām Lietuvā un Igaunijā, *Latvenergo* koncerns palielina pārdošanas apjomu Baltijas valstīs

2011. gads

Latvenergo koncerns – lielākais mazumtirdzniecības elektroenerģijas tirgotājs Baltijas valstīs

2012. gads 2013. gads 2014. gads 2015. gads

Latvenergo koncerns
ievieš elektroenerģijas
tirdzniecības zīmolu
Elektrum

Diversificējot finansējuma
avotus, AS „Latvenergo”
emitē obligācijas

No 1. janvāra Igaunijā
pilnībā ir atvērts
elektroenerģijas tirgus,
iekļaujot tajā
mājsaimniecības

Ekspluatācijā nodod
Rīgas TEC-2 otro
energobloku, tādējādi
iegūstot Baltijā
modernāko un efektīvāko
koģenerācijas
staciju

Latvenergo koncerns visu
saražoto elektroenerģiju
pārdod *Nord Pool* biržā

Ekspluatācijā nodod
projekta *Kurzemes loks*
330 kV elektropārvades
līniju *Grobiņa – Ventspils*

Pabeigts otrais
starp savienojums
starp Baltiju un
Ziemeļvalstīm – *Estlink-2*,
samazinot elektroenerģijas
cenu starpību reģionos

No 1. janvāra Latvijā
pilnībā ir atvērts
elektroenerģijas
tirgus, iekļaujot tajā
mājsaimniecības

AS „Latvenergo” – pirmā
valsts kapitālsabiedrība
Austrumeiropā, kas emitējusi
zaļās obligācijas

Pabeigta Lietuvas
elektroenerģijas
starp savienojumu ar
Zviedriju un Poliju izbūve,
tādējādi vēl vairāk
integrējot Baltijas
valstis Ziemeļvalstu
tirgū

Latvenergo koncerna profils

Sagatavots atbilstoši GRI G4 vadlīniju pamata (Core) prasībām

Latvenergo koncerna profils

1.1. Īsumā par pārskatu	10
1.2. Koncerna raksturojums	12
1.3. Koncerna stratēģija	14
1.4. Korporatīvā sociālā atbildība	16
1.5. Koncerna pārvalde	20
1.6. Koncerna vadība	30
1.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums/ Revīzijas komitejas ziņojums	36
1.8. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	38
1.9. Būtiskāko aspektu noteikšana	44
1.10. Darbības segmentu raksturojums	46
1.11. Koncerna iepirkumi	60

1.1. Īsumā par pārskatu

G4-22	Pārskata periods	2015. gads (1. janvāris – 31. decembris)
G4-23	Ziņošanas biežums	Katru gadu, kopš 2009. gada – atbilstoši <i>Global Reporting Initiative (GRI)</i> vadlīnijām.
	Publicēšanas datums	2016. gada 20. aprīlis.
G4-28	<i>Global Reporting Initiative</i>	2015. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši <i>GRI</i> G4 vadlīniju pamata (Core) prasībām (2012.–2014. gadam – <i>GRI</i> 3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām)
G4-29	Pārskata ietvars	Pārskatā ir atklāta informācija par <i>Latvenergo</i> koncernu (sk. 1.2. sadaļa „Koncerna raksturojums”).
G4-30	Pārskata satura noteikšanas principi	2015. gadā veikta padziļināta ieinteresēto pušu iesaiste pārskata satura noteikšanai. <i>Latvenergo</i> koncerns organizēja ieinteresēto pušu semināru, kur tika noskaidrots ieinteresēto pušu viedoklis par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem. Papildus koncerna darbinieki tika lūgti izteikt viedokli par būtiskiem koncerna ilgtspējas aspektiem ikgadējā darbinieku aptaujā.
G4-31		Apvienojot ieinteresēto pušu viedokļu izvērtējumu ar koncerna vadītāju viedokļu aptauju par <i>Latvenergo</i> koncerna darbībai un ilgtspējīgai attīstībai būtiskiem aspektiem, ir izveidota būtiskuma matrica (sk 45. lpp.), ko apstiprinājusi koncerna vadība. Līdz ar to pārskatā pilnā apmērā atklāta vispārīgā standarta informācija (<i>General Standard Disclosures</i>) par <i>Latvenergo</i> koncerna darbību, kā arī, pamatojoties uz izvērtēto būtiskumu, <i>Latvenergo</i> koncerna darbībai būtiski 22 ilgtspējas aspekti un 33 specifiskās standarta informācijas indikatori (sk. <i>GRI</i> indikatoru tabulu 93. lpp.). Informācija atklāta atbilstoši <i>GRI</i> G4 pamata (Core) prasībām (sk. tabulu <i>GRI</i> G4 pārskata kvalifikācijas nosacījumi). Specifiskās standarta informācijas indikatori ietver 9 enerģētikas nozarei specifiskus indikatorus (apzīmēti ar EU), kas ir atklāti atbilstoši <i>GRI</i> Elektroenerģētikas sektora papildinājumu (<i>Electric Utilities Sector Disclosures</i>) prasībām. Pārskata sagatavošanas detalizēts procesa apraksts ir sniegts sadaļā 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”.
	Datu mērījumu metodes	Pārskatā ietvertā informācija ir iegūta no iekšējām informācijas sistēmām, kurās koncernam ir pilna kontrole pār datu apkopošanu un informācijas kvalitāti. Datu uzticamību nodrošina izveidotās iekšējās kontroles sistēmas. Salīdzinotam vērtējumam par koncerna attīstību visās tā darbības jomās dati atspoguļoti vairāku gadu griezumā. Pārskatā ietvertajiem datiem ir norādīts to ieguves veids. Ir izmantotas trīs datu ieguves metodes: • nomērīts – dati ir precīzi nomērīti; • vērtēts – dati ir aptuveni novērtēti uz pieņēmumu bāzes; • aprēķināts – dati ir iegūti aprēķina rezultātā. Pārskatā ietvertās informācijas datu mērījumu metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu ilgtspējas pārskatiem.
	Revidenta apliecinājums	Revidenta ziņojumu par 2015. gada Ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA „Ernst & Young Baltic”.
	Pārskata formāts	PDF versija pieejama: <i>Latvenergo</i> interneta vietnē http://www.latvenergo.lv (latviešu un angļu valodā) <i>GRI</i> starptautiskajā Ilgtspējas pārskatu datubāzē http://database.globalreporting.org/ (angļu valodā).
	Kontakti	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: sustainability@latvenergo.lv .

GRI G4 pārskata kvalifikācijas nosacījumi

	Pamata (Core)	Padziļināts (Comprehensive)
Vispārīgā standarta informācija	Vismaz 34 noteikti indikatori	Visi 58 indikatori
Specifiskā standarta informācija		
Vispārīgā vadības pieeja	Tikai būtiskiem aspektiem	Tikai būtiskiem aspektiem
Indikatori	Vismaz viens indikators katram būtiskam aspektam	Visi indikatori katram būtiskam aspektam
Specifiskā industrijas standarta informācija	Jāatklāj, ja ir pieejama kompānijas industrijai un ja ir būtiska	Jāatklāj, ja ir pieejama kompānijas industrijai un ja ir būtiska

1.2. Koncerna raksturojums

G4-3

Latvenergo koncerns ir vadošais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijas valstīs

G4-4

G4-5

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu. Latvenergo koncerna struktūru veido komercsabiedrību

G4-6

G4-7

kopums, kurā izšķirošā ietekme ir mātessabiedrībai AS „Latvenergo”, kurā ietilpst septiņas meitassabiedrības. Visas AS „Latvenergo” akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” ir līdzdalība asociētajā sabiedrībā AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” – 46,3 % (Latvenergo koncerns – 48,15 %). Tāpat AS „Latvenergo” ir finanšu ieguldījums AS „Rigas siltums” (0,005 %).

Plašāka informācija par Latvenergo koncerna darbības segmentiem un klientiem ir atspoguļota pārskata 1.10. sadaļā „Darbības segmentu raksturojums”.

G4-8

G4-9

AS „Latvenergo” līdzdalības daļa procentos meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās

G4-13

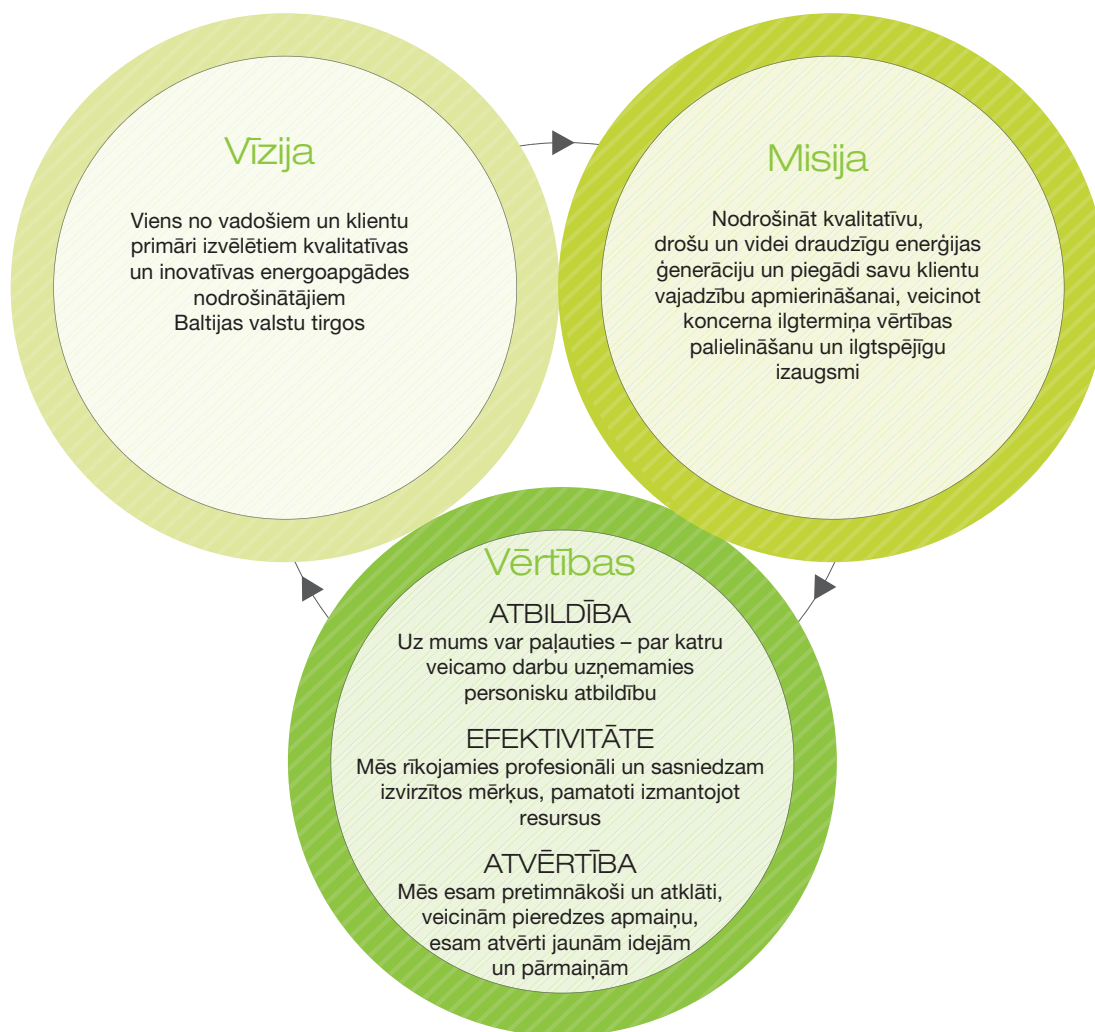
	Darbības valsts	Darbības virziens	Līdzdalības daļa procentos
AS „Latvenergo”	Latvija	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana un pārdošana	
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100 %
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvades aktīvu noma	100 %
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %
Elektrum Eesti, OÜ*	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %
Elektrum Lietuva, UAB	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100 %
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana, pārvade, sadale un pārdošana Liepājā	51 %
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldība	46,3 %**

* Elektrum Eesti, OÜ ir meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija”, kas ar komercdarbību nenodarbojas.

** Latvenergo koncerna līdzdalības daļa – 48,15 %.

Latvenergo koncerna sabiedrību kontakti

	Juridiskā adrese	Interneta mājaslapa
AS „Latvenergo”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1230	http://www.latvenergo.lv/
AS „Sadales tīkls”	Šmerļa iela 1, Rīga, Latvija, LV-1160	http://www.sadalestikls.lv/
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Dārziema iela 86, Rīga, Latvija, LV-1073	http://www.let.lv/
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1010	http://www.eptirgotajs.lv/
Elektrum Eesti, OÜ	Liivalaia 45, 10145 Tallinn, Eesti	http://www.elektrum.ee/
Elektrum Lietuva, UAB	Gedimino Prospektas 18, Vilnius LT-01103, Lietuva	http://www.elektrum.lt/
SIA „Liepājas enerģija”	Ludviķa iela 15, Liepāja, Latvija, LV-3401	http://www.liepajasenergija.lv/

2015

Vispārēji fakti			
100 % kapitāla daļu pieder valstij			
Vertikāli integrēts energoapgādes pakalpojumu sniedzējs			
4 177 darbinieki			
Finanšu rādītāji			
Ieņēmumi	milj. EUR	929,1	
Peļņa	milj. EUR	85,0	
Aktīvi	milj. EUR	3 517,4	
Investīcijas	milj. EUR	190,5	
Kreditreitings	Moody's	Baa2 (stabils)	
Klienti			
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	7 869	
Tirgus daļa Baltijā	%	32	
Mazumtirdzniecības klientu skaits	skaits	865 tūkst.	
Pārdotā siltumenerģija	GWh	2 318	
Tehniskie parametri			
Ražošana			
Uzstādītā elektriskā jauda	MW _{el}	2 569	
Uzstādītā siltuma jauda	MW _{th}	1 844	
Sadale			
Līniju garums	km	94 120	
Transformatoru jauda	MVA	5 881	
Pārvade			
Līniju garums	km	5 251	
Transformatoru jauda	MVA	8 927	
Ilgtspējas pārskats atbilstoši GRI G4 vadlīnijām			
Ārēji pārbaudīts ilgtspējas GRI G4 pārskats			
Finanšu pārskati saskaņā ar SFPS			

1.3. Koncerna stratēģija

Nozīmīgi sasniegumi stratēģisko virsmērķu izpildē

Latvenergo koncerna stratēģija laika periodam līdz 2016. gadam tika izstrādāta un apstiprināta 2012. gada nogalē, ievērojot tolaik paredzamos izaicinājumus:

- elektroenerģijas tirgus pilnīga atvēršana Baltijā;
- elektroenerģijas ģenerācijas jaudu samazinājums reģionā;
- nepieciešamība būtiski pilnveidot elektroenerģijas sadales infrastruktūru un pakalpojumu kvalitāti;
- elektroenerģijas pārvades starpsavienojumu izbūve un Baltijas valstu tirgus tālāka integrēšana Ziemeļvalstu tirgū.

Atbilstoši identificētajiem nozīmīgākajiem ārējās vides izaicinājumiem, izpratnei par tuvāko gadu nozares un tautsaimniecības attīstību un ievērojot *Latvenergo* koncerna jau sasniegto spēcīgo pozīciju, stratēģijā tika definēti trīs virsmērķi:

- Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana;
- elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija;
- līdzsvarota tiklu attīstība.

2015. gadā katra virsmērķa izpildē ir panākts nozīmīgs progress.

Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana

Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana paredz kļūt par pilnvērtīgu un vienādi pozicionētu elektroenerģijas mazumtirdzniecības dalībnieku visās trijās Baltijas valstīs, saglabājot ekonomiski pamatotu tirgus daļu un palielinot klientu skaitu, orientējoties uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un mājāsaimniecībām.

Šis mērķis ietver izaicinošu uzdevumu, jo Baltijas elektroenerģijas tirgū ir novērojama pastiprināta cenu konkurence starp tirgus dalībniekiem, tai skaitā dalībniekiem ar ilgstošu pieredzi, kuriem ir gan plašs klientu loks, gan arī būtiski aktīvi, kā arī tirgus dalībniekiem, kuri Baltijas tirgū darbību uzsākuši salīdzinoši nesen.

No 2014. gada elektroenerģijas vairumtirdzniecības darījumi galvenokārt tiek veikti *Nord Pool* biržā. Jau pie pašreizējās Baltijas valstu integrācijas pakāpes Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū ar izbūvētajiem diviem starpsavienojumiem starp Somiju un Igauniju novērojama Baltijas reģiona elektroenerģijas cenu

tuvināšanās Ziemeļvalstu līmenim. 2016. gadā sagaidāmais izaicinājums Baltijas elektroenerģijas ģenerācijai un vairumtirdzniecībai ir 2015. gada nogalē pabeigto starpsavienojumu starp Zviedriju un Lietuvu, kā arī Poliju un Lietuvu pastāvīgas darbības uzsākšana.

Elektroenerģijas mazumtirdzniecībai 2015. gads bija zīmīgs ar tirgus pilnīgu atvēršanu Latvijā, nodrošinot tirgus atvēršanu arī mājāsaimniecību lietotājiem. *Latvenergo* koncerns ar šo uzdevumu tika galā veiksmīgi. Tirgus atvēršana noritēja bez vērā ņemamiem incidentiem. Tāpat lielākā daļa mājāsaimniecību klientu ir izvēlējušies saglabāt *Latvenergo* kā elektroenerģijas tirgotāju. Koncerns arī aktīvi līdzdarbojās aizsargāto lietotāju atbalsta mehānismu ieviešanā. Rūpējoties par klientu ērtībām, gada vidū tika modernizēts klientu pašapkalpošanās portāls un norēķinu sistēma, pilnveidojot un padarot ērtāku un uzskatāmāku klientu saziņu ar pakalpojumu sniedzēju.

Tirgus pilnīgas atvēršanas process Latvijā iezīmējās vienlaikus ar *Elektrum* zīmola ieviešanu Latvijas tirgū. *Elektrum* elektroenerģijas produkti Baltijas tirgū ieņem stabilu tirgus pozīciju, kas liecina par pakalpojuma kvalitāti un popularitāti.

Kopumā *Latvenergo* koncernam ir izdevies stiprināt savu pozīciju kā lielākajam elektroenerģijas tirgotājam Baltijā – 2015. gadā mazumtirdzniecībā pārdotas 7,9 TWh elektroenerģijas aptuveni 865 tūkstošiem klientu, nosedzot aptuveni trešo daļu no kopējā mazumtirdzniecības tirgus apjoma.

Elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija

Ģenerācijas avotu diversifikācija tiek īstenota, gan atjaunojot esošās jaudas, gan investējot jaunās ražotnēs, fokusējoties uz ekonomiski pamatotām investīcijām avotos ar zemu izmešu intensitāti. Vienlaikus tiek pilnveidota arī ražotņu efektivitāte.

2015. gadā tika veiksmīgi turpināta Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma, kas notiks līdz 2022. gadam. Programmas mērķis ir palielināt Daugavas HES efektivitāti, drošību un konkurētspēju.

Pašlaik *Latvenergo* koncerna rīcībā ir diversificēts jaudas portfelis – 976 MW gāzes kombinētā cikla koģenerācijas stacijas un 1 536 MW hidroelektrostacijas. *Latvenergo* koncerna ražotnes ļauj sekmīgi darboties gan bāzes, gan *pīķa* režīmos, elastīgi reaģējot uz procesiem elektroenerģijas tirgū.

Ilgtspējas trīs pīlāri

Līdzsvarota tīklu attīstība

Uzsākot stratēģijas īstenošanas periodu, elektroenerģijas sadales jomā lielākais izaicinājums bija sadales infrastruktūras straujā novecošana un zemi elektroapgādes nepārtrauktības un kvalitātes rādītāji.

Nemot vērā sadales infrastruktūras apmēru un sarežģīto struktūru, kvalitātes rādītāju uzlabošana, vienlaikus uzturot lietotājiem pieņemamu sadales pakalpojuma tarifu līmeni, ir ilgtermiņa process. AS „Sadales tīkls” attīstības plāns 2014.–2023. nosaka investīciju prioritātes turpmākajos gados, tajā skaitā gaisvadu līniju nomaiņu ar kabeļu līnijām, tīkla automatizāciju un viedo tehnoloģiju attīstīšanu. Jau pašreiz attīstības plāna aktivitāšu īstenošana ir nodrošinājusi būtiskus elektroenerģijas piegādes nepārtrauktības rādītāju uzlabojumus: elektroapgādes piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI), salīdzinot ar 2012. gadu, ir samazināts par 45 %, bet piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) – par 33 %.

Savukārt pārvades aktīvu attīstībā nozīmīgākais stratēģijas īstenošanas perioda projekts ir *Kurzemes loks*, kas sniegs pilnvērtīgāku iespēju izmantot Lietuvas

un Zviedrijas jūras kabeli *NordBalt*, vēl vairāk integrējot Baltijas valstis Ziemeļvalstu elektroenerģijas tīgū. Projekta īstenošanu no 2015. gada 1. janvāra veic AS „Augstsprieguma tīkls”, savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” nodrošina projekta realizācijai nepieciešamo finansējumu (plašāku informāciju skatīt 1.10. sadaļā „Darbības segmentu raksturojums”).

Lai nodrošinātu, ka stratēģiskās plānošanas process noris bez pārtraukumiem, jau 2015. gada nogalē tika uzsākta nākamā perioda (2017.–2020. gadam) vidēja termiņa stratēģijas izstrāde. Jaunā stratēģija ņems vērā šim periodam paredzamos izaicinājumus, kā arī tiks pilnveidota, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma, kas stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī, un Pārresoru koordinācijas centra izstrādāto vadlīniju prasības. Jaunās stratēģijas izstrādes darbu plānojam pabeigt 2016. gadā.

Īstenojot *Latvenergo* koncerna stratēģiju, tiek sniegts ieguldījums sabiedrības vajadzību apmierināšanā un palielināta koncerna vērtība, vienlaikus ievērojot ilgtspējas principus.

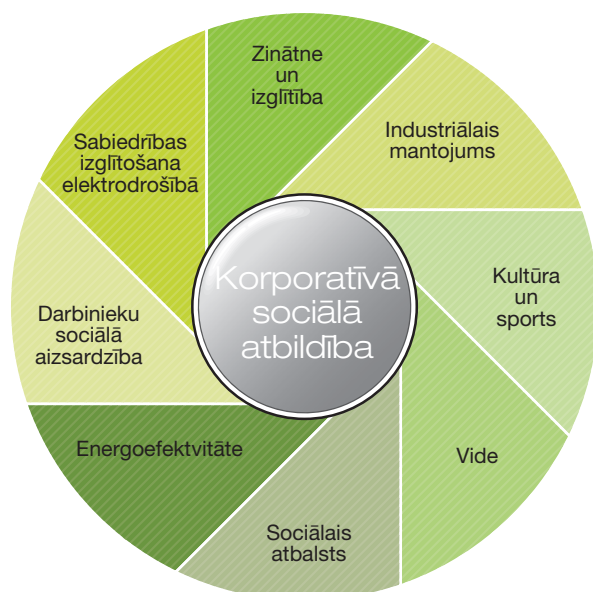
1.4. Korporatīvā sociālā atbildība

Atbildīgas uzņēmējdarbības līderis

Latvenergo koncerns ar korporatīvās sociālās atbildības (KSA) aktivitātēm veicina atbildīgu uzņēmējdarbības vidi Baltijas valstu reģionā. Atbildīga uzņēmējdarbība ir integrēta *Latvenergo* koncerna stratēģiskajos mērķos un attīstības uzdevumos, politikās un ikdienas darbā. *Latvenergo* koncerns izpilda tiesību aktos noteiktu un uzņemam brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību, vidi un tautsaimniecību, tādējādi sniedzot ieguldījumu koncerna ilgtspējīgā attīstībā. Ikdienu darbā īstenojam arī sociālās atbildības standartā ISO 26000:2010 noteiktos pamatprincipus.

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politika nosaka KSA pamatprincipus, virzienus un kritērijus. Koncerns īsteno tā darbībai un stratēģiskiem mērķiem atbilstošas KSA aktivitātes, kas veicina sabiedrības izpratni par atbildīgu uzņēmējdarbību un enerģētiku, sniedz būtisku ilgtermiņa ietekmi un nodrošina plašu sabiedrības grupu iesaisti. Koncerns akcentē arī KSA aktivitāšu saikni ar Baltijas valstu reģionu un elektroenerģiju vai cilvēku radošo enerģiju.

Korporatīvās sociālās atbildības aktivitāšu virzieni

Atbildīga biznesa nedēļas ietvaros 2015. gada 10. jūnijā organizētā konferencē „Atbildīgu ideju tirgus” *Latvenergo* koncerns popularizē KSA labo praksi. 2015. gada 24. novembra konferencē „Atklātība biznesā – iespēja vai risks” koncerns dalās ar pieredzi pārejā uz GRI G4 nefinanšu ziņošanas vadlīnijām. Savukārt 2015. gada 10. decembra Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācijas (LEEA) sēdes dalībniekus koncerns informē par ieinteresēto pušu semināra „*Latvenergo* koncerna ilgtspējīgai attīstībai būtiski aspekti” rezultātiem.

2015. gadā SIA „TNS Latvia” sagatavotā korporatīvās reputācijas pētījumā integrētie jautājumi par atbildīgu uzņēmējdarbību liecina, ka vairākums biznesa vides, iedzīvotāju, nozares ekspertu un mediju pārstāvju vērtē *Latvenergo* koncerna darbību kā atbildīgu biznesa piemēru. Tāpat atbilstoši pētījumam 2015. gada laikā būtiski palielinājies to Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir dzirdējuši par *Latvenergo* koncerna atbalstītajiem kultūras un sporta pasākumiem. Vairāk nekā puse iedzīvotāju ir informēti arī par KSA aktivitātēm, kas saistītas ar sociālo atbalstu un bērnu un skolēnu elektrodrošību. Latvijas iedzīvotāji uzskata bērnu un skolēnu elektrodrošību, vides saglabāšanu, kā arī sociālā atbalsta projektus par trīs galvenajiem koncerna KSA virzieniem.

Atbalsts zinātnei un izglītībai

Latvenergo koncerns īsteno projektus izglītības un zinātnes attīstībai enerģētikā, popularizē inženiertehniskās profesijas un veicina kvalificētu absolventu sagatavošanu.

Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju *Latvenergo* koncerns jau vairāk nekā 15 gadus piešķir Gada balvu par izcilu un nozīmīgu devumu enerģētikā, kā arī par jauno zinātnieku panākumiem enerģētikā. Ikgadēji tiek izsludināts konkurss labākajiem augstākās izglītības studiju noslēguma darbiem aktuālajās enerģētikas jomās un stipendiju konkurss augstākās izglītības iestāžu studentiem. Koncerns nodrošina arī prakses vietas dažādu izglītības iestāžu audzēkņiem. *Latvenergo* koncerna darbinieki piedalās bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) un Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) un ikgadēji līdzdarbojas grāmatu izdošanā ar enerģētiku saistītās nozarēs. 2015. gadā *Latvenergo* koncerns atbalsta RTU Inženierzinātņu vidusskolas izveidi un RTU Enerģētikas un elektronikas fakultātes studentu laboratorijas pilnveidošanu.

Konkursa „Eksperiments” finālisti, mentori, žūrija un organizatori.

Lai veicinātu jauniešu ieinteresētību apgūt fiziku, *Latvenergo* koncerns no 2013. gada piedāvā fizikas portālu *fizmix* (<http://www.fizmix.lv>). *Fizmix* komanda prezentē fizikas eksperimentus ne tikai portālā *fizmix*, bet arī izbraukuma stundās Latvijas skolās, pasākuma „Zinātnieku nakts” laikā Enerģētikas muzejā un Energoefektivitātes centrā, kā arī Tehniskās jaunrades festivāla ietvaros. 2015. gadā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā atklātajā informācijas un radošuma telpā jauniešiem „Telpa -15+” iekļauts arī *fizmix* interaktīvais stends.

Jau 20 gadus *Latvenergo* koncerns 8. un 9. klašu skolēniem organizē erudīcijas konkursu „Eksperiments”. Konkurss sniedz ieskatu teorētisko zināšanu drošai izmantošanai praksē, rosina pamatskolas pēdējo klašu skolēnu interesi par fiziku, dabas parādībām un vidi.

Turpinot iepriekšējo gadu praksi, 2015. gadā koncerns dāvina datortehniku Latvijas izglītības iestādēm.

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā

Bērnu un jauniešu izglītošana elektrodrošības jautājumos ir viena no koncerna meitassabiedrības AS „Sadales tīkls” korporatīvās sociālās atbildības prioritātēm. Kā viens no meitassabiedrības galvenajiem KSA uzdevumiem ir izvirzīta jaunās paaudzes izglītošana drošai un efektīvai elektroenerģijas lietošanai sadzīvē.

Aicinot bērnus un jauniešus rīkoties atbildīgi elektroietaišu tuvumā, 2015. gadā tiek turpināta informatīvi izglītojošā kampaņa „Netuvojies, spēlē ar elektrību ZAUDĒSI TU!”. Lai aktualizētu elektrodrošības

jautājumus virtuālajā vidē, portālā *draugiem.lv* ir izveidota lapa *Elektrodrošība*. AS „Sadales tīkls” speciālisti piedalās arī Valsts policijas un Rīgas domes organizētajā drošības festivālā ģimenēm „Piedzīvojumu vasara 2015”, Valsts policijas profesionālās izglītības un drošības projektā „Roku rokā”, kā arī bērnu vasaras nometnēs un drošības dienās reģionos. *Latvenergo* koncerns jau gandrīz 10 gadus līdzdarbojas arī filmas „Lai dzīvo bērni!” veidošanā.

AS „Sadales tīkls” 2015. gadā veic saimniecisko, mežistrādes un lauksaimniecības darbu veicēju izglītošanu, atgādinot un aicinot saimniecisko darbu veicējus rūpēties par savu un apkārtējo drošību un ievērot elektrodrošības noteikumus, strādājot elektrolīniju tuvumā – saskaņot darbus elektrolīniju aizsargjoslās un gaisvadu elektrolīniju tuvumā bez saskaņošanas nestrādāt ar tehniku, kuras augstums no zemes virsmas pārsniedz 4,5 metrus. 2015. gadā ar izglītojošām aktivitātēm AS „Sadales tīkls” speciālisti piedalījās Lauksaimniecības forumā Jelgavā, izstādē „Pavasaris 2015” izstāžu kompleksā Rāmava, Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas organizētajā „Traktordienā 2015” Bauskas novada Dāviņu pagastā u.c.

Industriālā mantojuma saglabāšana

Latvenergo koncerna Enerģētikas muzejam ir būtiska nozīme Latvijas enerģētikas un *Latvenergo* koncerna dokumentārā un industriālā mantojuma izpētē un saglabāšanā. Enerģētikas muzejā izveidota ceļojošā izstāde par Eduarda Krauca stikla plašu fotonegatīvu kolekciju „Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936.–1940.”, kas ir iekļauta UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” reģistrā.

Enerģētikas muzejs piedāvā izzinošas ekskursijas dažādām auditorijām, turklāt muzejā pieejamas tematiskas izglītojošas nodarbības, kurās ikviens var iepazīties ar Latvijas elektroenerģētikas un *Latvenergo* koncerna vēsturi un industriālo mantojumu, kā arī noskatīties filmu „Kā tapa Ķeguma spēkstacija. Kārļa Dumbraja atmiņas”.

2015. gadā muzejs turpina darbību starptautiskās un vietējās akcijās un pasākumos: „Muzeju nakts”, „Zinātnieku nakts”, „UNESCO nedēļa”, „Balttour 2015”. Sadarbībā ar AS „Pasažieru vilciens” gada beigās uzsāks jauns projekts „Ar vilcienu uz Enerģētikas muzeju Ķegumā!”. Papildu informācija atrodama *Latvenergo* koncerna interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv>.

Atvērts kultūrai un sportam

Līdzdarbojoties valsts mēroga kultūras un sporta pasākumos, *Latvenergo* koncerns veicina Latvijas kultūras tradīciju attīstību un latviešu nacionālās identitātes stiprināšanu, kā arī popularizē aktīvu dzīvesveidu.

Koncerns jau vairākus gadus atbalsta bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām mākslinieciskos talantus – labdarības koncertu „Nāc līdzās Ziemassvētkos!”. 2015. gadā koncerns atbalstīja arī XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku organizēšanu. *Latvenergo* koncerna darbinieki piedalās arī vienā no lielākajiem skriešanas notikumiem Ziemeļeiropā – Lattelecom Rīgas maratonā (iepriekš Nordea Rīgas maratonā) un vērienīgā nacionālās nozīmes sporta pasākumā – Latvijas riteņbraucēju Vienības braucienā Siguldā.

Jau vairākus gadus *Latvenergo* koncerns iesaistās dažādās sabiedrībai nozīmīgās iniciatīvās, kuru galvenais vadmotīvs ir gaisma un enerģija. Koncerns otro gadu piedalās *Staro Rīga* festivāla akcijā „Rīgas karnevāls”. Tās laikā administratīvā ēka P. Brieža ielā 12 ir izgaismota dažādos krāsu toņos. 2015. gada „Positivus” festivālā *Latvenergo* koncerns trešo gadu organizē gaismas objektu konkursu „Draudzīgā enerģija”.

2015. gada beigās *Latvenergo* koncerna darbinieki piedalās Latvijas Olimpiskās komitejas labdarības akcijā „Ziemassvētku karavāna”, ziedojot sporta inventāru Latvijas skolām.

Brīvprātīga atbildība par vidi

2015. gadā AS „Latvenergo” uzsāk *zaļo* obligācijas emisijas programmu. *Zaļo* obligāciju pamatprasība ir emisijas procesā iegūto līdzekļu izmantošana vienīgi *zaļajai* domāšanai atbilstošos projektos, kas saistīti ar atjaunīgajiem enerģijas avotiem, enerģijas efektivitātes uzlabošanu, vides ilgtspējību un aizsardzību. Papildu informācija par *zaļajām* obligācijām pieejama pielikumā „Pārskats par *zaļajām* obligācijām”.

Tāpat *Latvenergo* koncerns 2015. gadā turpina sadarbību ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB) putnu aizsardzības jomā un biedrību „Mēs zivīm” zivju resursu aizsardzībā un atjaunošanā Daugavas baseinā.

Papildu informācija par koncerna īstenotajām vides aizsardzības aktivitātēm pieejama sadaļā 2.4. „Vides aizsardzība”.

Energoefektivitāte

Elektroenerģijas tirgus atvēršana ir sabiedrībā aktualizējusi energoefektivitātes jautājumus un klientu motivāciju izvērtēt un pilnveidot enerģijas lietošanas paradumus.

2015. gadā *Latvenergo* koncerna speciālisti piedalās Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas darba grupās par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti ieviešanu Latvijā, tajā skaitā līdzdarbojas „Enerģijas ietaupījuma kataloga” izstrādē.

Latvenergo koncerna Energoefektivitātes centrs jau 18 gadus dažādām sabiedrības grupām bez maksas nodrošina lekcijas un izglītojošos seminārus, ekskursijas, kā arī konsultācijas par enerģijas efektīvu izmantošanu sadzīvē un uzņēmējdarbībā, jaunākajām elektroierīcēm, to izvēles kritērijiem un energoefektīvu lietošanu. Energoefektivitātes centrā 2015. gadā ieviesta un sertificēta energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50001:2011 standartam, lai konsultētu klientus par energopārvaldības labo praksi. Centra auto stāvvietā ikvienam ir iespēja bez maksas uzlādēt elektrotransportu, tādējādi sekmējot videi draudzīgu pārvietošanos. *Latvenergo* koncerna interneta vietnē <http://www.eec.latvenergo.lv> atrodami vienkārši īstenojami padomi efektīvākai elektroenerģijas izmantošanai.

Sociālais atbalsts

2015. gadā AS „Latvenergo” nodrošina elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu aizsargātajiem lietotājiem (maznodrošinātās, trūcīgās personas, daudzbērnu ģimenes), kompensējot elektroenerģijas cenas kāpumu tirgus atvēršanas rezultātā. Papildu informāciju skatīt <http://www.elektrum.lv>.

2015. gada nogalē koncerna darbinieki ziedo dažādas sadzīvē noderīgas mantas trūcumā nonākušiem iedzīvotājiem, kā arī piedalās biedrības „Eurika” labdarības akcijā „Malkas iegāde un piegāde trūcīgām ģimenēm Latvijā”.

Darbinieku sociālā aizsardzība

Informācija par darbinieku sociālo aizsardzību pieejama sadaļā 2.5. „Darbinieki un darba vide”.

1.5. Koncerna pārvalde

G4-34

Labā pārvaldība veicina koncerna vērtības pieaugumu

G4-56

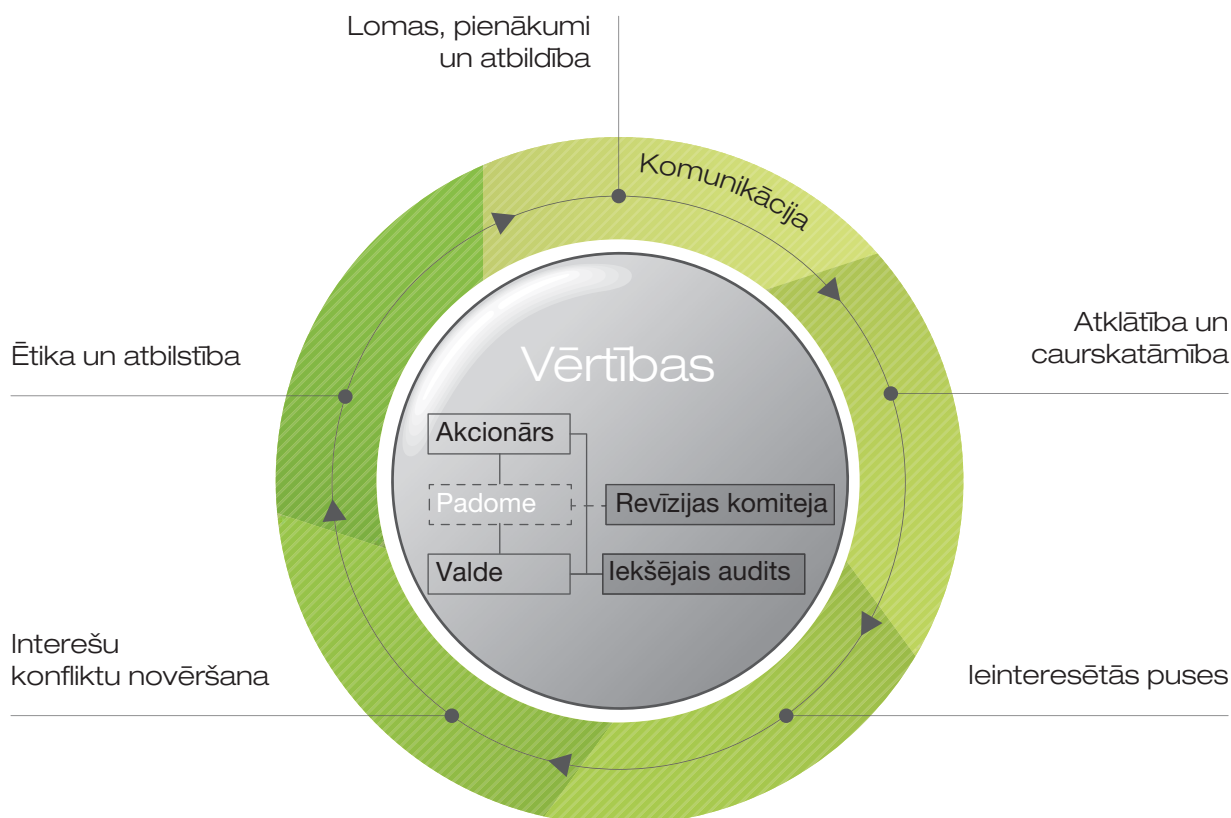
Latvenergo koncerna korporatīvās pārvaldības principi nosaka tos darbības elementus, kas attiecas uz koncerna kapitālsabiedrību pārvaldes un pārraudzības institūcijām. Šie elementi atspoguļoti *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības modelī un ir priekšnosacījums stratēģijas noteikto mērķu veiksmīgai ieviešanai un uzņēmuma vērtības pieaugumam. Tāpat būtiska nozīme *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas elementu uzturēšanā ir koncerna vērtībām, kā arī aktīvai komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan sadarbojoties ar ieinteresētajām pusēm.

Latvenergo koncerna pārvaldības modelis veidots atbilstoši labas pārvaldības praksei, pamatojoties uz normatīvo aktu regulējumu un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām.

● Ētika un atbildība

Latvenergo koncerns savā darbībā ievēro augstus profesionālās darbības ētikas principus un nodrošina darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, tādējādi veidojot ētisku biznesa vidi. Regulāri tiek veikti skaidrojoši pasākumi, lai nodrošinātu darbinieku informētību un izpratni par ētikas un atbildības normām. Koncernā tiek veikti iekšējo normatīvo dokumentu uzlabojumi un citas darbības, lai preventīvi novērstu koruptīvu vai krāpniecisku darbību iespējamību.

Koncerna pārvaldības modelis

Koncerns atbalsta godīgu komercpraksi, ievēro godīgas konkurences noteikumus, neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. Arī *Latvenergo* koncerna līgumpartneri tiek aicināti ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, tiek lūgti apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem biznesa sadarbības principiem.

Latvenergo koncerna ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> sadaļā *Konkursi un piedāvājumi/lēpirkumi*.

● Lomas, pienākumi un atbildība

Pārvaldes un pārraudzības institūciju lomas, pienākumi un atbildība galvenokārt ir noteikta ārējos normatīvajos aktos, kā arī koncerna iekšējos dokumentos, galvenie no tiem ir sabiedrību statūti.

● Atklātība un caurskatāmība

Latvenergo koncerna finanšu un darbības rezultātu atklātība tiek nodrošināta, publicējot koncerna gada pārskatus. Kopš 2002. gada tos sagatavo atbilstoši Eiropas Savienības (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Uzsākot obligāciju emisijas programmu un iekļaujot emitētās obligācijas *Nasdaq Riga* biržā, kopš 2013. gada sākuma *Latvenergo* koncerns reizi ceturksnī publicē starpperiodu finanšu pārskatus atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajām informācijas atklāšanas prasībām obligāciju emitentiem. Tāpat jau ceturto gadu publicēts AS „*Latvenergo*” korporatīvās pārvaldības ziņojumus atbilstoši AS „*Nasdaq Riga*” korporatīvās pārvaldības principiem, papildus nodrošinot informāciju Ilgtspējas pārskatā, kas ir vienīgais revidētais ilgtspējas pārskats Latvijā un kopš 2009. gada sagatavots atbilstoši *GRI* vadlīniju prasībām.

Izpildot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības, kopš 2015. gada tiek publicēti AS „*Latvenergo*” un tā meitassabiedrību starpperiodu finanšu pārskati.

● Interesu konfliktu novēršana

Atbilstoši likumam „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” publiskas personas kapitālsabiedrību valdes locekļiem noteikts valsts amatpersonas statuss. Likums ierobežo valdes locekļu darbību ārpus valdes locekļa amata pilnvarām, lai novērstu personisko vai mantisko ieinteresētību valdes locekļu darbībā. Valdes locekļiem ir pienākums katru gadu iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju, norādot gūtos ienākumus, ieņemamos amatus, veiktos darījumus, līdzdalību komercdarbībā un citu informāciju.

Koncerna pārvaldības un pārraudzības institūcijas nodrošina, ka, veicot darba pienākumus, tiek ievēroti interešu konflikta novēršanas principi. Vadības mērķis ir veicināt sapratni par interešu konflikta situācijām, nodrošinot skaidrošanu, apmācību un kontroli. Koncerna kapitālsabiedrību vadība strādā, lai

nodrošinātu preventīvu un detektīvu kontroļu izveidi interešu konflikta situāciju novēršanai.

Latvenergo koncerna Ētikas kodeksā ir definēti interešu konflikta veidi un noteikti pasākumi, lai nepieļautu interešu konflikta situācijas. Darbinieki izvērtē ne tikai savu komerciālo darbību ārpus koncerna, bet arī savu radnieku un ģimenes locekļu komerciālo darbību, ja tā ir ciešā saistībā ar koncerna darbību, un par visām šādām situācijām ziņo darba devējam. Lai veicinātu darbinieku izpratni par interešu konflikta situācijām, *Latvenergo* koncernā tiek veiktas apmācības un skaidrojoši pasākumi interešu konflikta situāciju nepieļaušanai ikdienas darbā. Tāpat koncernā ir ieviestas ikgadējās Interesu konflikta deklarācijas, kā arī veikta šo deklarāciju izvērtēšana un kontrole. Jaunajiem darbiniekiem, kas uzsāk darba attiecības, parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situāciju.

● Ieinteresētās puses

Sadarbība un komunikācija ar ieinteresētām pusēm ir nozīmīga *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas sastāvdaļa. *Latvenergo* koncerns apzinās savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, to ietekmi uz koncernu un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem. Plašāka informācija par *Latvenergo* koncerna sadarbību ar ieinteresētajām pusēm atspoguļota 1.8. sadaļā „Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm”.

AS „Latvenergo” valde

Guntis Stafeckis
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Āris Žīgurs (50)

valdes priekšsēdētājs

pilnvaru termiņa sākums:
16. 11. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
15. 11. 2020.

Pieredze

- 2015. – pašlaik: Latvijas Darba devēju konfederācijas Padomes loceklis
- 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Galvenais izpilddirektors
- 2011. – pašlaik: LLU Padomnieku konventa loceklis
- 2011. – pašlaik: RTU Padomnieku konventa priekšsēdētājs
- 2011. – pašlaik: Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālās komitejas viceprezidents
- 2010. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs
- 2010. – pašlaik: Eiropas elektroenerģētikas uzņēmumu asociācijas (EURELECTRIC) Direktoru padomes loceklis
- 1996. – 2010.: AS „Rīgas siltums” prezidents un valdes priekšsēdētājs.

Izglītība

- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes priekšsēdētāja sertifikāts (2013);
- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010);
- RTU, inženierzinātņu doktora grāds enerģētikas nozarē (2009);
- RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā (2004);
- LLU Tehniskā fakultāte, inženieris-mehāniķis (1988).

Uldis Bariss (50)

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums:
16. 11. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
15. 11. 2020.

Pieredze

- 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Komercedirektors;
- 2010. – pašlaik: *Elektrum Eesti*, OÜ padomes priekšsēdētājs;
- 2010. – pašlaik: *Elektrum Lietuva*, UAB padomes priekšsēdētājs;
- 2005. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis;
- 2005.: AS „Latvenergo” sadales tīklu reorganizācijas projekta direktors;
- 2002. – 2004.: AS „Latvenergo” Ekonomikas departamenta direktors;
- 1996. – 2002.: SIA „Lattelekom” Finanšu plānošanas un kontroles nodaļas vadītājs, vadības sektora grāmatvedības sektora vadītājs.

Izglītība

- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010);
- Rīgas Ekonomikas augstskola, profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (2008);
- Latvijas Universitāte (LU), maģistra grāds ekonomikā (2004);
- Starptautiski sertificēta grāmatveža kvalifikācija (*Association of Chartered Certified Accountants*) (2000).

Māris Kuņickis (36)

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums:
16. 11. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
15. 11. 2020.

Pieredze

- 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Ražošanas direktors;
- 2012. – pašlaik: EURELECTRIC Direktoru padomes locekļa vietnieks;
- 2011. – pašlaik: LEEA valdes loceklis;
- 2010. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis;
- 2006. – 2010.: Rīgas P/A „Rīgas gaisma” direktors, izpilddirektors.

Izglītība

- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2013);
- RTU, studijas Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes doktorantūrā;
- LU, Fizikas un matemātikas fakultātes maģistra grāds (2005);
- RTU, Elektrisko staciju, tīklu un sistēmu fakultātes bakalaura un inženiera grāds (2002).

Guntars Baļčūns (35)

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums:
16. 11. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
15. 11. 2020.

Pieredze

- 2015. – pašlaik: AS „Latvenergo” Finanšu direktors;
- 2015. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis;
- 2014. – 2015.: AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” valdes loceklis;
- 2005. – 2015.: AS „Latvenergo” Biznesa plānošanas un kontroles direktors, Korporatīvās stratēģijas funkcijas projektu vadītājs;
- 2003. – 2005.: AS „Aizkraukles Banka” kredītu speciālists;
- 1999. – 2000.: SIA „Heidelberga Audits” grāmatvedis.

Izglītība

- RTU Rīgas Biznesa skola, studijas uzņēmējdarbības vadības maģistra programmā;
- SIA „Komerzizglītības centrs”, Biznesa klase (2008);
- LU, maģistra grāds ekonomikā (2005);
- Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (2003).

Guntis Stafeckis (52)

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums:
16. 11. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
15. 11. 2020.

Pieredze

- 2015. – pašlaik: AS „Latvenergo” Attīstības direktors;
- 2015. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis;
- 2011. – 2015.: AS „Latvijas elektriskie tīkli” Izpilddirektors, valdes priekšsēdētājs;
- 2010. – 2011.: AS „Siltumelektroprojekts” Izpilddirektors;
- 1995. – 2009.: SIA „Siemens” Izpilddirektors, Enerģētikas nodaļas vadītājs, Enerģētikas un Transporta sistēmu nodaļas vadītājs;
- 1995.: AS „Latvenergo” Daugavas HES Tehniskā un ražošanas departamenta vadītāja vietnieks.

Izglītība

- Siemens, S4 – stratēģiskā un līderības apmācība (2006);
- Larry W. Stout vadīts apmācību kurss, vadības prasmju attīstība (2005);
- ERAB, iepirkumu un projektu vadības seminārs (1995);
- Vattenfall, Baltijas valstu enerģētikas vadība (1993);
- RTU, Profesionālais maģistra grāds elektroenerģētikā (1986).

Zane Kotāne (38)

valdes locekle

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015. (beidza darba gaitas: 19. 06. 2015.)

Pieredze

- 2013. – 2015.: AS „Latvenergo” Finanšu direktore;
- 2012. – 2015.: *Elektrum Eesti, OÜ*, padomes locekle
- 2012. – 2015.: *Elektrum Lietuva, UAB*, padomes locekle
- 2011. – 2015.: AS „Latvenergo” valdes locekle;
- 2010. – 2011.: AS „Air Baltic Corporation” Komercedepartamenta biznesa analīzes un atskaišu nodaļas vadītāja;
- 2005. – 2010.: Starptautiskas investīciju grupas finanšu direktore, investīciju finanšu konsultante;
- 2003. – 2005.: *Ernst & Young* Ungārija Risku vadības nodaļas projektu vadītāja.

Izglītība

- RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā (2014);
- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2011);
- Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā (1997).

Arnis Kurgs (48)

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

Pieredze

- 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Administratīvais direktors;
- 2010. – pašlaik: *Elektrum Eesti, OÜ*, padomes loceklis
- 2010. – pašlaik: *Elektrum Lietuva, UAB*, padomes loceklis
- 2006. – 2015.: AS „Latvenergo” valdes loceklis;
- 1995. – 2006.: AS „Latvenergo” Juridisko pakalpojumu daļas vadītājs, Juridiskās daļas vadītāja vietnieks, juriskonsults;
- 1993. – 1995.: Latvijas Republikas Saeimas deputāta palīgs, konsultants.

Izglītība

- Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010);
- Biznesa augstskola *Turība*, studijas tiesību zinātņu profesionālā maģistra programmā;
- LU, tiesību zinātņu maģistra grāds jurisprudencē (1993);
- Maltas tehnikums, celtniecības būvtehnika kvalifikācija (1986).

Akcionārs

AS „Latvenergo” 100 % kapitāla daļu pieder valstij, to turētājs ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības un noteiktos termiņus.

Atbilstoši Energētikas likumam AS „Latvenergo” ir noteikta kā valstiski svarīgs tautsaimniecības objekts, un tā akcijas nav privatizējamas vai atsavināmas.

AS „Latvenergo” akcionāru sapulces galvenie pienākumi ir:

- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;
- ievēlēt un atsaukt valdes un Revīzijas komitejas locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem;
- apstiprināt kapitālsabiedrības gada pārskatu un iecelt revidentu;
- lemt par kapitālsabiedrības aizvadītā gada peļņas izlietošanu.

2015. gadā notikušas 13 akcionāru sapulces. Būtiskākie 2015. gadā pieņemtie lēmumi ir apstiprināt 2014. gada pārskatu, izmaksāt dividendes 90 % no peļņas, apstiprināt revidentu, grozīt AS „Latvenergo” statūtus, ievēlēt valdes locekļus uz jaunu pilnvaru termiņu un ievēlēt Revīzijas komitejas locekļus. Apstiprinot 2014. gada pārskatu, kārtējā akcionāru sapulcē piedalījās arī visi valdes locekļi, Revīzijas komiteja un revidents.

Padome

2009. gadā visām valsts kapitālsabiedrībām Latvijā, tajā skaitā AS „Latvenergo”, atbilstoši likuma Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām prasībām tika likvidētas padomes. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums paredz iespēju, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, veidot padomi lielajās un vidējās publiskas personas kapitālsabiedrībās, kuru kritērijiem atbilst arī AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli”. Līdz padomes izveidošanai publiskas personas kapitālsabiedrību pārraudzības funkciju veic akcionāru sapulce.

AS „Latvenergo” 100 % meitassabiedrību *Elektrum Eesti*, *OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*, kuru darbība ir ārpus Latvijas teritorijas un nav pakļauta Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, padome kā pārraudzības institūcija ir saglabāta. Minēto meitassabiedrību padomēs ir trīs locekļi, par kuriem ir iecelti AS „Latvenergo” darbinieki, kuru atbildībā ir AS „Latvenergo” attiecīgu darbības jomu pārraudzība. SIA „Liepājas enerģija”, kurā AS „Latvenergo” līdzdalības daļa ir 51 %, pārraudzības funkcijas veic padome sešu cilvēku sastāvā, no tiem puse ir AS „Latvenergo” pārstāvji. AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie

tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” valdes darbību pārrauga akcionāru sapulce, kuras intereses pārstāv AS „Latvenergo” valde.

Valde

Par koncerna darbību ir atbildīga AS „Latvenergo” valde. Izvērtējot nepieciešamās kompetences, pieredzi un plānoto atbildības sfēru, akcionāru sapulce valdē ievēlēja piecus valdes locekļus. Bijusī valdes locekle Zane Kotāne savu darbību valdē, pamatojoties uz personīgiem iemesliem, nolēma pārtraukt 2015. gada 19. jūnijā. Pārskata periodā visiem valdes locekļiem beidzās pilnvaru termiņš, līdz ar to 2015. gada 6. novembra ārkārtas akcionāru sapulce apstiprināja jaunu valdes sastāvu. Uz piecu gadu pilnvaru termiņu, sākot ar 2015. gada 16. novembri, valdē tika ievēlēti valdes locekļi Guntars Baļčūns un Guntis Stafeckis. Darbu valdē turpina Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss un Māris Kuņickis.

Valde darbojas atbilstoši statūtiem un valdes nolikumam. Galvenie AS „Latvenergo” valdes pienākumi ir:

- vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
- atbildēt par kapitālsabiedrības komercdarbību, kā arī par grāmatvedības atbilstību likumdošanai;
- pārvaldīt kapitālsabiedrības mantu;
- noteikt koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas.

Lai vadītu koncerna darbību un operatīvi pieņemtu lēmumus, tiek rīkotas valdes sēdes. 2015. gadā notikušas 66 valdes sēdes. Valde ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vismaz trīs valdes locekļi, to skaitā valdes priekšsēdētājs vai viņu aizvietojošais valdes loceklis.

Apmeklēto valdes sēžu skaits: Āris Žīgurs, valdes priekšsēdētājs – 61; Uldis Bariss, valdes loceklis – 63; Māris Kuņickis, valdes loceklis – 56; Guntars Baļčūns, valdes loceklis (no 16. 11. 2015) – 10; Guntis Stafeckis, valdes loceklis (no 16. 11. 2015) – 10; Zane Kotāne, valdes locekle (līdz 19. 06. 2015) – 22; Arnis Kurgs, valdes loceklis (līdz 15. 11. 2015) – 50.

Valde atskaitās akcionāram, un valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par visu saistošo tiesību aktu ievērošanu, par akcionāru sapulces lēmumu izpildi un koncerna finansiālo darbību. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā. Papildus AS „Latvenergo” valde meitassabiedrībās, kurās tā ir vienīgais dalībnieks/ akcionārs, pilda arī meitassabiedrības dalībnieka/ akcionāra funkcijas.

Valdes atalgojuma politika

Valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzībai, turklāt valdes locekļiem ir paredzētas tiesības saņemt atalgojumu par papildu pienākumu veikšanu kapitālsabiedrībā.

Valdes priekšsēdētāja mēnešalgas apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). Maksimālais mēnešalgas noteikšanas koeficients ir 10, kas 2015. gadā arī piemērots AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētāja/ Galvenā izpilddirektora vienotai mēnešalgai. Savukārt valdes locekļa/ virziena direktora atalgojums nedrīkst pārsniegt 90 % no valdes priekšsēdētāja/ Galvenā izpilddirektora atalgojuma.

Akcionāru sapulce reizi gadā pēc Gada pārskata apstiprināšanas var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas noteikšanā ņem vērā kapitālsabiedrības darbības rezultātus, stratēģijas izpildi un noteikto mērķu sasniegšanu. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par divām valdes locekļa mēnešalgām. Ar valdes locekļiem, sākot ar jauno pilnvaru termiņu no 2015. gada 16. novembra, noslēgti pilnvarojuma līgumi par valdes locekļa pienākumu izpildi. Pilnvarojuma līguma nosacījumi paredz iespēju saņemt atsaukšanas pabalstu trīs mēnešu atlīdzības apmērā gadījumā, ja valdes loceklis tiek atsaukts no pilnvaru pildīšanas pirms termiņa beigām, t. sk. sabiedrības reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā.

Uz valdes locekļu atlīdzību līdz 2015. gada 15. novembrim attiecas AS „Latvenergo” Darba koplīgumā minētie materiālie labumi, tajā skaitā ikmēneša iemaksas Pensiju fondā 5 % apmērā no ikmēneša atlīdzības par darbu. Atalgojuma politika neparedz iespēju izmaksāt atalgojumu akciju vai akciju opciju veidā. Kopējais atalgojums 2015. gadā par periodu, kad pildīti valdes priekšsēdētāja vai valdes locekļa pienākumi, AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājam, Galvenajam izpilddirektoram Ā. Žīguram

ir EUR 141 412; valdes loceklim, Komercedirektoram U. Barisam – EUR 122 787; valdes loceklim, Ražošanas direktoram M. Kuņickim – EUR 120 598; valdes loceklim, Finanšu direktoram G. Baļčūnam – EUR 9 055; valdes loceklim, Attīstības direktoram G. Stafeckim – EUR 8 334; valdes locekli, Finanšu direktorei Z. Kotānei – EUR 99 845 un valdes loceklim, Administratīvajam direktoram A. Kurgam – EUR 122 663.

Revīzijas komiteja

AS „Latvenergo” darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja, kas par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei. Izvērtējot nepieciešamās kompetences un profesionālo pieredzi, akcionāru sapulce Revīzijas komitejā ievēl trīs locekļus. Pārskata periodā Revīzijas komitejas locekļiem beidzās pilnvaru termiņš, tāpēc 2015. gada 3. decembra ārkārtas akcionāru sapulce apstiprināja jaunu Revīzijas komiteju. Uz trīs gadu pilnvaru termiņu, sākot ar 2015. gada 5. decembri, par Revīzijas komitejas locekli ievēlēja Marita Salgrāve, tajā turpinās strādāt Torbens Pedersens un Svens Dinsdorfs. Visi Revīzijas komitejas locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību.

2015. gadā notikušas 8 Revīzijas komitejas sēdes, no tām 2 notikušas neklātienē. Papildus ierastajiem Revīzijas komitejas pienākumiem – finanšu pārskatu sagatavošanas procesa, iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes, kā arī iekšējā audita un revidenta darbības uzraudzībai 2015. gadā AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja iesniedz ieteikumus saistībā ar Audita un darbības atbilstības direktora atlasi, piedalās diskusijās un sniedz ieguldījumu Koncerna riska pārvaldības procesā, riska pieejā iekšējā audita plānā, kā arī AS „Sadales tīkls” darbības efektivitātē.

Revīzijas komiteja

Torbens Pedersens (66) Revīzijas komitejas
priekšsēdētājspilnvaru termiņa sākums:
05. 12. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
04. 12. 2018.**Pieredze:**

- 2015. – pašlaik: *Electronic House, UAB*, padomes loceklis;
- 2013. – pašlaik: Viļņas Starptautiskā Skola, padomes loceklis;
- 2012. – pašlaik: *Baltic Engineers, UAB*, padomes priekšsēdētājs;
- 2011. – pašlaik: Dānijas Tirdzniecības kameras Lietuvā padomes loceklis;
- 2001. – 2011.: audita kompānijas *Deloitte* partneris;
- 1994. – 2001.: audita kompānijas *Arthur Andersen* partneris.

Izglītība:

- Orhūsas Biznesa skola, maģistra grāds ekonomikā un auditā (1974);
- zvērināta grāmatveža kvalifikācija (Dānija).

Marita Salgrāve (50)

Revīzijas komitejas locekle

pilnvaru termiņa sākums:
05. 12. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
04. 12. 2018.**Pieredze:**

- 2015. – pašlaik: Latvijas Republikas Valsts kontrolieres padomniece stratēģiskajos jautājumos;
- 2007. – 2015.: Latvijas Republikas Valsts kontrole, Valsts kontroles Padomes locekle, Ceturtā revīzijas departamenta direktore;
- 1998. – 2007.: Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, direktora vietniece, Programmu vadības departamenta direktore, Vecākā iepirkumu speciāliste;
- 1993. – 1998.: AS „RAMBOLL”, Dānija, projektu vadītāja.

Izglītība:

- *Sint-Aloysius* Ekonomikas augstskola (*EHSAL*), Brisele, Beļģija, maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (1998);
- LU, Ekonomikas un vadības fakultātes profesionālās izglītības atestāts par ekonomista (grāmatveža) kvalifikācijas iegūšanu (1997);
- Oksfordas Naftas un enerģētikas koledža, profesionālās izglītības diploms par enerģētikas un vides speciālista kvalifikācijas iegūšanu (1995);
- LU Ķīmijas fakultātes maģistra grāds analītiskajā ķīmijā (1988).

Svens Dinsdorfs (39)

Revīzijas komitejas loceklis

pilnvaru termiņa sākums:
05. 12. 2015.
pilnvaru termiņa beigas:
04. 12. 2018.**Pieredze:**

- 2015. – pašlaik: AS „Elko Grupa” direktors, valdes loceklis;
- 2006. – 2014.: AS „Elko Grupa” Finanšu direktors, valdes loceklis;
- 2004. – 2006.: AS „Sirowa Riga” Finanšu direktors;
- 1998. – 2004.: AS „Air Baltic Corporation” viceprezidents stratēģiskās attīstības jautājumos, Biznesa kontroles direktors.

Izglītība:

- Stokholmas Ekonomikas augstskola, maģistra grāds finansēs un ekonomikā (2003);
- Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un biznesa administrēšanā (1998).

Inita Hāne (37)

Revīzijas komitejas locekle

pilnvaru termiņa sākums: 05. 12. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 04. 12. 2015.**Pieredze:**

- 2014. – 2015: AS „4finance” Iekšējā audita departamenta vadītāja;
- 2012. – 2014.: SIA „Prime Holding” Finanšu direktore;
- 2001. – 2012.: SIA „PriceWaterhouseCoopers” vecākā menedžere;

Izglītība:

- Banku augstskola, maģistra grāds finansēs (2013);
- Starptautiski sertificēta iekšējā auditora kvalifikācija (*Certified Internal Auditor*) (2009);
- Starptautiski sertificēta grāmatveža kvalifikācija (*Association of Chartered Certified Accountants*) (2007);
- Vidzemes Augstskola, bakalaura grāds sabiedriskajās attiecībās (2001).

Iekšējais audits

Iekšējais audits ir neatkarīga AS „Latvenergo” struktūrvienība, tās darbības mērķis ir novērtēt un palīdzēt koncerna pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti, tādējādi sasniegdot koncernam noteiktos mērķus. Savā darbībā iekšējais audits ievēro Iekšējo Auditoru Institūta izdotos Iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskos standartus (turpmāk – standartus), un tā darbību uzrauga Revīzijas komiteja.

Atbilstoši standartiem Iekšējais audits katru gadu, pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, sagatavo vispārējo atzinumu par *Latvenergo* koncerna Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un priekšlikumus tās pilnveidei. Jaunākais atzinums apliecina, ka *Latvenergo* koncernā tiek nodrošinātas pietiekami efektīvas kontroles, lai pārvaldītu riskus un varētu sasniegt noteiktos mērķus. Tāpat atbilstoši standartiem Iekšējais audits sagatavo un iesniedz savas darbības pārskatu, kurā ir ietverta informācija par tā darbības atbilstību, veikto pašnovērtējumu, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pasākumiem.

Dividenžu politika

AS „Latvenergo” dividenžu izmaksu turpmākajos gados reglamentē Latvijas Republikas likumi „Par valsts budžetu 2016. gadam” un „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam”. Atbilstoši likumiem AS „Latvenergo” maksājamo dividenžu par valsts kapitāla izmantošanu paredzamais apjoms 2016. gadā (par 2015. pārskata gadu) ir EUR 77,4 miljoni, 2017. gadā – EUR 102,8 miljoni, 2018. gadā – EUR 111,5 miljoni. Faktisko AS „Latvenergo” dividenžu apmēru nosaka AS „Latvenergo” akcionāru sapulce pēc gada pārskata apstiprināšanas, izvērtējot iepriekšējā gada pārskata rezultātus.

Jauns regulējums korporatīvās pārvaldības pilnveidei

2015. gada 1. janvārī spēkā stājās Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, kas aizstāja līdzšinējo likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”. Jaunais regulējums līdz ar publiskas personas un atvasinātas publiskas personas uzņēmumu dibināšanas, darbības, likvidācijas un kapitāla daļu pārvaldības kārtību, kā arī sasniedzamo mērķu noteikšanu un darbības rezultātu izvērtēšanu nosaka informācijas atklāšanas prasības

un pienākumu publiskas personas kapitālsabiedrībām veidot vidēja termiņa stratēģijas. *Latvenergo* koncerns izpilda likumā noteiktās informācijas atklāšanas prasības, reizi ceturksnī publicējot starpperiodu finanšu pārskatus, kā arī nodrošinot AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principos noteiktās informācijas publicēšanu interneta vietnē. Tāpat *Latvenergo* koncernā tiek īstenota vidēja termiņa stratēģija periodā līdz 2016. gadam.

Papildus citām prasībām jaunais likums paredz padomes kā pārraudzības institūcijas atjaunošanu no 2016. gada lielajās un vidējās publiskas personas kapitālsabiedrībās. Padomes locekļu skaits lielajās kapitālsabiedrībās (AS „Latvenergo”, AS „Sadale tīkls”) nedrīkst pārsniegt 5 locekļus, bet vidējās (AS „Latvijas elektriskie tīkli”) – 3 locekļus. Līdz ar jaunā regulējuma faktisko ieviešanu vairs nepastāvēs ierobežojumi, kas *Latvenergo* koncernam liegta izpildīt visus AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principus.

Izmaiņas meitassabiedrību pārvaldē

Atbilstoši normatīvajam regulējumam no 2015. gada 1. janvāra AS „Augstsprieguma tīkls” pārņēma lielāko daļu līdz tam AS „Latvijas elektriskie tīkli” realizēto funkciju, savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” turpina veikt pārvaldes aktīvu pārvaldības funkcijas – pārvaldes aktīvu finansēšanu un iznomāšanu AS „Augstsprieguma tīkls”. Līdz ar funkciju reorganizāciju veikti grozījumi AS „Latvijas elektriskie tīkli” statūtos un valdes sastāvā. Līdzšinējo piecu valdes locekļu vietā no 2015. gada 1. februāra valdi veido tikai viens valdes loceklis.

2015. gada 28. februārī *Elektrum Lietuva, UAB* valdē darbu uzsācis Uldis Mucinieks, AS „Latvenergo” Elektroenerģijas pārdošanas direktors. Ar 28. februāri Uldis Mucinieks ir arī *Elektrum Eestí, OÜ* valdes priekšsēdētājs. 2015. gada 10. jūlijā darba attiecības *Elektrum Lietuva, UAB* valdes priekšsēdētāja, Izpildedirektora amatā beidza Vilius Juraitis, un viņa pienākumus pārņēma Uldis Mucinieks. Vienlaikus ar šīm izmaiņām *Elektrum Lietuva, UAB* un *Elektrum Eestí, OÜ* valdes locekļa pienākumus pildīt pārtrauca Gatis Junghāns; viņš turpina darbu *Elektrum Lietuva, UAB* un *Elektrum Eestí, OÜ* padomēs.

2015. gada 29. aprīlī AS „Sadale tīkls” valdes loceklim Ilvaram Pētersonam beidzās valdes locekļa pilnvaru termiņš. No 2015. gada 1. maija AS „Sadale tīkls” valde strādā četru valdes locekļu sastāvā.

1.6. Koncerna vadība

G4-14

Koncerna vadība tiek pilnveidota efektīvai darbībai

G4-56

Latvenergo koncerna vadības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Koncerna stratēģisko vadību nodrošina valde, kurai atbilstoši Komerclikumam noteikta solidāra atbildība, bet operatīvo vadību nodrošina virzienu direktori, kuriem savukārt noteikta

individuāla atbildība. Valdes galvenie uzdevumi ir noteikt koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas. Valde atskaitās akcionāru sapulcēs kapitāla daļu turētāja pārstāvim. Savukārt virzienu direktori veic AS „Latvenergo” operatīvo vadību, kas ietver izvirzīto mērķu sasniegšanu, stratēģijas un izstrādāto politiku ieviešanu un citu ikdienas pienākumu izpildes nodrošināšanu atbilstoši valdes deleģējumam.

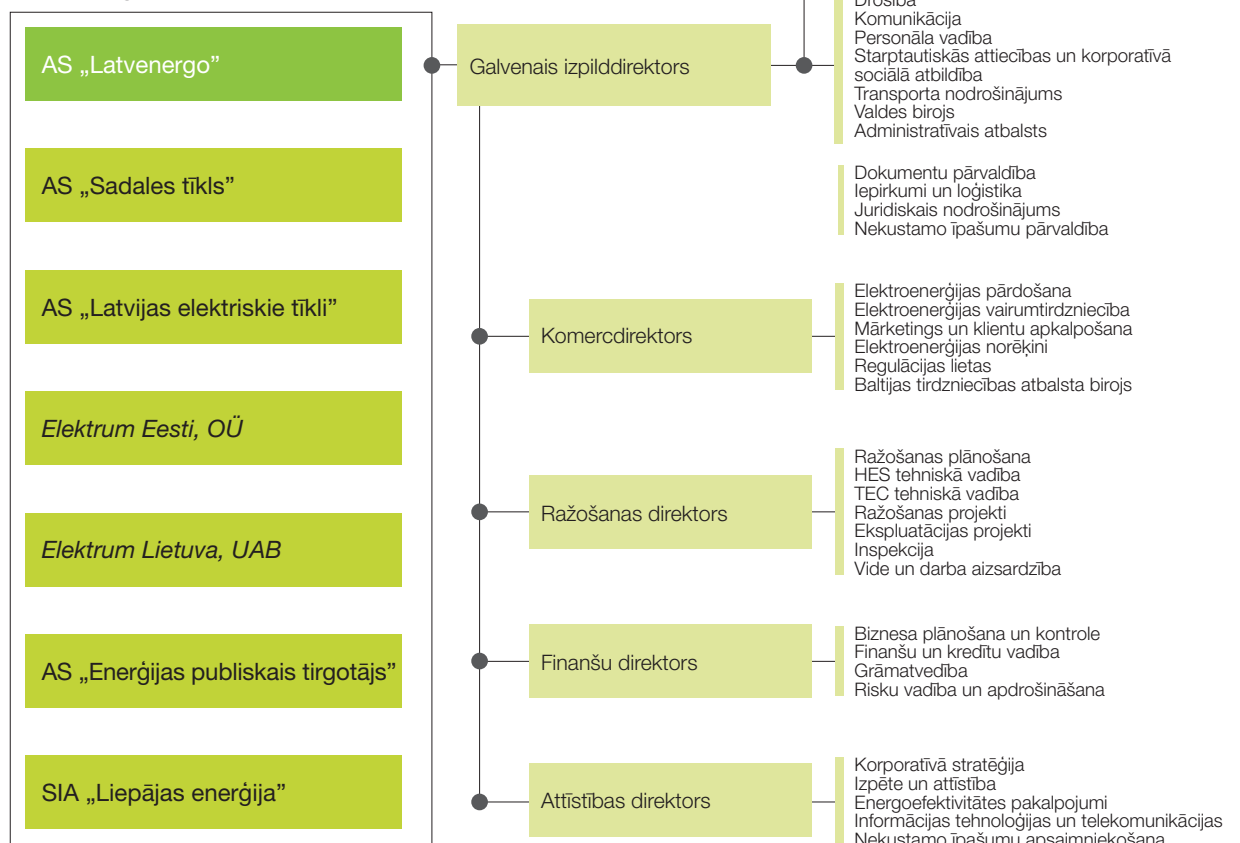
Virzienu direktoriem ir skaidri definētas atbildības jomas, nodalītas padotībā esošās funkcijas un administratīvo

Koncerna organizatoriskā struktūra*

Revīzijas komiteja

Stratēģiskā vadība – AS „Latvenergo” valde

Latvenergo koncerns

* pārskata gada beigās

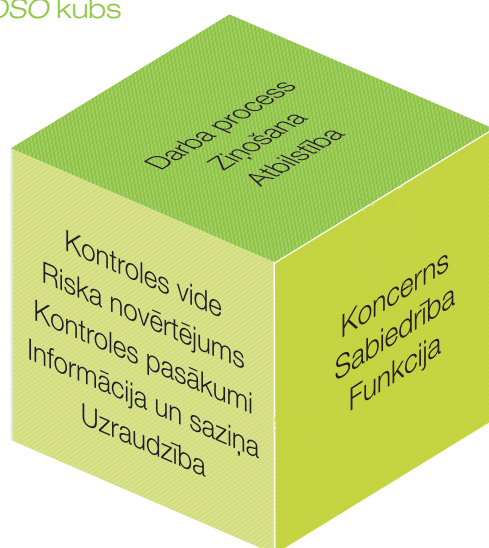
lēmumu pārraudzība šo funkciju ietvaros. Līdz ar to virzienu direktori individuāli atskaitās Galvenajam izpilddirektoram par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību, nodrošina sava virziena sadarbību ar citu virzienu funkcijām un lēmumu pieņemšanu atbilstoši koncerna stratēģijai. Savukārt Galvenais izpilddirektors par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību atskaitās valdei. Virzieni ir veidoti un direktoru atbildība ir noteikta atbilstoši koncerna stratēģiskajiem uzdevumiem.

2015. gada decembrī nolūkā pilnveidot AS „Latvenergo” komercdarbības veikšanai nepieciešamo organizācijas struktūru un lēmumu pieņemšanas procesu, restrukturizējot virzienu direktoru atbildībā esošās funkcijas, ir izveidots jauns virziens – *Attīstība*. Tāpat ir izveidota jauna funkcija – *Energoefektivitātes pakalpojumi*, kas ir Attīstības direktora pakļautībā. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi un zināšanas par koncerna darbību, virzienu direktoru pienākumus pilda AS „Latvenergo” valdes loceklis.

Virzienu direktoru pienākumu sadalījums pārskata gada beigās:

- Āris Žīgurs – Galvenais izpilddirektors
- Uldis Bariss – Komercdirektors
- Māris Kuņickis – Ražošanas direktors
- Guntars Baļčūns – Finanšu direktors
- Guntis Stafeckis – Attīstības direktors

COSO kubs

Iekšējās kontroles sistēma

Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu, sekmīgu darbības pārraudzību un efektivitāti, koncernā ir izveidota iekšējās kontroles sistēma, kas veidota, ņemot vērā starptautiski atzīta standarta *COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)* pamatnostādnes. *COSO* modelī paredzēts, ka efektīvu iekšējo kontroles sistēmu veido kontroles vide, riska novērtēšana, kontroles pasākumi, informācijas apmaiņa un saziņa, kā arī uzraudzība. Īstenojot šos galvenos elementus, tiek sasniegti iekšējās kontroles sistēmas

mērķi – koncerna darba procesu efektivitāte, pārskatos sniegtās informācijas ticamība un atbilstība darbību regulējošiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem.

Kontroles vide

Latvenergo koncerna kontroles vide izriet no koncerna vērtībām. Koncerna vadība veicina godprātīgiem principiem atbilstošu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu koruptīvas un krāpnieciskas darbības riskus. Koncerns veicina darbinieku izpratnes veidošanu par iekšējām kontrolēm, kā arī pastāvīgi tās pilnveido. Ir noteiktas konkrētas atbildības par kontroli izveidi un veikšanu visos organizācijas līmeņos. Koncerns nepārtraukti pilnveido darbinieku kompetences, lai sekmētu efektīvāku mērķu sasniegšanu.

Risku novērtēšana

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido izveidoto risku vadības procesu, lai veiksmīgāk pielāgotos mainīgajai uzņēmējdarbības videi un tirgus attīstības tendencēm. Plašāk par koncerna risku vadības procesu un koncerna būtiskākajiem riskiem skatīt šīs nodaļas apakšsadaļā „Risku vadība”.

Kontroles pasākumi

Latvenergo koncernā ir ieviestas un tiek pastāvīgi pilnveidotas vispārēja līmeņa kontroles (politikas, instrukcijas, procesu apraksti utt.), kuru uzdevums ir veicināt uzņēmuma stratēģijas īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Tāpat, lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu, tiek īstenota koncerna gada mērķu izstrāde un izpildes kontrole, savukārt gada mērķi tiek kaskadēti līdz darbinieku mērķiem. Vienlaikus *Latvenergo* koncerns regulāri atjauno kontroles aktivitātes būtisko biznesa risku mazināšanai.

Informācijas apmaiņa un saziņa

Latvenergo koncerna iekšējās informācijas apgrozības un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu, precīzu un ticamu informāciju komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan ar ārējām ieinteresētajām pusēm.

Latvenergo koncerna vadība lielu uzmanību pievērš darbinieku informētības nodrošināšanai, regulāri komunicējot gan ilgtermiņa, gan īstermiņa plānus. Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir intranets, darbinieku žurnāls „*Latvenergo Vēstis*”, iekšējās lietvedības sistēmas, elektroniskā saziņa, iekšējās datu bāzes, darbinieku forumi, semināri u. c. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Tiek veidotas arī darba grupas, kurās deleģē pārstāvjus ar dažādām prasmēm, iemaņām un kompetencēm, lai nodrošinātu darbinieku viedokļu un zināšanu apmaiņu, kā arī veicinātu darbinieku motivāciju un iesaisti lēmumu pieņemšanā. Papildus, lai veicinātu izpratnes pilnveidi par kontroles aktivitāšu nozīmi un to praktisko piemērošanu koncerna darbībā, kā arī darbinieku atbildību kontroļu ieviešanā, koncerns veic darbinieku apmācības.

Pārraudzības institūcijas

Institūcija	Darbības mērķis	Pārraudzības jomas un uzdevumi	Ziņošana
Revidents	Izteikt viedokli par koncerna finanšu pārskatu atbilstību SFPS	- Finanšu pārskatu revīzija un nefinanšu pārskatu pārbaude; - grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu vadības grāmatvedības aplēšu pamatotības novērtēšana.	Reizi gadā pēc konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas revidents sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei
Revīzijas komiteja	Uzraudzīt koncerna finanšu pārskatu sagatavošanu un iekšējās kontroles sistēmu darbību, veicinot uzņēmuma darbības caurskatāmību	- Finanšu pārskatu sagatavošanas uzraudzība; - iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes uzraudzība; - iekšējā audita un revidenta darbību un Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība.	Ne retāk kā vienu reizi gadā Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās akcionāru sapulcei
Iekšējais audits	Novērtēt un palīdzēt pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti	iekšējās kontroles, riska pārvaldības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitātes novērtēšana, izstrādāt ieteikumus to uzlabošanai un uzraudzīt to īstenošanu.	Katru ceturksni Audita un darbības atbilstības kontroles direktors atskaitās Revīzijas komitejai par veiktajiem auditiem un audita ieteikumu ieviešanas statusu

Uzraudzība

Koncerna vadība atbild par regulāru kontroļu novērtēšanu un uzlabošanu. Vadības darba izpildes uzraudzību veic Revīzijas komiteja un iekšējais audits. Ārējais revidents sniedz atzinumu par vadības finanšu atskaišu atbilstību. Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

Risku vadība

Latvenergo koncerna risku vadības mērķis ir savlaicīgi identificēt un pārvaldīt būtiskākos Latvenergo koncerna saimniecisko darbību negatīvi ietekmējošos faktorus, nodrošinot koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu un samazinot potenciālos zaudējumus vai reputācijas kaitējumu.

Koncerna ietvaros ir apstiprināta Risku vadības politika, kas nosaka risku pārvaldības pamatus koncernā.

Risku vadības process Latvenergo koncernā paredz nepārtrauktu risku identificēšanu, novērtēšanu un pārvaldīšanu. Koncerna riski var negatīvi ietekmēt koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu, finansiālo situāciju, cilvēku veselību un dzīvību vai izraisīt reputācijas kaitējumu. Koncerna būtiskākie riski tiek konsolidēti Būtisko risku reģistrā, detalizētāk analizēti un komunicēti Risku vadības komitejai, AS „Latvenergo” valdei, Revīzijas komitejai un akcionāram. Risku vadības komiteja ir īpaši izveidota risku vadības pārraudzības institūcija koncernā AS „Latvenergo” valdes līmenī.

Koncerns izvērtē riskus, gan veicot ikdienas saimniecisko darbību, gan iesaistoties jaunos projektos. Identificētie koncerna būtiskie riski ir iedalīti četrās kategorijās:

- **stratēģiskie riski** – riski, kas saistīti ar koncernam stratēģiskiem jautājumiem, piemēram, ar nozares attīstību, jaunu konkurentu ienākšanu tirgū un stratēģiski nozīmīgu projektu īstenošanu. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir izmaiņu un attīstības tendenču monitorings enerģētikas nozarē, politiskajā

vidē, līdzdalība aktualitātēs, kas skar koncerna darbības sfēru, kā arī nepieciešamo izmaiņu izvērtēšana un ieviešana koncernā;

- **darbības riski** – riski, kas saistīti ar koncerna darbības specifiku: enerģijas ražošanu, elektrostaciju uzturēšanu un darbības nodrošināšanu, enerģijas piegādi un sadali. Darbības riski saistīti arī ar aktīvu bojāeju, cilvēku veselību un drošību, informācijas tehnoloģijām un citiem jautājumiem. Darbības riski izriet no nepilnīgiem vai nepietiekami efektīviem procesiem un sistēmām, no darbinieku kļūdām vai nepietiekamas kompetences, kā arī no iekārtu bojājumiem vai ārējiem notikumiem. Darbības risku pārvaldības mērķis ir mazināt nevēlamu notikumu negatīvo ietekmi. Lai to īstenotu, koncerns nepārtraukti attīsta iekšējās kontroles sistēmas, uzturēšanas un attīstības plānus, izmanto apdrošināšanas pakalpojumus un citas aktivitātes, kas mazina darbības riskus;

- **finanšu riski** – riski, kas saistīti ar kapitāla intensīvas nozares regulāru nepieciešamību piesaistīt papildus finansējumu (finanšu tirgus, likviditātes un finansējuma riski). Lai mazinātu finanšu riskus, koncerns izmanto finanšu instrumentus, pēc iespējas diversificē aizņēmumu avotus, kā arī nodrošina likviditātes rezervi vismaz 12 kalendāro mēnešu periodam. Tāpat tiek vērtēti un pārraudzīti arī nodokļu, finanšu pārskatu un atskaišu riski;

- **juridiskie un atbilstības riski** – riski, kas izriet no dažādiem ES un Latvijas institūciju izdotiem noteikumiem un regulējumiem. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir koncerna darbības sfēru ietekmējošu izmaiņu un attīstības tendenču monitorings juridiskajā vidē, līdzdalība jaunu normatīvo dokumentu izstrādes procesā, kā arī nepieciešamo izmaiņu ieviešana koncernā. Savukārt, lai novērstu jebkāda veida ļaunprātīgu, nepareizu vai nelikumīgu rīcību personīgā labuma gūšanai, koncernā ir izveidota un tiek uzturēta stingra iekšējās darbības atbilstības un

kontroles sistēma. Nozīmīgs šī riska vadības instruments ir nepārtraukta koncerna darbinieku apmācība un kontrole.

Koncerns kontrolē identificētos riskus un uztur tos iespējami zemā līmenī. Koncerna būtiskie riski ir sasaistīti ar lekšējā audita sistēmu, ļaujot risku vērtējumus

izmantot arī lekšējā audita aktivitāšu plānošanā.

Papildus informācija par *Latvenergo* koncerna būtiskajiem riskiem ir pieejama AS „Latvenergo” obligāciju piedāvājuma programmu pamatprospektos, kas publicēti *Latvenergo* un *Nasdaq Riga* interneta vietnēs.

Apbalvojumi

Latvenergo koncerna 2015. gadā saņemtie apbalvojumi un atzīības apliecina atbildīgu biznesa praksi, efektīvu un drošu enerģijas ražošanu un piegādi, rūpes par apkārtējo vidi, kvalitatīvu klientu apkalpošanu, drošu darba vidi, kā arī labo praksi sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm.

Jau septīto gadu Latvijas vērtīgākais uzņēmums

Investīciju bankieru sabiedrības „Prudentia” un biržas *Nasdaq Riga* sadarbībā ar SIA „Lursoft IT” un žurnālu „Kapitāls” veidotajā „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101” AS „Latvenergo” jau septīto gadu ir atzīta par Latvijas vērtīgāko komercsabiedrību. Atbilstoši pētījumam AS „Latvenergo” vērtība 2015. gadā ir aptuveni EUR 1,1 miljards. Pētījumā augstu novērtēta AS „Latvenergo” korporatīvā pārvaldība, caurskatāmība un atklātās informācijas kvalitāte (piešķirti 90 no 100 iespējamajiem punktiem).

„Baltijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 10” AS „Latvenergo” ieņem sesto vietu.

Trešo gadu pēc kārtas augstākais novērtējums Latvijas Ilgtspējas indeksā

AS „Latvenergo” 2015. gadā jau trešo gadu pēc kārtas saņem Latvijas Ilgtspējas indeksa Platīna (augstāko) kategoriju – uzņēmuma ilgtspējas novērtējumu atbilstoši starptautiskām prasībām visos korporatīvās sociālās atbildības virzienos. Ilgtspējas indeksā AS „Latvenergo” piedalās jau sesto gadu, 2010. un 2011. gadā saņem Sudraba, 2012. gadā – Zelta, 2013. un 2014. gadā – Platīna novērtējumu.

Ilgtspējas nedēļā 2015. gada 10. jūnijā organizētās konferences „Atbildīgu ideju tirgus” ietvaros AS „Latvenergo” jau ceturto gadu saņem arī Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Apliecinību par ģimenei draudzīga komersanta statusu, kas apliecina rūpes par darbinieku un klientu ģimenēm, tādējādi veicinot lojalitāti pret uzņēmumu un uzlabojot reputāciju.

Par ilggadēju sadarbību ar arodbiedrību un ieguldījumu sociālā dialoga attīstībā AS „Latvenergo” saņem arī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības sadarbības partnera balvu – *Lielo ozolzīli*.

Uzņēmuma reputācijas līderpozīcija elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē

SIA „Nords Porter Novelli”, laikraksta „Dienas Bizness”, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS organizētajā Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” ceturto gadu pēc kārtas ieņem līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē.

AS „Latvenergo” – TOP 500 Stabīlākais uzņēmums

Laikraksta „Dienas Bizness”, SIA „Lursoft IT” un LIAA organizētajā Latvijas lielāko, pelnošāko, stabīlāko un rentabīlāko uzņēmumu godināšanas ceremonijā 2015. gada novembrī AS „Latvenergo” saņem apbalvojumu „TOP 500 Stabīlākais uzņēmums” – 2014. gada Latvijas enerģētikas nozarē lielākā un viena no vērtīgākajām un atklātākajām komercsabiedrībām. „TOP 500” ir ikgadējs izdevums, kas jau aptuveni 20 gadus vērtē uzņēmumus Latvijā pēc to finanšu rezultātiem gan sadalījumā pa nozarēm, gan attiecīgajā periodā svarīgiem finanšu parametriem (peļņa, EBITDA, ilgtermiņa ieguldījumi u.c.).

AS „Latvenergo” Rīgas TEC izcilības vides jomā

2015. gada nogalē AS „Latvenergo” abas Rīgas TEC saņem Valsts Vides dienesta ieviesto apbalvojumu – „Zaļās izcilības balvu”. Saņemtais apbalvojums apliecina, ka AS „Latvenergo” ražotnēs visaugstākajā līmenī ievērotas vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī plānoti un īstenoti papildu pasākumi ražošanas procesu ietekmes uz vidi samazināšanai.

Ieguldījums Latvijas prezidentūras ES Padomē nodrošināšanā

2015. gada septembrī AS „Latvenergo” saņem Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas atzinību par ieguldījumu Latvijas prezidentūras ES Padomē nodrošināšanā. Atzinība saņemta par līdzdalību ES dalībvalstu enerģētikas ministru konferences par Eiropas Enerģētikas savienību un Austrumu partnerības biznesa foruma sagatavošanas darbos.

Ilggadēji iekārotākais darba devējs

2015. gadā jau ceturto gadu speciālistu darba portāla „CV Market” organizētajā aptaujā par iekārojamāko darba devēju atzīta AS „Latvenergo”. Kā noteicošos faktorus vēlmei strādāt AS „Latvenergo” respondenti visbiežāk uzsvēruši uzņēmuma tēlu un reputāciju – uz ilgtspējīgu attīstību orientēts, konkurētspējīgs un godīgs tirgus līderis ar atpazīstamu un prestižu zīmolu.

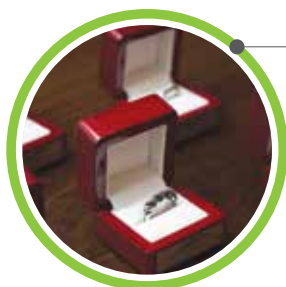
Interneta personāla atlases uzņēmuma „CV-Online Latvia” gadu mijā rīkotajā aptaujā „TOP darba devējs 2015” *Latvenergo* koncerns jau ceturto gadu atzīts par populārāko darba devēju Latvijā, kā arī TOP darba devēju ražošanas sektorā. Kā galvenie iemesli vēlmei strādāt *Latvenergo* koncernā minēta atpazīstamība, laba reputācija, motivējošs atalgojums, labas karjeras izaugsmes iespējas, saistoša uzņēmuma kultūra, vērtības, tradīcijas un iedvesmojoša un profesionāla vadība, kolēģi, labs mikroklimats.

Latvijas energoapgādes uzņēmums AS „Latvenergo” ceturto gadu pēc kārtas ir visvairāk iekārotais darba devējs, arī personāla atlases uzņēmuma „WorkingDay Latvia” 2016. gada martā publicotajā pētījumā.

Atzinīgi novērtēts erudīcijas konkurss**„Eksperiments”**

Komunikācijas un sabiedrisko attiecību konkursa „Baltic PR Awards 2016” finālā AS „Latvenergo” erudīcijas konkurss „Eksperiments” saņem pirmo vietu kategorijā „Korporatīvā ilgtspēja un atbildība”. Konkurss veicina jauniešu interesi par eksaktajām zinātnēm, un tajā ikgadēji piedalās aptuveni 200 komandu no visas Latvijas.

Nameja balva 2015

Latvijas Tirdzniecības palāta Lietuvā un Latvijas Republikas vēstniecība Lietuvā „Nameja balva 2015” nominācijā „Lielākais nodokļu maksātājs Lietuvas budžetā” pasniedz balvu *Elektrum Lietuva, UAB*, kura 2014. gadā nodokļos samaksājusi vairāk nekā EUR 16 miljonus.

Lielākais nodokļu maksātājs starp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām

Valsts ieņēmumu dienesta Lielo nodokļu maksātāju apbalvošanas svinīgā pasākumā AS „Latvenergo” saņem apbalvojumu nominācijā „2015. gada lielākais nodokļu maksātājs starp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām”.

Izcila darba devēja DNS 2015

Konkursā „Izcila darba devēja DNS 2015” AS „Sadales tīkls” saņem biedrības „Labie darbi” simpātiju balvu par jaunās paaudzes izglītošanu elektrodrošībā un korporatīvās sociālās atbildības projektu „Netuvojies, spēlē ar elektrību ZAUDĒSI TUI”.

1.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums

Ievēroti *Nasdaq Riga* korporatīvās pārvaldības principi

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību AS „Nasdaq Riga” 2010. gada 1. jūnijā apstiprinātajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”. Šie principi nosaka prasības attiecībā uz akcionāru sapulci, valdi un padomi, kā arī informācijas atklāšanu, iekšējo kontroli un riska vadību un pārvaldes institūciju atalgojuma politiku.

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2015. gadā, valde uzskata, ka kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus korporatīvās pārvaldības principus, izņemot tos, kas saistīti ar 2015. gadā spēkā esošo normatīvo aktu ierobežojumu un, kas paredz to, ka valsts kapitālsabiedrībās netiek veidota padome.

No 2015. gada sabiedrības darbību regulē „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likums”, kas paredz iespēju no 2016. gada 1. janvāra atjaunot padomi valsts kapitālsabiedrībās, līdz ar to ļaujot izpildīt visus AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principus.

AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2015. gadu ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> un *Nasdaq Baltic* interneta vietnē <http://www.nasdaqbaltic.com>. Detalizēta informācija par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu ir atspoguļota *Latvenergo* koncerna 2015. gada Ilgtspējas pārskata sadaļās 1.5. „Koncerna pārvalde” un 1.6. „Koncerna vadība”. Kopumā no 83 AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principiem pilnībā ievēroti ir 61, savukārt uz kapitālsabiedrības darbību nav attiecināmi 22 principi.

Revīzijas komitejas ziņojums

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Komerclikumu, Finanšu instrumentu tirgus likumu un akcionāru sapulces apstiprinātu Revīzijas komitejas nolikumu.

Mūsu darbība netika ierobežota, un AS „Latvenergo” pārstāvji nodrošināja visas nepieciešamās informācijas pieejamību. Mēs esam informējuši valdes locekļus par mūsu viedokli un ieteikumiem, kas radušies, pamatojoties uz Revīzijas komitejas veiktajām aktivitātēm.

2015. gadā Revīzijas komitejas darbība tika vērsta uz šādu jautājumu risināšanu, kas ietekmē koncerna darbību:

- Audita un darbības atbilstības direktora atlases procedūras vadība;
- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība;
- Iekšējā audita un ārējā revidenta darbības uzraudzība.

Izvērtējot 2015. gada finanšu gadā izskatīto informāciju un procesus, mēs neesam konstatējuši apstākļus, kas liecinātu par to, ka AS „Latvenergo” iekšējo kontroļu sistēma nenodrošina 2015. gada pārskata sagatavošanai nepieciešamās informācijas ticamību.

Mūsu novērtējuma kopsavilkumu mēs iesniedzam AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei konsolidētā 2015. gada pārskata apstiprināšanas dienā.

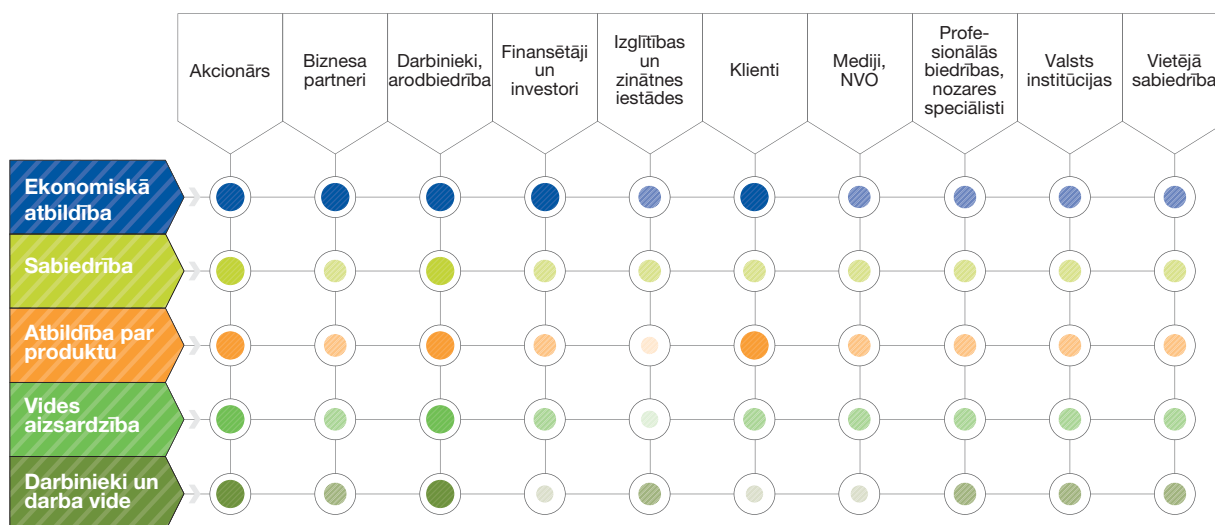
Torbens Pedersens,
Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Marita Salgrāve,
Revīzijas komitejas locekle
(pilnvaru termiņa sākums: 05.12.2015.)

Svens Dinsdorfs,
Revīzijas komitejas loceklis

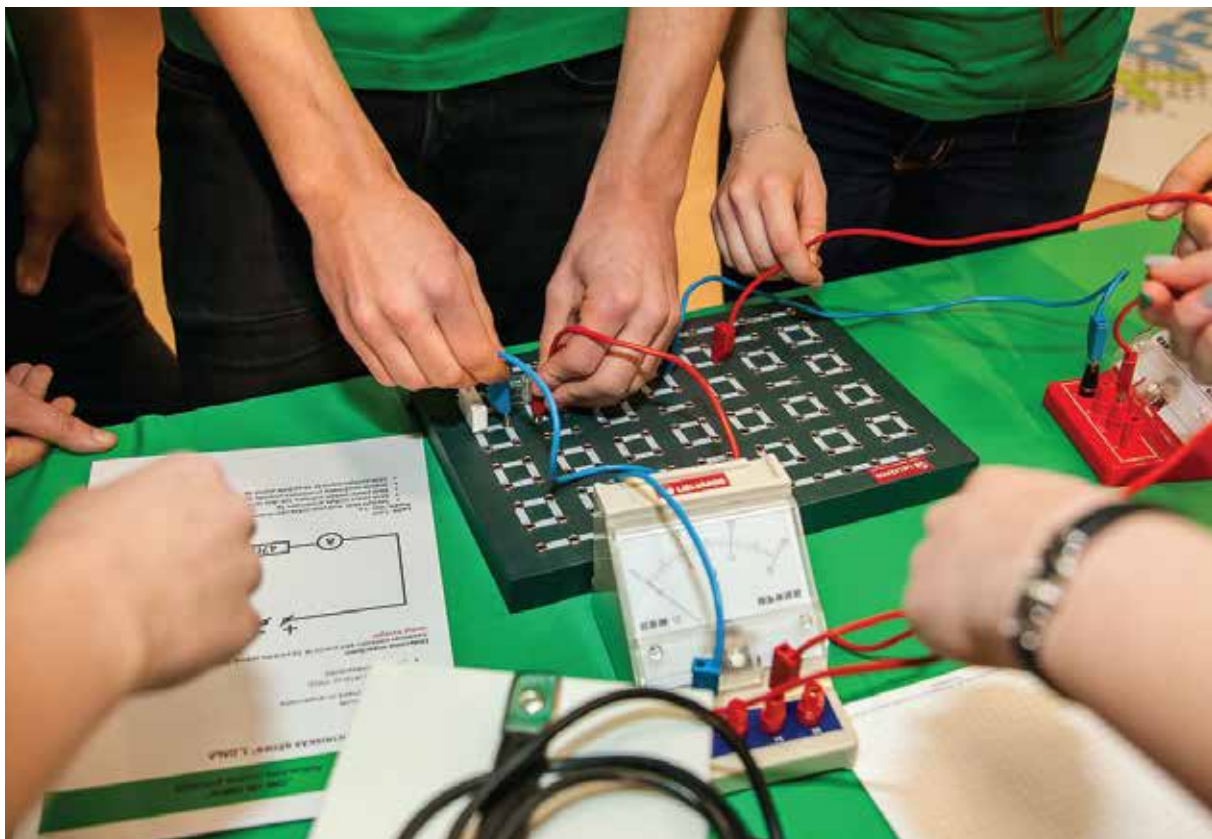
G4-27

- darbinieku tālākizglītība un darba vides pilnveide;
- ilgtspējas labās prakses popularizēšana;
- sadarbības turpināšana ar zinātnes un izglītības iestādēm;
- sabiedrības izglītošana elektrodrošībā;
- personalizēta un operatīva klientu apkalpošana, informācijas pieejamība un komunikācija.

Kopumā koncerns ikdienas darba procesā jau īsteno daudzus no saņemtajiem ieteikumiem, bet tos, kuri atbilst koncerna darbības mērķiem un pašreiz vēl netiek īstenoti, plānots ieviest nākotnē, tajā skaitā turpināt attīstīt klientu jautājumu atrisinājumu pirmā kontakta laikā un izstrādāt ilgtermiņa plānu darba vides pilnveidei. Papildu informāciju par semināra norisi un koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem skatīt sadaļā 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”.

leinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati/ ilgtspējas aspekti	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Akcionārs	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija	- Latvenergo koncerna stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā; - enerģijas ražotņu efektivitāte; - elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem un tās īpatsvara palielināšana; - ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; - ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni.	Informācija par akcionāru sapulču skaitu 2015. gadā un būtiskākajiem lēmumiem pieejama sadaļā 1.5. „Koncerna pārvalde”.	Partnerība
Biznesa partneri	Būvuzņēmēji un iekārtu piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji, energoresursu piegādātāji, enerģijas ražotāji un tirgotāji, pārvades sistēmas operatori, u.c.	- Skaidri un atklāti iepirkuma konkursi; - elektroenerģijas pārvade un sadale; - elektroenerģijas obligātais iepirkums (OI) un Subsīdētās enerģijas nodoklis (SEN); - elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība; - enerģijas ražotņu efektivitāte.	Koncerns regulāri informē biznesa partnerus par ētikas principiem līgumpartneriem, kā arī uztur un regulāri atjauno Kvalificēto pretendentu reģistru un aicina partnerus iesniegt pieteikumus to iekļaušanai kvalifikācijas sistēmā. Koncerns veic regulāras esošo un potenciālo biznesa partneru aptaujas, nosakot jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. Biznesa vides pārstāvji ir viena no respondentu grupām 2015. gada Korporatīvās reputācijas pētījumā Baltijas valstīs. Koncerna kapitālsabiedrība AS „Sadales tīkls” interneta vietnē nodrošina elektroenerģijas tirgotājiem nepieciešamo aktuālo informāciju par tirgu un pakalpojumiem. 2015. gadā AS „Latvenergo” kā elektroenerģijas tirgus dalībnieks ar Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoriem apspriež „Pārvades jaudas aprēķināšanas un piešķiršanas metodiku Baltijas valstīs un ar trešajām valstīm”.	Iesaiste
Darbinieki, arodbiedrība	Esošie un potenciālie darbinieki, arodbiedrība „Enerģija”	- Darba koplīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība; - darbinieku produktivitāte un motivācija, kompetences, atalgojums un labklājība; - datu drošība; - sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā.	Latvenergo koncerns ikgadēji veic darbinieku viedokļu aptauju un ik ceturksni – darba pienākumu izpildes novērtējumu. 2015. gada darbinieku viedokļu aptaujā iekļauti jautājumi par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem, iesaistot darbiniekus ilgtspējas pārskata satura noteikšanā. Ikgadējās attīstības pārrunās darbinieki ar vadītāju apspriež struktūrvienības un individuālo gada mērķu sasniegšanu un turpmākās aktivitātes kompetenču paaugstināšanai. 2015. gadā koncerna pārstāvji tiek ar arodbiedrību 21 sapulcē, meklējot risinājumus abpusēji būtiskos tematos.	Sarunas un iesaiste
Finansētāji un investori	Bankas, starptautiskās finanšu institūcijas, Eiropas Komisija (EK), obligāciju investori	- Latvenergo koncerna finanšu rezultāti, būtiski notikumi, līgumu nosacījumu ievērošana; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; - koncerna ieguldījums valsts ekonomikā.	Latvenergo koncerna interneta vietnē investoriem tiek nodrošināta aktuāla informācija par finanšu rezultātiem un darbības rādītājiem, tajā skaitā ik ceturksni tiek publicēti starpperiodu finanšu pārskati. No 2015. gada par Latvenergo koncerna finanšu rezultātiem tiek organizēti vebināri. 2015. gadā AS „Latvenergo” uzsāk zaļo obligāciju emisijas programmu. Papildu informāciju par zaļajām obligācijām skatīt pielikumā „Pārskats par zaļajām obligācijām”.	Konsultācijas un partnerība
Izglītības un zinātnes iestādes	Akadēmiskās institūcijas, augstākās izglītības iestādes, vidējās un arodizglītības iestādes	- Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas; - izglītojošu materiālu saturs bērniem un jauniešiem; - ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; - iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; - caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; - informācijas pieejamība.	Sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti (LLU) un RTU 2015. gadā turpinās speciālistu teorētiskā un praktiskā apmācība – koncerna eksperti kā vieslektori piedalās augstskolu darbā, bakalaura un maģistru darbu aizstāvēšanas komisijās un uzņem studentu vizītes enerģijas ražotnēs un citos objektos. Koncerns ikgadēji organizē studiju noslēguma darbu un stipendiju konkursus un nodrošina prakses vietas studentiem, kā arī sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju pasniedz balvas zinātniekiem par sasniegumiem enerģētikā. Koncerns 2015. gadā atbalsta RTU Inženierzinātņu vidusskolas izveidi un RTU Enerģētikas un elektronikas fakultātes studentu laboratorijas pilnveidošanu. Sociālās atbildības projektu ietvaros koncerns veicina vidējās un arodizglītības iestāžu skolēnu informētību elektrodrošības un enerģētikas nozares industriālā mantojuma jautājumos, ieinteresētību apgūt fiziku, kā arī nodrošina ideju un palīgmateriālu bāzi skolotājiem.	Partnerība

Klienti	Esošie un potenciālie klienti (mājsaimniecības un juridiskās personas)	• Elektroenerģijas produkti, tarifi un saistīto pakalpojumu cenas; • sniegto pakalpojumu kvalitāte; • klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; • norēķinu iespējas un pakalpojumi; • sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; • neplānoto atslēgumu biežuma un ilguma samazināšana; • caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; • atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; • ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni.	<i>Latvenergo</i> koncerna elektroenerģijas produktu piedāvājums tiek pielāgots klientu vajadzībām. Klientus interesējošā informācija tiek regulāri nodrošināta klientu portālā http://www.elektrum.lv, sociālajos tīklos, klientu apkalpošanas centros u. c. informācijas kanālos. <i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumus, kā arī nepieciešamās aktivitātes klientu apmierinātības paaugstināšanai. Koncerns sagatavo un biznesa klientiem regulāri nosūta Elektroenerģijas tirgus apskatu.	Iesaiste
Mediji, nevalstiskās organizācijas (NVO)	Žurnālisti, NVO	• <i>Latvenergo</i> koncerna pamatdarbība un pārvaldība; • Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātes; • OI un OI komponente; • <i>Latvenergo</i> koncerna KSA aktivitātes; • enerģijas ražošanas efektivitāte; • ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; • elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas no atjaunīgiem resursiem; • darbinieku veselība un drošība; • sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte.	<i>Latvenergo</i> koncerns sadarbojas ar nacionāliem un reģionāliem medijiem. 2015. gadā sagatavotas vairāk nekā 250 preses relīzes un organizēti vairāki mediju pasākumi un preses konferences, tajā skaitā par <i>zaļo</i> obligāciju emisiju, viedo elektroenerģijas skaitītāju ieviešanas procesu un to iespējām, kā arī zivju resursu atjaunošanu Daugavas baseinā un investīcijām ražotnēs. Interneta vietnē un sociālajos medijos koncerns regulāri sniedz aktuālu informāciju par savu darbību un atbild uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem. Žurnālisti ir arī viena no respondentu grupām 2015. gada Korporatīvās reputācijas pētījumā. Tāpat <i>Latvenergo</i> koncerns nodrošina ar pamatdarbību saistītu informāciju NVO, kuru darbības virzieni ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un indivīdu tiesību aizsardzība.	Konsultācijas un Iesaiste
Profesionālās biedrības un nozares speciālisti	Sk. sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”	• ES un Latvijas enerģētikas un saistītās politikas un normatīvā vide; • enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas; • enerģijas pašpatēriņa optimizēšana; • elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; • elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā radītā gaisa piesārņojuma apjoms; • vides aizsardzības izdevumi; • atbilstība vides aizsardzības prasībām; • atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; • ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; • caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; • ieguldījums valsts ekonomikā.	2015. gadā koncerns ar nozares speciālistiem laikraksta „Dienas Bizness” enerģētikas forumā „Ceļā uz ilgtspējīgu energoapgādi Latvijā” un ziņu aģentūras LETA enerģētikas forumā „Efektivitāte. Attīstība. Ilgtspēja.”, kā arī citās konferencēs, semināros un darba grupās apspriež jautājumus par enerģētikas un saistīto nozaru attīstību un normatīvo vidi. Papildu informācijai skatīt sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”.	Konsultācijas un Iesaiste
Valsts institūcijas	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), Konkurences padome, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB) u.c.	• Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas; • regulatīvās vides uzlabošana; • enerģijas tarifi un to komponentes; • elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas no atjaunīgiem resursiem; • ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; • atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; • enerģijas ražošanas efektivitāte.	<i>Latvenergo</i> koncerna eksperti līdzdarbojas enerģētikas nozares politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē, kā arī regulāri sniedz atzinumus nacionālo pozīciju sagatavošanā par ES Padomē aktuālajiem enerģētikas un vides jautājumiem. Informācija par 2015. gadā sagatavotajām pozīcijām pieejama 2.2. sadaļā „Sabiedrība”. <i>Latvenergo</i> koncerns tiesību aktos noteiktā kārtībā sadarbojas ar Konkurences padomi, kuras darbība ir vērsta uz godīgas konkurences veicināšanu un pakalpojumu sniegšanas caurskatāmības nodrošināšanu. <i>Latvenergo</i> koncerns regulāri sniedz SPRK informāciju par savu darbību un finanšu rezultātiem. Koncerna meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” 2015. gadā iesniedz apstiprināšanai SPRK obligātā iepirkuma komponentu aprēķinu. 2015. gadā koncerns sadarbojas ar IUB labās iepirkuma prakses īstenošanā un popularizēšanā, tajā skaitā IUB speciālisti organizē koncerna darbiniekiem semināru par labo praksi iepirkumu procedūru organizēšanā.	Konsultācijas un Iesaiste
Vietējā sabiedrība	Latvijas iedzīvotāji, pašvaldības, iedzīvotāji koncerna objektu tuvumā	• <i>Latvenergo</i> koncerna KSA aktivitātes; • vides aizsardzība, ražošanas modernizācijas un elektrotīkla infrastruktūras projekti; • <i>Latvenergo</i> koncerna pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana; • OI komponente.	Koncerns komunicē ar iedzīvotājiem objektu tuvumā un iesaista tos aktuālu jautājumu risināšanā. 2015. gadā koncerns organizē Igaunijas – Latvijas trešā elektropārvades starpsavienojuma projekta ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriedes. Latvijas iedzīvotāju viedoklis tiek regulāri izziņāts dažādās viedokļu aptaujās, tajā skaitā koncerna 2015. gada Korporatīvās reputācijas pētījumā. Tāpat koncerns īsteno plaša spektra sociālās atbildības aktivitātes, kuru apraksts pieejams sadaļā 1.4. „Korporatīvā sociālā atbildība”. <i>Latvenergo</i> koncerns 2015. gadā turpina sadarbību ar vietējām pašvaldībām energoapgādes nodrošināšanā, ietekmes uz vidi novērtējumos koncerna objektu modernizācijas projektiem, kā arī enerģētikas normatīvās vides veidošanā pašvaldību un valsts iestādēs.	Konsultācijas, Iesaiste un Sarunas

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

Latvenergo koncerns sadarbojas ar nacionālām un starptautisko politikas dokumentu, tiesību aktu un standartu izstrādē, kā arī aktuālu informāciju par enerģētikas un saistīto nozaru aktualitātēm.

Nacionālās biedrības un profesionālās organizācijas

Biedrība „Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija” (LEEA)

Dalība biedrībā sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības tiesību aktu, politikas dokumentu un standartu izvērtēšanā un pilnveidošanā, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiķu saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm, tajā skaitā programmu akreditācijā. 2015. gadā *Latvenergo* koncerna pārstāvji regulāri piedalās LEEA sēdēs, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par aktualitātēm enerģētikā un LEEA pozīcijām, tajā skaitā par Latvijas Enerģētikas attīstības pamatnostādņiem 2015. – 2020. gadam.

Biedrība „Latvijas Lielo aizsprostu biedrība”

Dalība biedrībā nodrošina informāciju par aizsprostu un hidrotehnisko būvju tehniskiem, ekonomiskiem, vides un sociālajiem aspektiem, inovācijām, kā arī drošuma jautājumiem. Biedrība ir pārstāvēta Starptautiskajā Lielo aizsprostu komisijā (*ICOLD*). Biedrības pārstāvji 2015. gadā piedalās *ICOLD* 25. kongresā Norvēģijā, Stavangerā, kā arī turpina darbu *ICOLD* Dambju drošības komitejā.

Biedrība „Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija” (LSUA)

LSUA sniedz *Latvenergo* koncernam aktuālu informāciju par centralizēto siltumapgādi un koģenerāciju, atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumenerģijas ražošanā, kā arī citiem enerģētikas nozares attīstībai aktuāliem jautājumiem un pārstāv koncerna intereses valsts un pašvaldību iestādēs. 2015. gadā koncerna speciālisti turpina piedalīties LSUA pozīciju sagatavošanā par nozarei aktuāliem politikas dokumentu un tiesību aktu projektiem, tajā skaitā par Energoefektivitātes likumprojektu, kura mērķis ir paaugstināt energoefektivitāti galapatēriņā, uzliekot energoapgādes komersantiem energoefektivitātes pakalpojuma pienākumu.

Biedrība „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (LTRK)

LTRK ir Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācijas un Starptautiskās Tirdzniecības palātas biedrs. LTRK nodrošina biedru, tajā skaitā *Latvenergo* koncerna, interešu pārstāvību vispārējās uzņēmējdarbības un enerģētikas nozarei specifisku politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā valsts un pašvaldību institūcijās.

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)

Latvijas Darba devēju konfederācija

Dalība LDDK koncernam nodrošina interešu pārstāvību darba tiesību un darba aizsardzības politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā, kā arī veicina uzņēmējdarbībai labvēlīgas ekonomiskās, izglītības un sociālās politikas veidošanu. 2015. gadā *Latvenergo* koncerna pārstāvji turpina līdzdarboties LDDK Enerģētikas un vides platformā un atzinumu izstrādē, kā arī piedalās LDDK darba grupās, konkursos, konferencēs un semināros.

Latvijas Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts

Latvenergo koncerns 2015. gadā turpina piedalīties Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Latvijas Ilgtspējas indeksā pēc starptautiski atzītas metodoloģijas uzņēmumu ilgtspējas un korporatīvās atbildības novērtēšanai. 2015. gadā koncerns ir institūta organizētās Ilgtspējas nedēļas dalībnieks, tajā skaitā konferencē „Atbildīgu ideju tirgus” un Atbildīgu ideju katalogā informējot par klientu paradumu pilnveidi efektīvai enerģijas izmantošanai.

Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja (PEP LNK)

Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja

Latvenergo koncerna pārstāvji aktīvi piedalās PEP LNK darbā, īpaši valsts elektroenerģijas politikas un stratēģijas jautājumos. Dalība PEP LNK nodrošina aktuālu informāciju par energoresursu izpēti, ieguvu, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. 2015. gada 15. oktobrī PEP LNK, LEEA un Nacionālās enerģētikas konfederācijas paplašinātās valdes sēdes dalībnieki diskutēja par Latvijas enerģētikas aktualitātēm. *Latvenergo* koncerns informē par progresu Ekonomikas ministrijas precizētā projekta „Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2015. – 2020. gadam” saskaņošanā.

Starptautiskās organizācijas un apvienības

Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts (The Baltic Institute of Corporate Governance/ BICG)

Latvenergo koncerns ir aktīvs BICG biedrs kopš institūta darbības pirmsākumiem, iesaistoties aktivitātēs, apmācībās un atbalstot Baltijas valstu uzņēmumu pārvaldības vadlīniju izstrādi. Līdz ar BICG Latvijas pārstāvniecības darbības uzsākšanu 2015. gada augustā koncerns kļuvis par BICG Attīstības biedru, tādējādi atbalstot labas korporatīvās pārvaldības prakses attīstību Latvijā.

Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūtā *Latvenergo* koncerna vadība apgūst padziļinātas zināšanas par labas korporatīvās pārvaldības praksi un apliecina koncerna gatavību to ievērot. 2015. gadā AS „Sadales tīkls” valdes locekļi piedalās BICG korporatīvās pārvaldības apmācībās. 2015. gadā notiek BICG semināri par uzņēmumu labu pārvaldību, kurā ar zināšanām dalās arī *Latvenergo* koncerns.

Eiropas Elektroenerģijas nozares savienība EURELECTRIC

EURELECTRIC pārstāv elektroenerģētikas nozares intereses starptautiskā mērogā. *Latvenergo* koncerna pārstāvju darbību asociācijā uz līguma pamata nodrošina LEEA, kura ir EURELECTRIC biedrs. Dalība EURELECTRIC *Latvenergo* koncernam sniedz informāciju par aktualitātēm enerģētikā, kā arī nodrošina līdzdalību ES politikas dokumentu, tiesību aktu, EURELECTRIC pētījumu un pozīciju izstrādē.

Papildu informācija par *Latvenergo* koncerna speciālistu līdzdalību dažādu EURELECTRIC pozīciju sagatavošanā 2015. gadā pieejama sadaļā 2.2. „Sabiedrība”.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (Organization for Economic Cooperation and Development, OECD) Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja (Business and Industry Advisory Committee/ BIAC)

BIAC piedalās OECD politiku veidošanā un nodrošina biedrus ar aktuālu informāciju par OECD uzņēmējdarbības attīstības iniciatīvām. *Latvenergo* koncernam dalība BIAC nodrošina iespēju saņemt informāciju un piedalīties starptautiski nozīmīgu uzņēmējdarbības attīstības lēmumu apspriešanā un pieņemšanā.

2015. gadā *Latvenergo* koncerns piedalās OECD Globālajā forumā par atbildīgu uzņēmējdarbību, kurā apspriesta atbildīgas uzņēmējdarbības ilgtermiņa vīzija multinacionālajiem uzņēmumiem un nacionālo kontaktpunktu loma. Pārskata gadā turpinās Latvijas iestāšanās sarunas OECD.

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražotāju tehniskā asociācij VGB PowerTech e.V

Dalība asociācijā *Latvenergo* koncernam nodrošina informāciju par elektrostaciju labāko praksi ekspluatācijas, attīstības un vides aizsardzības jomās, tajā skaitā par līdzīgu elektrostaciju iekārtu pieejamību, drošumu, darbības elastīgumu un efektivitātes paaugstināšanas risinājumiem.

2015. gadā koncerns iesniedz un analizē VGB organizācijā pārstāvēto elektrostaciju datus no tehnisko rādītāju datu bāzes, kā arī iegādājas vairākus VGB standartus. Pārskata gadā arī notikusi pieredzes apmaiņa par hidroelektrostaciju vadības, ekspluatācijas, renovācijas un vides aizsardzības jautājumiem.

Eiropas sadales sistēmas operatoru asociācija viedajiem tīkliem

Dalība asociācijā sniedz iespēju koncerna meitassabiedrībai AS „Sadales tīkls” saņemt aktuālu informāciju par Eiropas valstu sadales sistēmas operatoru plāniem un aktivitātēm viedo tīklu jomā, kā arī uzturēt kompetenci viedo tīklu tehnoloģiju izvēlē un ieviešanā.

Ārējo iniciatīvu saistības

Papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām *Latvenergo* koncerns savā darbībā ievēro starptautisko standartu prasības.

AS „*Latvenergo*” Ražošanas virzienā un AS „Sadales tīkls” ir ieviestas un sertificētas integrētās vadības sistēmas, kas ietver vides pārvaldības, kvalitātes vadības (Ražošanas virzienā kvalitātes vadības sistēmas ietvaros papildus ieviesta un sertificēta projektu vadība) un darba aizsardzības jomas. Minēto sistēmu atbilstību starptautisko standartu ISO 14001:2004, ISO 9001:2008, OHSAS 18001:2007 prasībām audītē un apliecina akreditēts sertifikācijas uzņēmums. Savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir sertificējuši un uztur kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši standarta ISO 9001:2008 prasībām. 2015. gadā AS „*Latvenergo*” Ražošanas virziena vides pārvaldības

sistēma papildināta ar enerģijas izvērtēšanas procesu atbilstoši ES Energoefektivitātes direktīvas prasībām (2012/27/ES).

Energopārvaldības principi tiek ievēroti arī AS „*Latvenergo*” Energoefektivitātes centra darbībā: 2015. gadā Energoefektivitātes centrs ieviesis sertificētu energopārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 50001:2011.

Tāpat *Latvenergo* koncerns brīvprātīgi integrē savā uzņēmējdarbībā aktivitātes sabiedrības labklājības un vides stāvokļa uzlabošanai sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm, tajā skaitā ievērojot ISO 26000 rekomendējošā standartā par sociālo atbildību un AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartā noteiktos principus.

1.9. Būtiskāko aspektu noteikšana

G4-18

Padziļināta ieinteresēto pušu iesaiste pārskata satura veidošanā

G4-19

G4-20

G4-21

Latvenergo koncerna ilgtspējas pārskata saturu pamato nozīmīgākie aspekti ekonomiskās atbildības, apkārtējās vides, nodarbinātības un darba vides, cilvēktiesību, sabiedrības un atbildības par produktu jomās atbilstoši *GRI* G4 vadlīnijām un *Latvenergo* koncerna izstrādātajai būtiskuma izvērtējuma metodoloģijai. 2015. gada pārskata satura noteikšanai tika veikta padziļināta koncerna vadības un ieinteresēto pušu iesaiste. Satura noteikšanas procesu var iedalīt 3 posmos.

Posms 1

Attiecināmo ilgtspējas aspektu identificēšana.
Prioritāro ieinteresēto pušu identificēšana.

Posms 2

Būtiskāko ilgtspējas aspektu noskaidrošana.

Posms 3

Būtiskāko ilgtspējas aspektu apvienošana matricā un izvērtēšana. Atklājamo indikatoru izvēle.

Posms 1

Ilgtspējas pārskata satura noteikšanas process tika uzsākts ar iespējamo ilgtspējas aspektu, kas būtu attiecināmi uz *Latvenergo* koncerna darbību un kas būtu aktuāli gan koncernam, gan tā ieinteresētajām pusēm, saraksta izstrādi. Par pamatu šim sarakstam tika izmantoti šādi informācijas avoti:

- *GRI* G4 vadlīnijas;
- *GRI* Elektroenerģētikas sektora papildinājumi (*Electric Utilities Sector Disclosures*);
- līdzīgu uzņēmumu, kas darbojas enerģētikas sektorā, atklātā informācija;
- *Latvenergo* koncerna stratēģija un politikas;
- iepriekšējos ilgtspējas pārskatos sniegtā informācija;
- koncerna komunikācijas izpēte;
- ieinteresēto pušu viedoklis u.c.

Latvenergo koncerna ilgtspējai potenciāli būtisku aspektu saraksts tika izveidots vides, nodarbinātības un darba vides, cilvēktiesību, sabiedrības un atbildības par produktu jomās. Tika izvērtēti, kuri aspekti atbilst koncerna darbībai un kuri aspekti varētu atbilst ieinteresēto pušu gaidām, kā arī kurus var apvienot, lai būtu vieglāk izvērtēt šo aspektu būtiskumu. Kopumā

tika identificēti 27 uz *Latvenergo* koncernu attiecināmi aspekti (skatīt būtiskuma matricu 45. lpp.).

Latvenergo koncerna prioritārās ieinteresētās puses katrā ilgtspējas jomā tika identificētas koncerna vadītāju aptaujā, un tās izvērtēja atbildīgie attiecīgo jomu vadītāji.

Posms 2

Lai noskaidrotu būtiskākos ilgtspējas aspektus *Latvenergo* koncerna skatījumā, tika veikta koncerna vadītāju viedokļu aptauja un organizētas darba grupas.

Prioritārām ieinteresētajām pusēm tika rīkots seminārs, lai noskaidrotu ne tikai viedokli par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem, bet arī par līdzšinējo sadarbību un nepieciešamajiem uzlabojumiem koncerna darbībā. Uz semināru tika uzaicināti aptuveni 70 koncerna ieinteresēto pušu pārstāvji, kas pārstāvēja visas *Latvenergo* koncerna prioritārās ieinteresētās puses.

Semināra laikā ieinteresētās puses tika aicinātas izvērtēt katra iepriekš izvēlēta aspekta būtiskumu skalā no *nav būtisks* līdz *ļoti būtisks*. Savukārt nākamajā semināra posmā dalībnieki tika lūgti darba grupās izteikt idejas un savus ierosinājumus, ko koncerns varētu darīt, lai nodrošinātu ilgtspēju visbūtiskākajos aspektos. Darba grupu diskusiju rezultāti tika izklāstīti paneļa diskusijā.

Papildus visu koncerna darbinieku viedoklis tika noskaidrots ikgadējā darbinieku aptaujā, kurā tika iekļauti jautājumi par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem.

Posms 3

Apkopojot ieinteresēto pušu semināra, darbinieku viedokļu aptaujas un *Latvenergo* koncerna vadītāju aptaujas un darba grupu rezultātus, ir sagatavota ilgtspējas aspektu būtiskuma matrica, ko izvērtēja un apstiprināja *Latvenergo* koncerna augstākā vadība.

Būtiskuma matricas viena ass attēlo aspektus, kuri mūsu ieinteresētajām pusēm ir vissvarīgākie, bet otra parāda to svarīgumu *Latvenergo* koncerna skatījumā. Matricā ir iekļauti 27 identificētie uz *Latvenergo* koncernu attiecināmie ilgtspējas aspekti. Būtiskuma matrica ir sadalīta trīs daļās: būtiskākā, vidēji būtiskā un mazāk būtiskā. Kā būtiskākie ir novērtēti 9 aspekti, kurus gan ieinteresētās puses, gan *Latvenergo* koncerns novērtējuši kā vissvarīgākos. No šiem visvairāk ir „Sabiedrības” jomas aspektu, taču visbūtiskākais aspekts ir „Enerģijas ražoņu efektivitāte”

no „Ekonomiskās atbildības” jomas. Vidēji būtiski ir 12 aspekti, bet kā mazāk būtiski – 6 aspekti.

Mazāk būtiski aspekti nav iekļauti šajā pārskatā. Būtiskāko aspektu izvērtēšanas procesā kā papildus atklājama aspekts tika iekļauta *Bioloģiskā daudzveidība*, kas ir viens no *Latvenergo* koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Tāpat *Latvenergo* koncerns ir guvis pārliecību, ka atsevišķas ieinteresētās puses vēlētos saņemt informāciju par koncerna ietekmi un ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, it īpaši jautājumos, kas saistīti ar balto stārķu aizsardzību un zivju resursu atjaunošanu Daugavas baseinā. Tas nozīmē, ka kopā pārskatā tiek atklāti 22 ilgtspējas aspekti.

Pēc atklājamo aspektu izvērtēšanas, izmantojot *GRI G4* vadlīnijas, sadarbībā ar atbildīgajiem attiecīgo jomu vadītājiem koncernā tika identificēti aspektiem atbilstoši atklājami indikatori. Kopumā pārskatā ir atklāta informācija par *Latvenergo* koncerna darbībai būtiskiem 22 ilgtspējas aspektiem un 33 specifiskās standarta informācijas indikatoriem (sk. *GRI* indikatoru tabulu 93. lpp.). Sagatavojot pārskatā atklājamo informāciju, tika izvērtēts un ņemts vērā katra aspekta būtiskums *Latvenergo* koncerna sabiedrībām, kā arī ieinteresētajām pusēm (sk. sadaļu 1.8. „Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm” un pielikumu „Ilgtspējas aspektu būtiskums un atbilstība *GRI* aspektiem”).

Būtiskuma matrica

Ekonomiskā atbildība

- 1 Enerģijas ražoņu efektivitāte
- 3 Ieguldījums valsts ekonomikā
- 20 Saņemtais atbalsts

Sabiedrība

- 2 Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
- 4 Iesaiste nozares politikas veidošanā
- 7 Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
- 16 Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās
- 21 Ietekme uz sabiedrību

Atbildība par produktu

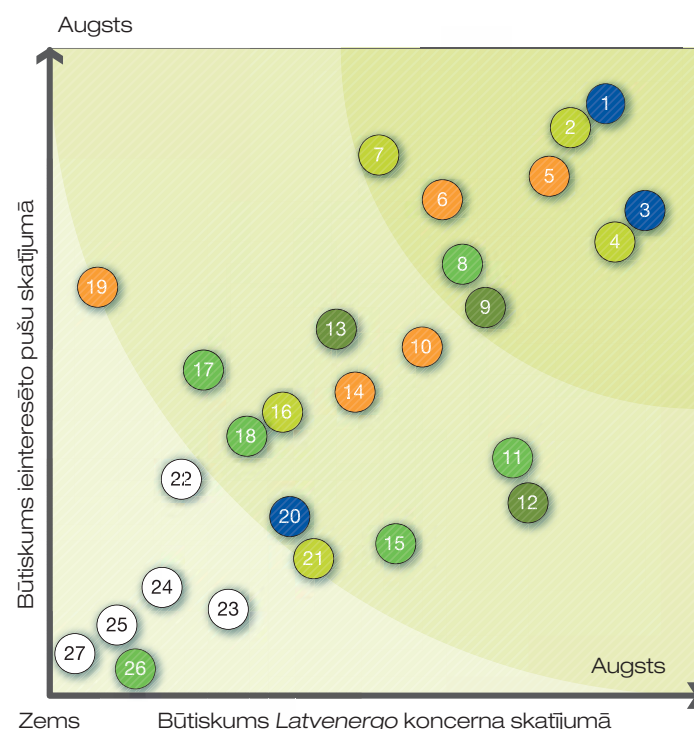
- 5 Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte
- 6 Klientu apmierinātība
- 10 Datu drošība
- 14 Informācijas pieejamība
- 19 Godīga mārketinga komunikācija

Vides aizsardzība

- 8 Resursu patēriņš ražošanā
- 11 Atbilstība vides aizsardzības prasībām
- 15 Gaisa piesārņojums
- 17 Enerģijas patēriņš
- 18 Atjaunīgā enerģija
- 22 Atkritumi un notekūdeņi
- 24 Vides aizsardzības izdevumi
- 26 Bioloģiskā daudzveidība

Darbinieki un darba vide

- 9 Veselība un drošība
- 12 Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu
- 13 Darbinieku izaugsme
- 23 Cilvēktiesības un dažādība darba vietā
- 25 Darba un personīgās dzīves līdzsvars
- 27 Darbinieku iesaiste un piederības brīvība

1.10. Darbības segmentu raksturojums

G4-13

Ilgtermiņa attīstība visos darbības segmentos

EU1

Baltijas valstīs, ko veic AS „Latvenergo” un meitassabiedrības *Elektrum Eesti*, OÜ un *Elektrum Lietuva*, UAB. Publiskā tirgotāja funkcijas veic meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

EU2

Latvenergo koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: ražošana un pārdošana, sadales un pārvades aktīvu noma.

Sadales segments nodrošina elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijā, to realizē AS „Sadales tīkls” – lielākais sadales sistēmas operators Latvijā.

EU3

Ražošanas un pārdošanas segments aptver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas pārdošanu un vairumtirdzniecību

Pārvades aktīvu nomas segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades aktīvu īpašnieks un iznomā tos pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

EU4

1.10.1. Ražošana un pārdošana

Sekmīgs darbs izaicinošā tirgus vidē

Ražošana un pārdošana pēc apgrozījuma un aktīvu vērtības ir lielākais koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo saražotās un iepirtās elektroenerģijas pārdošana gan mazumtirdzniecības klientiem Baltijā, gan vairumtirdzniecība – galvenokārt *Nord Pool* elektroenerģijas biržā, kā arī siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgas un Liepājas siltumapgādes vajadzībām. Lielākā daļa no ražošanas un pārdošanas segmenta darbības ieņēmumiem ir neregulēti, savukārt ar tarifu regulētos darbības ieņēmumus galvenokārt veido:

- elektroenerģijas (maksā par uzstādīto jaudu) un siltumenerģijas ražošana Rīgas TEC;
- elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana Liepājas ražotnēs un mazajās stacijās (Ainažu vēja elektrostacijā (VES) līdz 2015. gada 1. oktobrim un Aiviekstes HES).

Latvenergo koncerns ir lielākais elektroenerģijas tirgotājs Baltijā. 2015. gadā tā tirgus daļa Baltijas valstīs ir aptuveni 1/3. Kopējais mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms, ietverot arī elektroenerģijas pašpatēriņu, 2015. gadā ir 9 963 GWh – no tā 79 % pārdoti mazumtirdzniecības klientiem. 2015. gadā 61 % jeb 4 782 GWh no *Latvenergo* koncerna mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas ir saražota no atjaunīgajiem energoresursiem jeb ir *zaļā enerģija* – elektroenerģija, kas iegūta no atjaunīgiem nefosiljiem energoresursiem, piemēram, hidroenerģija,

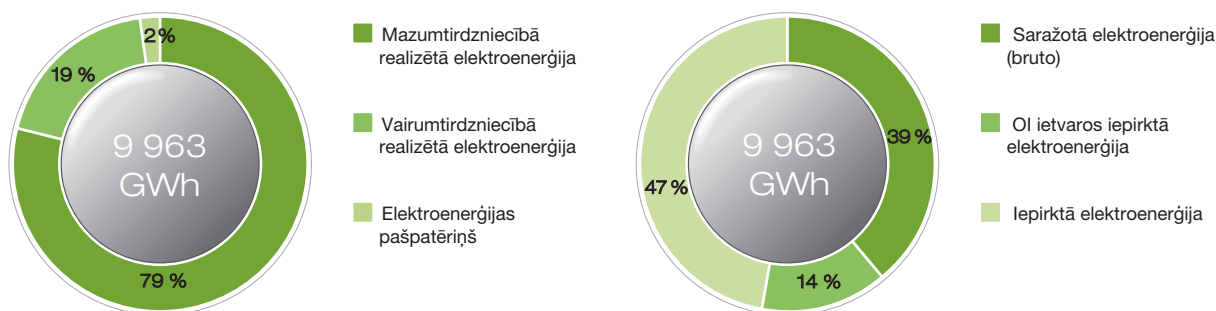
vēja enerģija, biomasas, biogāzes enerģija u. c. Tā ietver gan *Latvenergo* koncerna ražotnēs saražoto, gan arī *Nord Pool* biržā un divpusējos darījumos iepirkto elektroenerģiju no citiem ražotājiem.

Latvenergo koncerna ražotnēs 2015. gadā ir saražotas 3882 GWh jeb 39 % no kopējā pārdotā elektroenerģijas apjoma, no kā aptuveni puse ir saražota no atjaunīgajiem energoresursiem. Savukārt pārējā elektroenerģija ir galvenokārt iepirkta *Nord Pool* biržā, kā arī obligātā iepirkuma ietvaros.

Latvenergo koncerna ražošanas jaudas apjoms ļauj nodrošināt arī tādus elektroenerģijas palīgpakalpojumus kā avārijas jaudas rezervju nodrošināšana un regulējošās elektroenerģijas piegāde pārvades sistēmas operatoriem, kā arī balansējošās elektroenerģijas tirdzniecība.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance 2015. gadā

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	n/a	8 980	8 287	7 954	8 688	7 869
Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija*	GWh	n/a	2 283	1 886	1 588	1 562	1 907
Elektroenerģijas pašpatēriņš	GWh	n/a	173	177	215	201	188
KOPĀ	GWh		11 436	10 350	9 757	10 451	9 963
Saražotā elektroenerģija (bruto)	GWh	n/a	5 285	5 077	4 854	3 625	3 882
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija*	GWh	n/a	754	1 019	1 247	1 235	1 380
Iepirkta elektroenerģija**	GWh	n/a	5 397	4 254	3 656	5 590	4 701
KOPĀ	GWh		11 436	10 350	9 757	10 451	9 963

* neietver *Latvenergo* koncerna saražoto elektroenerģiju

** ietver elektroenerģijas palīgpakalpojumus un elektroenerģijas vairumtirdzniecības darījumus, kas veikti cenu risku samazināšanas nolūkos

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Ražošana

Ražotnes apliecina savu nozīmību
mainīgos tirgus apstākļos

Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto ģeneratoru kopējā elektriskā jauda 2015. gada beigās ir 2 569 MW_{el}. Savukārt *Latvenergo* koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda ir 1 844 MW_{th}.

Latvenergo koncernam ir sabalansēts enerģijas ražošanas portfelis, ko veido hidroelektrostacijas (HES) un augsti efektīvas termoelektrostacijas (TEC). Lielāko daļu elektroenerģijas un siltumenerģijas saražo trijās Daugavas HES un divās Rīgas TEC. Tāpat enerģijas izstrādi veic Liepājas ražotnēs, Aiviekstes HES, Ainažu VES un Ķeguma katlumājā.

Latvenergo koncerns 2015. gadā savās ražotnēs ir saražojis 3 882 GWh elektroenerģijas un 2 408 GWh siltumenerģijas.

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Daugavas HES	MW _{el}	v	1 536	1 536	1 536	1 536	1 536
Rīgas TEC*	MW _{el}	v	806	806	1 025	1 025	1 025
Liepājas ražotnes	MW _{el}	v	4	6	6	6	6
Mazās stacijas	MW _{el}	v	1	1	2	2	2
KOPĀ	MW_{el}		2 347	2 349	2 569	2 569	2 569

* uzstādītā jauda, kad Rīgas TEC-2 ir kondensācijas režīmā

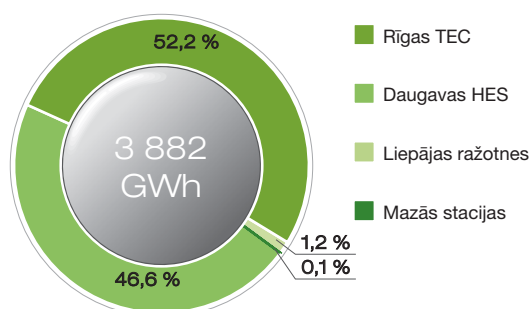
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda (2011 – 2015)

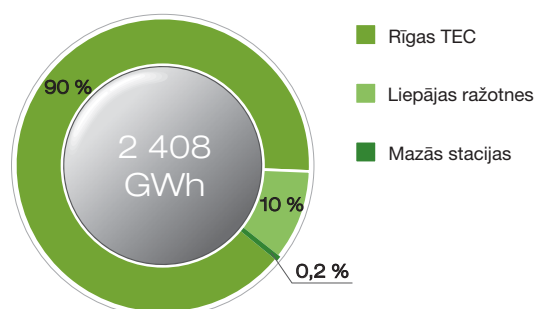
	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Rīgas TEC	MW _{th}	v	1 840	1 840	1 617	1 617	1 617
Liepājas ražotnes	MW _{th}	v	198	208	236	223	223
Mazās stacijas	MW _{th}	v	4	4	4	4	4
KOPĀ	MW_{th}		2 042	2 052	1 857	1 844	1 844

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas izstrāde 2015. gadā

Siltumenerģijas izstrāde 2015. gadā

Elektroenerģijas izstrāde (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Daugavas HES	GWh	n	2 823	3 627	2 852	1 925	1 805
Rīgas TEC	GWh	n	2 425	1 409	1 957	1 648	2 025
Liepājas ražotnes	GWh	n	33	37	43	48	48
Mazās stacijas	GWh	n	4	4	3	4	3
KOPĀ	GWh		5 285	5 077	4 854	3 625	3 882

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Siltumenerģijas izstrāde (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Rīgas TEC	GWh	n	2 315	2 446	2 305	2 308	2 175
Liepājas ražotnes	GWh	n	248	261	257	248	229
Mazās stacijas	GWh	n	5	5	5	5	4
KOPĀ	GWh		2 568	2 712	2 566	2 560	2 408

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas HES

Latvenergo koncerns lielu daļu saražotās elektroenerģijas iegūst trijās Latvijā lielākajās Daugavas HES, kas nodrošina videi draudzīgu elektroenerģijas ražošanas veidu, jo to darbināšanai izmanto atjaunīgu energoresursu – ūdeni.

Lai arī Daugavas HES jauda ir liela, to spēja saražot elektroenerģiju ir atkarīga no ūdens pieteces Daugavā. Daugavas HES dod iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad ir palielināts elektroenerģijas pieprasījums un cena. Savukārt ar pilnu jaudu Daugavas HES var darboties pavasara palu periodā, kas ilgst aptuveni vienu līdz diviem mēnešiem gadā. Palu laikā ūdens pieteces daudzums vairāk nekā 10 reizes

pārsniedz pieteci mazūdens periodos – pamatā vasaras mēnešos. Palu laikā ir iespējams nosegt visu *Latvenergo* koncerna klientu elektroenerģijas pieprasījumu un pārpalikumu pārdot.

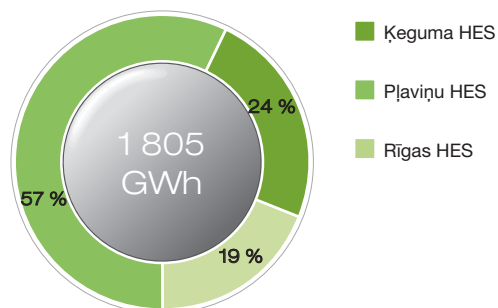
2015. gadā kopumā Daugavas HES saražotas 1 805 GWh elektroenerģijas, kas veido 47 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma. Saražotais elektroenerģijas apjoms ir par 6 % mazāks nekā gadu iepriekš. Daugavas HES izstrādes apjoms 2015. gadā ir ievērojami zemāks nekā ilggadēji vidējā izstrāde, to noteica mazākā ūdens pietece Daugavā kopš 1976. gada.

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde (2011 – 2015)

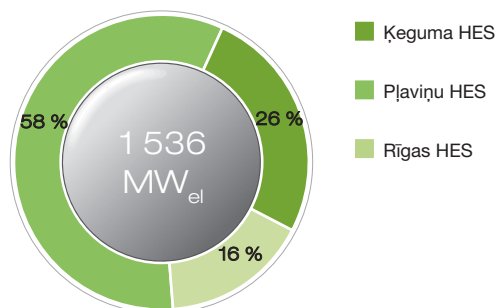
	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Ķeguma HES	GWh	n	532	702	532	376	350
Pļaviņu HES	GWh	n	1 621	2 067	1 640	1 089	1022
Rīgas HES	GWh	n	670	858	679	460	433
KOPĀ	GWh		2 823	3 627	2 852	1 925	1 805

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

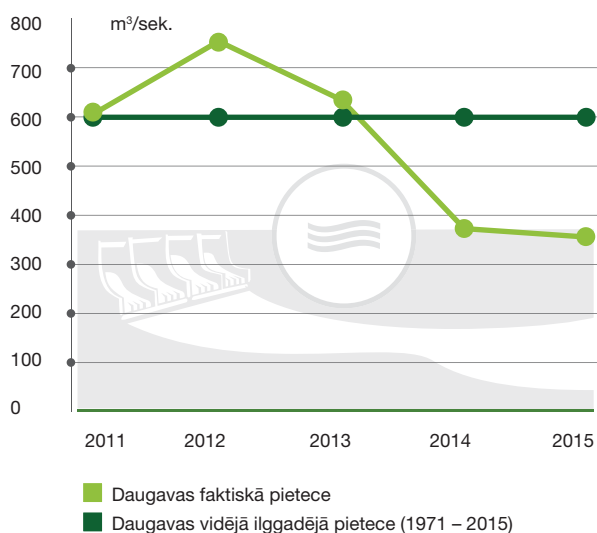
Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde 2015. gadā

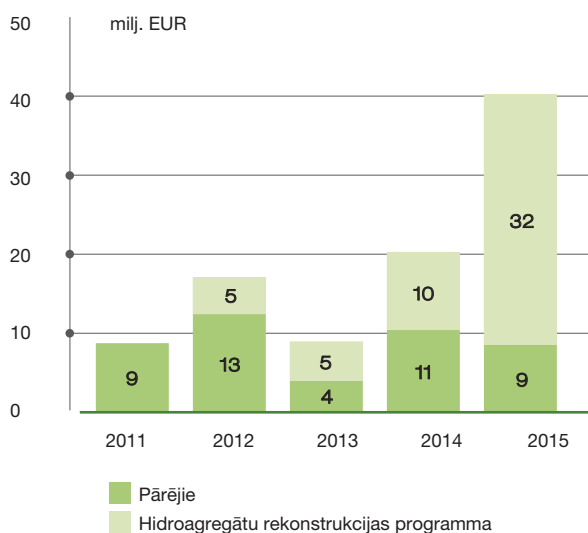
Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda 2015. gadā

Daugavas pietece (2011 – 2015)

Investīcijas Daugavas HES (2011 – 2015)

Daugavas HES izbūves hronoloģija

Vecākā Daugavas HES ir Ķeguma HES, kas celta 1936. – 1939. gadā (atjaunota 1945. – 1947.) ar sākotnēji uzstādīto jaudu 72 MW. Patlaban Ķeguma HES kopējā jauda ir 240 MW, no tās 168 MW izbūvēti 1979. gadā, uzstādot trīs jaunus hidroagregātus.

Pļaviņu HES uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un viena no lielākajām ES. Tā sāka darboties 1968. gadā ar desmit hidroagregātiem, kuru kopējā jauda tolaik bija 825 MW. No 1991. līdz 2001. gadam veikta sešu hidroagregātu atjaunošana, sasniedzot uzstādīto jaudu 869 MW. Hidroagregātu

rekonstrukcijas process turpinās arī no 2007. līdz 2010. gadam, tā laikā atjauno vēl trīs hidroagregātus palielinot jaudu līdz 894 MW. Līdz ar hidroagregātu rekonstrukciju ir uzlabojusies arī stacijas lietderība.

Rīgas HES nodota ekspluatācijā 1974. gadā, tajā uzstādīti 6 hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW. Pļaviņu HES un Rīgas HES ir darbināmas arī sinhronā kompensatora režīmā (regulējot spriegumu augstsprieguma elektrotīklos), kas pārvades sistēmas operatoram palīdz nodrošināt noteiktu sprieguma kvalitāti.

Investīcijas

Latvenergo koncerns turpina veikt pakāpenisku nerekonstruēto Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanu. Rekonstrukcijas projektu galvenais mērķis ir nomainīt novecojušās hidroturbīnas, paaugstinot to uzstādīto jaudu, lietderības koeficientu un elektroenerģijas izstrādi gada griezumā, un tādējādi nodrošināt drošu, efektīvu, ilgstošu un konkurētspējīgu Daugavas HES darbību kopējā enerģētiskajā sistēmā un brīvajā elektroenerģijas tirgū.

Kopumā no visiem 23 hidroagregātiem šobrīd ir modernizēti divpadsmit. Visu hidroagregātu rekonstrukcijas process varētu noslēgties 2022. gadā, un paredzēts, ka kopējās 11 nerekonstruēto hidroagregātu atjaunošanas izmaksas varētu pārsniegt EUR 200 miljoni. 2013. gadā ir noslēgts līgums par divu Pļaviņu HES hidroagregātu rekonstrukcijas veikšanu, kas uzsākta 2015. gada pavasarī un tiks pabeigta 2017. gada pavasarī. Savukārt 2014. gadā tika

noslēgts līgums par Ķeguma HES trīs hidroagregātu rekonstrukcijas veikšanu, kura ir uzsākta 2015. gadā un tiks pabeigta 2018. gada pavasarī. Par Rīgas HES hidroagregātu rekonstrukciju līgums noslēgts 2015. gada pavasarī.

Hidroagregātu uzstādītās jaudas un lietderības koeficientu paaugstināšana nodrošina efektīvāku atjaunojamā energoresursa ūdens izmantošanu. Katra Daugavas HES papildus izstrādātā elektroenerģijas megavattstunda dod ieguldījumu ietekmes uz klimata pārmaiņām samazināšanā – CO₂ emisija tiek samazināta par 0,361 t, pieņemot, ka šī enerģija būtu jāsaražo termoelektrostacijās kondensācijas režīmā.

2015. gadā kopējās investīcijas Daugavas HES aktīvos ir EUR 40,5 miljoni, t. sk. 31,9 miljoni ir ieguldīti Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmā.

Rīgas TEC

Modernizētās *Latvenergo* koncerna Rīgas TEC pārsvarā tiek darbināts siltuma slodzes segšanai, pamatā strādājot augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Tādējādi elektroenerģijas ražošana termoelektrostacijās lielā mērā pakārtota siltumenerģijas patēriņam, kas savukārt ir atkarīgs no klimatiskajiem apstākļiem un apkures sezonas ilguma, kā arī elektroenerģijas tirgus situācijas.

Rīgas TEC garantē Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas, kas spēj gandrīz pilnībā nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu situācijās, kad kādu apstākļu ietekmē ir ierobežots elektroenerģijas imports no ārvalstīm. Tādās situācijās tās darbojas kā stabilas bāzes jaudas ražotnes, kas spēj operatīvi aizpildīt ārējo piegāžu iztrūkumu.

Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais no enerģijas ražošanai pieejamo fosilo kurināmo veidiem. Rūpējoties par siltumapgādes drošumu, gadījumiem, kad avārijas kārtā tiek pārtraukta

dabasgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais – dīzeļdegviela.

2015. gadā Rīgas TEC saražo 2 025 GWh elektroenerģijas, kas ir par 23 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. Rīgas TEC darbojas efektīvi un elastīgi, darbības režīmus pielāgojot elektroenerģijas tirgus apstākļiem. Rīgas TEC saražotais elektroenerģijas daudzums 2015. gadā ir 52 % no kopējā *Latvenergo* koncerna saražotā elektroenerģijas daudzuma.

Savukārt Rīgas TEC 2015. gadā saražotais siltumenerģijas apjoms ir 2 175 GWh, un tas ir par 6 % mazāks nekā gadu iepriekš. Siltumenerģijas ražošana Rīgas TEC ir pakārtota siltumenerģijas pieprasījumam, ko nosaka ārējais temperatūra un apkures sezonas ilgums. Rīgas TEC saražotā siltumenerģija tiek pārdota par regulētiem tarifiem Rīgas siltumapgādes uzņēmumam.

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Rīgas TEC-1	GWh	n	655	328	406	487	464
Rīgas TEC-2	GWh	n	1 770	1 081	1 550	1 161	1 561
KOPĀ	GWh		2 425	1 409	1 957	1 648	2 025

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Rīgas TEC-1	GWh	n	788	976	772	966	978
Rīgas TEC-2	GWh	n	1 527	1 470	1 533	1 342	1 197
KOPĀ	GWh		2 315	2 446	2 305	2 308	2 175

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas TEC izbūves hronoloģija

Rīgas pirmā termoelektrostacija (Rīgas TEC-1) ir celta laika periodā no 1954. līdz 1958. gadam, tā pilnībā rekonstruēta 2005. gadā. Stacijā tiek ekspluatētas divas gāzes turbīnas, viena tvaika turbīna un trīs ūdenssildāmie katli centralizētai siltumapgādei. Rīgas TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda ir 144 MW_{el}, bet siltuma jauda – 493 MW_{th}.

Rīgas otrā termoelektrostacija (Rīgas TEC-2) ir lielākā Latvijas termoelektrostacija. Savu darbību tā sāka 1973. gadā. Rīgas TEC-2 rekonstrukcija sāka 2006. gadā, tās pirmā energobloka izbūve pabeigta 2008. gada beigās, savukārt otrais bloks nodots ekspluatācijā 2013. gada nogalē, tādējādi pilnībā noslēdzot koncerna termoelektrostaciju rekonstrukciju. Līdz ar Rīgas TEC-2 otrā energobloka nodošanu ekspluatācijā pārtraukta neefektīvo un videi nedraudzīgo energobloku izmantošana.

Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā. Rīgas TEC-2 tiek ekspluatēti divi kombinētā cikla gāzes turbīnas bloki (CCGT) un pieci ūdenssildāmie katli. Pēc otrā energobloka nodošanas ekspluatācijā Rīgas TEC-2 elektriskā jauda koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW_{el}, bet abu energobloku siltuma jauda koģenerācijas režīmā – 544 MW_{th}. Savukārt kopējā Rīgas TEC-2 siltuma jauda, ieskaitot ūdens sildāmos katlus, sasniedz 1 124 MW_{th}.

Rīgas TEC kopējā uzstādītā elektriskā jauda koģenerācijas režīmā ir 976 MW_{el} (kondensācijas režīmā – 1 025 MW_{el}).

Kopējās investīcijas Rīgas TEC aktīvos 2015. gadā ir EUR 15,0 miljoni.

Investīcijas Rīgas TEC (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Investīcijas	milj. EUR	a	168,0	104,7	32,3	11,1	15,0

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Liepājas ražotnes

AS „Latvenergo” ir SIA „Liepājas enerģija” 51 % kapitāldaļu turētāja. SIA „Liepājas enerģija” nodrošina siltumenerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un pārdošanu Liepājas pilsētā, kā arī elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas režīmā.

Liepājas ražotņu kopējā uzstādītā siltuma jauda ir 223 MW_{th}, tajā skaitā uzstādītā jauda ar atjaunīgo kurināmo – šķeldu – 40 MW_{th}. Savukārt uzstādītā elektriskā jauda ir 6 MW_{el}. 2015. gadā Liepājas ražotnes saražoja 229 GWh siltumenerģijas un 48 GWh elektroenerģijas.

Pēdējo gadu laikā, ar ES Kohēzijas fonda līdzfinansējumu izbūvējot jaunas ģenerējošās jaudas, Liepājas ražotnēs ir palielinājies biomasas patēriņa īpatsvars kurināmā bilanci: pirms 2010. gada tas bija 0 %, bet 2015. gadā sasniedza 61 %.

Pēdējo gadu laikā, veicot Liepājas pārvades un sadales siltumtīklu rekonstrukciju, ir izdevies ievērojami samazināt siltumenerģijas zudumus. Zudumu rādītājs, kas 2011. gadā bija 17,3 %, 2015. gadā sasniedz 14,3 %.

Liepājas enerģija (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda	MW _{el}	v	4	6	6	6	6
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda	MW _{th}	v	198	208	236	223	223
Elektroenerģijas izstrāde	GWh	n	33	37	43	48	48
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	n	248	261	257	248	229
Siltumenerģijas zudumi	GWh	n/a	43	40	38	36	32
Zudumu īpatsvars	%	a	17,3	15,5	15,4	15,2	14,3

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Mazās ražotnes

Latvenergo koncerna energosistēmas ģenerējošo jaudu sastāvā ir divas mazās elektrostacijas – Ainažu VES ar jaudu 1,0 MW un Aiviekstes HES ar jaudu 0,8 MW.

Savukārt Ķeguma katlumājā, kuras uzstādītā siltuma jauda ir 4 MW, veic tikai siltumenerģijas ražošanu. Ķeguma katlumājā kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu.

Mazās elektrostacijas 2015. gadā saražo 3 GWh elektroenerģijas, kas ir aptuveni 0,1 % no Latvenergo koncerna kopējās elektroenerģijas izstrādes. Savukārt Ķeguma katlumāja 2015. gadā izstrādā 4 GWh siltumenerģijas.

Pārdošana

Uz klientiem orientēta darbība sekmē panākumus brīvajā tirgū

2015. gadā Latvenergo koncerns ir veiksmīgi saglabājis elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā. Latvenergo koncerna tirgus daļa veido aptuveni 32 % no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus, kura kopējais patēriņš ir gandrīz 25 TWh.

Baltijā kopš 2007. gada notiek pakāpeniska elektroenerģijas tirgus liberalizācija. No 2015. gada 1. janvāra ir atvērta elektroenerģijas tirgus mājāsaimniecībām Latvijā, līdz ar to noslēdzot elektroenerģijas tirgus liberalizāciju Latvijā. 2015. gada beigās lielākā daļa mājāsaimniecību ir izvēlējušās Latvenergo kā savu elektroenerģijas tirgotāju. Šobrīd vienīgi Lietuvā nav pilnībā deregulēts mājāsaimniecības tirgus. Sagaidāms, ka tas notiks ne ātrāk kā 2017. gadā.

Latvenergo koncerns 2015. gadā Baltijā mazumtirdzniecības klientiem kopumā pārdevis 7 869 GWh elektroenerģijas, kas ir par 9 % mazāk nekā gadu iepriekš. Pārdotās elektroenerģijas apjoma samazinājums ārpus Latvijas ir primāri saistīts ar atsevišķu lielo klientu pāreju pie citiem elektroenerģijas tirgotājiem pastiprinātas cenu konkurences apstākļos. Savukārt samazinājums Latvijā saistīts ar izmaiņām pārvades sistēmas operatora elektroenerģijas iepirkumā – AS „Augstsprieguma tīkls” 2015. gadā elektroenerģiju iegādājās tiešā veidā no Nord Pool biržas.

Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido gandrīz 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija apjoma un sasniedz 2 539 GWh, kas ir par vairāk nekā 40 % lielāks apjoms nekā konkurējošo elektroenerģijas tirgotāju pārdošanas apjoms Latvijā.

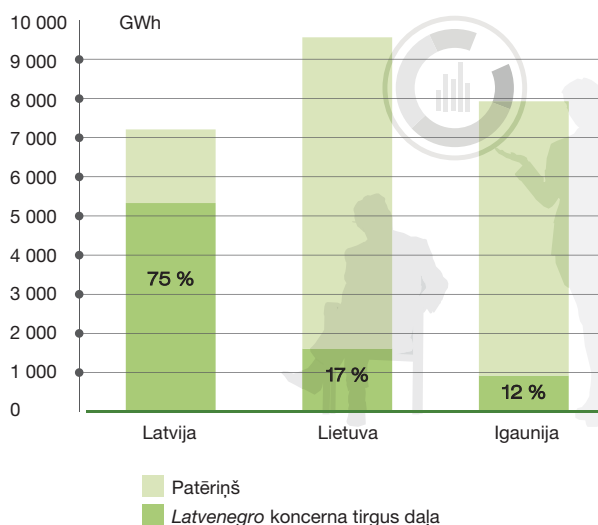

Atbilstoši Latvijā spēkā esošai likumdošanai AS „Latvenergo” 2015. gadā nodrošināja elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu aizsargāto lietotāju grupām – maznodrošinātās, trūcīgas personas, daudzbērnu ģimenes – par samazinātu elektroenerģijas cenu. 2015. gada beigās šo atbalstu izmantoja vairāk nekā 68 tūkstoši klientu. No kopējā Latvijā 2015. gadā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma lielākā daļa jeb 98 % ir pārdoti par tirgus cenu, savukārt par aizsargāto lietotāju cenu – aptuveni 2 %.

Mērķtiecīgu pārdošanas aktivitāšu rezultātā 2015. gada beigās, salīdzinot ar pagājušo gadu, *Latvenergo* koncerna klientu skaits Igaunijā un Lietuvā ir palielināts par aptuveni 4 %. Savukārt biznesa klientu skaits kaimiņvalstīs ir pieaudzis par aptuveni 33 %. Galvenais fokuss ārpus Latvijas tika vērsts uz mikro, mazo un vidējo uzņēmumu klientu segmentu attīstību.

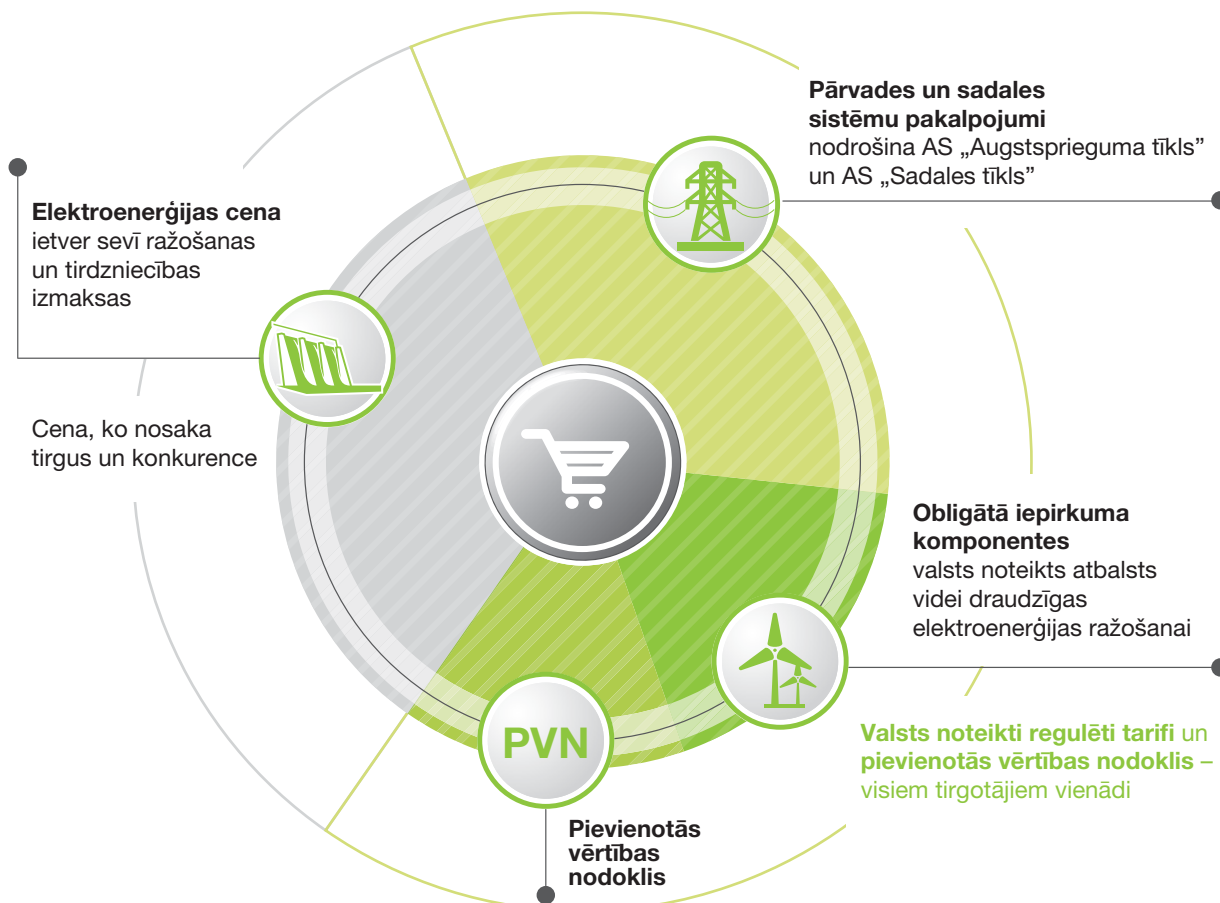
Kopumā 2015. gada beigās *Latvenergo* koncerns pārdod elektroenerģiju aptuveni 828,0 tūkstošiem mājāsaimniecības klientu un 36,6 tūkstošiem biznesa klientu, no tiem Latvijā – 801,8 tūkstošiem mājāsaimniecības klientu un 27,3 tūkstošiem biznesa klientu, Lietuvā – 7,3 tūkstošiem biznesa klientu un Igaunijā – 26,2 tūkstošiem mājāsaimniecības klientu un 1,8 tūkstošiem biznesa klientu.

Tirgus daļa Baltijas valstīs 2015. gadā

Klientu dalījumā pēc segmentiem mājāsaimniecības veido 96 % no kopējā koncerna klientu skaita, 1 % ir rūpniecības segmenta klienti un 3 % – citi klienti (tirdzniecība, valsts un pašvaldību institūcijas u. c.).

Elektrības cenu veido vairākas sastāvdaļas (Latvijas piemērs)

Obligātais iepirkums

Obligātā iepirkuma komponente saglabāta nemainīga

Obligātais iepirkums (OI) ir Latvijas valsts noteikts atbalsta mehānisms elektroenerģijas ražotājiem elektroenerģijas iepirkuma veidā vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu veidā. Obligātā iepirkuma izmaksas tiek finansētas no elektroenerģijas galalietotāju maksājumiem un valsts budžeta dotācijās.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju OI ietvaros vai saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu var iegūt ražotāji, kuri elektroenerģiju ražo efektīvā koģenerācijā vai elektroenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus. Šīs tiesības ražotājiem piešķir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Nosacījumus elektroenerģijas ražošanai, elektroenerģijas OI cenu un garantētās jaudas maksājuma apmēru nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi. OI atbalsta apmērs ir atkarīgs no izmantoto energoresursu veida (vējš, ūdens, biomasas, biogāze, dabasgāze), uzstādītās jaudas un daļai staciju arī no dabasgāzes cenām.

Elektroenerģijas obligāto iepirkumu veic publiskais tirgotājs, kura funkcijas kopš 2014. gada 1. aprīļa pilda AS „Energijas publiskais tirgotājs”. Obligātā iepirkuma un garantētās maksas par uzstādīto jaudu izdevumus publiskajam tirgotājam kompensē visi Latvijas elektroenerģijas galalietotāji proporcionāli savam elektroenerģijas patēriņam, maksājot OI komponenti. Obligātā iepirkuma komponentes apmēru nosaka, pamatojoties uz iepriekšējā gada faktiskajām OI izmaksām un administratīvo izmaksu nākotnes prognozi, kuras apstiprina SPRK, un izmaiņas stājas spēkā nākamā gada 1. aprīlī.

Lai ierobežotu OI komponentes pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, kā viens no instrumentiem no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests SEN, ar ko tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts OI ražotājiem, t. i. ienākumi no OI ietvaros pārdotās elektroenerģijas, kā arī garantētie jaudas maksājumi koģenerācijas stacijām. Nodoklis ir diferencēts atkarībā no izmantojamā energoresursa veida. SEN ieņēmumus novirza valsts budžeta dotācijai OI komponentu pieauguma ierobežošanai, un attiecīga 2015. gada valsts budžeta mērķprogramma (sk. 2.1. sadaļu „Ekonomiskā atbildība”) noteikta valsts kārtējā gada budžeta un vidējā termiņa budžeta ietvara likumos. Turpmākajos gados šajos likumos kā papildu finansējuma avots OI komponentu pieauguma ierobežošanai ir paredzētas AS „Latvenergo” dividendes.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji

OI ietvaros 2015. gadā iepirkta 1 427 GWh elektroenerģijas, no tās koģenerācijā izstrādātas 629 GWh jeb 44 % un no atjaunīgajiem resursiem – 798 GWh jeb 56 %. Salīdzinot ar 2014. gadu, iepirkta elektroenerģijas apjoms pieaudzis par 143 GWh jeb 11 %. OI iepirkta elektroenerģijas pieaugumu galvenokārt nosaka jaunu elektrostaciju nodošana ekspluatācijā 2014. un 2015. gadā, kurām iepriekšējos gados tika izsniegtas atļaujas saražoto elektroenerģiju pārdot OI ietvaros.

2015. gadā OI komponente nav mainījusies, un arī no 2016. gada 1. aprīļa SPRK to ir noteikusi 26,79 EUR/ MWh. Galvenais instruments, kas ir nodrošinājis OI komponenti iepriekšējā līmenī, ir valsts budžetā paredzētā mērķdotācija OI izmaksu kompensēšanai. 2015. gadā no valsts budžeta piešķirta dotācija EUR 20,3 miljonu apmērā, savukārt 2016. gadā valsts budžetā paredzētā dotācija ir EUR 59,7 miljoni.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Staciju skaits	skaits	n	272	335	368	386	400
Uzstādītā jauda	MW	n	957	1 033	1 310	1 354	1 364
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija	GWh	n/a	2 844	2 263	2 610	1 284	1 427
OI izmaksas virs tirgus cenas (pēc SEN)	milj. EUR	a	114,1	189,0	209,9	215,4	224,3

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Obligātā iepirkuma komponente (2012 – 2016)

	Mērv.	Metode	01.04.2012	01.04.2013	01.04.2014	01.04.2015	01.04.2016
OI komponente	centi/ kWh	a	1,750	2,689	2,679	2,679	2,679
Koģenerācija	centi/ kWh	a	1,337	1,892	1,737	1,671	1,625
Atjaunīgie energoresursi	centi/ kWh	a	0,413	0,797	0,942	1,008	1,054

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

1.10.2. Sadale

Investīcijas uzlabo elektroenerģijas sadales pakalpojumu kvalitāti

Sadales segments pēc apgrozījuma un aktīvu vērtības ir otrs lielākais *Latvenergo* koncerna darbības segments, un tā darbību raksturo sadales sistēmas pakalpojumu sniegšana Latvijā par regulētiem tarifiem aptuveni 834 tūkstošiem klientu. Sadales sistēmas pakalpojumu sniedz AS „Sadales tīkls”, kas ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā. Sadales sistēmas operators nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi sadales elektrotīkliem, un tas ir viens no priekšnoteikumiem konkurences nodrošināšanai Latvijas elektroenerģijas tirgū.

Sadales elektrotīklu sistēma nodrošina elektroenerģijas plūsmu no elektroenerģijas pārvades tīkla un no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem līdz elektroenerģijas patērētājiem. Kopējais elektrolīniju garums 2015. gada beigās ir 94 120 km. Līdz ar būtiskām investīcijām kabeļu programmas realizācijā ar katru gadu palielinās kabeļu līniju īpatsvars kopējā elektrolīniju garumā, un 2015. gada beigās tas veido jau 32 %. Sadales tīkla transformatoru skaits ir 29 883, savukārt transformatoru apakšstaciju skaits ir 26 858, un to kopējā uzstādītā jauda ir 5 881 MVA.

2015. gadā sadalītās elektroenerģijas apjoms ir samazinājies par 2 % un ir 6 263* GWh. Elektroenerģijas sadales zudumi, kas ir nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitātes rādītājs (skatīt arī indikatoru EU12), jau piekto gadu pēc kārtas ir samazinājušies un 2015. gadā ir 4,6 % no kopējā tīklā saņemtā apjoma, kas ir vēsturiski zemākais un šajā ziņā labākais elektroenerģijas sadales zudumu rādītājs Baltijā. Kopumā zudumu apjoms laika periodā no 2011. – 2015. gadam ir samazinājies par trešdaļu jeb 119 GWh.

2015. gadā turpina pieaugt no mazajiem elektroenerģijas ražotājiem sadales elektrotīklos saņemtais elektroenerģijas apjoms, sasniedzot 1 448 GWh, kas ir 2,3 reizes vairāk nekā 2011. gadā. No mazajiem ražotājiem saņemtās elektroenerģijas apjoma pieaugums galvenokārt saistīts ar jaunu elektroenerģijas ražošanas jaudu nodošanu ekspluatācijā.

Sadalītā elektroenerģija un zudumi (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Sadalītā elektroenerģija	GWh	n/a	6 199	6 468	6 447	6 421	6 263*
Elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš	GWh	n/a	447	432	361	346	328**
KOPĀ	GWh		6 646	6 900	6 808	6 767	6 591* un **
Elektroenerģijas zudumi	%	n/a	6,4	5,9	5,0	4,8	4,6

* sadalītās elektroenerģijas apjoms neietver 123 GWh, kas atbilst 2015. gada sākumā saņemtā regulētā tarifa elektroenerģijas ieņēmumiem, kas atzīti 2014. gada rezultātos

** zudumu apjoms palielināts par 30 GWh, kas saistīts ar pārrēķinu par klientu faktiski patērēto un faktiski atmaksāto patērēto elektroenerģiju
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Sadales tīklā saņemtā elektroenerģija (2011-2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
No pārvades tīkla	GWh	n/a	6 019	5 993	5 670	5 470	5 236
No mazajiem ražotājiem	GWh	n/a	627	907	1 139	1 297	1 448
KOPĀ	GWh		6 646	6 900	6 808	6 767	6 684

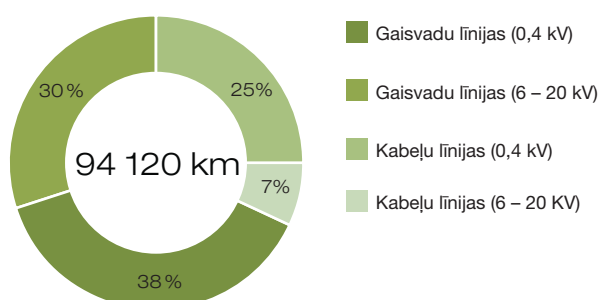
n – nomērits, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rekonstrukcijas un izbūves darbi (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Izbūvētas gaisvadu līnijas (0,4 kV)	km	n	60	64	17	19	37
Izbūvētas kabeļu līnijas (0,4 kV)	km	n	643	852	995	1 089	934
Zemsprieguma elektrolīnijas KOPĀ	km	n	703	916	1 012	1 107	972
Izbūvētas gaisvadu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	262	149	305	300	556
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	61	212	126	104	189
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV) (kabeļu programma)	km	n	16	144	162	207	210
Vidsprieguma elektrolīnijas KOPĀ	km	n	339	505	593	611	955
Rekonstruētas transformatoru a/st	skaitis	n	617	388	577	649	877
Izbūvēti pieslēgumi	skaitis	n	6 968	6 944	7 335	8 510	7 588

n – nomērits, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektropārvades līniju garumi 2015. gadā

Investīcijas un uzturēšana

Katru gadu, nodrošinot sadales elektrotīklu uzturēšanu un attīstību, tiek veikti apjomīgi remontu darbi un investīcijas nolūkā sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un laiku, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Elektropārvades līniju trašu tīrīšanas apjoma palielinājums, kā arī ilgtermiņa kapitālieguldījumu programmu realizācija nodrošināja 2015. gadā iespēju samazināt bojājumu skaitu 6–20 kV elektrotīklos par 16 % un neplānoto pārtraukuma ilgumu vienam lietotājam par 18 %, salīdzinot ar 2014. gadu.

Pēdējo piecu gadu laikā investīciju apjoms sadales aktīvos ir ievērojami palielinājies. 2015. gadā veikto investīciju apjoms pārsniedz EUR 100 miljonus.

Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas, ņemot vērā AS „Sadales tīkls” attīstības plānu 2014. – 2023.

2015. gadā turpināta elektrotīkla vidējā sprieguma Automatizācijas programma un Kabeļu programma. Lai nodrošinātu operatīvāku elektroapgādes bojājumu novēršanu, Automatizācijas programmas ietvaros izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži un bojājumu vietas uzraudzītāji, kas ļauj operatīvi saņemt informāciju par elektroapgādes bojājumiem elektrotīklos. Savukārt Kabeļu programmas ietvaros, galvenokārt mežainās teritorijās, tiek nomainītas vidsprieguma gaisvadu līnijas pret kabeļu līnijām, tas ļauj mazināt nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ radušos elektroapgādes bojājumu skaitu. 2015. gadā kopumā izbūvēti 210 km vidsprieguma kabeļu līniju. Tāpat tiek turpināta vidsprieguma un zemsprieguma līniju atjaunošana, kā arī veikti rekonstrukcijas darbi transformatoru apakšstacijās. 2015. gadā izbūvēti 7 588 jauni pieslēgumi un sprieguma kvalitāte uzlabota 4 215 klientu objektiem. Tika turpināts 2014. gadā uzsāktais investīciju projekts viedo elektroenerģijas skaitītāju ieviešanai Latvijā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/72/EK. Līdz ar viedo skaitītāju ieviešanu tiek uzlabota klientu informētība par elektroenerģijas patēriņu, veicinot energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu gan sadales sistēmas operatoram, gan arī klientiem un elektroenerģijas tirgotājiem. Divu gadu laikā (2014. un 2015. gadā) kopā ir uzstādīti 116,3 tūkstoši viedo skaitītāju.

1.10.3. Pārvades aktīvu noma

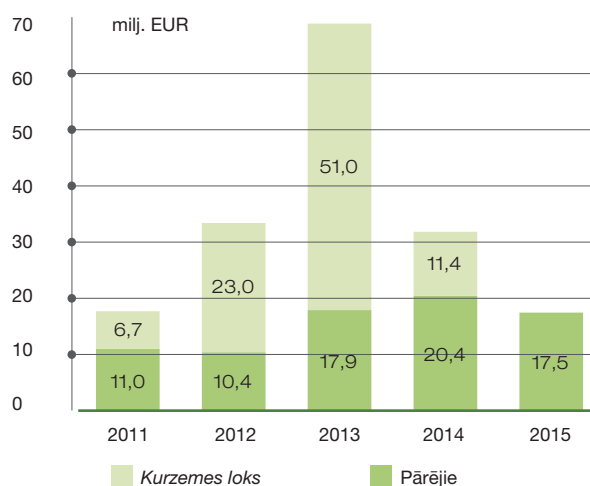
Turpinās pārvades līniju attīstības projektu realizācija

Segmenta darbību 2015. gadā raksturo AS „Latvijas elektriskie tīkli” īpašumā esošo Latvijas pārvades aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) iznomāšana pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

No 2015. gada 1. janvāra pārvades sistēmas operators AS „Augstsprieguma tīkls” no AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir pārņēmis pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkcijas. Savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” turpina veikt pārvades aktīvu finansēšanu un iznomāšanu AS „Augstsprieguma tīkls”. Līdz ar to darbinieku skaits AS „Latvijas elektriskie tīkli” 2015. gada beigās ir samazinājies līdz 11 darbiniekiem. Tāpat ir reorganizēta uzņēmuma pārvalde – AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdi 2015. gadā pārstāv viens valdes loceklis (2014. gadā – pieci valdes locekļi).

2015. gada beigās kopējais elektropārvades līniju garums ir 5 251 km, no tā 74 % veido 110 kV līnijas un 26 % – 330 kV līnijas. Pārvades tīkla darbības nodrošināšanai izmanto sešpadsmit 330 kV apakšstacijas ar kopējo autotransformatoru jaudu 3 825 MVA un simt divdesmit vienu 110 kV apakšstaciju ar kopējo transformatoru uzstādīto jaudu 5 102 MVA.

Investīcijas pārvades aktīvos (2011 – 2015)

Investīcijas

Kopējās 2015. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir EUR 17,5 miljoni. Nozīmīgākie nākotnes pārvades tīkla investīciju projekti ir *Kurzemes loks* un Trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju.

Elektropārvades līniju garumi (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
330 kV	km	n/a	1 250	1 250	1 265	1 381	1 360
110 kV	km	n/a	4 006	4 010	4 010	3 891	3 891
KOPĀ	km		5 256	5 260	5 275	5 273	5 251

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Transformatoru apakšstaciju, transformatoru skaits un uzstādītās jaudas (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Apakšstacijas (330 kV)	skaits	n	15	15	15	16	16
Autotransformatori (330 kV)	skaits	n	21	22	23	25	25
Autotransformatoru uzstādītā jauda (330 kV)	MVA	n/a	3 200	3 325	3 575	3 825	3 825
Transformatoru apakšstacijas (110 kV)	skaits	n	119	121	122	121	121
Transformatori (110 kV)	skaits	n	243	244	246	246	246
Transformatoru uzstādītā jauda (110 kV un 10 kV papildsprieguma transformatori)	MVA	n/a	4 829	4 902	4 968	5 075	5 102

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Projekts Kurzemes loks

Pārvades sistēmas pēdējo gadu nozīmīgākais investīciju projekts *Kurzemes loks* tika uzsākts 2009. gadā un tiek realizēts trīs posmos. Pirmais posms noslēdzās 2012. gadā, un tā ietvaros izbūvēts *Rīgas loks*. Līdz ar *Grobiņa–Ventspils* jaunās 330 kV elektropārvades līnijas nodošanu ekspluatācijā 2014. gada augustā noslēdzās otrais projekta *Kurzemes loks* posms. Projekta noslēdzošajam posmam *Ventspils–Tume–Rīga* ir pabeigta ietekmes uz vidi novērtēšana, un tā izbūves līdzfinansēšanai ar EK Inovācijas un tīklu izpildaģentūru ir noslēgts līgums par līdzfinansējumu 45 % apmērā. Kopējais pārvades loka garums ir plānots aptuveni 330 km.

Projektu *Kurzemes loks* plānots pabeigt 2019. gadā, un kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni EUR 220 miljonu apmērā, tajā skaitā projekta pirmā un otrā posma realizācijas izmaksas – EUR 95 miljoni.

Trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju

Tāpat būtisks nākotnes elektroenerģijas pārvades infrastruktūras projekts visam Baltijas reģionam ir jauns trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju. Minētā projekta realizācija ir iekļauta AS „Augstsprieguma tīkls” izstrādātajā elektroenerģijas pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānā. Izbūvējamais 330 kV līnijas starpsavienojums palielinās pieejamās caurlaides spējas starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām, samazinot cenu atšķirību starp Igaunijas un Latvijas/Lietuvas tirdzniecības apgabaliem.

Jaunās 330 kV starpsavienojuma līnijas plānotais garums Latvijas pusē ir ap 190 km, tās izbūve plānota līdz 2020. gada beigām, bet kopējās projekta izbūves izmaksas Latvijas pusē ir plānotas aptuveni EUR 100 miljonu apmērā. Projekta izbūves izmaksu finansiālajam atbalstam ar EK Inovācijas un tīklu izpildaģentūru 2015. gadā ir noslēgts līgums par līdzfinansējuma nodrošinājumu 65 % apmērā no visām attiecināmām izmaksām.

Lai uzlabotu patērētāju elektroenerģijas piegādes stabilitāti un nodrošinātu pieprasīto jaudu pārvades tīkla punktos, 2015. gadā realizēti arī tādi nozīmīgi projekti kā 330 kV apakšstacijas *Viskaļi* 330 kV sadalnes rekonstrukcija, 110 kV apakšstacijas *Skulte* paplašināšana, 110 kV apakšstacijas *Dagda* rekonstrukcija, 110 kV transformatoru nomainīšana apakšstacijās *Sloka*, *Džūkste*, *Kūmas*, *Aizpute*, *Ieriķi* un *Bolderāja II*. Tāpat turpinātas 110 kV iekārtu rekonstrukcijas apakšstacijās *Imanta* un *Salamandra* un atjaunotas 330 kV un 110 kV elektropārvades līnijas.

TIRDZNIECĪBA

PIEGĀDE

Elektrības pirkšana
un pārdošana

Elektroenerģijas
transportēšana no ražotāja
līdz elektroenerģijas
patērētājam

Ražotāji katru dienu
informē biržu par saražoto
elektroenerģijas apjomu un
vēlamo cenu.

RAŽOTĀJI

Rīgas TEC,
Daugavas HES un citi

PĀRVADE

Pārvalde nodrošina
elektroenerģijas starpreģionālo
transportu. To katrā valstī
veic neatkarīgs pārvaldes
sistēmas operators
(Latvijā – AS „Augstsprieguma
tīkls”). *Latvenergo* koncerna
meitassabiedrība
AS „Latvijas elektriskie
tīkli” finansē un iznomā
pārvaldes aktīvus
AS „Augstsprieguma
tīkls”.

BIRŽA

**NORD
POOL**

Birža (*Nord Pool*)
ir neitrāla tirdzniecības
vietne, kur pērk un
pārdod elektroenerģiju
par cenu, ko birža
aprēķina, apkopojot
daudzus simtus pārdošanas
un pirkšanas piedāvājumu.

Cenu nosaka katrai diennakts
stundai, kā arī dienai, nedēļai.

TIRGOTĀJI

ir komersanti, kas pērk
elektroenerģiju biržā un
pārdod to klientiem

Tirgotājiem ir vienlīdzīgas
tiesības elektroenerģijas
transportam izmantot
pārvaldes un sadales tīklu
sistēmu.

E ST

un citi sadales
operātori

un citi
elektroenerģijas
tirgotāji

Tirgotājs informē, cik daudz
elektrības un par kādu cenu
vēlas pērk. Birža atbilstoši
ražotāju piedāvājumam un
tirgotāju pieprasījumam
aprēķina elektroenerģijas
konkrētā brīža cenu.

KLIENTI

SADALE

Sadale ir elektroenerģijas
piegāde katram klientam.
Latvijā lielākais sadales
operators ir AS „Latvenergo”
meitassabiedrība AS „Sadales
tīkls”.

1.11. Koncerna iepirkumi

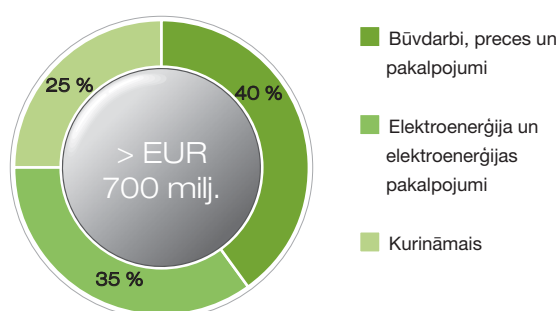
G4-12

Koncerna iepirkumos ievēro godprātīgus biznesa sadarbības principus

Latvenergo koncerns savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai veic elektroenerģijas un kurināmā, kā arī dažādu veidu būvdarbu, preču un pakalpojumu iegādi. *Latvenergo* koncerna kopējās iepirkumu izmaksas 2015. gadā ir vairāk nekā EUR 700 miljonu, no tām lielākā daļa jeb aptuveni 40 % ir būvdarbu, preču un pakalpojumu izmaksas, aptuveni 35 % elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas un aptuveni 25 % kurināmā izmaksas.

Lielākā daļa koncerna iepirkumu ir veikti no piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem Baltijā un Ziemeļvalstīs. Savukārt kopējais piegādātāju skaits pārsniedz 3,5 tūkstošus.

Iepirkumu veidi

Koncerns iepirkumu veikšanā ievēro ES un Latvijas Republikas, kā arī to valstu normatīvos aktus, kuru teritorijā koncerns veic savu komercdarbību. Koncerna iepirkumu pamatprincipi izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2014/24/ES un 2014/25/ES un Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma prasībām. Veicot iepirkumus, *Latvenergo* koncerns rīkojas, lai nodrošinātu visefektīvāko līdzekļu izmantošanu, kā arī ievēro pārredzamības, vienlīdzības un nediskriminācijas principus. Piegādātāju izvēlē tiek nodrošināta konkurence, vienlīdzīga un taisnīga attieksme un ievērots iepirkuma atklātības princips.

Latvenergo koncerna līgumpartneriem tiek prasīts savstarpējā sadarbībā ievērot koncerna ētikas principus un godprātīgus biznesa sadarbības principus. Slēdzot sadarbības līgumus, *Latvenergo* koncerns aicina savus sadarbības partnerus sniegt apliecinājumu par augstu ētikas principu ievērošanu savstarpējā sadarbībā. *Latvenergo* koncerna ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti *Latvenergo* mājaslapas <http://www.latvenergo.lv> sadaļā *Konkursi un piedāvājumi/iepirkumi*.

Efektīvākai iepirkumu veikšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota būvdarbu un pakalpojumu piegādātāju kvalifikācijas sistēma nolūkā atlasīt un uzturēt kvalificētu piegādātāju sarakstu. Kvalifikācijas sistēmā ir iekļauti 28 būvdarbu un pakalpojumu (projektēšanas) veidi, kuru izpildei ir kvalificējušies 86 būvdarbu veicēji un pakalpojumu sniedzēji (projektētāji).

Elektroenerģijas iepirkums

2015. gadā *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas kopā bija aptuveni EUR 270 miljonu, kas veido aptuveni 35 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas ietver arī elektroenerģijas palīgpakalpojumus un elektroenerģijas vairumtirdzniecības darījumus, kas veikti cenu risku samazināšanas nolūkos. Kopējais vairumtirdzniecībā iepirktais elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu apjoms 2015. gadā sasniedza 4 701 GWh. Koncerns saražoto elektroenerģiju pārdod un savu klientu elektroapgādei nepieciešamo iepērk Eiropas vadošajā starptautiskajā elektroenerģijas biržā *Nord Pool*, kas nodrošina iepirkumu pilnīgu caurskatāmību.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas iegādes process ir vērsts uz izmaksu optimizēšanu un nodrošina ekonomisku ieguvumu gan *Latvenergo* koncernam, gan tā klientiem. *Latvenergo* koncerns izmanto Rīgas TEC un Daugavas HES, lai diversificētu elektroenerģijas piegādi un optimizētu iegādes izmaksas. Iespēja operatīvi mainīt elektroenerģijas piegādes avotu – starp biržu un izstrādi savās elektrostacijās – nodrošina elektroenerģijas iepirkuma izmaksu samazināšanas iespējas un mazina *Latvenergo* koncerna pakļautību tirgus cenu svārstību riskam. Turklāt Rīgas TEC nodrošina iespēju stabilizēt elektroenerģijas cenu reģionā, kas ir būtiska priekšrocība Latvijas un Lietuvas tirgū, kur 2015. gadā bija ierobežots elektroenerģijas finanšu instrumentu tirgus.

Iepirktā elektroenerģija (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Iepirktā elektroenerģija	GWh	n/a	5 397	4 254	3 656	5 590	4 701

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Kurināmā iepirkums

Latvenergo koncerna kurināmā iepirkumus veido dabasgāze, dīzeldegviela un šķelda. 2015. gadā *Latvenergo* koncerna kurināmā izmaksas kopā bija aptuveni EUR 160 miljonu, kas veido aptuveni 25 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Vairāk nekā 90 % no kopējiem *Latvenergo* koncerna kurināmā izdevumiem veidojas Rīgas TEC ražotnēs, pārējie veidojas Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā.

Dabasgāzes izdevumi veido aptuveni 98 % no kopējiem *Latvenergo* koncerna kurināmā izmaksām. Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais no enerģijas ražošanai pieejamo fosilo kurināmo veidiem. Daļēji dabasgāze tiek izmantota arī Liepājas ražotnēs. Dabasgāzes ikgadējais patēriņš svārstās no 500 līdz 650 milj. nm³.

Dabasgāzes iepirkums atšķiras no citiem iepirkumiem, jo Latvijā atšķirībā no citiem energoresursu tirgus segmentiem dabasgāzes apgāde ir pilnībā regulēts pakalpojums. Saskaņā ar tiesisko regulējumu līdz 2017. gada 3. aprīlim AS „Latvijas Gāze” ir piešķirtas tiesības kā vienīgajam komersantam Latvijas teritorijā sniegt dabasgāzes piegādes pakalpojumus. Dabasgāzes cenu nosaka atbilstoši SPRK apstiprinātajiem dabasgāzes diferencētajiem tirdzniecības gala tarifiem, kas ir piesaistīti naftas produktu cenām. Globālā naftas cenu kritumu rezultātā 2015. gadā dabasgāzes cena (ietverot akcīzes nodokli) Latvijā bija vidēji par 15 % zemāka nekā gadu iepriekš, tādējādi samazinot arī *Latvenergo* koncerna kurināmā izmaksas.

AS „Latvijas Gāze” dabasgāzes piegādi *Latvenergo* koncerna ražotnēm veic uz divpusēji noslēgtu līgumu pamata. Piegādes tiek veiktas atbilstoši nepieciešamajam dabasgāzes apjomam, ko iepriekš saskaņo. Kopējais iepirtās dabasgāzes

apjoms 2015. gadā bija 569 milj. nm³. Dabasgāzes patēriņš *Latvenergo* koncerna ražotnēs ir atkarīgs no siltumenerģijas pieprasījuma un tirgus apstākļiem. Rīgas TEC strādā tirgus konjunktūrā, efektīvi plānojot darba režīmus un kurināmā izmantošanu, t.i., nelabvēlīgos tirgus apstākļos stacijas tiek darbinātas mazākā apjomā, izmantojot iespēju iepirkt lētāku elektroenerģiju biržā.

Aktuālās Latvijas tiesiskā regulējuma izmaiņas, ko ir uzsākusī skatīt Saeima un valdība un ko pamato ES dabasgāzes iekšējā tirgus direktīvas prasības, paredz dabasgāzes tirgus atvēršanu 2017. gada aprīlī. 2015. gada septembrī SPRK pieņēma noteikumus, kas paredz trešo pušu pieeju dabasgāzes infrastruktūrai. Šīs tiesiskā regulējuma izmaiņas un fakts, ka 2014. gada oktobrī Klaipēdā sāka darboties sašķidrinātās dabasgāzes terminālis, paredz iespēju turpmākajos gados *Latvenergo* koncernam dažādot dabasgāzes piegādes risinājumus un veikt dabasgāzes iepirkumu no Klaipēdas termināļa.

Rūpējoties par siltumapgādes drošumu gadījumos, kad avārijas kārtā nav pieejama dabasgāzes pievade, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais – dīzeldegviela. Agrāk Rīgas TEC kā avārijas kurināmo siltumenerģijas ražošanai izmantoja mazutu. Tāpat *Latvenergo* koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā izmanto atjaunīgo energoresursu – šķeldu. 2015. gadā šķeldas iegāde *Latvenergo* koncernā veidoja aptuveni 2 % no kopējām kurināmā iepirkuma izmaksām. Savukārt dīzeldegvielas iegāde 2015. gadā netika veikta. Šķeldas un dīzeldegvielas, līdzīgi kā pārējo preču un pakalpojumu iegādes, notiek brīvas konkurences apstākļos.

Kurināmā iepirkuma apjomi (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Dabasgāze	tūkst.nm ³	n/a	641 580	514 673	597 846	517 119	569 003
Šķelda	ber.m ³	n/a	7 983	45 501	162 491	226 826	211 283
Dīzeldegviela	t	n/a				6 843	

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Latvenergo koncerna darbības indikatori

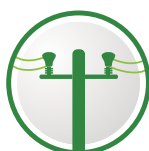

Sagatavots atbilstoši GRI/ G4 vadlīniju pamata (Core) prasībām

Latvenergo koncerna darbības indikatori

2.1. Ekonomiskā atbildība	64
2.2. Sabiedrība	68
2.3. Atbildība par produktu	72
2.4. Vides aizsardzība	80
2.5. Darbinieki un darba vide	86
Pārskats par <i>zaļajām</i> obligācijām	90
Ilgspējas aspektu būtiskums un atbilstība <i>GRI</i> aspektiem	92
<i>GRI</i> indikatoru tabula	93
Lietotie saīsinājumi	97
Neatkarīgu revidentu ziņojums par ilgtspējas pārskatu	98

2.1. Ekonomiskā atbildība

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns vienlaikus ar ilgtspējīgām un pārdomātām investīcijām enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā sniedz arī tieša veida ieguldījumu kopējā labklājībā – valsts budžetā samaksātos nodokļus, dividendes, kā arī radītās darba vietas. Visā enerģijas ražošanas un piegādes procesā liela loma tiek pievērsta efektivitātei, tādējādi uzlabojot pakalpojumu konkurētspēju un kvalitāti.

Koncerns sniedz ieguldījumu tautsaimniecības izaugsmē

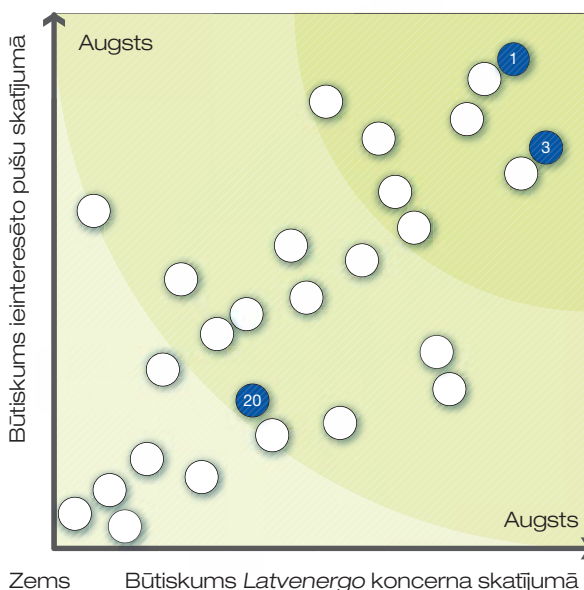
Ieguldījums valsts ekonomikā

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs un viens no vērtīgākajiem uzņēmumiem Baltijas valstīs. **Latvenergo** koncerna darbība sniedz būtisku ieguldījumu sabiedrībai un ekonomikas izaugsmei. Enerģētikas nozare ir nozīmīgs ekonomikas virzītājspēks gan ar tās nozīmīgajiem investīciju apjomiem, gan ar tiešo un netiešo darba vietu radīšanu. **Latvenergo** koncerns 2015. gadā ir veicis investīcijas EUR 190 miljonu apmērā, savukārt pēdējo piecu gadu laikā veiktās investīcijas pārsniedz EUR 1 miljardu. Būtisks investīciju apjoms tiek veikts videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos investīciju projektos enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā: Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma, projekts *Kurzemes loks* un citi (skatīt pielikumā „Pārskats par zaļajām obligācijām”).

Vienlaikus **Latvenergo** koncerns nodrošina arī tieša veida ekonomisko labumu sabiedrībai kopumā. Koncerns ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijā. Pēdējo piecu gadu laikā **Latvenergo** koncerns nodokļos ir samaksājis vairāk nekā EUR 760 miljonu, no tiem dividendēs par valsts kapitāla izmantošanu ir samaksāti un valsts budžetā iemaksāti aptuveni EUR 200 miljonu. Tāpat koncerns ir viens no lielākajiem darba devējiem Latvijā, kopumā 2015. gada beigās nodarbinot 4 177 darbiniekus.

Latvenergo koncerna finanšu rezultāti norāda uz tā stabilu finansiālo stāvokli un attīstību. Detalizēta informācija par koncerna darbības rezultātiem pieejama **Latvenergo** konsolidētajā 2015. gada pārskatā.

Ekonomiskās atbildības aspekti būtiskuma matricā*

Būtiskums Latvenergo koncerna skatījumā

* skatīt sadaļu 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”

Enerģijas ražotņu efektivitāte

Latvenergo koncerna lielākās ražotnes Daugavas HES un Rīgas TEC darbojas brīvas konkurences apstākļos, pārdodot visu saražoto elektroenerģiju *Nord Pool* elektroenerģijas biržā. Līdz ar to enerģijas ražotņu darbības efektivitāte ir būtiska, lai saglabātu staciju konkurētspēju mainīgos tirgus apstākļos.

Līdz ar 2013. gada nogalē ekspluatācijā nodoto energobloku pilnībā noslēdzot Rīgas TEC-2 enerģētiskās daļas rekonstrukciju, Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā. Savukārt Rīgas TEC-1 pilnībā rekonstruēta 2005. gadā. Rīgas TEC garantē Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas, stabilizējot elektroenerģijas cenu reģionā un ierobežojot cenas pieauguma risku.

Savukārt no 23 Daugavas HES hidroagregātiem šobrīd jau modernizēti 12, un pašreiz notiek pārejo 11 hidroagregātu rekonstrukcijas process – tādējādi tiks uzlaboti hidroturbīnu lietderības koeficienti un uzstādītā jauda, palielinot ikgadējo elektroenerģijas izstrādi.

Rīgas TEC atbilstoši tirgus konjunktūrai efektīvi plāno darbības režīmus un kurināmā izmantošanu. Nelabvēlīgos tirgus apstākļos Rīgas TEC tiek darbinātas mazākā apjomā, izmantojot iespēju iepirkt lētāku elektroenerģiju Ziemeļvalstīs. Savukārt Daugavas HES izstrāde tiek plānota, ņemot vērā Daugavas ūdens pieteci un iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad ir palielināts pieprasījums un cena.

Latvenergo koncerna ražotnēs darbību organizē un plāno atbilstoši ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem. Apliecinot darbības efektivitāti, ražotnēs ir ieviesta un tiek uzturēta sertificēta integrētā vadības sistēma elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas jomā. *Latvenergo* koncerns nepārtraukti uzlabo un pilnveido siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas procesus,

nodrošinot kvalitatīvu un stabilu to darbību, atbilstoši tiesību aktu un klientu prasībām.

Sadales efektivitāte

Latvenergo koncernā līdztekus elektroenerģijas piegādes kvalitātes uzlabošanai paaugstināta uzmanība tiek pievērsta programmām un aktivitātēm, lai mazinātu sadales tīklu elektroenerģijas zudumus – tiek veikta regulāra elektroenerģijas patēriņa uzraudzība un tās pilnveides pasākumi, elektrotīklu optimizācija un automatizācija un pakāpeniska viedā tīkla tehnoloģiju ieviešana. Arī turpmākajos gados tiks turpināti dažādu veidu pasākumi, lai mazinātu zudumus sadales tīklos.

Papildu informācijai skatīt pārskata apakšsadaļu 1.10.2. „Sadale”.

Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība

G4-EC1 2015. gadā *Latvenergo* koncerna radītā ekonomiskā vērtība ir EUR 936,9 miljoni, bet sadalītā ekonomiskā vērtība – EUR 679,4 miljoni. Radītās un sadalītās ekonomiskās vērtības samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt noteica izmaiņas finanšu rezultātu uzskaites principos līdz ar AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” darbības uzsākšanu no 2014. gada 1. aprīļa, un tādēļ koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā vairs nav atspoguļojami norēķini par obligāto iepirkumu. Tāpat mazāku sadalīto ekonomisko vērtību ietekmēja mazāks iepirktais elektroenerģijas apjoms, kā arī mazākas iepirktais elektroenerģijas un kurināmā izmaksas zemāku elektroenerģijas un dabasgāzes cenu dēļ.

Sadalītā ekonomiskā vērtība sasniedz 73 % no radītās ekonomiskās vērtības. Lielāko daļu jeb 75 % no sadalītās vērtības veido darbības izmaksas, kas ietver elektroenerģijas iegādes, elektroenerģijas pakalpojumu, kurināmā un citas ar saimniecisko darbību saistītas izmaksas.

2015. gadā dividendēs par 2014. gadu izmaksāti EUR 31,5 miljoni. *Latvenergo* koncerns ir nozīmīgs dividenžu maksātājs par izmantoto valsts kapitālu Latvijā. Pēdējo piecu gadu laikā valsts budžetā ir iemaksāti aptuveni EUR 200 miljoni.

2015. gadā *Latvenergo* koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība ir 27 % no radītās ekonomiskās vērtības un sasniedz EUR 256,7 miljonus, no tā EUR 190,5 miljoni ir novirzīti investīcijām. Tāpat atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2016. gadam” AS „Latvenergo” par 2015. gadu maksājamais dividenžu paredzamais apjoms ir EUR 77,4 miljoni, kas ir par EUR 45,9 miljoniem vairāk nekā gadu iepriekš. AS „Latvenergo” dividendes papildus SEN ieņēmumiem tiks izmantotas kā finansējuma avots valsts budžeta programmai „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts”, tādējādi saglabājot obligātā iepirkuma komponenti turpmākajos gados līdzšinējā apmērā.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība (2014 – 2015)

	Mērv.	Metode	2014	2015
Koncerna radītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	1 018,7	936,9
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	milj. EUR	a	1 016,0	934,0
Finanšu darbības ieņēmumi	milj. EUR	a	2,6	2,9
Koncerna sadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	825,5	679,4
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	milj. EUR	a	658,1	509,6
Darbinieku atlīdzība	milj. EUR	a	98,0	92,4
Atlīdzība par valsts kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	23,6	31,5
Atlīdzība par aizņemtā kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	20,4	18,6
Valsts noteikti maksājumi	milj. EUR	a	23,7	26,7
Ziedojumi un atbalsts	milj. EUR	a	1,8	0,7
Koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	193,2	256,7
Nolietojums un amortizācija	milj. EUR	a	173,6	182,5
Uzkrājumi un rezerves	milj. EUR	a	19,5	74,2

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Valsts finansiālais atbalsts

G4-EC4 *Latvenergo* koncerns būtisku investīciju projektu izpildei piesaistījis arī ES līdzfinansējumu (ārvalstu finanšu palīdzību). Viens no galvenajiem projektiem, kam ir piesaistīts līdzfinansējums, ir *NordBalt* projekta ietvaros veicamais projekts *Kurzemes loks*, kura sākotnējo posmu *Rīgas loks* un *Grobiņa–Ventspils* izbūve 50 % apmērā tika līdzfinansēta Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai ietvaros. Par projekta noslēdzošo posmu *Ventspils–Tume–Rīga* ir noslēgts līgums ar EK Inovāciju un tīklu izpildaģentūru, nosakot 45 % ES līdzfinansējumu.

Tāpat ES līdzfinansējums ir piesaistīts arī trešajam elektropārvades tīkla 330 kV līnijas starpsavienojumam starp Igauniju un Latviju, kam noteikts līdzfinansējums 65 % apmērā. Pārvades projektu īstenošanu no 2015. gada 1. janvāra veic AS „Augstsprieguma tīkls”. (plašāku informāciju par projektiem skatīt sadaļā 1.10. „Darbības segmentu raksturojums”).

Tāpat līdzšinējos gados ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums piesaistīts biomasas katlumājas izbūves projektam un siltumtīklu rekonstrukcijas projektam Liepājā. Savukārt Latvijas Republikas valsts budžeta programmas „Klimata pārmaiņu finanšu instruments” ietvaros piesaistīts finansējums projektam „Energiefektivitātes veicināšana mājāsaimniecībās, izmantojot viedās tehnoloģijas”.

2015. gadā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir saņēmusi valsts budžeta mērķdotāciju EUR 20,3 miljonu apmērā. Tās mērķis ir nodrošināt, lai obligātā iepirkuma komponente nepalielinātos un saglabātos iepriekšējā gada līmenī, t. i., 2,69 centi/kWh. Valsts budžeta mērķdotācijas finansējuma avots ir 2014. gadā Latvijā ieviestais SEN. Ar nodokli tiek aplikti tie uzņēmumi, kas saņem atbalstu elektroenerģijas ražošanai OI ietvaros vai arī garantēto maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu.

Saņemtais valsts un ES finansējums (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Projekts <i>Kurzemes loks</i>	milj. EUR	a		0,2	7,6		18,0
Liepājas ražotnes	milj. EUR	a	2,1	3,4	2,4	2,2	
Viedās tehnoloģijas	milj. EUR	a			0,2		
Mērķdotācija OIK ierobežošanai	milj. EUR	a				29,3	20,3
KOPĀ	milj. EUR		2,1	3,6	10,1	31,4	38,3

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

EU11

Ražošanas efektivitātes rādītāji tiek aprēķināti kā saražotās elektroenerģijas, siltumenerģijas un to saražošanai nepieciešamās enerģijas attiecība. Ražošanas efektivitātes rādītājus ietekmē izvēlētie ražotņu darbības režīmi, kas tiek pielāgoti elektroenerģijas tirgus apstākļiem.

Līdzīgi kā 2014. gadā pat mazākas ūdens pieteces apstākļos ražošanas efektivitātes rādītājs Daugavas HES ir labāks nekā iepriekšējos gados – lai saražotu vienu kWh, patērēts mazāk ūdens resursu. Nolūkā uzlabot

ražošanas efektivitāti Daugavas HES izmanto iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad ir palielināts pieprasījums (dienas maksimuma stundās). Savukārt Rīgas TEC pārsvarā tiek darbinātas augsti efektīvā koģenerācijas procesā, to darbības režīmus elastīgi pielāgojot elektroenerģijas pieprasījumam tirgū.

Latvenergo koncerna ražotņu efektivitātes rādītāji ir vērtējami kā augsti, salīdzinot ar citiem Baltijas enerģijas ražošanas uzņēmumiem.

Ražošanas efektivitātes rādītāji (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Daugavas HES	m³/kWh	n/a	19,4	19,4	19,5	18,7	18,8
Rīgas TEC	%	n/a	83	85	79	80	79
Liepājas ražotnes	%	n/a	92	93	91	91	90
Ķeguma katlumāja	%	n/a	80	83	86	86	86

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Sadales zudumi procentuāli no kopējā elektroenerģijas apjoma

EU12

Sadales zudumi (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Sadales zudumi	%	n/a/v	6,4	5,9	5,0	4,8	4,6

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Viens no nozīmīgākajiem sadales segmenta efektivitāti raksturojošiem indikatoriem ir sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopējo tīklā saņemto elektroenerģiju. 2015. gadā minētais rādītājs ir

samazināts līdz 4,6 %, kas ir vēsturiski zemākais sadales segmenta zudumu rādītājs, kā arī labākais rādītājs Baltijas valstīs.

Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

EU30

Daugavas HES un Rīgas TEC ražotņu darba gatavības rādītāji tiek aprēķināti kā laika periods, kurā stacija nodrošina tās nominālo jaudu. Pārējais laiks ir paredzēts plānotajiem un neplānotajiem darbības pārtraukumiem, piemēram, remontdarbiem.

2015. gadā Daugavas HES un Rīgas TEC darba gatavības rādītāji ir zemāki nekā iepriekšējā gadā. Samazinājumu Daugavas HES galvenokārt noteica hidroagregātu rekonstrukcija, savukārt Rīgas TEC – siltumtīkla cirkulācijas sistēmas pārbūve un citi darbības uzlabošanas darbi.

Ražotņu darbīgatavība (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Daugavas HES	%	n/a	86	90	91	93	87
Rīgas TEC	%	n/a	82	86	93	86	82

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.2. Sabiedrība

Vadības pieeja

Viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām, kā arī korporatīvās pārvaldības pamatprincips ir atbildība. Koncerns un tā darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Koncerns darbojas, ievērojot augstas ētikas un darbības atbilstības normas, un iesaista ieinteresētās puses savu aktivitāšu īstenošanā.

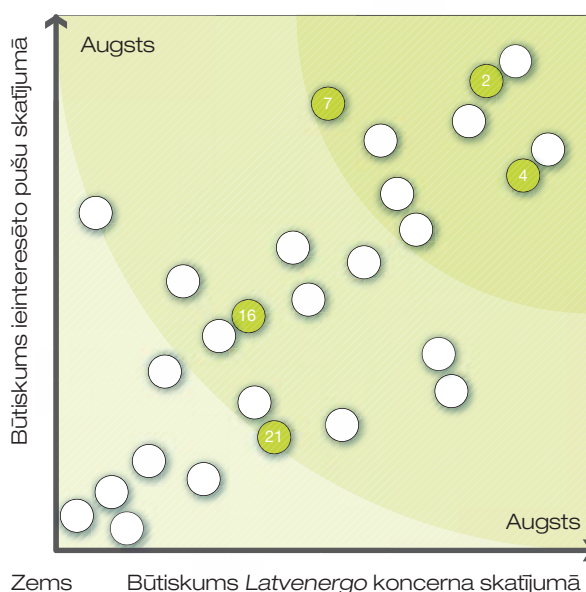
Godīga un vienlīdzīga attieksme saskarsmē ar sabiedrību

Sabiedrības jomas aspekti ir samērā būtiski salīdzinājumā ar citām jomām gan ieinteresēto pušu, gan *Latvenergo* koncerna skatījumā (skatīt Būtiskuma matricu sadaļā 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”). To būtiskumu nosaka normatīvos aktos noteiktā, kā arī koncerna brīvprātīgā atbildība par savu ietekmi uz sabiedrību, tautsaimniecību un vidi.

Latvenergo koncerna vadības pieeja sabiedrības jomā pamatojas uz sociāli atbildīgām darbībām un atvērtību:

- atbilstoši Ētikas kodeksā definētiem rīcības principiem *Latvenergo* koncerns garantē godīgu un vienlīdzīgu attieksmi saskarsmē ar darbiniekiem, klientiem, piegādātājiem un citām ieinteresētajām pusēm, savā darbībā nepieļauj krāpšanu un korupciju;
- koncerns atbildīgi izvērtē savas darbības ietekmi uz sabiedrību un apkārtējo vidi gan ikdienas darba procesā, gan realizējot jaunus projektus. Koncerna kritiskās infrastruktūras objektos ir izstrādāti plāni ārkārtas situāciju un krīžu pārvaldīšanai un novēršanai. Vietējās kopienas tiek regulāri iesaistītas koncerna objektu modernizācijas projektu apspriešanā. Atbilstoši Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta 2015. gadā veiktajam pētījumam *Latvenergo* koncerns ir viens no atklātākajiem Latvijas uzņēmumiem;
- *Latvenergo* koncerns aktīvi piedalās sabiedriskās pozīcijas veidošanā par koncernam un tā ieinteresētajām pusēm kopēji būtiskiem tematiem starptautiska un nacionāla mēroga normatīvo dokumentu izstrādē enerģētikā un saistītajās nozarēs.

Sabiedrības aspekti būtiskuma matricā*

Zems Būtiskums *Latvenergo* koncerna skatījumā

* skatīt sadaļu 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”

Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence

Viens no *Latvenergo* korporatīvās pārvaldības stūrakmeņiem ir ētika un atbilstība.

Latvenergo koncernā ir ieviests Ētikas kodekss, kurā ir noteiktas koncerna korporatīvās vērtības, augsti profesionālās rīcības un ētikas standarti, lai nodrošinātu, ka koncerna darbinieki veic savus pienākumus ar vislielāko godprātību, savu amata pienākumu izpildē un lēmumu pieņemšanā ir objektīvi, ievēro augstus ētikas standartus, savā darbībā nepieļauj krāpšanu, korupciju, nelikumīgu vai negodprātīgu rīcību. Arī koncerna līgumpartneri tiek aicināti ievērot līdzvērtīgus ētikas principus.

Tāpat *Latvenergo* koncerns ir izstrādājis un ieviesis Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politiku, kas nosaka krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas pamatprincipus, kā arī galvenos uzdevumus un pienākumus iesaistītajām pusēm dažādos koncerna organizācijas līmeņos. Līdz ar politiku koncernā ir ieviesta virkne pasākumu, lai mazinātu krāpšanas un korupcijas risku iespējamību:

- katru gadu tiek veikta krāpniecības un darbības atbilstības risku novērtēšana, korektīvo darbību plānošana un reizi ceturksnī risku mazināšanas pasākumu ieviešanas kontrole;
- lai novērstu potenciālos interešu konfliktus, koncerna atbildīgie darbinieki katru gadu aizpilda interešu konflikta deklarāciju. Jaunajiem darbiniekiem, sākot darba attiecības, parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situāciju;
- koncerna darbinieki tiek regulāri apmācīti par labām kontroles praksēm krāpniecības un darbības atbilstības risku novēršanai un mazināšanai. Tāpat koncernā tiek veicināta iekšējo normatīvo dokumentu uzlabošana un citas darbības, lai nodrošinātu godīgu komercdarbību un novērstu koruptīvas un krāpnieciskas darbības riskus.

Latvenergo koncerns uzņemas atbildību par tā darbību atbilstoši spēkā esošo likumu normām. Lai koncerna darbība atbilstu likumdošanai, tiek atvēlēti gan materiāli, gan cilvēkresursi, tādējādi preventīvi samazinot neatbilstības risku iestāšanās varbūtību. Koncerns regulāri seko līdzi regulējošo normatīvo aktu izmaiņām, piedalās publiskajās uzklaušanās un kontaktējas ar atbildīgajām institūcijām. Tāpat koncernā tiek izstrādātas un uzturētas iekšējās procedūras.

Ņemot vērā, ka *Latvenergo* koncerns ir dominējošais tirgus dalībnieks elektroenerģijas tirgū Latvijā, koncernā pastiprināta uzmanība tiek pievērsta arī vienlīdzīgas tirgus konkurences principiem. Lai preventīvi mazinātu konkurences risku iestāšanās varbūtību, koncernā ir izstrādāta Konkurences tiesību rokasgrāmata un regulāri tiek veikti izglītojoši semināri darbiniekiem, kuru darbība var ietekmēt riska iestāšanos.

Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni

Latvenergo koncerns nav pilnībā pasargāts no stihiskiem dabas vai cilvēku izraisītiem postījumiem, tādēļ šo risku mazināšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota vienota ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas sistēma. Tās mērķis ir noteikt vienotu pieeju ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas jautājumu risināšanai, lai nodrošinātu nepārtrauktu un drošu koncerna darbību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu ārkārtas un krīzes situācijās.

Izstrādātie principi rīcībai ārkārtas situācijās nosaka sadarbību ar Krīzes vadības padomi, Enerģētikas krīzes centru, pašvaldībām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Operatīvās vadības pārvaldi, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un AS „Augstsprieguma tīkls”. Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas plāns ir saskaņots ar Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju, kas ir atbildīga par valsts enerģētikas politikas izstrādi un enerģētikas krīzes novēršanas pasākumu plānošanu un vadību.

Lai veicinātu darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, tiek veikta regulāra darbinieku izglītošana. Tāpat sadarbībā ar AS „Augstsprieguma tīkls” katru gadu tiek rīkotas ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas mācības ar

iespējamo ārkārtas situāciju scenāriju izspēli, iesaistot dažādu koncerna struktūrvienību darbiniekus, kā arī pieaicinot VUGD Operatīvās vadības pārvaldes un Nacionālo bruņoto spēku speciālistus. Mācību noslēgumā tiek veikta norises analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu seku novēršanas operativitāti un mazinātu materiālos zaudējumus.

Iesaiste nozares politikas veidošanā

Latvenergo koncerna kā Baltijas valstu energoapgādes līdera iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā ir būtiska koncerna, nozares un tautsaimniecības ilgtspējīgai attīstībai. *Latvenergo* koncerna eksperti iesaistās sabiedriskās diskusijās un gatavo nostājas, viedokļus un atzinumus par nacionāla un ES mēroga politikas dokumentiem un tiesību aktu projektiem, paužot nostāju atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

Koncerna pozīciju aizstāvēšana ES mērogā ir nodrošināta ar darbu Eiropas elektroenerģētikas nozares profesionālā asociācijā EURELECTRIC. 2015. gadā koncerns līdzdarbojas EURELECTRIC pozīciju izstrādē par ES emisiju tirdzniecības sistēmas reformu, Eiropas Enerģētikas savienību un ES klimata un enerģētikas satvaru laika posmam līdz 2030. gadam.

Eiropas Enerģētikas Savienības izveide ir viena no Latvijas ES prezidentūras prioritātēm enerģētikā. 2015. gada 6. februārī Latvijas prezidentūras sadarbībā ar EK rīkotajā konferencē Rīgā ES dalībvalstu enerģētikas ministri, ES institūciju un starptautisku organizāciju pārstāvji, zinātnieki un citi enerģētikas politikas līdzveidotāji apspriež Eiropas Enerģētikas Savienības izveidošanu un tās galvenās dimensijas, uzsākot *Rīgas procesu*. *Latvenergo* koncerns piedalās konferences sagatavošanā, veicinot diskusijas par

jauniem risinājumiem Eiropas enerģētiskās atkarības mazināšanai un pilnībā integrētam enerģētikas tirgum, nodrošinot drošu, konkurētspējīgu un ilgtspējīgu enerģiju Eiropai.

Piedaloties dažādos forumos, *Latvenergo* koncerns veicina viedokļu apmaiņu par Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātēm, tajā skaitā par elektroenerģijas tirgus atvēršanu mājāsaimniecībām, elektroenerģijas tirgus perspektīvām, konkurencei atvērta dabasgāzes tirgus priekšnoteikumiem Baltijas valstīs, Energoefektivitātes direktīvas ieviešanu un citām ar nozari saistītām tēmām.

Tāpat koncerna eksperti 2015. gadā sniedz ieteikumus dažādu normatīvo aktu izstrādē un pilnveidē. Nozīmīgākie no tiem: Energoefektivitātes likumprojekts, grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, AS „Latvijas Gāze” Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi, AS „Latvijas Gāze” dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi u. c.

Ietekme uz sabiedrību

Latvenergo koncerns apzinās, ka tā darbība ietekmē ieinteresētas puses. Koncerns ievēro visas normatīvos noteiktās prasības attiecībā uz darbības ietekmes izvērtēšanu un veic nepieciešamās darbības tās mazināšanai. Lai mazinātu potenciālo kaitējumu vai kaitējuma risku videi un sabiedrībai un nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā, tiek apzināts ieinteresēto pušu viedoklis, organizējot sabiedriskās apspriešanas, kā arī gan klientiem, gan jebkurai citai personai nodrošinot iespēju iesniegt pretenziju vai iesniegumu tiem visērtākajā veidā (sk. 2.3. sadaļu „Atbildība par produktu”). Tāpat tiek veiktas izpētes vides aizsardzības jomā un ietekmes uz vidi novērtējums. Savukārt, rūpējoties par iedzīvotāju drošību Daugavas HES ūdenskrātuvju ietekmē esošajās pašvaldībās pavasara plūdu periodā, *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām. Sīkāka informācija par 2015. gada aktivitātēm ir sniegta indikatorā G4-SO1.

Darbību, kurās īstenota sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars

G4-SO1 *Latvenergo* koncerns, īstenojot elektrotīkla infrastruktūras projektus, komunicē ar sabiedrību un apzina tās viedokli. Būtisks nākotnes elektropārvades projekts Baltijas reģionā ir *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums*, kam 2015. gada februārī un martā tika organizētas 7 ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes, bet novembrī un decembrī – kopā 19 ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriedes 23 skartajos novados. Pēc sabiedriskām apspriedēm tiek izvērtēti iesniegtie priekšlikumi, veikti nepieciešamie ietekmes uz vidi novērtējuma un trases priekšprojekta koreģējumi, lai tos iesniegtu Vides pārraudzības valsts birojā apstiprinājuma saņemšanai.

Latvenergo koncerns iesaista sabiedrību visos projektos, kur tiek skartas sabiedrības intereses. Projektā *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums* sabiedriskās apspriešanas notika, ievērojot likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasības.

Kā katru gadu, 2015. gada pavasarī *Latvenergo* koncerna pārstāvji iesaistījās VUGD koordinētajos informatīvajos pasākumos operatīvai un saskaņotai sadarbībai ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām drošībai Daugavas krastos un palu apdraudētajās zonās.

Komunikācija un apmācība par pretkorupcijas politikām un procedūrām

G4-SO4 2015. gadā tika organizētas *Latvenergo* koncerna kapitālsabiedrību vadītāju un darbinieku apmācības par krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu un ieteicamajām kontrolēm riska mazināšanai. Apmācības veiktas AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” visiem valdes locekļiem un virzienu direktoriem un vadītājiem. Lai veicinātu darbinieku izpratni par pretkorupcijas jautājumiem, struktūrvienībās organizēja diskusijas, kuru laikā tika izvērtēti potenciālie riski un apzinātas nepieciešamās kontroles krāpšanas un korupcijas riska mazināšanai. Kopumā apmācības par krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu ir veiktas vairāk nekā 70 % AS „Latvenergo”, visiem AS „Sadales tīkls” un visiem AS „Latvijas elektriskie tīkli” darbiniekiem.

2016. gadā *Latvenergo* koncernā tiek plānots ieviest elektronisko apmācību programmu par krāpšanas un korupcijas riska mazināšanu un novēršanu. Programmas apguve tiks nodrošināta visiem *Latvenergo* koncerna kapitālsabiedrību darbiniekiem.

Pārskata periodā visos ar biznesa partneriem noslēgtajos līgumos ir iekļautas pretrāpšanas un pretkorupcijas prasības. Līguma formas potenciālajiem sadarbības partneriem ir pieejamas, jau piedaloties iepirkumu procedūrās, un nepieciešamības gadījumā tiek veikti skaidrojoši pasākumi. Ētikas prasības sadarbībai ar līgumpartneriem ir pieejamas *Latvenergo* koncerna kapitālsabiedrību interneta vietnēs.

Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi, reaģējot uz tiem

G4-SO5 2015. gadā *Latvenergo* koncernā nav konstatēti korupcijas gadījumi.

2015. gadā visās AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” funkcijās un AS „Latvijas elektriskie tīkli” virzienos tika veikts krāpšanas un korupcijas riska novērtējums. Riska novērtējuma mērķis bija identificēt krāpšanas un korupcijas riskus, novērtēt kontroļu efektivitāti un izstrādāt nepieciešamos risku mazināšanas pasākumus, lai pēc iespējas samazinātu potenciālos zaudējumus un reputācijas kaitējumu, tiesisku pienākumu vai sankciju piemērošanas iespēju koncernam. Saskaņā ar riska novērtējuma rezultātiem krāpšanas un korupcijas risks *Latvenergo* koncernā tiek atbilstoši pārvaldīts. Iekšējie

normatīvie dokumenti, kas regulē darbinieku darbības un ierobežo pilnvaru apmērus (politikas, procedūras, noteikumi, Ētikas kodekss u.c. dokumenti), nodrošina, ka krāpšanas un korupcijas risks tiek samazināts. Papildus, lai uzlabotu krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas efektivitāti, *Latvenergo* koncernā tiek veikti risku mazinājošie pasākumi, kā arī uzlabotas preventīvās un detektīvās (piemēram, atskaišu sagatavošana un datu salīdzināšana, atbilstības pārbaudes) kontroles. Iekšējā audita funkcijas veikto auditu ietvaros tiek izvērtēta krāpšanas un korupcijas risku pārvaldība, nodrošinot neatkarīgu vērtējumu kontroļu darbības efektivitātei.

Kopējā ieguldījuma vērtība politiskajām partijām dalījumā pēc valsts un saņēmēja

G4-SO6 *Latvenergo* koncerns, ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktu prasības un koncerna Korporatīvās

sociālās atbildības politiku, neveic finansiālus un/vai nefinansiālus ieguldījumus politiskās organizācijās.

Pret konkurences ierobežošanu un monopolistisku praksi vērsto juridisko darbību kopskaits, kā arī šo darbību rezultāti

G4-SO7 2015. gadā nav konstatēts neviens gadījums un ierosināta vai procesā esoša tiesvedība pret

Latvenergo koncernu par konkurences ierobežošanu vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais nemateriālo sankciju skaits par neatbilstību normatīvajiem aktiem

G4-SO8 *Latvenergo* koncerns nodrošina darbības atbilstību likumdošanai – 2015. gadā nav piemēroti būtiski sodi vai

nefinanšu sankcijas par koncerna darbības neatbilstību likumdošanai.

2.3. Atbildība par produktu

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns turpina īstenot stratēģisko virzību Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšanā kā atpazīstams un konkurētspējīgs elektroenerģijas tirgus dalībnieks visās Baltijas valstīs. Koncerna darbība ir vērsta uz konkurētspējīgu, klientu vajadzībām atbilstošu elektroenerģijas produktu un pakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu, kā arī tirdzniecības zīmola *Elektrum* vērtības audzēšanu. Vienlaikus **Latvenergo** koncerns rūpējas par augstas klientu apmierinātības sasniegšanu un ilgstošu abpusēji izdevīgu un lojālu attiecību veidošanu ar dažādiem klientu segmentiem. Ņemot vērā pieaugošo konkurenci atvērta elektroenerģijas tirgus apstākļos, koncerns savā stratēģijā fokusējas uz izmaksu efektivitāti un darbības izcilību.

Rūpes par klientu apmierinātību un lojālu attiecību veidošanu

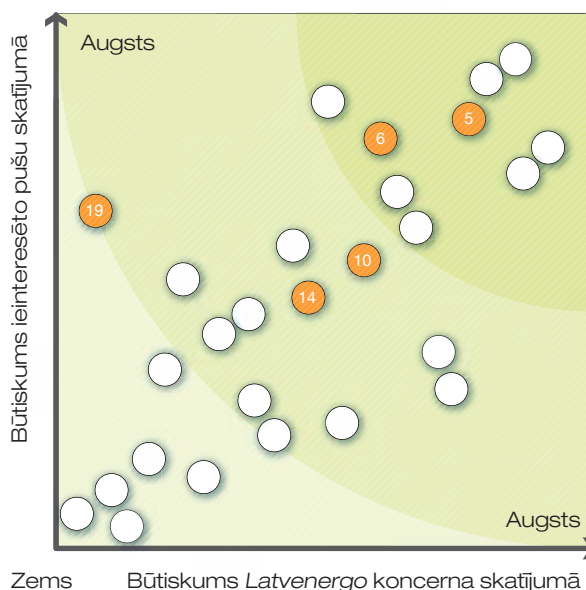
2015. gada būtiskākais notikums elektroenerģijas pārdošanas jomā **Latvenergo** koncernam ir elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā no 1. janvāra. Tādējādi 2015. gadā **Latvenergo** koncerns visu elektroenerģijas apjomu pārdod atvērta elektroenerģijas tirgū. Līdz 2015. gada beigām lielākā daļa Latvijas mājāsaimniecību klientu ir izvēlējušies saglabāt **Latvenergo** kā elektroenerģijas tirgotāju. Lai saglabātu un nostiprinātu vadošā elektroenerģijas tirgotāja pozīcijas, 2015. gadā koncerna aktivitātes fokusējušās trīs virzienos:

Attīstīti jauni pārdošanas un klientu attiecību vadības procesi un sistēmas atbilstoši atvērta elektroenerģijas tirgus prasībām.

2015. gadā **Latvenergo** koncerns Latvijā ieviesis jaunu norēķinu sistēmu, nodrošinot pilnīgu elektroenerģijas tirgotāja un sadales sistēmas operatora datu bāzu nodalīšanu, kā arī pilnīgu klientu apkalpošanas un norēķinu procesu atbilstību atvērta elektroenerģijas tirgus apstākļiem. Tāpat līdz ar elektroenerģijas tirgus atvēršanos **Latvenergo** koncerns Latvijas mājāsaimniecībām organizēja plašas informatīvās kampaņas par izmaiņām norēķinu kārtībā un pakalpojumu.

Vadošā elektroenerģijas tirgotāja lomas uzturēšanai koncerns turpināja attīstīt tirdzniecības zīmolu *Elektrum*,

Atbildības par produktu aspekti būtiskuma matricā*

Zems Būtiskums Latvenergo koncerna skatījumā

* skatīt sadaļu 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”

veicinot tā atpazīstamību un draudzīgā tirgotāja tēlu. Līdztekus *Elektrum* elektroenerģijas produktu veicināšanai *Elektrum* zīmola nosaukums tika piešķirts gan klientu pašapkalpošanās portālam *elektrum.lv*, gan klientu lojalitātes programmai „*Elektrum* draudzīgie labumi”. Zīmola reklamēšanas nolūkā tika īstenoti arī partnerības projekti ar ģimeņu atpūtas parku Lotes zeme, mūzikas festivālu *Positivus* un tā ietvaros rīkoto gaismas mākslas objektu konkursu, kā arī Jauno Rīgas teātri.

2015. gada decembrī, veicinot tirdzniecības zīmola *Elektrum* atpazīstamību un īstenojot partnerību ar Latvijas Olimpisko komiteju, tika noslēgts reklāmas līgums, kas nodrošina iespēju *Elektrum* izmantot Latvijas Olimpiskās komandas grafisko identitāti un izvietot reklāmu Olimpiskajos centros Latvijā. Līgums paredz arī vienošanos par *Elektrum* nosaukuma piešķiršanu Olimpiskajam sporta centram Rīgā. Līgums ir noslēgts uz divu gadu periodu, un līguma summa ir EUR 370 tūkstoši.

Veicināta klientu apmierinātības nodrošināšana.

2015. gadā veiktas aktivitātes un uzlabojumi, lai attīstītu ērtas klientu apkalpošanas iespējas:

- klientu ērtībām izstrādāti un ieviesti jauni norēķinu pakalpojumi – momentrēķins un SMS rēķins;
- līdz ar pāreju uz jaunu norēķinu sistēmu atjaunots klientu pašapkalpošanās portāls *elektrum.lv*, nodrošinot klientam ērtu informācijas pieejamību arī no dažādām elektroniskajām ierīcēm;
- gada nogalē ieviesta jauna mobilā lietotne *Elektrum*, kurā paplašinātas klienta elektroenerģijas patēriņa un tirgus cenas analīzes iespējas, kā arī ieviesta jauna funkcionalitāte, atvieglojot energoefektīvu spuldžu izvēles iespējas.

Klientu lojalitātes veicināšanai *Latvenergo* koncerns īsteno programmu „*Elektrum* draudzīgie labumi”, tās sadaļu *elektrum.lv* portālā gada laikā apmeklējuši vairāk nekā 230 tūkstoši klientu. 2015. gadā programmā veikti uzlabojumi un paplašināts piedāvājumu klāsts.

Nozīmīgu un nacionāla mēroga komunikācijas kampaņu saprotamība un atbilstība klientu vajadzībām izstrādes procesā tiek pārbaudīta klientu pētījumos, ļaujot kampaņas pielāgot klientu interesēm un nodrošināt to maksimālu efektivitāti.

Lai sekmētu augstu klientu apkalpošanas kvalitāti, *Latvenergo* koncerns sadarbībā ar socioloģisko pētījumu aģentūrām veic regulārus klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumus, kas ļauj identificēt attīstāmos un pilnveidojamos pakalpojumu un apkalpošanas aspektus. Klientu apmierinātības līmenis tiek novērtēts dažādos aspektos – kopējā apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, norēķinu iespējām, informācijas pieejamību un saturu. Klientu apmierinātība un lojalitāte tiek izvērtēta māsaimniecību un uzņēmumu segmentos (skatīt indikatoru G4-PR5).

Sekmētas pieejas, kas saistītas ar izmaksu efektivitāti un darbības izcilības attīstību.

Lai nodrošinātu efektīvu komunikāciju ar klientiem, kā arī attīstītu sniegtos produktus un pakalpojumus, koncerns regulāri veic klientu izpēti. 2015. gadā papildus ikgadējam klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumam veikta arī padziļināta izpēte par klientu izvēli un rīcības modeļiem atvērtā elektroenerģijas tirgus apstākļos, noskaidrota klientu uztvere un vajadzības rēķinu informācijas izkārtojumā un saturā, kā arī veikts pētījums par *Elektrum* zīmola uztveri un pozicionējumu.

Latvenergo koncerns veicina un popularizē izmaksās efektīvākus apkalpošanas formātus un pakalpojumus, piemēram, tiek veicināta elektroniska skaitītāja rādījumu ziņošana klientu pašapkalpošanās portālā. Šādu skaitītāju rādījumu ziņošanas veidu izmanto aptuveni 75 % koncerna klientu.

Klientu apkalpošanas kanāli

Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātību, apkalpošanas kvalitāti un pieejamību, to ērtībām tiek piedāvāti dažādi apkalpošanas kanāli. Latvijā klientu apkalpošana tiek īstenota, izmantojot šādus kanālus – pašapkalpošanās portāls *elektrum.lv*, klientu apkalpošanas pakalpojums pa tālruni, klientu apkalpošana klātienē klientu centros, klientiem

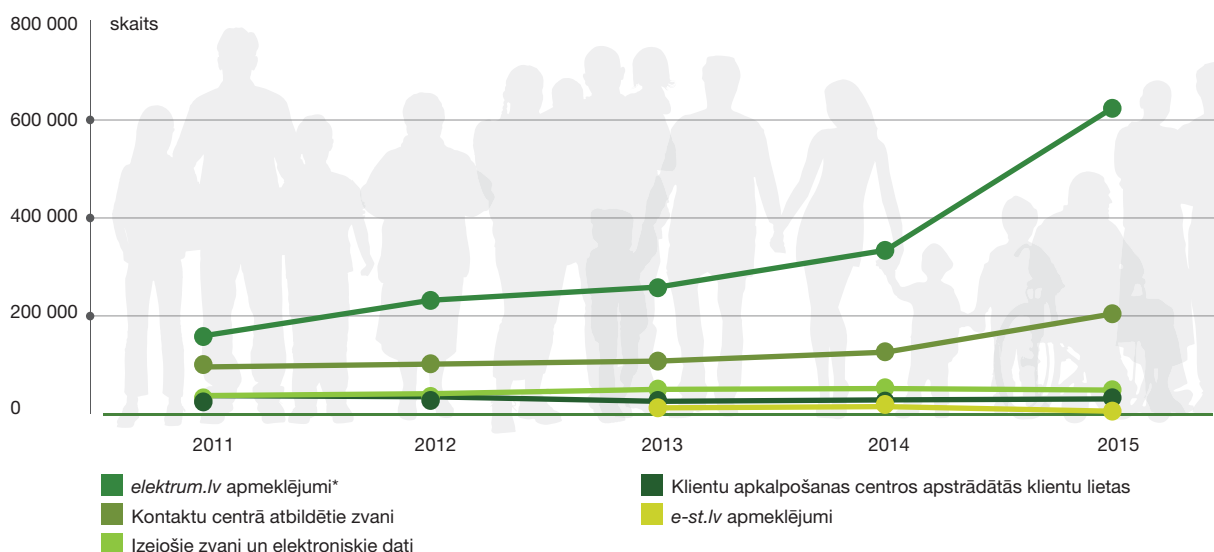
piedāvātā iespēja iesūtīt jautājumus elektroniski e-pastā, kā arī klientu jautājumu risinājums sociālajos tīklos. Klientu apkalpošana Lietuvā un Igaunijā tiek īstenota caur klientu apkalpošanas portāliem *elektrum.ee* un *elektrum.lt*, kā arī telefoniski. Tāpat arī jebkuram iedzīvotājam, kurš nav *Latvenergo* koncerna klients, ir nodrošināta iespēja iesniegt pretenziju vai iesniegumu, izmantojot minētos klientu apkalpošanas kanālus (izņemot pašapkalpošanās portālus).

Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir portāls *elektrum.lv*, kura apmeklējumu skaits 2015. gada laikā pieaudzis par 87 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Portālā apmeklējuma pieaugumu būtiski ietekmēja elektroenerģijas tirgus atvēršana un ar to saistītās iespējas portālā izvēlēties elektroenerģijas produktu piedāvājumu, noslēgt līgumu vai mainīt norēķinu metodi, kā arī skaitītāja rādījumu masveida ziņošanas kampaņa gada beigās saistībā ar izlīdzinātā maksājuma gadskārtējo pārrēķinu. 2015. gadā vidēji mēnesī portālā reģistrēti vairāk nekā 625 tūkstoši klientu apmeklējumu. Līdz ar elektroenerģijas tirgus atvēršanas aktivitātēm 2015. gadā pieaudzis arī telefoniski apkalpoto klientu skaits – bezmaksas zvanu centrs vidēji mēnesī apkalpojis 204 tūkstošus klientu ienākošo zvanu, kas ir par 62 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. *Latvenergo* koncerna 10 klientu apkalpošanas centros vidēji mēnesī apkalpoti 25 tūkstoši klientu. Savukārt 43 tūkstoši klientu ik mēnesi tikuši apkalpoti elektroniskā formā ar e-pasta palīdzību vai apstrādājot klientu atstātos balss pasta paziņojumus.

Kopumā 2015. gadā klienta kontaktu skaits dažādos klientu apkalpošanas kanālos Latvijā vidēji mēnesī bija 924 tūkstoši, kas ir par 69 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. No tiem tikai 319 bija klientu pretenzijas, kas atbilst mazāk nekā procenta desmitdaļai no koncerna klientu kopskaita. 10 % no visām pretenzijām ir bijušas pamatotas un 9 % – daļēji pamatotas. Atbildes klientiem sniegtas iespējami operatīvi – uz 69 % no visām pretenzijām atbildēts 15 dienu laikā.

Apkalpoto klientu skaits Latvijā vidēji mēnesī (2011 – 2015)

Klientu apkalpošanas kvalitāte

Latvenergo koncerns komunikācijā ar klientiem nodrošina informācijas atbilstību Latvijas un ES likumdošanai un godīgas konkurences standartiem, kā arī koncerna vērtībām, Ētikas kodeksam un politikām.

Latvenergo koncerna rīcībā ir plašas klientu datu bāzes, kuru apstrāde un uzturēšana notiek atbilstoši valsts likumdošanas prasībām par datu drošību un konfidencialitātes ievērošanu. Klientu apkalpošanas procesi ir pielāgoti, lai nodrošinātu datu konfidencialitāti. Datu drošības un aizsardzības apsvērumi ir ievēroti arī klientu autorizācijas nodrošināšanā klientu portālā, nodrošinot klientiem pieejamību personīgai informācijai klientu servisā, kā arī īstenojot tiešās komunikācijas aktivitātes ar klientiem.

Lai novērtētu klientu apkalpošanas efektivitāti, *Latvenergo* koncernā ir noteikti vairāki galvenie darbības rādītāji – klientu zvanu atbildēšanas servisa līmenis (atbildēto zvanu procents, 30 sekunžu laikā atbildētie klientu zvani), 15 dienu laikā atbildētās klientu pretenzijas un iesniegumi. Lai gan būtiski pieaugusi klientu aktivitāte salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, arī 2015. gadā saglabāti augsti klientu apkalpošanas rādītāji.

Pakalpojumu pieejamības
nodrošināšana

Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna pakalpojumu saprotamību un ērtu klientu servisa pieejamību pēc iespējas plašākam klientu lokam, koncerna klientu apkalpošana pa tālruni, elektroniski un klātienē tiek nodrošināta arī krievu un angļu valodā. *Latvenergo* koncerna interneta vietnēs <http://www.latvenergo.lv>, <http://www.sadalestikls.lv> un klientu pašapkalpošanās portālos *elektrum.lv*, *elektrum.ee*, *elektrum.lt* un *e-st.lv* klientiem pieejama informācija ne tikai attiecīgās valsts valodā, bet arī krievu un angļu valodā, savukārt interneta vietne <http://www.let.lv> ir pieejama arī angļu valodā. *Latvenergo* koncerna klientu apkalpošanas centros izplatītie informatīvie un reklāmas materiāli par tā pakalpojumiem, līgumi un pasta sūtījumi ir pieejami arī krievu valodā.

Latvenergo koncerna klientu apkalpošanas centros ir nodrošināta pieeja klientiem ar kustību ierobežojumiem un ratiņkrēslos. Tāpat grūtniecēm un klientiem ar bērniem ir izveidota atsevišķa rinda, lai samazinātu šai grupai rindā gaidīšanas laiku.

Klientu apkalpošanas galvenie darbības rādītāji Latvijā (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Atbildētie zvani	%	n/a	89	90	92	90	90
30 sekunžu laikā atbildētie zvani	%	n/a	77	82	86	78	78
15 dienu laikā pretenzijām sniegto atbilžu īpatsvars	%	n/a	52	58	63	75	69

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas sadales pakalpojuma kvalitāte un drošība

AS „Sadales tīkls” ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā (klientu skaits – aptuveni 834 tūkstoši) un nodrošina aptuveni 99 % Latvijas teritorijas. AS „Sadales tīkls” darbības pamatā ir kvalitatīvu un drošu elektroenerģijas piegādes pakalpojumu nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem.

AS „Sadales tīkls” rūpējas par maksimālu sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanu. Pastāvīgi tiek pilnveidoti ar klientu apkalpošanu saistītie procesi. Gadījumā, ja konstatēta noteiktajām kvalitātes prasībām neatbilstoša elektroenerģijas piegādes pakalpojumu sniegšana, klientam tiek kompensēti radušies zaudējumi.

Primārais elektroenerģijas piegādes kvalitāti raksturojošais rādītājs, kam AS „Sadales tīkls” pievērš pastiprinātu uzmanību, ir vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukums, ko aprēķina uz vienu klientu gada laikā, izsakot to pēc skaita (SAIFI) un ilguma minūtēs (SAIDI).

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu rādītāji dalās plānotajos un neplānotajos. Plānotie piegādes pārtraukumi ir saistīti ar plānveida tīkla uzturēšanas remontdarbiem un tīkla izbūvi. Savukārt neplānoto piegādes pārtraukumu skaitu nosaka esošo elektrotīklu vēsturiski tehniskais risinājums un nelabvēlīgo dabas apstākļu (vētras, snieglauzes, plūdi u. c.) radītie bojājumi, kā arī trešo personu radīti bojājumi un zādzības.

Neplānoto atslēgumu radīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilguma samazināšanai 2015. gadā turpināti šādi darbi:

- mežainās teritorijās gaisvadu elektrolinijas

pārbūvētas par kabeļu līnijām kopumā 210 km garumā;

- veikti elektroliniju uzturēšanas un trašu tīrīšanas darbi 5 452 km garumā;
- izbūvēti 164 attālināti vadāmi slēdži, nodalot elektrolinijas blīvi apdzīvotās vietās un mežainās lauku teritorijās, kā arī nomainīti tehniski un morāli novecojošie slēdži ar jaunāko tehnoloģiju slēdžiem.

Arī turpmākajos gados plānots pievērst pastiprinātu uzmanību un veikt preventīvus pasākumus, lai samazinātu elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaitu un ilgumu klientiem, turpinot izbūvēt jaunas kabeļu līnijas, veicot elektroliniju trašu tīrīšanu, kā arī ieviešot jaunus tehniskos risinājumus, uzlabojot esošos procesus, pārskatot normatīvos dokumentus un sadarbību ar darbuzņēmējiem.

Drošu enerģijas pakalpojumu nodrošināšana ir AS „Sadales tīkls” prioritāte. Nelaiemes gadījumi AS „Sadales tīkls” elektroietaisēs visbiežāk ir saistīti ar trešo personu neuzmanīgu rīcību, pieskaroties 20 kV elektroliniju vadiem ar tehniku, neievērojot Aizsargjoslu likumā noteikto, veicot saimniecisko darbību.

Lai mazinātu elektrotraumu un negadījumu skaitu, AS „Sadales tīkls” veic dažādas izglītojošas aktivitātes, tajā skaitā organizējot nodarbības skolās un izglītojošās iestādēs, kā arī veicot izglītojošo darbu elektrodrošības tēmai veltītos pasākumos traktortehnikas un lauksaimniecības darbību uzraugošajās institūcijās. To ietvaros AS „Sadales tīkls” darbinieki savās lekcijās izskaidro elektrības bīstamības būtību un rīcību, kas nepieciešama, ja noticis konkrēts negadījums. Tāpat, lai aktualizētu elektrodrošības jautājumus virtuālajā vidē, portālā draugiem.lv ir izveidota interneta vietne „Elektrodrošība”, kā arī AS „Sadales tīkls” mājaslapā <http://www.sadalestikls.lv> ir sadaļa „Elektrodrošība”.

Klientu apmierinātības aptauju rezultāti

G4-PR5

Elektroenerģijas pārdošana

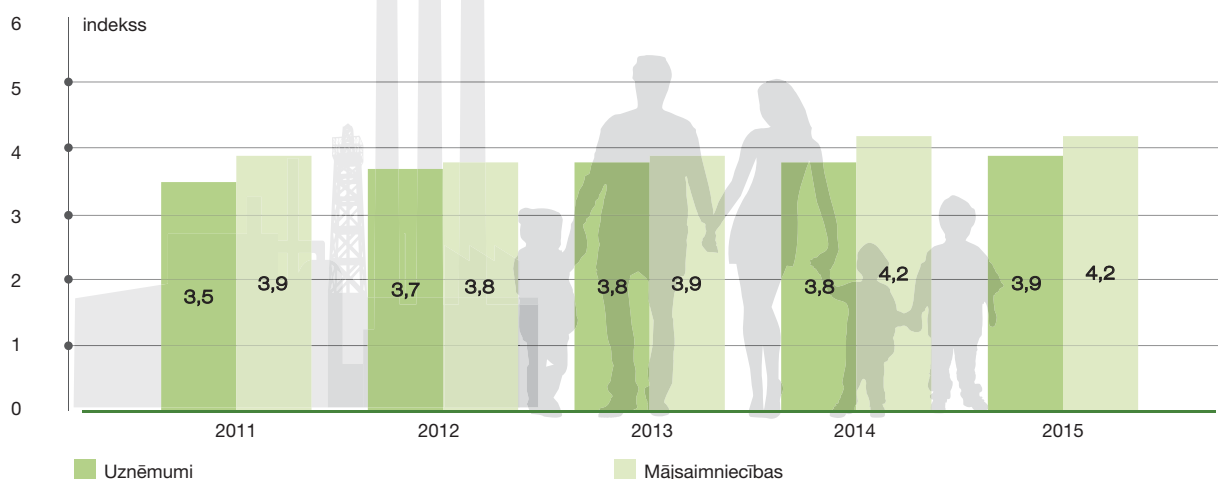
2015. gadā klientu apmierinātības līmenis saglabājies stabili augsts mājsaimniecību un nedaudz pieaudzis uzņēmumu segmentā. Kopumā klienti *Latvenergo* asociē ar stabilitāti, uzticamību un kvalitatīviem pakalpojumiem.

Klientu apmierinātības līmeni mēra ar klientu apmierinātības indeksa palīdzību 6 ballu sistēmā. Aspektus, kurus mājsaimniecības novērtējušas visaugstāk, ir skaitītāja rādījumu nodošanas ērtums, norēķinu iespējas kopumā un apkalpošanas iespējas. Uzņēmumi savukārt augstāko apmierinātības novērtējumu snieguši norēķinu iespējām un

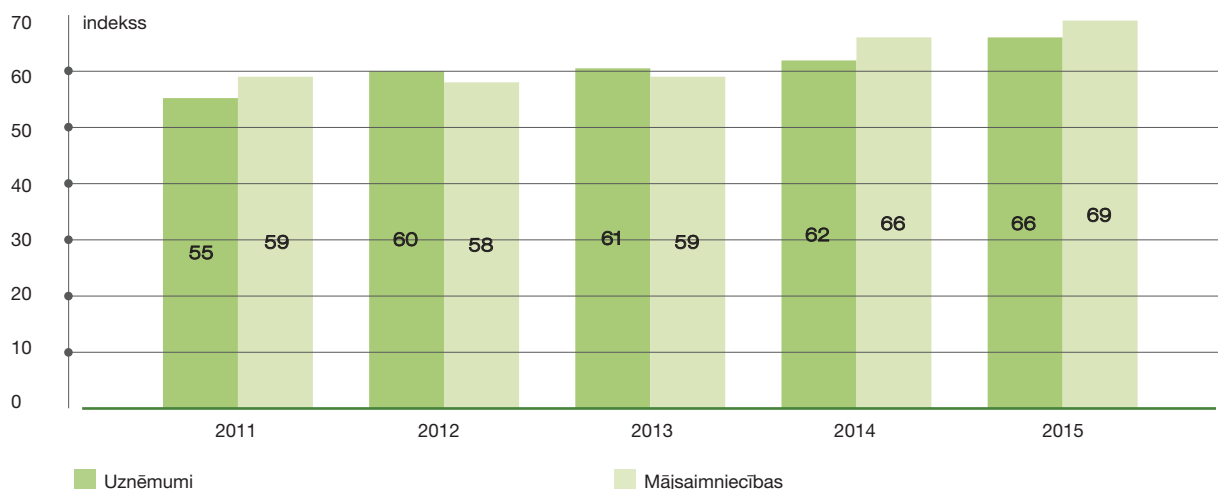
apkalpošanas darbiniekiem. Pozitīvi, ka AS „Latvenergo” 2015. gadā ir izdevies nozīmīgi paaugstināt rekomendēšanas rādītāju (NPS – *net promoter score*) no - 6 iepriekšējā gadā uz + 16 mājsaimniecībām un no - 13 uz - 1 uzņēmumiem, kas norāda uz augstāku klientu gatavību rekomendēt *Latvenergo* pakalpojumus.

Klientu apmierinātība ar AS „Latvenergo” korelē arī ar lojalitātes pieaugumu. 2015. gadā klientu lojalitātes indekss nozīmīgi palielinājies gan mājsaimniecību, gan uzņēmumu vidū. Klientu lojalitātes indeksu mēra, novērtējot klienta esošās uzvedības, nākotnes nodomu, racionālo un emocionālo saīšu ar pakalpojumu sniedzēju aspektus, un izsaka 100 punktu skalā.

Klientu apmierinātības indekss uzņēmumiem un mājsaimniecībām (2011 – 2015)

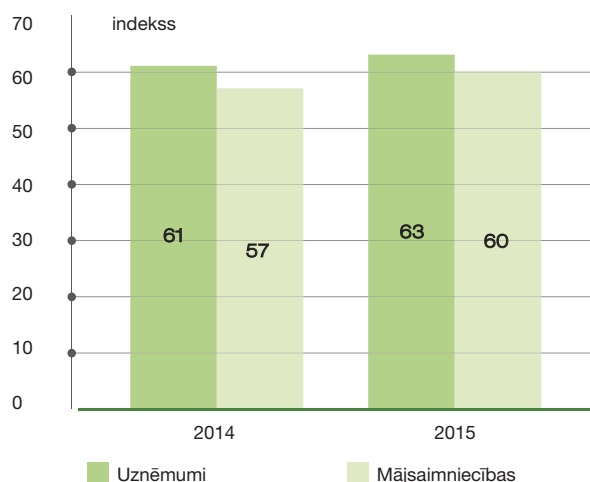
Klientu lojalitātes indekss uzņēmumiem un mājsaimniecībām (2011 – 2015)

Sadales pakalpojumi

Sākot ar 2014. gadu, AS „Sadales tīkls” ir ieviesusi klientu apmierinātības indeksu, kas ļauj salīdzināt uzņēmuma pakalpojuma un komunikācijas kanālu novērtējumu ar starptautiskajiem klientu noturības etalonrādītājiem, kā arī pēctecīgi novērtēt klientu apmierinātības indeksu un aspektus, salīdzinot rezultātus ar iepriekšējo periodu.

Šī gada kopējais klientu apmierinātības indekss kopā ir 61 indeksa punkts (mājsaimniecībām – 60, uzņēmumiem – 63), kas salīdzinājumā ar pagājušā gada pētījuma rezultātu (59 indeksa punkti kopā) būtiski nav mainījies un vērtējams kā vidēji augsts. Rādītāju stabilitāte liecina par veiksmīgi īstenotām komunikācijas, klientu attiecību vadības un citām aktivitātēm, t. sk. veiksmīgi īstenotu ar elektroenerģijas tirgus atvēršanu saistītu aktivitāšu kopumu.

AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības indekss uzņēmumiem un mājsaimniecībām (2014 – 2015)

Normatīvo aktu un brīvprātīgo mārketinga komunikācijas kodeksu neatbilstību kopējais skaits, t. sk. reklamēšana, produktu popularizēšana un sponsorēšana, daļījumā pēc iznākuma

G4-PR7 2015. gadā nav konstatēts neviens gadījums, kad *Latvenergo* koncerna mārketinga aktivitātes būtu neatbilstošas likumdošanas vai brīvprātīgu aktu noteikumiem.

Pamatotu sūdzību kopskaits par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu

G4-PR8 2015. gadā reģistrētas piecas pamatotas (2014. gadā – 1) un sešas nepamatotas (2014. gadā – 1 daļēji pamatota) sūdzības par klientu datu privātuma iespējamiem pārkāpumiem. Pēc sūdzību saņemšanas kļūdas klientu datu apstrādē nekavējoties novērstas.

Pretenziju skaita pieaugums saistīts ar klientu pieaugošo sensitivitāti un uzmanību personas datu aizsardzības jautājumiem, ko lielā mērā veicina arī vispārējais sabiedrības informētības līmenis un tēmas aktualizācija sabiedriskajā telpā.

Būtiskie sodi par ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas neatbilstību normatīvajiem aktiem naudas izteiksmē

G4-PR9 2015. gadā atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos, izmaksāta 66 gadījumos par kopējo summu EUR 23,0 tūkstoši (2014. gadā – 71 gadījumā par kopējo summu EUR 31,3 tūkstoši). Savukārt 163 klientu objektiem (2014. gadā – 156 klientu objektiem) piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti.

Atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Izmaksu gadījumi	skaits	n/a	56	83	97	71	66
Izmaksu summa	tūkst. EUR	n	16,2	20,2	43,3	31,3	23,0

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Nelaiimes un letālu gadījumu skaits, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības saistībā ar uzņēmuma īpašumu

EU25	Lai mazinātu elektrotraumu un negadījumu skaitu, AS „Sadales tīkls” veic dažādas izglītojošas aktivitātes. 2015. gadā pastiprināti pievērsta uzmanība lauksaimniecības, mežsaimniecības un būvdarbu veicēju izglītošanai elektrodrošības jautājumos – dalība nozares pasākumos, kā arī informatīvo materiālu veidošana un izplatīšana. 2015. gadā elektrotraumas guvuši 50 cilvēki,	tajā skaitā 16 bērni. (2014. gadā – 68 elektrotraumas, no tām 17 – bērniem) 2015. gadā ir notikuši 7 nelaiimes gadījumi (2014. gadā – 3), kas saistīti ar trešo personu nokļūšanu zem sprieguma. 2015. gadā ir notikuši 2 letāli nelaiimes gadījumi (2014. gadā 0). Apskatāmajā periodā nav bijuši tiesvedības gadījumi.
------	--	---

Nelaiimes gadījumu skaits trešajām personām (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Letāli	skaits	n	3	4	2	0	2
Smagi	skaits	n	0	1	1	1	0
Nav smagi	skaits	n	2	3	6	2	5
KOPĀ			5	8	9	3	7

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā

EU26	Elektroenerģijas sadales licencē noteiktā darbības zona aptver 99 % no Latvijas valsts teritorijas. Elektroenerģijas sadale tiek nodrošināta aptuveni 834 tūkstošiem elektroenerģijas sadales pakalpojuma klientu. Licencē	noteiktajā darbības zonā ar elektroenerģijas sadales pakalpojumu tiek apgādātas visas mājāsaimniecības, kas ir noslēgušas līgumu par elektroenerģijas piegādi.
------	---	---

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums (SAIDI)

EU28 EU29	SAIDI samazinājums 2015. gadā pamatā saistīts ar AS „Sadales tīkls” realizēto pasākumu plānu plānoto atslēgumu ilgumu saīsināšanai un ieviesto kontroles un atskaites sistēmu. Viens no pasākumiem nosaka, ka plānotais atslēguma laiks (ja nav objektīvs pamatojums) nedrīkst būt ilgāks par 7 stundām, bet no 2015. gada 1. novembra līdz 2016. gada 1. aprīlim – 6 stundas. Neplānoto atslēgumu ilguma samazinājumu deva īstenotā tīklu automatizācijas investīciju programma.	SAIFI rādītāja samazinājumu 2015. gadā deva iztīrītās 20 kV gaisvadu līniju trases, 20 kV gaisvadu līniju nomaiņa uz 20 kV kabeļiem, kā arī vienlaicīgs dažādu funkciju brigāžu darbs plānoto atslēgumu laikā un spriegumaktīvo darbu izpildes sākums zemsprieguma elektriskajā tīklā.
--------------	--	---

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	skaits	n/a	1,5	0,5	0,6	0,4	0,2
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	skaits	n/a	3,2	3,4	2,9	2,4	2,1
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	skaits	n/a	0,9	0,9	1,0	1,0	0,8
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) KOPĀ	skaits		5,6	4,8	4,5	3,8	3,2

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	minūtes	n/a	416	116	149	57	18
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	minūtes	n/a	293	255	192	153	126
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	minūtes	n/a	236	265	280	256	206
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) KOPĀ	minūtes		945	636	621	466	350

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.4. Vides aizsardzība

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns izprot vides aizsardzības jomas nozīmi koncerna ilgtspējīgā attīstībā un ievieš vides aizsardzības pamatprincipus visās koncerna darbībās. Lai nodrošinātu šodienas vajadzības, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai, saglabājot vidi un dabas resursus, **Latvenergo** koncerns organizē savu darbību un plāno attīstību, ievērojot vides, ekonomiskos un sociālos aspektus.

Veicot tehnoloģiskos uzlabojumus,
mazinām ietekmi uz vidi

Vides politika

Latvenergo koncerna pamatprincipi vides jautājumos ir nostiprināti Vides politikā. Viens no prioritāriem Vides politikas jautājumiem ir ietekmes uz klimata pārmaiņām samazināšana atbilstoši Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas iniciatīvām un lēmumiem. Vides politikas pamatprincipi, kas raksturo koncerna vides filozofiju un attieksmi pret apkārtējo vidi, ir:

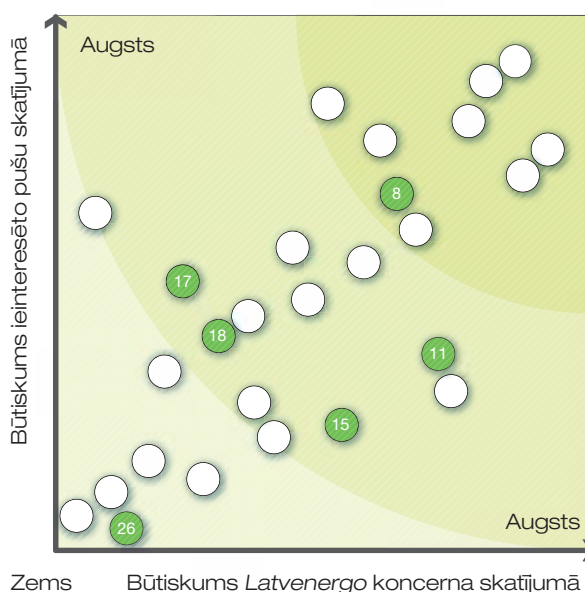
- efektīvi pārvaldīt vides risku visās **Latvenergo** koncerna darbības sfērās;
- samazināt piesārņojošo vielu emisiju vidē un koncerna ietekmi uz klimata pārmaiņām;
- efektīvi izmantot dabas resursus;
- rūpēties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- plānojot attīstību, izvērtēt investīciju projektu ietekmi uz vidi, kā arī nodrošināt kaitējuma videi maksimālu samazināšanu;
- regulāri un atklāti informēt sabiedrību un ieinteresētās puses par aktivitātēm vides jomā;
- rīkoties videi draudzīgi un aicināt videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību;
- veicināt *zaļā* iepirkuma pamatprincipu iekļaušanu iepirkuma procedūrās.

Resursu un enerģijas patēriņš

Efektīvai resursu izmantošanai tiek pievērsta arvien lielāka nozīme gan valsts, gan arī Eiropas līmenī, ko īpaši veicina ES energoefektivitātes direktīvas prasību īstenošana un apņemšanās ES līmenī samazināt primāro energoresursu patēriņu līdz 2020. gadam par 20 %, kas ir arī nopietns izaicinājums enerģētikas nozarei.

Koncerns lepojas ar sasniegumiem elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgajiem energoresursiem, mērķtiecīgu

Vides aizsardzības aspekti būtiskuma matricā*

Būtiskums ieinteresēto pušu skatījumā

* skatīt sadaļu 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”

rīcību un videi draudzīgām tehnoloģijām. 2015. gadā aptuveni puse no **Latvenergo** koncerna saražotās elektroenerģijas ir iegūta, izmantojot atjaunīgos energoresursus, savukārt pārējā elektroenerģija saražota koģenerācijas stacijās, kas izmanto videi draudzīgāko fosilo kurināmo – dabasgāzi.

Lai nostiprinātu **Latvenergo** koncerna pozīciju starp videi draudzīgākajiem energouzņēmumiem Eiropā, aktīvi tiek risināti vides jautājumi un uzlabots koncerna sniegums vides aizsardzības jomā. 2015. gadā **Latvenergo** koncerns turpina veikt investīciju projektus, kuru rezultāts ir ne vien tehnoloģiskie uzlabojumi, bet arī ražošanas procesu un objektu ietekmes uz vidi samazināšana. Tāpat 2015. gadā **Latvenergo** koncerns emitē *zaļās* obligācijas, paredzot, ka gūtie līdzekļi tiek ieguldīti projektos, kas ierobežo klimata pārmaiņas un mazina to izraisīto ietekmi, tajā skaitā veicina energoefektivitāti un atjaunīgo energoresursu izmantošanu, uzlabo plūdu un to radīto risku pārvaldību. Vairāk informācijas par *zaļajām* obligācijām un attiecināmajiem projektiem – pielikumā „Pārskats par *zaļajām* obligācijām”.

Efektīvu un modernu tehnoloģiju izmantošana ir viens no galvenajiem veidiem, kā ietaupīt resursus un samazināt emisijas apjomu. Viens no termoelektrostaciju raksturojošiem rādītājiem ir kurināmā izmantošanas koeficients. *Latvenergo* koncerna termoelektrostacijās rekonstruētajās iekārtās šis koeficients koģenerācijas režīmā ir robežās no 86 % līdz 90 %, savukārt kondensācijas režīmā var samazināties līdz pat 48 %. Ražojot enerģiju koģenerācijas režīmā, tiek iegūts primāro energoresursu ietaupījums attiecībā pret to, ja iekārta darbotos kondensācijas režīmā. 2015. gadā, izmantojot koģenerācijas potenciālu, ir iegūts 26,5 % (TEC-1) un 15 % (TEC-2) liels primāro energoresursu ietaupījums.

Atbilstība vides aizsardzības prasībām

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju, pildot piesārņojošās darbības atļauju nosacījumus, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

Gaisa piesārņojums

Siltumnīcefekta gāzu izraisītās klimata pārmaiņas ir viena no aktuālākajām globālajām vides problēmām. *Latvenergo* koncerna iekārtu modernizācija, aizstājot vecās, mazāk efektīvās iekārtas ar labāko tehnisko paņēmieni vadlīniju rekomendācijām atbilstošām iekārtām, ir nozīmīgs ieguldījums klimata pārmaiņu samazināšanā un izvirzīto mērķu sasniegšanā.

Latvenergo koncerna aktivitātes klimata pārmaiņu jomā ir atbilstošas klimata pārmaiņu politikas mērķiem, kas noteikti Latvijas politikas plānošanas dokumentos, t. sk. *Vides politikas pamatnostādņēs 2014. – 2020. gadam* un *Enerģētikas attīstības pamatnostādņēs 2016. – 2020. gadam*, kā arī ES klimata mērķiem.

Virzībā uz CO₂ emisijas samazināšanu pārmaiņas sagaidāmas ES Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbībā. *Latvenergo* koncerns sagaida, ka jauno normatīvo aktu izstrāde un ieviešana ES ETS dalībniekiem radīs taisnīgus un vienlīdzīgus nosacījumus, kā arī emisijas kvotu cenas atspoguļos efektīvu un videi draudzīgu tehnoloģiju priekšrocības enerģijas tirgū.

Bioloģiskā daudzveidība

Latvenergo koncerna rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes

mazināšanu ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Savā darbībā koncerns plāno un veic pasākumus, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Galvenie virzieni šajā jomā ir putnu aizsardzība un zivju resursu atjaunošana.

Vides pārvaldība un energoefektivitāte

Latvenergo koncerna spēju pilnveidoties un uzlabot vides sniegumu apliecina atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām ieviestā un sertificētā vides pārvaldības sistēma. 2015. gadā koncerna ražotņu vides pārvaldības sistēma ir papildināta ar enerģijas izvērtēšanas procesu, ņemot vērā 2015. gada aktuālo un gan nozaru, gan uzņēmumu līmenī aktīvi apspriesto jautājumu par ES energoefektivitātes politikas ieviešanu Latvijā un citās ES dalībvalstīs. Viens no energoefektivitātes prasību elementiem ir pienākums lielajiem uzņēmumiem veikt energoauditu un plānot energoefektivitātes pasākumus. *Latvenergo* koncerna darbības arī līdz šim bija vērstas uz efektīvu energoresursu izmantošanu, to apliecina energopārvaldības principu iekļaušana sertificētajā vides pārvaldības sistēmā. *Latvenergo* koncerns turpina pilnveidoties arī 2016. gadā, izvirzot mērķi ieviest un sertificēt energopārvaldības sistēmu atbilstoši ISO 50001 standartam.

Izmantoto materiālu masa vai apjoms un organizācijas enerģijas patēriņš

G4-EN1
G4-EN3

Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi un nelielos daudzumos arī citus kurināmā veidus. 2015. gadā atjaunīgie energoresursi veido 25 % no kopējā energoresursu patēriņa. Pārējo energoresursu patēriņu veido fosilais kurināmais.

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai ir atšķirīga primāro energoresursu patēriņa proporcija starp atjaunīgajiem un fosilajiem energoresursiem. Elektroenerģijas ražošanai 2015. gadā 38 % no primārā energoresursu patēriņa veido atjaunīgie energoresursi, bet 62 % veido videi draudzīgs fosilais kurināmais – dabasgāze. Lielo atjaunīgo energoresursu īpatsvaru galvenokārt nodrošina elektroenerģijas izstrāde

Primāro energoresursu patēriņš (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	10 177	13 072	10 278	6 946	6 511
Dabaszgāze	TJ	n/a	21 618	17 364	20 168	17 459	19 194
Koksne	TJ	n/a	49	147	522	718	693
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	6	1	1	6	2

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ = 1 MWh)

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Primāro energoresursu patēriņš elektroenerģijas ražošanai (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	10 177	13 072	10 278	6 946	6 511
Dabaszgāze	TJ	n/a	11 388	6 746	10 253	8 391	10 910
Koksne	TJ	n/a		14	59	173	181

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ = 1 MWh)

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Dabaszgāze	TJ	n/a	10 231	10 618	9 915	9 068	8 284
Koksne	TJ	n/a	49	133	463	545	512
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	6	1	1	6	2

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas HES. Savukārt siltumenerģijas ražošanai atjaunīgie energoresursi veido 6 % no kopējā primāro energoresursu patēriņa. Koksni siltumenerģijas ražošanā izmanto Ķeguma katlumājā, kā arī Liepājas ražotnēs – biomasas koģenerācijas stacijā un biomasas katlumājā.

Atjaunīgo energoresursu īpatsvaru kopējā energoresursu patēriņā gadu griezumā ietekmē izstrādātās enerģijas apjoms, ko savukārt ietekmē hidroloģiskie apstākļi un tirgus faktori (skatīt sadaļu 1.10.1. „Ražošana un pārdošana”).

2015. gadā saražotās elektroenerģijas daudzums,

izmantojot atjaunīgos energoresursus (ūdens, vējš, koksne), ir 1 824 GWh, bet 2 058 GWh saražotas, izmantojot dabaszgāzi. Saražotās siltumenerģijas daudzums, izmantojot koksni (šķeldu), ir 163 GWh, kas veido 7 % no kopējā *Latvenergo* koncernā saražotā siltumenerģijas apjoma, 2 256 GWh jeb 93 % saražoti, izmantojot dabaszgāzi un nelielā apjomā dīzeļdegvielu.

Enerģijas patēriņš 2015. gadā ražošanas procesu nodrošināšanai (pašpatēriņš) ir 174 GWh.

2015. gadā transporta vajadzībām izmantotais degvielas daudzums: benzīns – 1 511 tūkstoši l, dīzeļdegviela – 2 221 tūkstotus l, kā arī 2,3 tūkstoši litru autogāzes.

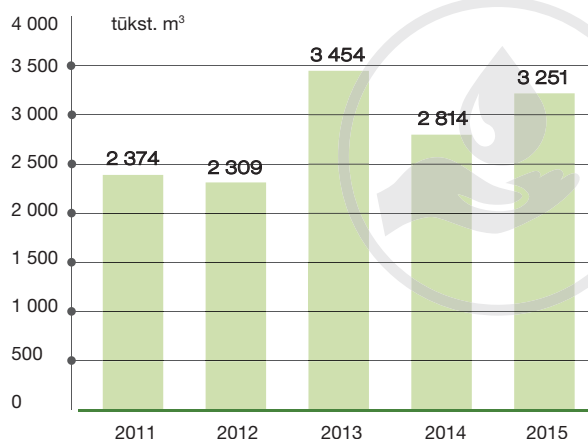
Kopējais ūdens patēriņš pēc avota veida

G4-EN8 *Latvenergo* koncerns ūdens resursus izmanto galvenokārt ražošanas procesu nodrošināšanai. Salīdzinoši neliels ūdens daudzums tiek patērēts citām saimnieciskām vajadzībām, kā arī ārējo patērētāju ūdensapgādei.

Latvenergo koncerna ūdens patēriņa bilance ietver virszemes, pazemes un ūdensvadu ūdeni. 2015. gadā darbības nodrošināšanai patērēti 3 251 tūkstoši m³ ūdens, t. sk. 3 054 tūkstoši m³ virszemes ūdens, 125 tūkstoši m³ pazemes ūdens un 72 tūkstoši m³ ūdensvadu ūdens.

Lielākais virszemes ūdens resursu patērētājs ir Rīgas TEC-2, kas ražošanas vajadzībām 2015. gadā ir patērējis 3 047 tūkstošus m³ ūdens (2014. gadā –

Ūdens resursu patēriņš (2011 – 2015)

2 582 tūkstošus m³). 2 684 tūkstoši m³ no šī apjoma ir dzesēšanas ūdens. TEC-2 ūdens resursu patēriņu galvenokārt ietekmē ražošanas iekārtu darbības režīmi un izstrādātās enerģijas daudzums. Savukārt

lielākais pazemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-1, kas siltumtīklu piebarošanas ūdens sagatavošanai ir izlietojis 53 tūkstošus m³ pazemes ūdens.

Darbību, produktu un pakalpojumu būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību aizsargājamajās teritorijās un teritorijās ar augstu bioloģiskās daudzveidības vērtību ārpus aizsargājamajām teritorijām

G4-EN12 Putnu aizsardzība

Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar LOB. Īpašu uzmanību *Latvenergo* koncerns pievērš baltā stārķa aizsardzības jautājumiem. Jau piekto gadu *Latvenergo* koncerns kopā ar LOB īsteno projektu *Baltā stārķa monitorings* nolūkā iegūt informāciju par baltā stārķa populāciju Latvijā. Latvijā ligzdo vismaz 12 000 balto stārķu pāru. Visbiežāk par ligzdas būvēšanas vietu šie putni izvēlas elektroliniju balstus. 2015. gadā uz elektroliniju balstiem Latvijā atradās 9 194 baltā stārķa ligzdas. Lai izpildītu elektroenerģijas piegādes drošības nosacījumus un samazinātu balto stārķu bojāeju elektrolinijās, 2015. gadā, saskaņojot ar vides institūcijām, no elektroliniju balstiem noņemtas 942 potenciāli bīstamas ligzdas. Stārķu ligzdošanas periodā putnus traucē tikai retos gadījumos, ja tiek apdraudēta energoapgādes un sabiedrības drošība.

2015. gadā *Latvenergo* koncerns iesaistās LOB organizētajā skolu programmā „Putni un mēs”, kuras ietvaros LOB ornitologi vadījuši nodarbības vairākās skolās, gatavojuši informatīvos materiālus, apbalvojuši aktīvākās skolas, veicinot skolotāju un bērnu izpratni un interesi par putnu aizsardzību.

Zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām *Latvenergo* koncerns ik gadu veic maksājumus zivju resursu atjaunošanai (2015. gadā – EUR 1 035,5 tūkstoši) un Daugavas krastu nostiprināšanai un inženieraizsardzības būvju uzturēšanai (2015. gadā – EUR 1 209,4 tūkstoši).

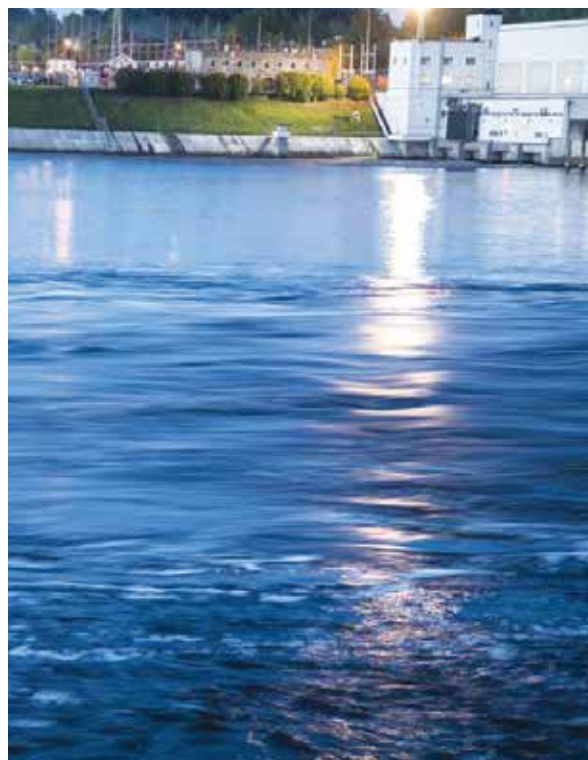
Minētie līdzekļi tiek novirzīti gan zivju resursu mākslīgajai atražošanai, gan krastu nostiprināšanas un inženieraizsardzības būvju uzturēšanas darbiem, tādējādi minimizējot Daugavas HES radīto ietekmi uz zivju resursiem un Daugavas krastu deformāciju. 2015. gadā Daugavas baseina zonā ielaisti 610,6 tūkstoši laša un taimiņa smolta un mazuļu, 731,2 tūkstoši zandarta, sīgas un vimbas mazuļu, kā arī 9,8 miljoni līdakas un nēģa kāpuru.

Latvenergo koncerns 2015. gadā turpina sadarbību ar biedrību „Mēs zivīm” – 2015. gada maijā veikta zivju mākslīgo nārsta ligzdu izvietošana Ķeguma HES ūdenskrātuvē, lai veicinātu Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanu.

Papildus minētajiem zivju resursu atražošanas pasākumiem *Latvenergo* koncerns ir organizējis

pasākumus, kas būtiski mazina zivju bojāeju ūdens līmeņu pazemināšanas laikā, lai vasaras periodā veiktu nepieciešamos remontdarbus hidroelektrostacijās. Pazeminot Rīgas HES un Aiviekstes HES ūdenskrātuvju ūdens līmeņus, ievēroti HES darbības optimāli režīmi un sadarbībā ar „Mēs zivīm” organizēta atsegtajās platībās palikušo zivju pārvietošana.

Sadarbībā ar Latvijas un ārzemju ekspertiem turpinās 2013. gadā uzsāktā ceļotājzivju migrācijas un dabiskās atražošanas atjaunošanas iespēju Daugavas baseinā izpēti. 2014. gadā sāka Atlantijas laša uzvedības izpēti, izmantojot radiotelemetrijas metodi. Eksperimenta ietvaros laši tika iezīmēti ar radiosignāla raidītājiem, šādi radot iespēju noteikt katras zivs atrašanās vietu. 2014. gadā veikto izpēti un 2015. gadā plānoto izpēti turpinājumu ietekmēja rudens periodam neraksturīgi laikapstākļi (2014. gadā – ģoti zems ūdens līmenis un pietece), tāpēc Atlantijas laša uzvedības izpēti pārcelta un turpināsies 2016. gadā. Izpēti rezultāti tiks izmantoti, lai papildus esošajām aktivitātēm vērtētu un plānotu citus zinātniski pamatotus zivju resursu aizsardzības pasākumus Daugavā.

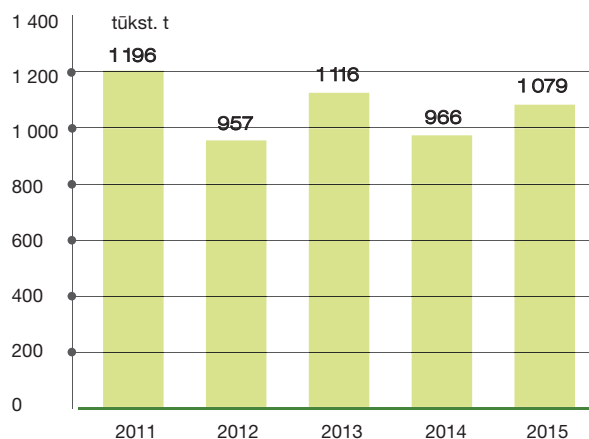
Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisija

G4-EN15 Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu *Latvenergo* koncernā nosaka kurināmā patēriņš, ko savukārt ietekmē koncernā izstrādātās enerģijas apjoms un ražotņu izvēlētie darbības režīmi. 2015. gadā *Latvenergo* koncerna sadedzināšanas iekārtas emitē 1 079 tūkstošus tonnu CO₂, kas ir par 113 tūkstošiem tonnu vairāk nekā gadu iepriekš (CO₂ emisijas apjomam uz vienu MWh skatīt G4-18 indikatoru). CO₂ emisijas pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt nosaka fakts, ka 2015. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu Rīgas TEC ir par 23 % pieaugusi elektroenerģijas izstrāde un attiecīgi arī kurināmā patēriņš.

Minētais koncerna CO₂ emisijas apjoms ietver emisiju gan no iekārtām, kas piedalās ES ETS (sadedzināšanas iekārtas ar nominālo ievadīto siltuma jaudu virs 20 MW), gan no iekārtām, kas šajā sistēmā nepiedalās (8,9 tonnu CO₂).

Papildus norādītajam apjomam *Latvenergo* koncernā CO₂ emisija rodas arī no transportā izmantotās degvielas. Autotransporta radītās CO₂ emisijas apjoms

CO₂ emisija no sadedzināšanas iekārtām (2011 – 2015)

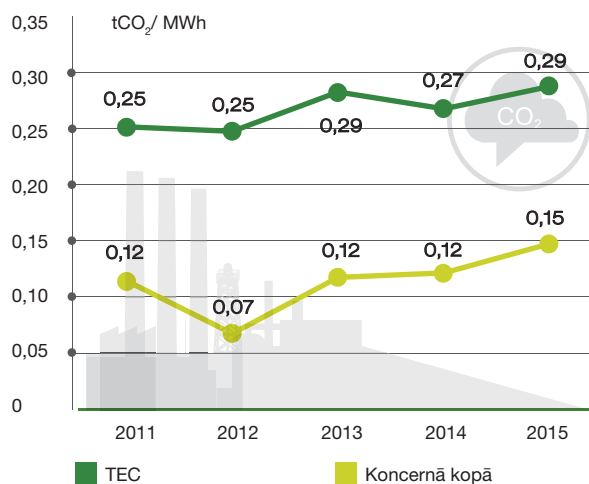
2015. gadā ir 9,5 tūkstoši tonnu, kas veido nepilnu 1 % no kopējā emisiju daudzuma.

Siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte

G4-EN18 Īpatnējie CO₂ emisijas rādītāji uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā raksturo atjaunīgo energoresursu un fosilā kurināmā patēriņa sadalījumu un efektivitāti – jo zemāki ir šie rādītāji, jo lielāks elektroenerģijas īpatsvars ir saražots no atjaunīgajiem energoresursiem un jo efektīvāk darbojušās TEC iekārtas.

2015. gadā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,15 t CO₂/MWh_{el}, savukārt tikai Rīgas TEC ir 0,29 t CO₂/MWh_{el}. 2015. gadā koncerna kopējās CO₂ emisijas intensitātes pieaugumu papildus lielākai Rīgas TEC elektroenerģijas izstrādei nosaka arī par 6 % mazāka Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde saistībā ar neraksturīgi mazu ūdens pieteci.

Īpatnējā CO₂ emisija (2011 – 2015)

NO_x, SO_x un citas būtiskas emisijas gaisā

G4-EN21 Kaitīgo vielu emisija atmosfērā ir tieši atkarīga no izstrādātās enerģijas apjoma, izmantotā kurināmā, tā izmantošanas efektivitātes un tehnoloģiju veida. *Latvenergo* koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi, kā avārijas kurināmo Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2 ūdenssildāmajos katlos – dīzeļdegvielu.

- Dabasgāze ir viens no videi draudzīgākajiem fosilā kurināmā veidiem, ko *Latvenergo* koncernā izmanto gan termoelektrostacijās, gan arī, kur tas iespējams, mazajās katlumājās. Tomēr, sadedzinot dabasgāzi,

bez oglekļa dioksīda atmosfērā tiek radīta arī kaitīga citu vielu emisija. Tie ir slāpekļa oksīdi (NO_x) un oglekļa monoksīds (CO);

- dedzinot dīzeļdegvielu, papildus tiek radītas nenožīmīga sēra dioksīda (SO₂) un cieto daļiņu emisija. Dīzeļdegvielas uzglabāšanas laikā rodas oglekļa dioksīda emisija;
- koksni izmanto koncerna katlumājās siltumenerģijas ražošanai un biokoģenerācijas stacijā Liepājā. Sadedzinot koksni, rodas NO_x, CO un cieto daļiņu emisija.

Emisijas daudzumi no sadedzināšanas iekārtām, kas atbilst rūpnieciskā piesārņojuma direktīvas nosacījumiem, tiek noteikti, pamatojoties uz nepārtraukto emisijas mērījumu rezultātiem. Mazo un vidējo sadedzināšanas iekārtu (ar ievadīto jaudu līdz 50 MW) emisiju nosaka, izmantojot normatīvajos aktos noteiktos emisijas faktorus.

Noslēdzot Rīgas TEC rekonstrukcijas projektu, vecās mazāk efektīvās iekārtas nomainot ar jaunām un EK izstrādātajām nozaru labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijām atbilstošām, ievērojami samazināta kaitīgo vielu, īpaši slāpekļa oksīdu (NO_x), īpatnējā emisija un koncentrācijas līmenis dūmgāzēs. Ražojot elektroenerģiju Rīgas TEC-2 rekonstruētajos enerģoblokos, NO_x emisija uz saražoto enerģijas vienību ir 0,17 kg/MWh (koncernā kopā – 0,09 kg/MWh), kas ir par 73 % zemāka, nekā tā bija pirms rekonstrukcijas

(0,6 kg/MWh). Tāpat Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekta rezultātā ir izpildītas normatīvo aktu prasības, kas nosaka NO_x un CO izmešu maksimāli pieļaujamo robežvērtību dūmgāzēs: NO_x – 50 mg/m³ un CO – 100 mg/m³ pie O₂ satura dūmgāzēs 15 %.

2015. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, NO_x emisijas pieaugumu ir veicinājis lielāks Rīgas TEC saražotās enerģijas apjoms.

Lai ierobežotu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām un ievērotu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, *Latvenergo* koncerns veic piesārņojošo vielu monitoringu un uzskaiti, kā arī plāno un īsteno energoefektivitātes un vides aizsardzības pasākumus. Iekārtu modernizācija ir aktuāla gan no efektivitātes, gan no vides aizsardzības viedokļa.

NO_x , CO, SO_2 un citu piesārņojošo vielu emisija (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
NO_x	t	n/a	912	674	792	623	737
CO	t	n/a	356	336	397	415	319
SO_2	t	a	5	0	3	1	4
Citas*	t	a	10	10	14	17	4

* ietverts cieta daļiņu, vanādija un ogļūdeņražu emisijas apjoms
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju skaits par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem

G4-EN29 2015. gadā *Latvenergo* koncerna objektos nav konstatēti vides aizsardzības prasību pārkāpumi.

2015. gadā koncernā veiktas piecpadsmit Latvijas Republikas VARAM Valsts vides dienesta plānveida tematiskās pārbaudes, kā arī viena Latvijas Republikas

Veselības ministrijas Veselības inspekcijas plānveida kontrole. Pārbaūžu rezultātā par koncerna darbību 2015. gadā nav saņemti būtiski aizrādījumi vai sankcijas no kontrolējošām institūcijām, kā arī nav maksātas soda naudas.

Piešķirto CO₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības sistēmā

EU5

2013. gadā sākās ES ETS trešais periods, atšķirībā no iepriekšējās kārtības tas nosaka, ka emisijas kvotas bez maksas tiek piešķirtas tikai siltumenerģijas ražošanai, un piešķirto kvotu apjoms pakāpeniski samazinās līdz 2020. gadam, sasniedzot 30 % no nepieciešamā apjoma.

2015. gadam Rīgas TEC siltumenerģijas ražošanai ir piešķirtas 392 255 kvotas (2014. gadā – 442 778) un Liepājas ražotnēm – 29 855 kvotas (2014. gadā – 29 025). Viena tonna CO₂ emisijas ir ekvivalenta 1 kvotai.

2.5. Darbinieki un darba vide

Vadības pieeja

Latvenergo koncerna vadība apzinās, ka lielākā vērtība ir koncerna darbinieki un to atšķirīgās kompetences un dažādība, kas ļauj sasniegt augstus darba rezultātus. Koncerna darbinieki nav vienādi, tie atšķiras ne tikai pēc dzimuma, vecuma, pieredzes un zināšanām, bet atšķirīgas ir arī viņu vajadzības. Tādēļ koncernā tiek pilnveidotas ieviestās sistēmas tā, lai gan darbinieku attīstībā, iesaistīšanā, gan piedāvātajās motivācijas programmās būtu lielāka elastība. Mēs ticam, ka darbinieku dažādība ir nevis šķērslis, bet iespēja raudzīties no dažādiem skatupunktiem un tā sasniegt labākus rezultātus.

Koncerns turpina piesaistīt labus vadītājus un līderus, kas spētu veicināt koncerna attīstību un nodrošināt to, ka darbinieku zināšanas atbilst uzņēmuma nākotnes vajadzībām, un palīdzētu sasniegt uzņēmuma mērķus. Koncerna vadība 2015. gadā kā vienu no savām pamatatbildībām noteikusi inovatīvas, personāla izaugsmi un piederību veicinošas vides veidošanu uzņēmumā, kas ir pamats gan darbinieku attīstībai, gan uzņēmuma veiksmīgai izaugsmei nākotnē.

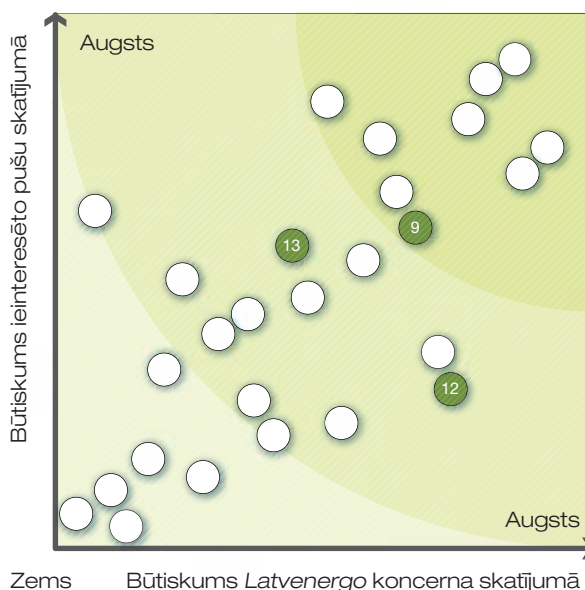
Personāla izaugsmi un piederību veicinoša vide

Latvenergo koncerna personāla vadības primārie uzdevumi ir pakārtoti stratēģijai un vērsti uz to, lai ikviena darbinieka rīcība atbilstu koncerna vērtībām: atbildība, efektivitāte un atvērtība. **Latvenergo** koncerns veicina drošu un motivējošu darba vidi, nodrošinot darbiniekiem iespēju iesaistīties koncerna procesos, veicinot informācijas apmaiņu, rūpējoties par darba vides drošību, pilnveidojot darbinieku kompetences, nodrošinot zināšanu pārmantojamību un sekmējot darba un personīgās dzīves līdzsvaru.

Darbinieku iesaiste un informētība

Darba sniegums un produktivitāte ir atkarīga no tā, vai darbinieki jūtas iesaistīti un piederīgi. Tādēļ, lai noskaidrotu darbinieku viedokli, tiek veiktas ikgadējās anonīmās darbinieku aptaujas. Aptaujas datus apstrādā pakalpojuma sniedzējs, un koncerns saņem tikai sagatavotas atskaites par aptaujas rezultātiem. 2015. gadā veiktās aptaujas dati rāda, ka ir pieaudzis

Darbinieki un darba vides aspekti
būtiskuma matricā*

Zems Būtiskums Latvenergo koncerna skatījumā

* skatīt sadaļu 1.9. „Būtiskāko aspektu noteikšana”

darbinieku skaits, kas snieguši atbildes uz jautājumiem. Tāpat rezultāti apstiprina pozitīvo tendenci darbinieku apmierinātības un lojalitātes rādītājos, un tie sasnieguši augstāko vērtējumu pēdējo gadu laikā.

2015. gadā koncerns turpināja pilnveidot darbinieku pašapkalpošanās sistēmu, kas ir pieejama ikvienam darbiniekam gan darba vietā, gan ārpus tās. Šajā vidē tiek nodrošināta ātra un efektīva informācijas apmaiņa, iespēja noteikt mērķus un dot uzdevumus, kā arī sniegt atgriezenisko saiti uzdevumu izpildes kontrolē un darba rezultātu novērtēšanā.

Droša darba vide

Latvenergo koncernā drošas darba vides radīšanai tiek veltīta īpaša uzmanība. Darba aizsardzības pasākumi ir ietverti Darba kopīgumā. **Latvenergo** koncerns kā darba devējs nodrošina darbiniekus ar pienākumu izpildei adekvātām darba vietām, atbilstošiem individuālajiem darba aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. **Latvenergo**

koncerna pamatdarbības virzienos ir ieviesta un tiek uzturēta darba drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst Arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēmas OHSAS 18001 standarta prasībām.

Darba aizsardzības pasākumi tiek attiecināti ne tikai uz *Latvenergo* koncerna, bet arī uz pakalpojumu sniedzēju darbiniekiem. Koncernā tiek veikta visu darbuzņēmēju darbinieku instruktāža un apmācība drošai darba izpildei.

2015. gadā *Latvenergo* koncerns pievērsa īpašu uzmanību darbinieku viedoklim par darba vides drošību, sevišķi par psihoemocionālo faktoru ietekmi uz darbinieku veselību un darba rezultātiem.

Darbinieku kompetenču pilnveide

Latvenergo koncerns rūpējas par darbinieku kompetenču pilnveidi, efektivitātes uzlabošanu, kā arī koncerna kopējo mērķu sasaisti ar darbinieku individuālajiem mērķiem un uzdevumiem. Lai katra darbinieka ieguldījums būtu novērtēts godīgi un atbilstoši, tiek uzturēta darba izpildes novērtējuma sistēma, kuras ietvaros amatalga ir noteikta atbilstoši darbinieku kompetencēm un darba tirgus tendencēm, bet atalgojuma mainīgā daļa ir saistīta ar darba izpildes kvalitāti un mērķu izpildi. *Latvenergo* koncerns veicina darbinieku iesaistes, mācību, informācijas un pieredzes apmaiņas procesus. Darbinieku profesionālās zināšanas un prasmes tiek papildinātas gan iekšējās, gan ārējās apmācībās (skatīt indikatoru G4-LA9).

Zināšanu pārmantojamība

Latvenergo koncerna darbības specifika nosaka, ka ilgtspējas nodrošināšanai būtiski ir uzkrāt un nodot zināšanas, ietverot arī pārdomātu un sabalansētu pensijas vecumu sasniegušo darbinieku nomaņu ar jauniem darbiniekiem. Koncerns veicina zināšanu uzkrāšanu un nodošanu kolēģiem, un arī potenciālajiem darbiniekiem – studentiem – gan pēctecības

nodrošināšanai, gan veicot sociāli atbildīgu darbu nākotnes darbaspēka attīstībā kopumā. *Latvenergo* koncernam ir izveidota sadarbība ar Latvijas izglītības iestādēm, tādējādi veicinot izglītību enerģētikas jomā, kā arī mācību iestāžu audzēkņiem nodrošinot apmaksātas prakses vietas koncerna sabiedrībās. Koncernā tiek nodrošināta līdzsvarota paaudžu nomaņa (skatīt indikatoru EU15).

Darba un personīgās dzīves līdzsvars

Latvenergo koncerns apzinās, ka katra darbinieka viedoklis par pareizu darba un personīgās dzīves līdzsvaru var būt atšķirīgs un katra darbinieka izpratne par šo jautājumu var būt atšķirīga. Turklāt šī izpratne var mainīties atkarībā no darbinieku karjeras attīstības un ģimenes apstākļu posma.

Darba un personīgās dzīves līdzsvars mums ir svarīgs. Tādēļ kopš 2015. gada aprīļa koncernā ir ieviesta labumu izvēles sistēma, kas ļauj daļu labumu, kas darbiniekiem garantēti papildus normatīvajos aktos noteiktajiem, saņemt sev vēlamās proporcijās. Darbinieki atbilstoši personīgajām prioritātēm labumu izvēles sistēmā var variēt starp papildu brīvdienām, iemaksām pensiju fondā un atbalstu veselības uzlabošanā.

Darbinieku skaits un Darba koplīgums

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido procesus, lai nodrošinātu efektīvu darbinieku struktūru un optimālu darbinieku skaitu. 2015. gada beigās *Latvenergo* koncernā bija nodarbināti 4 177 darbinieki. Līdz ar pārvaldes sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkciju nodošanu AS „Augstsprieguma tīkls” no 2015. gada 1. janvāra notika 430 *Latvenergo* koncerna darbinieku pāreja uz AS „Augstsprieguma tīkls”. Tādējādi darbinieku skaits AS „Latvijas elektriskie tīkli” (pārvaldes aktīvu nomas segments) 2015. gada beigās ir samazinājies līdz 11 darbiniekiem. Pārējos segmentos darbinieku skaits nav nozīmīgi mainījies pēdējo piecu gadu laikā.

Darbinieku sadalījums darbības segmentos (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	2011	2012	2013	2014	2015
Ražošana un pārdošana	skaits	n	920	940	971	989	992
Sadale	skaits	n	2 543	2 502	2 505	2 545	2 568
Pārvaldes aktīvu pārvaldība	skaits	n	493	438	444	443	11
Korporatīvās funkcijas	skaits	n	534	577	592	586	606
KOPĀ	skaits		4 490	4 457	4 512	4 563	4 177

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars – 73 % no darbiniekiem ir vīrieši, 27 % – sievietes. Vīriešu īpatsvars saistīts ar nozares specifiku, kas nosaka augstu tehnisko profesiju skaitu.

Latvenergo koncernā vairumā gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoteiktu laiku. Nepilnu darba laiku 2015. gadā strādā 8 darbinieki jeb 0,2 %

no kopējā darbinieku skaita (0,1 % no vīriešu kopskaita un 0,3 % no sieviešu kopskaita), kas ir aptuveni tikpat, cik gadu iepriekš. Savukārt uz noteiktu laiku ir noslēgti 3 % (2014. gadā – 2 %) no visiem darba līgumiem (vīriešiem – 1 %, sievietēm – 6 %). Neliels pieaugums uz noteiktu laiku noslēgtajām darba attiecībām ir saistīts ar elektroenerģijas tirgus atvēršanu mājāsaimniecībām un papildu nodarbinātību klientu apkalpošanā.

Latvenergo koncerna darbinieku sociālekonomisko interešu ievērošanai AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” ir noslēgušas Darba koplīgumu ar arodbiedrību „Energija”. Līdztekus valsts normatīvajos aktos noteiktajam tas paredz darbiniekiem papildu garantijas jeb labumus. 2015. gadā Darba koplīgums attiecas uz 97 % koncerna darbinieku, šis īpatsvars ir nemainīgs pēdējo gadu laikā.

Latvenergo koncerna sabiedrību slēgtie koplīgumi attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, kas šobrīd

ir ap 60 % no koncerna darbinieku skaita, bet uz visiem šajās sabiedrībās nodarbinātajiem darbiniekiem. Līdz ar to sociālo garantiju jomā tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret ikvienu darbinieku un tiek mazināta konflikta iespējamība starp darbiniekiem un darba devēju.

Darbuzņēmēji pārvalda savus tehniskos resursus un cilvēkresursus un koncerns uzrauga to darbību koncerna objektos. Koncerns neuztur datubāzi par darbuzņēmēju darbiniekiem, izņemot par darbuzņēmēju darbinieku veselības un drošības apmācību.

Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām, tostarp norādot, vai šis noteikums ir ietverts koplīgumā

G4-LA4 *Latvenergo* koncerns regulāri informē darbiniekus un arodbiedrību par koncerna saimniecisko darbību, aktualitātēm un attīstību. *Latvenergo* Darba koplīgums nosaka, ka darba devējam jāinformē arodbiedrība ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms pieprasījuma iesniegšanas

par piekrišanas došanu darba līguma uzteikšanai darbiniekam. Darbinieki par izmaiņām struktūrā, kas attiecas uz darba vietu samazināšanu, jāinformē ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

Procentuālā daļa no darbinieku kopskaita, kas palīdz pārstāvēt veselības un darba drošības jautājumus uzņēmumā

G4-LA5 *Latvenergo* koncerns darba aizsardzības jautājumu risināšanā sadarbojas ar darbinieku pārstāvjiem – uzticības personām, kas tiek ievēlētas no darbinieku vidus un piedalās gan darba vides uzlabošanas jautājumu risināšanā, gan darba vides risku

novērtēšanā. Koncerns uzticības personas apmāca darba aizsardzības jautājumos un paredz laiku šo pienākumu izpildei. Koncernā 2015. gadā darbojās 45 uzticības personas (1 % no darbinieku kopskaita).

Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba koplīgumā

G4-LA8 *Latvenergo* Darba koplīgumā, ko ir noslēgušas AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Energijas publiskais tirgotājs”, ir ietverti darba aizsardzības jautājumi. Koplīgums ietver gan darba devēja, gan arodbiedrības, darbinieku un uzticības personu (skatīt indikatoru G4-LA5) pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā.

- veikt darba vides iekšējo uzraudzību, tai skaitā darba vides riska novērtēšanu;
- informēt nodarbinātos un uzticības personas par darba aizsardzības pasākumiem un iesaistīt viņus darba aizsardzības uzlabošanā.

Galvenie darba devēja pienākumi:

- nodrošināt darba aizsardzības sistēmas darbību tā, lai garantētu drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi;

Tāpat Darba koplīgumā ir norādīti darba devēja pienākumi, ja uzņēmumā noticis nelaimes gadījums darbā.

Pavadītās stundas mācībās dalījumā uz vienu darbinieku pēc dzimuma un darba attiecību veida

G4-LA9 Koncerns mērķtiecīgi investē resursus darbinieku attīstībā gan ārējās, gan iekšējās mācībās. 2015. gadā mācībām ārpus koncerna veltītas vidēji 74 stundas vienam darbiniekam, t. sk. vadītāju amatu grupā – vidēji 92 stundas, speciālistu – 67 stundas, kvalificēto

strādnieku – 79 stundas, citu amatu grupā – vidēji 100 stundu uz vienu darbinieku. Iekšējās mācības, pieredzes apmaiņas pasākumi vai diskusijas, kurās iesaistīti visi darbinieki, tiek organizētas regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā.

Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā sadalījumā pēc darba attiecību veida

EU15 *Latvenergo* koncernā darbinieku īpatsvars, kuri tuvākajos 10 gados varētu pensionēties, ir atbilstošs koncerna darba specifikai un spējai nodrošināt līdzsvarotu paaudžu nomaiņu.

Pensionēšanās laiks (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	5 gados		10 gados	
			Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Vadītāji	%	n/a	0,1	1,4	0,4	2,1
Speciālisti	%	n/a	3,1	5,6	5,5	10,3
Kvalificēti strādnieki	%	n/a	0,3	4,7	0,5	9,7
Citas profesijas	%	n/a	0,9	0,4	1,9	0,5
KOPĀ	%		4,4	12,1	8,4	22,7

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kam veikta veselības un darba drošības apmācība

EU18 *Latvenergo* koncernā notiek visa darbuzņēmēju personāla instruktāža un apmācība drošai darba izpildei, kā to nosaka Latvijas energostandarti un savstarpēji noslēgtie līgumi. Koncerna darba aizsardzības speciālisti instruē darbuzņēmēju darbiniekus. Instrukcijas un saistošie dokumenti par droša darba izpildi ir pieejami arī elektroniskā vidē, ar kuriem darbuzņēmēja personālam ir jāiepazīstas. Tādējādi, izmantojot dažādas metodes, instruēti ir visi darbuzņēmēju darbinieki, kuri ir nodarbināti koncerna objektos.

Pielikums

Pārskats par zaļajām obligācijām

Pirmā valsts kapitālsabiedrība Austrumieropā, kas emitējusi zaļās obligācijas

2015. gada 10. jūnijā AS „Latvenergo” emitēja zaļās obligācijas EUR 75 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu – 7 gadi, fiksēto procentu likmi jeb kuponu – 1,9 % gadā un ienesīgumu – 1,922 %. Tādējādi AS „Latvenergo” ir kļuvusi par pirmo valsts kapitālsabiedrību Austrumieropā, kas emitējusi zaļās obligācijas.

Emisija tika realizēta, turpinot 2012. gadā uzsāktu AS „Latvenergo” obligāciju emisiju. Tādējādi kopumā ir emitētas obligācijas EUR 180 miljonu apmērā, kas no kopējā *Latvenergo* koncerna aizņēmuma apmēra veido vairāk nekā 20 %. Emitējot obligācijas, esam veikuši finansējuma piesaistes avotu diversifikāciju, kā arī, emitējot zaļās obligācijas, investoriem esam snieguši iespēju ieguldīt videi draudzīgos projektos. Zaļo obligāciju emisijas organizators ir AS „SEB banka”. Pirmreizējā tirgū papildus Baltijas valstu investoriem zaļās obligācijas iegādājās arī investori no Austrijas, Somijas un Vācijas. Pēc iegādāto obligāciju apjoma 71 % bija bankas, 28 % – aktīvu pārvaldītāji, 1 % – apdrošinātāji.

Kopš 2015. gada 1. jūlija zaļās obligācijas tiek kotētas AS „Nasdaq Riga”. Par godu pirmo zaļo obligāciju iekļaušanai Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā pirmajā obligāciju kotēšanas dienā Ņujorkā Taimskvērē uz Nasdaq ēkas fasādes iededza apsveikumu AS „Latvenergo”. Savukārt starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Investors Service* emitētās zaļās obligācijas ir novērtējusi Baa2 līmenī ar stabilu nākotnes vērtējumu, kas atbilst AS „Latvenergo” kredītreitingam.

Zaļās obligācijas *Moody's* ir novērtējusi ar kredītreitingu Baa2, stabils

Zaļo obligāciju pamatprasība ir piesaistīto līdzekļu izmantošana vienīgi zaļajai domāšanai atbilstošos projektos, kas veicina atjaunīgo energoresursu izmantošanu, energoefektivitāti un vides aizsardzību. Lai to nodrošinātu, tika izstrādāts Zaļo obligāciju satvars¹,

kas nosaka attiecināmo projektu izvēles kritērijus, to atlases procesu, speciāla naudas līdzekļu konta izveidi un regulāru atskaites ziņojumu sagatavošanu.

CICERO piešķirtais novērtējums – tumši zaļā nokrāsa

Par Zaļo obligāciju satvaru tika saņemts neatkarīga eksperta – *CICERO*² novērtējums. *CICERO* piešķirtais novērtējums – *tumši zaļā nokrāsa* – ir augstākais iespējamais novērtējums, kas norāda uz plānoto attiecināmo projektu atbilstību ilgtermiņa vides aizsardzības un klimata pārmaiņu samazināšanas mērķiem, kā arī uzņēmuma labu korporatīvo pārvaldību un caurskatāmību.

Zaļo obligāciju ietvaros piesaistītie līdzekļi ir novirzīti gan ražošanas (55 %), gan pārvades (33 %), gan sadales (12 %) projektos. Savukārt projektu līmenī lielākie attiecināmie projekti ir *Kurzemes loks* un *Daugavas HES* hidroagregātu atjaunošanas programma. Detalizētu informāciju par attiecinātajiem projektiem, to attiecināmajām izmaksām, projekta mērķiem un ieguvumiem skatīt tabulā tālāk.

¹ Zaļo obligāciju satvara pilna versija atrodama *Latvenergo* interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv/lat/investoriem/>

² *CICERO* – the Center for International Climate and Environmental Research – Oslo (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs – Oslo)

Koncerna darbības segments (īpatsvars no kopējām attiecināmām izmaksām)	Attiecināmie projekti	Attiecināmās izmaksas milj. EUR	Projektu grupa (īpatsvars no kopējā)	Projekta mērķi un ieguvumi*
RAŽOŠANA (54,7 %)	Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma un tehnoloģisko iekārtu atjaunošana	22,9	ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA (30,5 %)	Daugavas HES hidroagregātu darba mūža pagarināšana, saglabājot augstu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru Latvijas enerģijas bilanci Hidroagregātu jaudas un lietderības koeficienta paaugstināšana Daugavas HES darbības drošuma palielināšana
	Daugavas HES un Aiviekstes HES hidrotehnisko būvju atjaunošana	18,1	VIDES AIZSARDZĪBA (24,1 %)	Elļas noplūžu Daugavā riska samazināšana Hidrotehnisko būvju un dambju noturības un drošuma uzlabošana, dzīves cikla pagarināšana Dambju avārijas risku varbūtības samazināšana Efektīva plūdu riska pārvaldība, samazinot potenciālo ietekmi uz iedzīvotājiem, īpašumiem un vidi (ūdens kvalitāti, sugām un biotopiem)
	Ceļotājsivju migrācijas atjaunošanas izpēte Daugavā	0,07	ILGTSPĒJĪGA VIDE (0,1 %)	Iespējamo pasākumu, kas ļautu efektīvāk kompensēt Daugavas HES ietekmi uz zivju resursiem, apzināšana Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību samazināšana
SADALE (12,2 %)	Ikgadējais balto stārķu monitorings	0,004		Energoapgādes drošuma paaugstināšana
	Viedie elektroenerģijas skaitītāji Elektrolīniju un transformatoru punktu izbūve un rekonstrukcija	9,1		Elektroenerģijas zudumu samazināšana Energoefektivitātes un darbības efektivitātes uzlabošana
PĀRVADES AKTĪVU NOMA (33,1 %)	Kurzemes loks, Grobiņa – Ventspils posms	24,9	ENERGOEFEKTIVITĀTE (45,3 %)	Tīklu ekspluatācijas laika pagarināšana Konkurences palielināšana elektroenerģijas tirgū Elektroenerģijas ražotāju, kas izmanto atjaunīgos energoresursus, integrēšana piegādes tīklos un elektroenerģijas piegādes avotu diversificēšana Ieguldījums Latvijas saistību globālo klimata pārmaiņu novēršanai izpildē, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Latvijai noteikto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas mērķu sasniegšanā līdz 2020. gadam
Pavisam KOPĀ		75,0		

2016. gada 14. aprīlī AS „Latvenergo” emitēja EUR 25 miljonus *zaļo* obligāciju, tādējādi noslēdzot obligāciju programmu. Informācija par piesaistīto līdzekļu izlietojumu tiks publicēta nākamajā Pārskatā

par *zaļajām* obligācijām. Papildu informācijai skatīt: http://www.latvenergo.lv/lat/investoriem/finansu_informacija/obligacijas/

Atjaunojamā enerģija – atjaunojamās enerģijas jaunu jaudu būvniecība un esošo jaudu rekonstrukcija – hidroenerģija, bioenerģija (ne pārtikas), vēja enerģija un saistītā infrastruktūra.

Energoefektivitāte – pārvades un sadales tīklu būvniecība un rekonstrukcija, lai samazinātu zudumus tīklos un nodrošinātu atjaunīgās enerģijas jaudas pieslēguma iespējas; viedo tīklu projekti.

Vides aizsardzība – aizsardzība pret plūdiem, atkritumu apsaimniekošana un ūdens resursu pārvaldība.

Ilgspējīga vide (līdz 10 % no emitētās summas) – vides izpēte un attīstība un programmas dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības jomā.

* Plašāku informāciju par projektiem var atrast pārskata sadaļā 1.10. „Darbības segmentu raksturojums”.

Pielikums

Ilgspējas aspektu būtiskums un atbilstība GRI aspektiem

G4-20

Ilgspējas aspekti	Atbilstošie GRI aspekti	Aspekta būtiskums koncernā		
		Ražošana un pārdošana	Sadale	Pārvaldes aktīvu noma
		AS „Latvenergo”, AS „Energijas publiskais tirgotājs”, Elektrum Eesti OÜ, Elektrum Lietuva, UAB, SIA „Liepājas enerģija”	AS „Sadales tīkls”	AS „Latvijas elektriskie tīkli”
Enerģijas ražotņu efektivitāte	Sistēmas efektivitāte Pieejamība			
Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni	Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība			
Ieguldījums valsts ekonomikā	Ekonomiskā atbildība			
Iesaiste nozares politikas veidošanā	Sabiedriskā politika			
Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte	Sistēmas efektivitāte Pieejamība			
Klientu apmierinātība	Produktu un pakalpojumu marķējums			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence	Pretkorupcija Pret konkurenci vērsta uzvedība Atbilstība (sabiedrības)			
Resursu patēriņš ražošanā	Materiali Ūdens			
Veselība un drošība	Darba veselība un drošība Nodarbinātība			
Datu drošība	Klientu privātums			
Atbilstība vides aizsardzības prasībām	Atbilstība (vides)			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu	Darbinieku/ vadības attiecības			
Darbinieku izaugsme	Apmācība un izglītība Nodarbinātība			
Informācijas pieejamība	Atbilstība (atbildībai par produktu) Informācijas pieejamība			
Gaisa piesārņojums	Izmeši			
Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās	Vietējā sabiedrība Klientu veselība un drošība			
Enerģijas patēriņš	Enerģija			
Atjaunīgā enerģija	Materiali Enerģija			
Godīga mārketinga komunikācija	Mārketinga komunikācija			
Saņemtais atbalsts	Ekonomiskā atbildība			
Ietekme uz sabiedrību	Ekonomiskā atbildība			
Bioloģiskā daudzveidība	Bioloģiskā daudzveidība			

Pielikums

GRI indikatoru tabula

G4-32 Vispārīgā standarta informācija

		Lpp.	Ārējais apliecinājums
Stratēģija un analīze			
G4-1	Organizācijas visaugstākā līmeņa lēmējpersonas paziņojums	4 – 5	✓
Organizācijas profils			
G4-3	Organizācijas nosaukums	12	✓
G4-4	Galvenie zīmoli, produkti un pakalpojumi	12	✓
G4-5	Organizācijas galvenās mītnes atrašanās vieta	12	✓
G4-6	Valstu skaits, kurās organizācija būtiski darbojas	12	✓
G4-7	Īpašumtiesību raksturs un juridiskais statuss	12	✓
G4-8	Apkalpotie tirgi	12	✓
G4-9	Organizācijas darbības apmērs	12 – 13	✓
G4-10	Kopējais darbaspēks pēc darba attiecību veida, darba līguma un reģiona, dalīts pēc dzimuma	87 – 88	✓
G4-11	Darbinieku, ar kuriem ir noslēgts Darba koplīgums, procentuālā daļa	88	✓
G4-12	Piegādes ķēde	60 – 61	✓
G4-13	Pārskata periodā notikušās nozīmīgās izmaiņas attiecībā uz lielumu, struktūru, īpašumtiesībām vai piegādes ķēdi	12, 46 – 58	✓
G4-14	Organizācijas piesardzības pieeja vai principi	31 – 32	✓
G4-15	Ārēji izstrādātas ekonomiskās, vides un sociālās hartas, principi vai citas iniciatīvas, kurās organizācija ir iesaistījusies vai kuras tā ievieš	43	✓
G4-16	Līdzdalība asociācijās un/vai valsts vai starptautiskās pārstāvniecības organizācijās	42 – 43	✓
EU1	Uzstādītā jauda sadalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	48	✓
EU2	Enerģijas izstrāde sadalījumā pēc primārajiem enerģijas avotiem un regulācijas režīma	48	✓
EU3	Klientu skaits mājāsaimniecības, rūpniecības, tirdzniecības un valsts un pašvaldību institūciju klientu grupās	53	✓
EU4	Pārvades un sadales gaisvadu un kabeļlīniju garums pēc regulācijas režīma	56 – 57	✓
EU5	Piešķirto CO ₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības sistēmā	85	✓
Identificētie būtiskie aspekti un to robežas			
G4-17	Meitassabiedrības, kas iekļautas mātes organizācijas konsolidētajos finanšu pārskatos	12	✓
G4-18	Ziņojuma satura noteikšanas principi	44 – 45	✓
G4-19	Ziņojuma satura noteikšanas procesā identificētie būtiskie aspekti	45, 92	✓
G4-20	Organizācijai būtiskie aspekti	40 – 41	✓
G4-21	Ārējām ieinteresētajām pusēm būtiskie aspekti	10	✓

G4-22	Jebkādas informācijas mainīšanas iepriekšējos pārskatos ietekme un šādu izmaiņu cēloņu skaidrojums	10	✓
G4-23	Kopš iepriekšējiem pārskata periodiem notikušās nozīmīgās izmaiņas ziņojuma ietvarā vai aspektu robežās	10	✓
Ieinteresēto pušu iesaiste			
G4-24	Iesaistīto ieinteresēto pušu saraksts	40 – 41	✓
G4-25	Pamatojums to ieinteresēto pušu noteikšanai un atlasei, kas nodrošina savu līdzdalību	38	✓
G4-26	Ieinteresēto pušu līdzdalības pieejas	38	✓
G4-27	Galvenie jautājumi, kas aktualizēti ieinteresēto pušu iesaistē	38 – 39	✓
Pārskata profils			
G4-28	Sniegtās informācijas pārskata periods	10	✓
G4-29	Iepriekšējā ziņojuma datums	10	✓
G4-30	Ziņošanas periodiskums	10	✓
G4-31	Kontaktinformācija, lai uzdotu jautājumus par ziņojumu vai tā saturu	10	✓
G4-32	GRI indikatoru tabula	93 – 96	✓
G4-33	Apliecinājuma ziņojums	98 – 99	✓
Pārvaldība			
G4-34	Organizācijas pārvaldes struktūra	20	✓
Ētika un integritāte			
G4-56	Organizācijas vērtības, principi, standarti un uzvedības normas	13, 20 – 21, 30 – 31	✓

Specifiskā standarta informācija

Būtiskie aspekti	Vadības pieeja un indikatori		Lpp.	Neatklātā informācija	Ārējais apliecinājums
Ekonomiskā atbildība					
Aspekts: Ekonomiskā atbildība	G4-DMA		64	–	✓
	G4-EC1	Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība	65	–	✓
	G4-EC4	Valsts finansiālais atbalsts	66	–	✓
Sektora specifiskais aspekts: Sistēmas efektivitāte	G4-DMA		64 – 65	–	✓
	EU11	Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	66	–	✓
	EU12	Sadales zudumi procentuāli no kopējā enerģijas apjoma	67	–	✓
Apkārtējā vide					
Aspekts: Materiāli	G4-DMA		80	–	✓
	G4-EN1	Izmantoto materiālu masa vai apjoms	81 – 82	–	✓
Aspekts: Enerģija	G4-DMA		80	–	✓
	G4-EN3	Organizācijas enerģijas patēriņš	81 – 82	–	✓
Aspekts: Ūdens	G4-DMA		80	–	✓
	G4-EN8	Kopējais ūdens patēriņš pēc avota veida	82	–	✓
Aspekts: Bioloģiskā daudzveidība	G4-DMA		81	–	✓
	G4-EN12	Darbību, produktu un pakalpojumu būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību aizsargājamajās teritorijās un teritorijās ar augstu bioloģiskās daudzveidības vērtību ārpus aizsargājamajām teritorijām	83	–	✓

Aspekts: Izmeši	G4-DMA		81	–	✓
	G4-EN15	Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisija	84	–	✓
	G4-EN18	Siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte	84	–	✓
	G4-EN21	NO _x , SO _x un citas būtiskas emisijas gaisā	84 – 85	–	✓
Aspekts: Atbilstība	G4-DMA		81	–	✓
	G4-EN29	Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju skaits par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem	85	–	✓
Nodarbinātība un darba vide					
Aspekts: Darbinieku/ vadības attiecības	G4-DMA		87	–	✓
	G4-LA4	Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām, tostarp norādot, vai šis noteikums ir ietverts koplīgumā	88	–	✓
Aspekts: Darba veselība un drošība	G4-DMA		86	–	✓
	G4-LA5	Procentuālā daļa no darbinieku kopskaita, kas palīdz pārstāvēt veselības un darba drošības jautājumus uzņēmumā	88	–	✓
	G4-LA8	Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba koplīgumā	88	–	✓
Aspekts: Apmācība un izglītība	G4-DMA		87	–	✓
	G4-LA9	Pavadītās stundas mācībās dalījumā uz vienu darbinieku pēc dzimuma un darba attiecību veida	88	–	✓
Aspekts: Nodarbinātība	G4-DMA		86	–	✓
	EU15	Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā sadalījumā pēc darba attiecību veida	89	–	✓
	EU18	Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kam veikta veselības un darba drošības apmācība	89	–	✓
Sabiedrība					
Aspekts: Vietējā sabiedrība	G4-DMA		70	–	✓
	G4-SO1	Darbību, kurās īstenota sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars	70	–	✓
Aspekts: Pretkorupcija	G4-DMA		68	–	✓
	G4-SO4	Komunikācija un apmācība par pretkorupcijas politikām un procedūrām	70	–	✓
	G4-SO5	Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi, reaģējot uz tiem	71	–	✓
Aspekts: Sabiedriskā politika	G4-DMA		69	–	✓
	G4-SO6	Kopējā ieguldījuma vērtība politiskajām partijām dalījumā pēc valsts un saņēmēja	71	–	✓
Aspekts: Pret konkurenci vērsta uzvedība	G4-DMA		68	–	✓
	G4-SO7	Pret konkurenci, neuzticību un monopolistisku praksi vērsto uzvedības juridisko darbību kopskaits, kā arī šo darbību rezultāti	71	–	✓
Aspekts: Atbilstība	G4-DMA		68	–	✓
	G4-SO8	Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais nemateriālo sankciju skaits par neatbilstību normatīvajiem aktiem	71	–	✓

	G4-DMA		75	–	✓
Aspekts: Klientu veselība un drošība	EU25	Nelaimes un letālu gadījumu skaits, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, saistībā ar uzņēmuma īpašumu	78	–	✓
Sektora specifiskais aspekts: Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība	G4-DMA		69	–	✓
Atbildība par produktu					
Aspekts: Produktu un pakalpojumu marķējums	G4-DMA		73	–	✓
	G4-PR5	Klientu apmierinātības aptauju rezultāti	76 – 77	–	✓
	G4-DMA		74	–	✓
Aspekts: Mārketinga komunikācija	G4-PR7	Normatīvo aktu un brīvprātīgo mārketinga komunikācijas kodeksu neatbilstību kopējais skaits, t. sk. reklamēšana, produktu popularizēšana un sponsorēšana, dalījumā pēc iznākuma	77	–	✓
	G4-DMA		74	–	✓
Aspekts: Klientu privātums	G4-PR8	Pamatotu sūdzību kopskaits par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu	77	–	✓
	G4-DMA		74	–	✓
Aspekts: Atbilstība	G4-PR9	Būtiskie sodi par ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas neatbilstību normatīvajiem aktiem naudas izteiksmē	77	–	✓
Sektora specifiskais aspekts: Informācijas pieejamība	G4-DMA		74	–	✓
	G4-DMA		75	–	✓
	EU26	Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā	78	–	✓
Sektora specifiskais aspekts: Pieejamība	EU28	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)	78	–	✓
	EU29	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilgums (SAIDI)	78	–	✓
	EU30	Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	67	–	✓

Pielikums

Lietotie saīsinājumi

AS	Akciju sabiedrība
BIAC	<i>Business and Industry Advisory Committee</i> (Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja)
BICG	<i>The Baltic Institute of Corporate Governance</i> (Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts)
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ES ETS	Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
GRI	<i>Global Reporting Initiative</i> (Globālās ziņošanas iniciatīva)
HES	Hidroelektrostacija
ISO	<i>International Organization for Standardization</i> (Starptautiskā Standartizācijas organizācija)
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
KSA	Korporatīvā sociālā atbildība
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LEEA	Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LOB	Latvijas Ornitoloģijas biedrība
LSUA	Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
LU	Latvijas Universitāte
OI	Obligātais iepirkums
OŪ	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
PEP LNK	Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja
Rīgas TEC-1	Rīgas pirmā termoelektrostacija
Rīgas TEC-2	Rīgas otrā termoelektrostacija
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SAIDI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss
SAIFI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss
SEN	Subsidētais elektroenerģijas nodokli
SES	Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm
SFPS	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
TEC	Termoelektrostacija
UAB	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VES	Vēja elektrostacija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
LatvijaTālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lvVienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
LatviaPhone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lvCode of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

AS „Latvenergo” akcionāram

Ziņojums par ilgtspējas pārskatu

AS „Latvenergo” vadība mums uzticējusi veikt AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību (tālāk tekstā - Koncerns) ilgtspējas pārskata, tai skaitā 93.-96. lapaspusē atspoguļotā “GRI indikatoru tabula”, ierobežotas pārliecības apliecinājuma uzdevumu par pārskata periodu, kas noslēdzās 2015. gada 31. decembrī.

Vadības atbildība par ilgtspējas pārskata sagatavošanu

Koncerna vadība ir atbildīga par 2015. gada ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar GRI (*Global Reporting Initiative*) vadlīniju ‘In accordance’ - Core prasībām, kuras ir izdevusi bezpeļņas organizācija *Global Reporting Initiative* ar izveidotu sekretariātu Amsterdamā, Nīderlandē. Šī atbildība ietver iekšējo kontroļu izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu tāda ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības; atbilstošu grāmatvedības principu izvēli un piemērošanu; un pamatotu grāmatvedības aplēšu sagatavošanu attiecīgajos apstākļos. Vadība ir atbildīga par tādu pastāvīgu darbību veikšanu, kas saistītas ar apkārtējās vides aizsardzību, veselību un drošību, kvalitātes nodrošināšanu, sociālo atbildību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī par ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar piemērojamiem kritērijiem.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par secinājumiem, ko, pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, izsakām par ilgtspējas pārskatu. Pārbaude tika veikta saskaņā ar Starptautisko apliecinājuma uzdevumu standartu Nr. 3000 (Pārskatīts) „Apliecinājuma uzdevumi, kas nav vēsturiskās finanšu informācijas revīzija vai pārbaude”, ko ir izdevusi Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padome (SRASP). Pārbaude

ietver intervijas, kas veiktas galvenokārt ar personām, kuras atbild par ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kā arī analītiskās un citas pārbaudes procedūras. Pārbaudes procedūru darba apjoms ir būtiski mazāks par revīzijas darba apjomu, kas tiktu veikta saskaņā ar SRASP izdotajiem Starptautiskajiem kvalitātes kontroles standartiem. Līdz ar to veiktās procedūras nav pietiekamas, lai mēs varētu gūt pārliecību par to, ka esam identificējuši visus būtiskos jautājumus, kurus mēs būtu varējuši identificēt, veicot revīziju. Līdz ar to mēs neizsakām revidentu atzinumu.

Mēs neesam pārbaudījuši Koncerna izmantotos pieņēmumus par to, vai Koncerns var vai nevar sasniegt noteiktus pārskatā minētos rādītājus (piemēram, mērķus, prognozes un centienus).

Mēs pārbaudījām to kritēriju izpildi, kas minēti GRI izdotajās ilgtspējības ziņošanas vadlīnijās G4, kā arī Koncerna izstrādātajos grāmatvedības uzskaites un aprēķina principos. Mēs uzskatām, ka šie kritēriji ir piemēroti ilgtspējas pārskata sagatavošanai.

Kvalitāte

Mēs piemērojam Starptautisko Kvalitātes kontroles standartu Nr. 1 un līdz ar to uzturam visaptverošu kvalitātes kontroles sistēmu, tajā skaitā dokumentētas politikas un procedūras, kas nodrošina ētikas prasību, profesionālo standartu un piemērojamo juridisko un reglamentējošo prasību ievērošanu.

Neatkarība

Mēs esam ievērojuši neatkarības un citas ētikas prasības, kas noteiktas Starptautiskās Grāmatvežu federācijas izdotajā Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksā, kura pamatā ir tādi principi kā godprātība, objektivitāte, profesionāla kompetence un pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvia

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU (TURPINĀJUMS)

Veiktās procedūras

Pamatojoties uz būtiskuma un risku izvērtējumu, pārbaudes gaitā mēs veicām šādas procedūras:

- intervijas ar vadības pārstāvjiem Koncerna, meitas sabiedrību un atsevišķu struktūrvienību līmenī, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- iekšējo un ārējo dokumentu izskatīšana, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- to sistēmu un procesu struktūras novērtējums, kas tiek izmantotas, lai iegūtu, pārvaldītu un pārbaudītu ilgtspējas pārskatā iekļauto informāciju;
- 2015. gada ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas pārbaude, intervējot attiecīgos Koncerna vadības pārstāvjus;

- finanšu informācijas salīdzināšana ar Koncerna 2015. gada konsolidēto pārskatu;
- ilgtspējas pārskata vispārējais un tā formāta novērtējums, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamajiem kritērijiem;
- darbības rezultātu pārbaude izlases veidā gan operacionālajā, gan korporatīvajā līmenī;
- dokumentu pārbaude, lai gūtu apstiprinājumu vadības pārstāvju un augstāko amatpersonu intervijās sniegtajiem apliecinājumiem;
- pārbaudītās informācijas saskaņošana ar ilgtspējas pārskatā sniegto informāciju, kas iekļauts Koncerna 2015. gada konsolidētajā pārskatā.

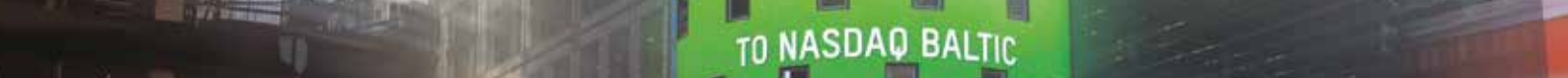
Atzinums

Pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, mūsu uzmanības lokā nav nonākuši nekādi apstākļi vai fakti, kas liktu mums uzskatīt, ka AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību 2015. gada ilgtspējas pārskats, tai skaitā 93.-96. lapaspusē atspoguļotā “GRI indikatoru tabula”, visos būtiskajos aspektos nav sagatavots saskaņā ar ziņošanas kritērijiem, kas noteikti GRI izdotajās Ilgtspējības ziņošanas vadlīnijās G4.

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā,
2016. gada 19. aprīlī

KONCERNA PROFILS

DARBĪBAS INDIKATORI

KONSOLIDĒTAIS
GADA PĀRSKATS

100

KONSOLIDĒTAIS GADA PĀRSKATS 2015

Konsolidētais gada pārskats

GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI	103
VADĪBAS ZIŅOJUMS	104
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI	107
Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins	107
Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats	108
Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli	109
Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	110
Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām	111
Konsolidēto finanšu pārskatu pielikums	112
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS	164

FINANŠU PĀRSKATI, KAS SAGATAVOTI SASKAŅĀ AR EIROPAS SAVIENĪBĀ
APSTIPRINĀTAJĒM STARPTAUTISKAJĒM FINANŠU PĀRSKATU STANDARTIEM
UN NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Finanšu rādītāji

	2015	2014	2013	2012	2011
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	929 128	1 010 757	1 099 893	1 063 691	962 453
EBITDA ¹⁾	307 015	236 838	248 694	244 103	254 670
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	108 188	49 243	61 091	70 234	74 053
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾	92 535	31 510	48 841	59 859	60 711
Peļņa	85 039	29 790	46 149	50 856	62 290
Dividendes	77 413	31 479	23 605	40 618	56 773
Aktīvi	3 517 372	3 486 576	3 575 358	3 517 752	3 255 536
Ilgtermiņa aktīvi	3 113 719	3 109 253	3 128 064	3 102 019	2 883 583
Pašu kapitāls	2 096 702	2 020 801	2 021 714	2 006 975	1 923 119
Aizņēmumi	797 483	827 222	944 675	846 961	730 408
Neto aizņēmumi ⁴⁾	692 940	706 211	689 252	604 468	575 492
Pamatdarbības neto naudas plūsma	246 278	135 329	146 540	214 526	256 685
Kapitālieguldījumi	190 461	177 607	224 868	264 260	282 757

Finanšu koeficienti

	2015	2014	2013	2012	2011
Neto aizņēmumi / EBITDA	2,3	3,0	2,8	2,5	2,3
EBITDA rentabilitāte ⁵⁾	33,0 %	23,4 %	22,6 %	22,9 %	26,5 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁶⁾	11,6 %	4,9 %	5,6 %	6,6 %	7,7 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁷⁾	10,0 %	3,1 %	4,4 %	5,6 %	6,3 %
Peļņas rentabilitāte ⁸⁾	9,2 %	2,9 %	4,2 %	4,8 %	6,5 %
Kapitāla attiecības rādītājs ⁹⁾	60 %	58 %	57 %	57 %	59 %
Atdeve uz aktīviem (ROA) ¹⁰⁾	2,4 %	0,8 %	1,3 %	1,5 %	1,9 %
Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) ¹¹⁾	4,1 %	1,5 %	2,3 %	2,6 %	3,2 %
Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients ¹²⁾	1,9	1,3	1,6	1,3	1,2
Dividenžu izmaksas rādītājs ¹³⁾	82 %	90 %	90 %	90 %	49,6 %

Darbības rādītāji

	2015	2014	2013	2012	2011
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh 7 869	8 688	7 954	8 287	8 980
Elektrostaciju izstrāde	GWh 3 882	3 625	4 854	5 077	5 285
Pārdotā siltumenerģija	GWh 2 318	2 442	2 517	2 669	2 524
Darbinieku skaits	4 177	4 563	4 512	4 457	4 490
Moody's kredītreitings	Baa2 (stable)	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)

1) EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma

2) Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

3) Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

4) Neto aizņēmumi – aizņēmumi gada beigās mīnus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

5) EBITDA rentabilitāte = EBITDA / ieņēmumi

6) Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte = saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

7) Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte = peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

8) Peļņas rentabilitāte = peļņa / ieņēmumi

9) Kapitāla attiecības rādītājs = pašu kapitāls / aktīvi

10) Atdeve uz aktīviem (ROA) = peļņa / vidējie aktīvi (aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās/2)

11) Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) = peļņa / vidējais pašu kapitāls (pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās/2)

12) Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa kreditori

13) Dividenžu izmaksas rādītājs = dividendes / mēssabiedrības peļņa

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvenergo koncerns (turpmāk tekstā arī – koncerns) ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu.

Latvenergo koncerns – lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā

Latvenergo koncerns 2015. gadā ir veiksmīgi saglabājis elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīciju Baltijā un nodrošinājis aptuveni 1/3 no kopējā Baltijas tirgus. Kopumā 2015. gadā mazumtirdzniecības klientiem pārdotais elektroenerģijas apjoms sasniedz 7 869 GWh (2014. gadā – 8 688 GWh), no kā pārdotās elektroenerģijas apjoms ārpus Latvijas veido aptuveni trešdaļu.

Mērķtiecīgu pārdošanas aktivitāšu rezultātā 2015. gadā biznesa klientu skaits Lietuvā un Igaunijā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielināts aptuveni par 33 %.

No 2015. gada 1. janvāra atvērts elektroenerģijas tirgus mājāsaimniecībām Latvijā

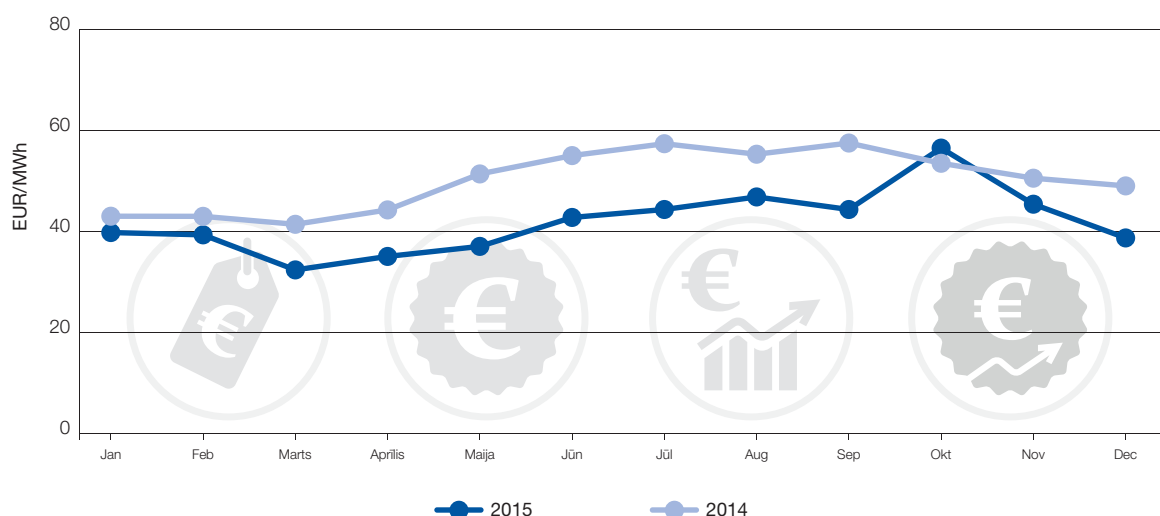
No 2015. gada 1. janvāra ir atvērts elektroenerģijas tirgus mājāsaimniecībām Latvijā. Līdz 2015. gada 31. decembrim lielākā daļa mājāsaimniecību klientu ir izvēlējušies saglabāt Latvenergo koncernu kā elektroenerģijas tirgotāju. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam 2015. gadā AS „Latvenergo” nodrošināja elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu aizsargātajiem lietotājiem (maznodrošinātas, trūcīgas personas, daudz bērnu ģimenes) par samazinātu elektroenerģijas cenu.

2015. gadā Latvenergo koncerna elektrostacijās saražotās elektroenerģijas apjoms ir 3 882 GWh (2014. gadā – 3 625 GWh). Rīgas termoelektrostaciju (Rīgas TEC) elektroenerģijas izstrāde 2015. gadā ir palielināta par 23 %, sasniedzot 2 025 GWh. Labvēlīgus apstākļus Rīgas TEC elektroenerģijas izstrādei radīja dabasgāzes vidējās cenas samazinājums par 15 %, salīdzinot ar 2014. gadu. Savukārt Daugavas hidroelektrostaciju (Daugavas HES) elektroenerģijas izstrāde ir samazinājusies par 6%, sasniedzot 1 805 GWh, ko noteica neraksturīgi zema ūdens pietece Daugavā. 2015. gadā ir novērota zemākā ūdens pietece kopš 1976. gada. 2015. gadā saražotās siltumenerģijas apjoms ir 2 408 GWh (2014. gadā – 2 560 GWh). Samazinājumu noteica siltāki laika apstākļi.

Latvenergo koncerna 2015. gada ieņēmumi ir EUR 929,1 miljoni (2014. gadā – EUR 1 010,8 miljoni). Ieņēmumu samazinājumu galvenokārt noteica izmaiņas finanšu rezultātu uzskaites principos līdz ar AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” darbības uzsākšanu no 2014. gada 1. aprīļa. Koncerna ieņēmumos vairs netiek atzīti obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi. Tāpat koncerna ieņēmumus negatīvi ietekmēja: par 6 % mazāka siltumenerģijas izstrāde, ko noteica siltāki laika apstākļi; par 2 % mazāka sadalītā elektroenerģija un attiecīgi par EUR 13,0 miljoniem mazāki sadales segmenta ieņēmumi; pārvades aktīvu nomas segmenta ieņēmumu samazinājums par EUR 14,1 miljonu līdz ar pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkciju nodošanu pārvades sistēmas operatoram AS „Augstsprieguma tīkls” no 2015. gada 1. janvāra.

Latvenergo koncerna EBITDA ir palielinājusies par 30 % un sasniedz EUR 307 miljonus (2014. gadā – EUR 236,8 miljoni). EBITDA rentabilitātes rādītājs 2015. gadā ir uzlabojies. Tas ir pieaudzis līdz 33 % (2014. gadā – 23,4 %).

Elektroenerģijas Nord Pool cena Latvijā

Pieaug koncerna EBITDA

Latvenergo koncerna peļņa 2015. gadā ir EUR 85 miljoni (2014. gadā – EUR 29,8 miljoni). Koncerna rezultātus pozitīvi galvenokārt ietekmēja elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā no 2015. gada 1. janvāra. Līdz 2015. gada 1. janvārim AS „*Latvenergo*” nodrošināja mājāsaimniecību apgādi par regulētiem tarifiem, kas bija zemāki par tirgus cenu. 2014. gadā negūtie ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas par regulētu tarifu Latvijā bija EUR 48,2 miljoni. Tāpat rezultātus pozitīvi ietekmēja arī zemākas elektroenerģijas un dabasgāzes cenas. Salīdzinot ar 2014. gadu, vidējā elektroenerģijas spot cena Latvijas un Lietuvas tirdzniecības apgabalā bija par 16 %, bet Igaunijā – par 17 % zemāka, bet dabasgāzes – par 15 % mazāka. Savukārt rezultātus negatīvi ietekmēja mazāka Daugavas HES izstāde, kā arī mazāka sadalītā elektroenerģija un attiecīgi mazāki sadales pakalpojumu ieņēmumi.

Investīcijas videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos projektos

Kopējais *Latvenergo* koncerna investīciju apjoms 2015. gadā ir EUR 190,5 miljoni, kas ir par 7 % lielāks nekā gadu iepriekš (2014. gadā – EUR 177,6 miljoni). Investīciju apjoma palielinājumu nosaka Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmas īstenošana, tādējādi veicinot investīcijas videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos investīciju projektos. 2015. gadā Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā ieguldīti EUR 31,9 miljoni. Lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu, būtisks investīciju apjoms ir veikts arī elektrisko tīklu modernizācijā. 2015. gadā investīciju apjoms tīklu aktīvos ir 62 % no kopējām investīcijām.

Diversificēti finansējuma piesaistes avoti

Investīciju projektu finansēšanu *Latvenergo* koncerns veic no pašu līdzekļiem un ārējā aizņemtā ilgtermiņa finansējuma, kas tiek regulāri un savlaicīgi piesaistīts

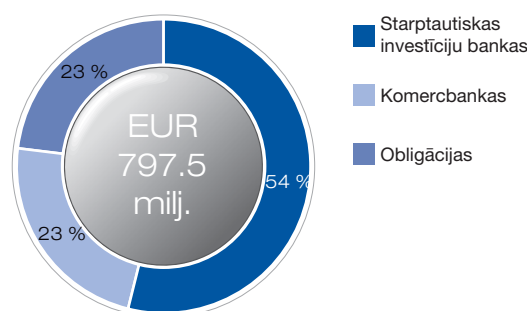
Finanšu risku vadība

Latvenergo koncerna darbība ir pakļauta dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam, kredītriskam un likviditātes riskam. Koncerna finanšu risku vadības politika koncentrēta uz finanšu tirgus nenoteiktību, mazinot potenciāli negatīvo efektu uz koncerna finanšu

finanšu un kapitāla tirgos. AS „*Latvenergo*” 2015. gada jūnijā emitēja *zaļās* obligācijas EUR 75 miljonu apmērā otrās obligāciju emisijas programmas ietvaros. Emitējot obligācijas, ir īstenota finansējuma piesaistes avotu diversifikācija. 2015. gada beigās kopumā vairāk par 1/5 no kopējiem aizņēmumiem veido obligācijas.

Latvenergo koncerna neto aizņēmumi 2015. gada 31. decembrī ir EUR 692,9 miljoni (2014. gada 31. decembrī – EUR 706,2 miljoni), savukārt neto aizņēmumu / EBITDA attiecības rādītājs līdz ar rentabilitātes uzlabošanos ir samazinājies līdz 2,3 (2014. gadā – 3,0). *Latvenergo* koncerna kapitāla struktūra saglabājas stabila un 2015. gada beigās pašu kapitāls ir 60 % no aktīvu kopsummas (2014. gada beigās – 58 %).

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām

2015. gada sākumā starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Investors Service* paaugstināja AS „*Latvenergo*” noteikto kredītreitingu, nosakot to Baa2 ar stabilu nākotnes vērtējumu, un augustā tādu pašu kredītreitingu piešķīra arī AS „*Latvenergo*” emitētajām *zaļajām* obligācijām. Pēc pārskata perioda beigām 2016. gada 12. februārī *Moody's Investors Service* pārapstiprināja AS „*Latvenergo*” kredītreitingu tādā pašā līmenī.

2015. gada rezultāti liecina, ka *Latvenergo* koncerns sekmīgi virzās uz koncerna 2013. – 2016. gada stratēģijā nosprausto virsmērķu sasniegšanu. Koncernam ir izdevies nostiprināt savu pozīciju kā lielākajam elektroenerģijas tirgotājam Baltijā arī pēc tirgus pilnīgas atvēršanas Latvijā. Atbilstoši plānotajam tiek turpinātas arī enerģijas ģenerācijas avotu rekonstrukcijas programmas, un paredzams ka stratēģijas perioda noslēgumā tiks sasniegti arī stratēģijas periodam nospraustie finanšu rādītāji. Jau 2015. gada nogalē tika uzsākts darbs pie *Latvenergo* koncerna nākamā perioda (2017. – 2020. gada) stratēģijas, kurā tiks ņemti vērā šim periodam paredzamie izaicinājumi. Jaunās stratēģijas izstrādi plānots pabeigt 2016. gadā.

rezultātiem. Finansiālās stabilitātes nodrošināšanai koncerns izmanto dažādus finanšu risku kontroles un to ierobežošanas pasākumus, kā arī lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atvērtās pozīcijās (skatīt arī 3. pielikumu).

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Izpildot „Valsts pārvaldes iekārtas likuma” un Latvijas Republikas Ministru kabinetā 2016. gada 29. martā apstiprinātā rīkojuma Nr. 235 „Par valsts kapitālsabiedrību padomju veidošanu” prasības, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai kā AS „Latvenergo” kapitāla daļu turētājam līdz 2016. gada 30. septembrim

ir jānodrošina AS „Latvenergo” padomes izveidošana.

Būtiski notikumi un apstākļi pēc pārskata gada beigām ir atklāti koncerna finanšu pārskatu pielikumā (skatīt konsolidēto finanšu pārskatu 27. pielikumu).

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” valdes rīcībā esošo informāciju, *Latvenergo* konsolidētais 2015. gada pārskats ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un visos būtiskos aspektos

sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par *Latvenergo* koncerna aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem, pašu kapitālu un naudas plūsmām. Vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

Priekšlikumi par peļņas sadali

AS „Latvenergo” valde, izpildot likumu „Par valsts budžetu 2016. gadam” un „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu”, ierosina AS „Latvenergo” pārskata gada peļņu EUR 77,4 miljonu apmērā izmaksāt dividendēs, bet pārējo peļņu uzskaitīt AS „Latvenergo” rezervēs.

Par 2015. gada peļņas sadali lemj AS „Latvenergo” akcionāru sapulce.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Balčūns
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Guntis Stafeckis
valdes loceklis

Rīgā 2016. gada 19. aprīlī

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins

	Pielikums	2015	2014
		EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	6	929 128	1 010 757
Pārējie ieņēmumi	7	4 880	5 273
Izlietotās izejvielas un materiāli	8	(470 444)	(621 285)
Personāla izmaksas	9	(94 609)	(97 954)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	(198 827)	(187 595)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	10	(61 940)	(59 953)
Saimnieciskās darbības peļņa		108 188	49 243
Finanšu ieņēmumi	11 a	2 926	3 004
Finanšu izmaksas	11 b	(18 579)	(20 380)
Asociēto sabiedrību peļņas / (zaudējumu) daļa	15	–	(357)
Peļņa pirms nodokļa		92 535	31 510
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(7 496)	(1 720)
Pārskata gada peļņa		85 039	29 790
Attiecināma uz:			
– Mātesabiedrības akcionāriem		83 509	28 515
– Mazākuma daļu		1 530	1 275
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,065	0,023
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,065	0,023

Pielikumi no 112. līdz 163. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats

	Pielikums	2015	2014
		EUR'000	EUR'000
Pārskata gada peļņa		85 039	29 790

Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):

Ieņēmumi / (zaudējumi) no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	20 a, 21 c	4 077	(6 495)
Zaudējumi no ārvalstu valūtu pārrēķināšanas	20 a	–	(14)
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		4 077	(6 509)

Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):

Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	20 a	20 485	14
(Zaudējumi) / ieņēmumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	22 a	(1 158)	159
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		19 327	173
Kopā vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi) pārskata gadā, atskaitot nodokļus		23 404	(6 336)

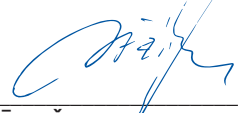
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi	108 443	23 454
---	----------------	---------------

Attiecināmi uz:

– Mātesabiedrības akcionāriem	106 913	22 179
– Mazākuma daļu	1 530	1 275

Pielikumi no 112. līdz 163. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
 valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
 valdes loceklis

Uldis Bariss
 valdes loceklis

Māris Kuņickis
 valdes loceklis

Guntis Stafeckis
 valdes loceklis

Rīgā 2016. gada 19. aprīlī

Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli

	Pielikums	31/12/2015	31/12/2014
		EUR'000	EUR'000
AKTĪVI			
Ilgtermiņa aktīvi			
Nemateriālie ieguldījumi	13 a	14 405	13 011
Pamatlīdzekļi	14 a	3 076 256	3 066 316
Ieguldījuma īpašumi	14 b	696	1 343
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	15	41	41
Citi ilgtermiņa debitori		1 712	14
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	20 609	28 528
Ilgtermiņa aktīvi kopā		3 113 719	3 109 253
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	16	24 791	22 560
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori	17 a, b	263 452	233 045
Nākamo periodu izmaksas		3 008	707
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	7 859	–
Nauda un naudas ekvivalenti	18	104 543	121 011
Apgrozāmie līdzekļi kopā		403 653	377 323
AKTĪVU KOPSUMMA		3 517 372	3 486 576
PAŠU KAPITĀLS			
Akciju kapitāls	19	1 288 531	1 288 446
Rezerves	20 a	669 596	645 829
Nesadalītā peļņa		131 662	79 995
Mātesabiedrības akcionāru kapitāla līdzdalības daļa		2 089 789	2 014 270
Mazākumakcionāru kapitāla līdzdalības daļa		6 913	6 531
Pašu kapitāls kopā		2 096 702	2 020 801
KREDITORI			
Ilgtermiņa kreditori			
Aizņēmumi	21 b	714 291	688 297
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	273 987	268 026
Uzkrājumi	22	15 984	15 588
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	8 291	11 698
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	23	196 386	194 474
Ilgtermiņa kreditori kopā		1 208 939	1 178 083
Īstermiņa kreditori			
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	117 249	139 909
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		4 007	3
Aizņēmumi	21 b	83 192	138 925
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	7 283	8 855
Īstermiņa kreditori kopā		211 731	287 692
PASĪVU KOPSUMMA		3 517 372	3 486 576

Pielikumi no 112. līdz 163. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
 valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
 valdes loceklis

Uldis Bariss
 valdes loceklis

Māris Kuņickis
 valdes loceklis

Guntis Stafeckis
 valdes loceklis

Rīgā 2016. gada 19. aprīlī

Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

Pielikums	Attiecināms uz mātessabiedrības akcionāriem				Mazākuma daļa	KOPĀ
	Akciju kapitāls	Rezerves	Ne-sadalītā peļņa	Kopā		
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2013. gada 31. decembrī	1 288 011	652 418	74 832	2 015 261	6 453	2 021 714
Akciju kapitāla palielinājums 19	435	–	–	435	–	435
Dividendes par 2013. gadu 20 b	–	–	(23 605)	(23 605)	(1 197)	(24 802)
Kopā pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadalīšana	435	–	(23 605)	(23 170)	(1 197)	(24 367)
Pārskata gada peļņa	–	–	28 515	28 515	1 275	29 790
Vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi 20 a	–	(6 589)	253	(6 336)	–	(6 336)
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi	–	(6 589)	28 768	22 179	1 275	23 454
2014. gada 31. decembrī	1 288 446	645 829	79 995	2 014 270	6 531	2 020 801
Akciju kapitāla palielinājums 19	85	–	–	85	–	85
Dividendes par 2014. gadu 20 b	–	–	(31 479)	(31 479)	(1 148)	(32 627)
Kopā pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadalīšana	85	–	(31 479)	(31 394)	(1 148)	(32 542)
Pārskata gada peļņa	–	–	83 509	83 509	1 530	85 039
Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi) 20 a	–	23 767	(363)	23 404	–	23 404
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi	–	23 767	83 146	106 913	1 530	108 443
2015. gada 31. decembrī	1 288 531	669 596	131 662	2 089 789	6 913	2 096 702

Pielikumi no 112. līdz 163. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām

	Pielikums	2015	2014
		EUR'000	EUR'000
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa pirms nodokļa		92 535	31 510
Korekcijas :			
– amortizācija un nolietojums, nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	198 828	187 595
– zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu norakstīšanas		4 075	2 470
– zaudējumi no ieguldījumu korekcijas pēc pašu kapitāla metodes	15	–	357
– procentu izmaksas	11 b	18 693	20 351
– procentu ieņēmumi	11 a	(1 578)	(2 045)
– peļņa no finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	8, 11	(902)	(8 759)
– uzkrājumu (samazinājums) / pieaugums	22	(762)	150
– nerealizētie zaudējumi no valūtas kursu svārstībām	11 b	27	65
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		310 916	231 694
Krājumu (pieaugums) / samazinājums		(2 231)	2 468
Pircēju un pasūtītāju parādu un pārējo debitoru (pieaugums)		(27 626)	(93 285)
Parādu piegādātājiem un pārējo kreditoru (samazinājums) / pieaugums		(20 825)	19 062
Nauda pamatdarbības rezultātā		260 234	159 939
Izdevumi procentu maksājumiem		(19 189)	(20 915)
Ieņēmumi no procentu maksājumiem		1 606	2 082
Atmaksātais / (samaksātais) uzņēmumu ienākuma nodoklis un nekustamā īpašuma nodoklis		3 627	(5 777)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		246 278	135 329
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde		(188 915)	(177 988)
Ieņēmumi no ieguldījumu pārdošanas	15	–	5 779
Saņemtais Eiropas Savienības fondu finansējums un citi finansējumi		17 972	2 161
Ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas		70	60
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(170 873)	(169 988)
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Ieņēmumi no parāda vērtspapīru (obligāciju) emisijas	21 b	74 893	–
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	21 b	30 000	22 600
Izdevumi aizņēmumu atmaksai	21 b	(134 875)	(139 695)
Mazākumdaļai izmaksātās dividendes		(1 148)	(1 197)
Saņemtās dividendes no asociētajām sabiedrībām		–	1 924
Mātesabiedrības akcionāriem izmaksātās dividendes		(31 479)	(12 649)*
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(62 609)	(129 017)
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums / (samazinājums)		12 796	(163 676)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	18	91 747	255 423
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	18	104 543	91 747**

* par 2013. gadu pasludinātās dividendes EUR 23 605 tūkstošu apmērā daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksu EUR 10 956 tūkstošu apmērā

** naudas un tās ekvivalentu atlikumā 2014. gada beigās netika iekļauta saņemtā valsts budžeta dotācija obligātā iepirkuma komponentes izmaksu kompensēšanai EUR 29 264 tūkstošu apmērā, jo tie ir atzīti kā naudas līdzekļi ar ierobežojumiem (sk. 18. pielikumu).

Pielikumi no 112. līdz 163. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMS

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR KONCERNU

Visas akciju sabiedrības „Latvenergo” (turpmāk tekstā – mātessabiedrība jeb Sabiedrība) akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Atbilstoši Latvijas Republikas Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir atzīta par valstiski svarīgu tautsaimniecības objektu un nav privatizējama.

Akciju sabiedrība „Latvenergo” ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, kā arī elektroenerģijas pārdošanu. AS „Latvenergo” ir viena no lielākajām sabiedrībām Baltijā.

Latvenergo koncernā (turpmāk tekstā – arī koncerns) ietilpst šādas meitassabiedrības:

- AS „Sadales tīkls” (kopš 18/09/2006) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Eesti, OÜ* (kopš 27/06/2007) un tās meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija” (kopš 18/09/2012) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Lietuva, UAB* (kopš 07/01/2008) ar 100 % līdzdalības daļu;
- AS „Latvijas elektriskie tīkli” (kopš 10/02/2011) ar 100 % līdzdalības daļu;
- SIA „Liepājas enerģija” (kopš 06/07/2005) ar 51 % līdzdalības daļu;
- AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (kopš 25/02/2014) ar 100 % līdzdalības daļu.

AS „Latvenergo” un tās meitassabiedrības – AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ar kopējo 48,15 % līdzdalības daļu ir akcionāri arī AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas veic fiksēto iemaksu pensiju plānu pārvaldīšanu Latvijā.

2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinetā tika apstiprināts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju

sabiedrībā *Nordic Energy Link, AS* un 2014. gada 19. martā *Nordic Energy Link, AS* akcionāru sēdē tika pieņemts lēmums par *Nordic Energy Link, AS* likvidāciju. 2014. gada decembrī AS „Latvenergo” kā akcionārs izbeidza savu līdzdalību ar 25 % daļu *Nordic Energy Link, AS* pamatkapitālā.

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās, asociētajās sabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir atklāti 15. pielikumā.

No 2011. gada 15. augusta līdz 2015. gada 19. jūnijam AS „Latvenergo” valde strādāja šādā sastāvā: Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Arnis Kurgs un Zane Kotāne. Atbilstoši akcionāru sapulces lēmumam ar 2015. gada 20. jūniju darbu AS „Latvenergo” valdē pārtrauca Zane Kotāne, un ar 2015. gada 16. novembri – Arnis Kurgs. Ar 2015. gada 16. novembri darbu AS „Latvenergo” valdes locekļu amatos sāka Guntars Baļčūns un Guntis Stafeckis, un līdz 2015. gada pārskata parakstīšanas dienai AS „Latvenergo” valde turpināja strādāt šādā sastāvā: Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Guntars Baļčūns un Guntis Stafeckis.

Konsolidētie 2015. gada finanšu pārskati iekļauj finanšu informāciju par AS „Latvenergo” un visām tās meitassabiedrībām par gadu, kas beidzas 2015. gada 31. decembrī, un salīdzinošajiem rādītājiem par 2014. gadu. 2015. gada finanšu pārskatā ir ievērota rādītāju salīdzināmība, un salīdzinošie rādītāji par 2014. gadu, kur nepieciešams, ir pārklasificēti atbilstoši 2015. gada pārskata sastādīšanas principiem un ir salīdzināmi.

Konsolidētos 2015. gada finanšu pārskatus AS „Latvenergo” valde ir apstiprinājusi 2016. gada 19. aprīlī. Lēmumu par konsolidēto finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņem akcionāru sapulce.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatos ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji ir pārklasificēti.

2.1. Uzskaites principi

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas,

kas nav apstiprinātas piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, izmantojot pārvērtēšanu patiesajā vērtībā konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā finanšu aktīviem un finanšu saistībām (ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus), kā arī pamatlīdzekļu pārvērtēšanu patiesajā vērtībā konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Visi rādītāji konsolidētajos finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos eiro (EUR).

Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses pamatojas uz mātessabiedrības vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Pārskata gadā ir publicēti vai pārskatīti šādi starptautisko finanšu pārskatu standarti vai to interpretācijas, kas ir obligāti piemērojamas pārskata periodam, kas sākas 2015. gada 1. janvārī un ko koncerns ir piemērojis pārskata gadā:

Ikgadējie SFPS uzlabojumi 2011. – 2013. gada ciklam, kas ietver šādus SFPS grozījumus

- *SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana”*. Šis uzlabojums paskaidro, ka SFPS Nr. 3 izslēdz no savas darbības jomas kopīgas vienošanās struktūras izveides uzskaiti pašas kopīgās vienošanās struktūras finanšu pārskatā.
- *SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības noteikšana”*. Šis uzlabojums paskaidro, ka SFPS Nr. 13 noteiktais izņēmums attiecībā uz patiesās vērtības noteikšanu finanšu aktīvu un finanšu saistību grupai ietver visus līgumus, kas tiek uzskaitīti saskaņā ar SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana” vai SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti” neatkarīgi no tā, vai šie līgumi atbilst SGS Nr. 32 „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana” sniegtajai finanšu aktīvu vai finanšu saistību definīcijai.
- *SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašumi”*. Šis uzlabojums paskaidro, ka, lai noteiktu, vai konkrētais darījums atbilst gan SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana” sniegtajai uzņēmējdarbības apvienošanas definīcijai, gan SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašumi” sniegtajai ieguldījuma īpašuma definīcijai, atsevišķi jāpiemēro abi standarti neatkarīgi viens no otra.

Šo ikgadējo uzlabojumu ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatus.

SFPIK 21. interpretācija „Nodevas”

Šajā interpretācijā aplūkota valsts nodevu uzskaitē. Pienākums maksāt nodevu tiek atzīts finanšu pārskatā,

kad tiek veikta darbība, kas rada šādu pienākumu. Šīs interpretācijas ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatus.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā

Koncerns nav piemērojis šādus grozījumus SGS, SFPS un to grozījumus, kas izdoti līdz finanšu pārskata apstiprināšanas dienai, bet stāsies spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk. Šobrīd koncerna vadība izvērtē iespējamo ietekmi vai izmaiņas, kas sagaidāmas no šo standartu vai to izmaiņu ieviešanas, bet neuzskata, ka kāda no šīm izmaiņām atstās būtisku ietekmi uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, izņemot SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”, SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem” un SFPS Nr. 16 „Noma”:

- *Grozījumi SGS Nr. 1 „Finanšu pārskatu sniegšana”*: *Informācijas atklāšana* (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi SGS Nr. 1 mudina sabiedrības piemērot profesionālu spriedumu, nosakot, kādu informāciju atklāt finanšu pārskatos un kādā veidā to strukturēt. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas varētu ietekmēt konsolidētos finanšu pārskatus.
- *Grozījumi SGS Nr. 7 „Naudas plūsmas pārskats”*: *Informācijas atklāšana* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi paredz uzlabot finanšu pārskatu lietotājiem sniegto informāciju par uzņēmuma finansēšanas darbību. Uzņēmumiem jāsniedz finanšu pārskatu lietotājiem informācija par izmaiņām to saistībās, kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā gan izmaiņas, kas izriet no naudas plūsmām, gan izmaiņas, kas nav saistītas ar naudas līdzekļiem, piemēram, saskaņojot no finansēšanas darbības izrietošo saistību sākuma un beigu atlikumus pārskatā par finansiālo stāvokli. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu stāvokli vai darbības rezultātus, tomēr var noteikt zināmas izmaiņas finanšu pārskatos sniegtajā informācijā.
- *Grozījumi SGS Nr. 12 „Ieņēmumu nodokļi”*: *Atliktā nodokļa aktīva atzīšana par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi paskaidro, kā uzskaitīt atliktā nodokļa aktīvu par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem saistībā ar patiesajā vērtībā novērtētiem ar parāda instrumentiem. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus.
- *Grozījumi SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi” un SGS Nr. 38 „Nemateriālie aktīvi”*: *Pieņemamo nolietojuma un amortizācijas metožu precizēšana* (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi sniedz papildu

norādes tam, kā aprēķināms pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu nolietojums un amortizācija. Paskaidrots, ka ieņēmumu metode nav uzskatāma par atbilstošu patēriņa atspoguļošanai. Grozījumu ieviešana neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus, jo nolietojuma un amortizācijas aprēķināšanai koncerns neizmanto ieņēmumu metodes.

- *SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 9 aizstāj SGS Nr. 39 un ievieš jaunas finanšu instrumentu klasifikācijas un novērtēšanas prasības, kā arī principus, kas piemērojami vērtības samazināšanās noteikšanai un riska ierobežošanai. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas varētu ietekmēt konsolidētos finanšu pārskatus.
- *Grozījumi SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 – Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp investoru un tā asociēto vai kopīgi kontrolēto uzņēmumu* (pieņemšana atlikta uz nenoteiktu laiku). Grozījumi novērš konstatēto pretrunu starp SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 prasībām saistībā ar aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu darījumos starp investoru un tā asociēto vai kopīgi kontrolēto uzņēmumu. Grozījumi nosaka, ka, ja darījums attiecas uz uzņēmumu, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti pilnā apmērā, bet ja darījums attiecas uz aktīviem, kas neveido uzņēmumu, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti daļēji. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus.
- *SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem”* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 15 nosaka piecu soļu modeli, kas tiks piemērots ieņēmumiem, kas gūti no līguma, kas noslēgts ar klientu, neatkarīgi no darījuma veida vai nozares, kurā gūti attiecīgie ieņēmumi. Būs jāsniedz visaptveroša informācija, tajā skaitā kopējo ieņēmumu sadalījums, informācija par līguma izpildes pienākumiem, izmaiņām līguma aktīvu un saistību atlikumos starp periodiem un galvenajiem vērtējumiem un aplēsēm. Koncerna vadība ir izvērtējusi, ka šā standarta piemērošana ietekmēs veidu, kādā konsolidētajos finanšu pārskatos tiek atklāti ieņēmumi, un koncerna finansiālo stāvokli vai tā darbības rezultātus.
- *SFPS Nr. 16 „Noma”* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 16 aizstāj SGS Nr. 17 un nosaka, kā atzīt, novērtēt un uzrādīt nomas darījumus, kā arī kāda informācija par šiem darījumiem jāatklāj finanšu pārskatos. Šis standarts sniedz vienotu nomnieka grāmatvedības

uzskaites modeli, kura ietvaros nomniekam jāatzīst ar visiem nomas darījumiem saistītie aktīvi un saistības, izņemot gadījumus, kad nomas termiņš ir 12 mēnešu vai īsāks vai ja attiecīgajam aktīvam ir zema vērtība. Izmātāja uzskaitē pēc būtības nemainās. Koncerna vadība ir izvērtējusi, ka šā standarta piemērošana ietekmēs veidu, kādā tiek atzīti, novērtēti un uzrādīti koncerna nomas darījumi.

Koncerna vadība plāno ieviest iepriekš minētos standartus un to grozījumus, kas attiecas uz koncernu, to spēkā stāšanās datumā.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā un nav piemērojami koncernā

- *Grozījumi SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”* (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. februārī vai vēlāk). Grozījumi nosaka, kā uzskaitāmas darbinieku iemaksas noteiktu iemaksu pabalstu plānos. Tā kā koncerna darbinieki šādas iemaksas neveic, šo grozījumu ieviešana nekādi neietekmēs koncerna finanšu pārskatus.
- *Grozījumi SGS Nr. 27 „Atsevišķie finanšu pārskati”:* *Pašu kapitāla metodes izmantošana atsevišķajos finanšu pārskatos* (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi no jauna ļauj izmantot pašu kapitāla metodi kā vienu no iespējamajām metodēm, ar kādu sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos uzskaita ieguldījumus meitas uzņēmumos, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos un asociētajos uzņēmumos. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu pārskatus, jo tie ir attiecināmi tikai uz mātessabiedrības atsevišķajiem finanšu pārskatiem.
- *Grozījumi SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 12 un SGS Nr. 27 – Ieguldījumu sabiedrības: Iznēmuma piemērojums attiecībā uz konsolidāciju* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi novērš neskaidrības, kas radušās saistībā ar izņēmuma piemērošanu attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību konsolidāciju. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu pārskatus, jo koncernā mātessabiedrība nav ieguldījumu sabiedrība.
- *Grozījumi SFPS Nr. 11 „Kopīgas vienošanās”:* *Līdzdalības kopīgās darbībās iegādes uzskaitē* (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 11 skaidro līdzdalības kopīgi kontrolētos uzņēmumos un kopīgās darbībās uzskaiti. Grozījumi sniedz jaunas norādes, kā uzskaitīt līdzdalības iegādi kopīgā darbībā, kas veido uzņēmumu saskaņā ar SFPS, un nosaka atbilstošās uzskaites pamatnostādnes šādām iegādēm. Koncerna vadība ir izvērtējusi, ka šie grozījumi neietekmēs koncerna finanšu pārskatus, jo koncernam nav līdzdalības kopīgi kontrolētos uzņēmumos un kopīgās darbībās.

- *SFPS Nr. 14 „Regulēto atlikto saistību un aktīvu uzskaitē”* (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 14 ļauj SFPS pirmreizējiem piemērotājiem turpināt regulēto cenu ietekmei pakļauto aktīvu un saistību uzskaiti. Tomēr, lai uzlabotu salīdzināmību ar uzņēmumiem, kas jau piemēro SFPS un šādas summas neuzrāda, šis standarts nosaka, ka regulēto cenu ietekmei pakļautie aktīvi un saistības jāuzrāda atsevišķi no pārējiem aktīviem un saistībām. Uzņēmums, kas jau sagatavo SFPS prasībām atbilstošus finanšu pārskatus, šo standartu piemērot nedrīkst. Šī standarta ieviešana koncernu neietekmēs, jo koncerns nav pirmreizējais SFPS piemērotājs.

Koncerna vadība nepiemēros šos grozījumus, jo tie neattiecas uz koncerna darbību.

Atsevišķi SFPS uzlabojumi

- 2013. gada decembrī SGSP (Starptautisko grāmatvedības standartu padome) izdeva ikgadējos SFPS uzlabojumus 2010. – 2012. gada ciklam (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. februārī vai vēlāk): *SFPS Nr. 2 „Maksājums ar akcijām”; SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana”; SFPS Nr. 8 „Darbības segmenti”; SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības noteikšana”; SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”; SGS Nr. 24 „Informācijas atklāšana par saistītām personām”; SGS Nr. 38 „Nemateriālie aktīvi”.*
- 2014. gada septembrī SGSP izdeva ikgadējos SFPS uzlabojumus 2012. – 2014. gada ciklam (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk): *SFPS Nr. 5 „Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības”; SFPS Nr. 7 „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana”; SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti” un SGS Nr. 34 „Starpposma finanšu pārskati”.*

Šo grozījumu pieņemšanas ietekmē var tikt mainītas grāmatvedības politikas vai informācijas atklāšanas prasības, taču tie neietekmēs koncerna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus.

2.2. Konsolidācija

a) Meitassabiedrības

Meitassabiedrību, kurās kādai no koncerna sabiedrībām ir finanšu vai operatīvās darbības kontrole, finanšu pārskati ir konsolidēti. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja koncernam ir iespēja panākt vai iegūt kontroles tiesības pār atsevišķu labumu gūšanu no savas līdzdalības ieguldījumā, un ja tam ir iespēja gūt atdevi, izmantojot savu ietekmi pār ieguldījumu (spēkā esošas tiesības, kas dod pašreizēju iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār sabiedrību).

Koncerna meitassabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot ar brīdi, kad mātessabiedrība ir

ieguvusi kontroli pār meitassabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas. Vispārēja informācija par konsolidācijā iekļautajām sabiedrībām un to primāro saimnieciskās darbības veidu ir atklāta 15. pielikumā.

Ieguldījumi meitassabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti, izmantojot iegādes metodi. Iegādes izmaksas tiek noteiktas iegūto aktīvu, izdoto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai maiņas datumā pieņemto saistību patiesajā vērtībā. Iegādes izmaksas tiek attiecinātas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodā, kurā tās radušās. Iegādātie identificējamie aktīvi un saistības un pakārtotās saistības, kas radušās meitassabiedrības iegādes rezultātā, tiek sākotnēji novērtētas patiesajā vērtībā iegādes datumā. Nemateriālā vērtība sākotnēji tiek novērtēta kā nodoto aktīvu un mazākumakcionāru līdzdalības daļas vērtības kopsummas pārsniegums pār identificēto iegādāto aktīvu un pieņemto saistību apmēru. Ja nodoto aktīvu apmērs ir mazāks nekā iegādāto neto aktīvu patiesā vērtība, radusies starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Visi darījumi starp koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem starp koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā koncerna meitassabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

b) Darījumi ar mazākumakcionāriem

Koncerna darījumi ar mazākumakcionāriem tiek uzskatīti kā darījumi ar koncerna mātessabiedrības īpašniekiem. Darījumos ar mazākumakcionāriem radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti konsolidētajā pašu kapitālā.

c) Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās koncernam ir būtiska ietekme, bet ne kontrole, parasti no 20 % līdz 50 % balsstiesībām. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā. Konsolidētajos finanšu pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes. Izmantojot šo metodi, koncerna līdzdalības daļa asociētās sabiedrības peļņā vai zaudējumos pēc iegādes tiek atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un izmaiņas vispārējos ieņēmumos tā līdzdalības daļā pēc iegādes brīža tiek atzītas kā vispārējie ieņēmumi. Kumulatīvās pēciegādes izmaiņas tiek izlīdzinātas ar ieguldījuma uzskaites vērtību. Kad koncerna zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādus, koncerns vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētie ienākumi no darījumiem starp koncernu un asociētajām sabiedrībām tiek izslēgti atbilstoši koncerna

līdzdalības daļai tā asociētajās sabiedrībās. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, ja vien darījums nenorāda, ka ir notikusi nodoto aktīvu vērtības samazināšanās. Asociēto sabiedrību grāmatvedības uzskaites politikas ir izmainītas, lai nodrošinātu to konsekventu lietojumu atbilstoši koncernā izmantotajām politikām.

2.3. Informācijas atklāšana par darbības segmentiem

Informācijas atklāšanas par koncerna darbības segmentiem nolūkos koncerns veic tā darbības segmentu sadalījumu atbilstoši koncerna iekšējās pārvaldības struktūrai, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības rezultātu analīzei un novērtēšanai un resursu sadalīšanai pēc galvenā darbības lēmumu pieņemēja.

Koncerns iedala tā uzņēmējdarbību trīs galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu noma. Papildus tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas koncernā nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

2.4. Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi tiek mēriti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā koncerna uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir mātessabiedrības funkcionālā valūta.

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Koncerna ārvalstu uzņēmumu darījumu konsolidācija

Visu to koncerna uzņēmumu, kuru funkcionālā valūta atšķiras no konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādītās valūtas un nevienam no kuriem funkcionālā valūta nav pakļauta hiperinflācijas ekonomikai, finanšu rezultātu posteņi ir izteikti pārskatos uzrādīšanas valūtā šādā veidā:

- 1) katra aktīvu un saistību finanšu pozīcija ir izteikta pēc finanšu pārskata perioda pēdējās dienas kursa,
- 2) katra konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumu un izmaksu pozīcija ir izteikta pēc vidējā valūtas kursa, ja vien šis vidējais kurss nav pietiekoši līdzīgs darījumu datumos noteikto valūtas kursu kumulatīvajam efektam, kā rezultātā ieņēmumi un izmaksas tiek izteikti pēc kursa darījumu datumos.

2.5. Nemateriālie ieguldījumi

a) Licences un datorprogrammas

Licences un datorprogrammas tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Amortizācija tiek

aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās izmantošanas periodā (5 gadi). Datorprogrammu izstrādes izmaksas, kas atzītas kā aktīvi, tiek amortizētas to lietderīgās izmantošanas laikā, bet ne ilgāk kā 5 gadus.

b) CO₂ emisijas kvotas

CO₂ emisijas kvotas (vai tiesības) tiek atzītas iegādes vērtībā. No valdības bez maksas saņemtās emisijas tiesības tiek atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi. CO₂ emisijas tiesības tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, kad koncerns ir ieguvis kontroli pār tām. Tajos gadījumos, ja no valdības bez maksas saņemto CO₂ emisijas kvotu skaits ir mazāks par izmantošanai nepieciešamo emisijas kvotu skaitu, koncerns veic papildu kvotu iegādi, kuru bilances vērtība tiek noteikta pēc CO₂ emisijas kvotu tirgus cenas to iegādes brīdī. Emisijas tiesības tiek uzskaitītas nemateriālo ieguldījumu sastāvā (skatīt 13.b pielikumu).

2.6. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā (skatīt 2.8. punktu), atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu.

Pamatlīdzekļu izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi koncernam un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Pamatlīdzekļa nomainītās sastāvdaļas uzskaites vērtība tiek pārvērtēta. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā. Kapitalizēta tiek arī valūtas kursu riska ierobežošanas līgumu efektīvā daļa ar mērķi ierobežot naudas plūsmas risku, kam valūtas kursu svārstību gadījumā pakļauti pamatlīdzekļi, un tā tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pakāpeniski kopā ar nolietojumu vai arī brīdī, kad noraksta pamatlīdzekli.

Ja pamatlīdzeklis sastāv no vairākām sastāvdaļām ar dažādu lietderīgās izmantošanas laiku, šīm sastāvdaļām nolietojums tiek rēķināts katrai atsevišķi. Viendabīgas sastāvdaļas ar līdzīgu lietderīgās izmantošanas laiku tiek uzskaitītas grupās.

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās izmantošanas laikā šādā veidā:

Pamatlīdzekļu veidi	Aplēstais lietderīgās izmantoša- nas periods gados
Ēkas un inženierbūves:	
hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas	15 – 100
elektroenerģijas pārvades tīkli	30 – 50
elektroenerģijas sadales tīkli	30 – 40
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas:	
hidroelektrostacijās	10 – 40
termoelektrostacijās	3 – 25
pārvades un sadales tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums	10 – 40
Pārējie pamatlīdzekļi	2 – 25

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skatīt 2.9. punktu).

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklassificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.

Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidi saistītās tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, iekams attiecīgie aktīvi nav pabeigti un nodoti ekspluatācijā.

2.7. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumi ir zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā. Sākotnēji ieguldījuma īpašumi tiek atzīti un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Izmantotās nolietojuma normas ir atbilstošas attiecīgo pamatlīdzekļu kategoriju aplēstajam lietderīgās izmantošanas periodam – no 15 līdz 80 gadiem.

2.8. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto

pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas šādas pamatlīdzekļu grupas:

- ēkas un inženierbūves, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju ēkas un inženierbūves,
 - pārvades sistēmas ēkas un inženierbūves,
 - sadales sistēmas ēkas un inženierbūves;
- tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - pārvades sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - sadales sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- pārējie pamatlīdzekļi, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju pārējie pamatlīdzekļi,
 - pārvades sistēmas pārējie pamatlīdzekļi,
 - sadales sistēmas pārējie pamatlīdzekļi.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā caur pašu kapitālu kā „Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves” izmaiņas. Vērtības samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados vispārējos ieņēmumos ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā, savukārt pārējais samazinājums tiek atzīts pārskata gada konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā sākotnējo uzskaites vērtību un uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli aktīva uzskaites vērtības izmaiņām tā, lai aktīva uzskaites vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek likvidēts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.9. Aktīvu vērtības samazināšana

Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, kā arī zemes vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pirmsnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus īstermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada

būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsmu radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā vispārējie ieņēmumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, – konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību, pamatojas uz koncerna uzņēmumu vai mātessabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās izmantošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem finanšu budžetiem un koncerna sabiedrību vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai ir bijuši notikumi vai apstākļu izmaiņas, kuru ietekmē uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās būtu jāpārskata. Apvērstais uzkrājumu samazinājums aktīviem, kas tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērstais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērstais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts vispārējos ieņēmumos.

2.10. Noma

a) Koncerns ir nomnieks

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

b) Koncerns ir iznomātājs

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finansiālos stimulus) tiek ietvertas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

2.11. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtībām. Neto pārdošanas vērtība ir normālas koncerna sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmuitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizācijas uzskaiti.

Katra pārskata gada beigās krājumi tiek pārskatīti, lai identificētu to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi. Pārskata gadā ne retāk kā reizi mēnesī tiek veikta krājumu vērtības pārskatīšana, lai identificētu morāli un fiziski novecojušus, bojātus krājumus. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazināšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir šādi pamatprincipi:

- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezerves daļām hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 90 % apmērā,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā,
- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezerves daļām hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 45 % apmērā,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50 % apmērā,
- uzkrājumi netiek veidoti termoelektrostaciju nepārtrauktās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem kurināmā rezerves krājumiem.

2.12. Pircēju un pasūtītāju parādi

Debitoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzskaitīti amortizētajā vērtībā vai vērtībā, no kuras atskaitīts vērtības samazinājums. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka koncerns nevarēs saņemt parādus pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Ievērojami debitora finanšu sarežģījumi, iespēja, ka debitors varētu bankrotēt vai nonākt līdz finanšu reorganizācijai, kā arī novēloti maksājumi vai rēķinu neapmaksāšana (vairāk nekā 30 dienu virs termiņa) ir uzskatāmas pazīmes tam, ka pircēju un pasūtītāju parādu vērtība samazinās.

Pircēju un pasūtītāju parādi tiek iedalīti šādās grupās:

- elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitoru parādi,
- siltumenerģijas debitoru parādi,
- pārējie pircēju un pasūtītāju parādi (informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumu parādi, pieslēgumu maksas parādi, sadales sistēmas pakalpojumu un pārvades sistēmas aktīvu izveides, pārvaldīšanas un nomas parādi).

Uzkrājums vērtības samazinājumam (šaubīgajiem parādiem) tiek aprēķināts, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm, kas tiek pārskatītas ne retāk kā vienreiz gadā. Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitoru parādu uzkrājumi tiek aprēķināti parādiem, kas ir vecāki par 45 dienām, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 181 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā. Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem uzkrājumi tiek aprēķināti, sākot ar 31. kavējuma dienu, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 91 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā (skatīt 17.a pielikumu).

Pircēju un pasūtītāju parādiem tiek veikta atsevišķa vērtības samazinājuma izvērtēšana šādos gadījumos:

- Latvijā – ja debitora parāds ir lielāks par EUR 700 tūkstošiem un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku,
- Igaunijā un Lietuvā – ja debitora parāds ir lielāks par EUR 200 tūkstošiem un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku,
- ja debitoram ir izsludināta maksātnespēja, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

Aktīva bilances vērtība tiek samazināta, izmantojot vērtības samazināšanās kontus, kā arī atzīstot zaudējumu daļu kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”. Gadījumā, ja debitoru parādi nav atgūstami, tos noraksta pircēju un pasūtītāju parādiem paredzētajos vērtības samazinājuma kontos. Ja iepriekš norakstītās summas tiek atgūtas, tad par šo daļu samazinās pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.13. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem. Nauda un naudas ekvivalenti sastāv arī no naudas ar ierobežojumu, kas netiek iekļauta naudas un naudas ekvivalentu sastāvā konsolidētajā pārskatā par naudas plūsmām (18. pielikums).

2.14. Dividenžu sadale

Mātesabiedrības akcionāriem izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības konsolidētajos finanšu pārskatos periodā, kurā mātesabiedrības akcionāri dividendes ir apstiprinājuši.

2.15. Pensijas un pēcnodarbinātības pabalsti

a) Pensiju saistības

Koncerns darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā koncernam ir 48,15 % līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru koncernam ir jāveic iemaksas plānā un tam nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Koncerns atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam koncerns nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības, izmantojot plānotās vienības kredītmērodi.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finansiālo stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Koncerns izmanto plānoto vienību kredītmērodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Atbilstoši šai metodei tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās koncerna pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Koncerns izmanto objektīvus un savstarpēji savietojamus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.16. Ienākuma nodoklis

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Uzņēmumu ienākuma nodokli veido par pārskata gadu aprēķinātais un atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi par pārskata gadu tiek aprēķināti par peļņu pirms nodokļiem, kas koriģēta par noteiktiem neatskaitāmiem izdevumiem / neapliekamiem ieņēmumiem, atbilstoši attiecīgajai likumdošanai piemērojot ar nodokli apliekamajam attiecīgajā taksācijas periodā gūtajam ienākumam nodokļa likmi 15 % apmērā.

Igaunija

Atbilstoši ienākuma nodokļa likumdošanai attiecīgā pārskata gada peļņa Igaunijā netiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts izmaksātām dividendēm, papildus gūtiem labumiem, dāvanām, ziedojumiem, reprezentācijas izmaksām, tieši ar saimniecisko darbību nesaistītām izmaksām un transfertcenu korekcijām. Neto dividendēm, kas izmaksātas no nesadalītās peļņas, tiek piemērota nodokļa likme 20/80 apmērā (līdz 2015. gada 1. janvārim – 21/79 apmērā). Atsevišķos gadījumos ir iespējams izmaksāt dividendes, neapliekot tās ar papildu ienākuma nodokli. Par dividendēm aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek uzskaitīts kā saistības un izmaksas tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas izmaksātās dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru tiek izmaksātas dividendes.

b) Atliktais ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Atliktais nodoklis, kas ir attiecināms uz pozīcijām, kuras netiek iekļautas peļņā vai zaudējumos, netiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Atlikta nodokļa pozīcijas tiek atzītas korelācijā ar atbilstošo transakciju vai nu kā vispārējie ieņēmumi, vai nu tieši pašu kapitālā. Ja atliktais nodoklis rodas no sākotnējās aktīvu vai saistību atzīšanas darījuma rezultātā, kas nav uzņēmējdarbības apvienošana un kas darījuma brīdī neietekmē peļņu vai zaudējumus ne finanšu pārskatos, ne nodokļu mērķiem, atliktais nodoklis netiek atzīts. Atlikta nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme (un likumdošana), kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Gadījumos, kad kopējais atlikta nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad ir ticams, ka attiecīgajam koncerna uzņēmumam būs pietiekams ar nodokli apliekams ienākums, pret kuru varēs segt pagaidu atšķirības.

Aprēķinot atlikto ienākuma nodokli netiek ņemti vērā nodokļa atvieglojumi jaunajām tehnoloģiskajām iekārtām.

Atliktais nodoklis tiek attiecināts uz pagaidu atšķirībām, kas rodas no ieguldījumiem meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās, izņemot gadījumus, kad koncerns kontrolē pagaidu atšķirības izlīdzināšanās periodu un ir sagaidāms, ka paredzamā nākotnē pagaidu atšķirības netiks izlīdzinātas.

Igaunija

Atbilstoši vietējās nodokļu sistēmas specifikai Igaunijā reģistrētiem uzņēmumiem nav nekādu atšķirību starp aktīvu vērtību finanšu pārskatos un to vērtību nodokļu aprēķinu mērķiem, tādēļ atlikta ienākuma nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas finanšu pārskatos.

2.17. Subsīdētās elektroenerģijas nodoklis

Lai ierobežotu obligātā iepirkuma komponentes pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests subsīdētās elektroenerģijas nodoklis (SEN), ar kuru tiek aplikts valsts sniegtais atbalsts subsīdētās elektroenerģijas ražotājiem. Ar SEN apliek gan ienākumus no obligātā iepirkuma (OI) ietvaros pārdotās elektroenerģijas, gan garantētos jaudas maksājumus koģenerācijas stacijās. Nodokļa likme tiek piemērota atbilstoši elektroenerģijas ražošanā izmantotajiem energoresursiem. Koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto fosilos energoresursus, piemēro nodokli 15 % apmērā no sniegtā atbalsta (apliekamiem ienākumiem), 10 % nodokļa likmi piemēro stacijām, kuras izmanto atjaunīgos energoresursus, 5% nodokļa likmi – koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto gāzes, biogāzes un biomasas energoresursus un kurās uzstādītā elektriskā jauda nepārsniedz 4 megavatus. SEN maksātāji ir visi subsīdētās elektroenerģijas ražotāji. Ieņēmumi no SEN kā finansējuma avots tiek izmantoti valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros paredzētai valsts dotācijai ar mērķi ierobežot obligātā iepirkuma komponentes pieaugumu. SEN par koncernā saražoto subsīdēto elektroenerģiju tiek atzīts bruto vērtībā konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā “Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” (10. pielikums), bet par pārējo subsīdētās elektroenerģijas ražotāju saražoto elektroenerģiju – kā pārējās īstermiņa finanšu saistības konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli (24. pielikums).

2.18. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kas tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu, t. i., aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, iegādi vai izveidošanu, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kas koncernam rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.19. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad koncernam ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un

pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no koncerna, un kad saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības pārskata par finansiālo stāvokli beigu datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūde vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevi pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu un konkrētām saistībām piemītošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai tiek atzīti, lai segtu nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, kas radies pirms pārskata perioda beigām, gadījumā, ja to nosaka likumdošana vai arī koncernā lietotā vides aizsardzības politika, kas nosaka to, ka koncernam ir noteikts pienākums novērst apkārtējai videi radīto kaitējumu. Uzkrājumi tiek atzīti ņemot vērā vides aizsardzības ekspertu atzinumus un iepriekšējo pieredzi, veicot ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu darbu (skatīt 22.b pielikumu).

2.20. Dotācijas

Valsts dotācijas sistemātiski atzīst par ienākumiem tajos periodos, kuros tās nepieciešams saskaņot ar attiecīgajām izmaksām, kuras paredzēts kompensēt. Valsts dotācijas neatzīst līdz tam brīdim, iekams nav pamatotas pārliecības, ka koncernā tiks ievēroti ar to saņemšanu saistītie nosacījumi un ka dotācija tiks saņemta. Dotācijas saņemšana pati par sevi nesniedz pārliecinošus pierādījumus tam, ka ar dotāciju saistītie nosacījumi varētu būt izpildīti. Valsts dotācijas tiek saņemtas ar mērķi ierobežot elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentu kāpumu, sedzot daļu no obligātā iepirkuma izmaksu pieauguma. 2014. gadā saņemtās dotācijas izmantošanas priekšnosacījums ir Eiropas Savienības saskaņojuma saņemšana.

Pamatlīdzekļi, kas saņemti no citām sabiedrībām bez atbildības, tiek atspoguļoti kā dotācijas. Šīs dotācijas tiek novērtētas patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi, kas tiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes atbilstošo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā.

Eiropas Savienības finansējums

Koncerns, saņemot Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu, nodrošina attiecīgā projekta vadību, efektīvu iekšējo kontroli un grāmatvedības uzskaiti atbilstoši Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem.

Ar ES finansējumu saistīto darījumu uzskaitē tiek veikta, izmantojot identificējamus un atšķiramus kontus. Koncerna grāmatvedība nodrošina finansējuma atsevišķu uzskaiti, iekļaujot ar projektu realizāciju saistītos ieņēmumus un izdevumus, ilgtermiņa ieguldījumus un pievienotās vērtības nodokli attiecīgajās koncerna pārskata par finansiālo stāvokli un peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās.

2.21. Finanšu instrumenti – sākotnējā atzīšana, turpmākā novērtēšana un atzīšanas pārtraukšana

a) Finanšu aktīvi

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu aktīviem atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzīti finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t.i., datumā, kad koncerns ir apņēmis iegādāties vai pārdot aktīvu.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētiem finanšu aktīviem un finanšu aktīviem, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi ir klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie ir iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nav atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tiek uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja ir sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tiek uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tiek atspoguļoti pārskatā par finansiālo stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā finanšu izmaksas (patiesās vērtības neto samazinājums) vai finanšu ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tiek atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilst SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Koncerns nav atzinis jebkādu finanšu aktīvus to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti darījumu līgumos, tiek uzskaitīti kā atsevišķi atvasinātie finanšu instrumenti un atklāti to patiesajā vērtībā, ja to ekonomiskais raksturojums un iespējamie riski nav cieši saistīti ar šiem noslēgtajiem darījumu līgumiem un darījumus nav paredzēts pārdot vai atzīt patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos. Šādi iekļautie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Aizdevumi un debitori

Aizdevumi un debitori ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū. Pēc sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu, izmantojot EIR jeb efektīvās procentu likmes metodi. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu izmaksas aizdevumiem un kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas – debitoriem.

Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu un noteiktu apmaksu un fiksēto termiņu klasificējas kā līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi, ja koncernam ir skaidrs nodoms un iespējas tos turēt līdz termiņa beigām. Pēc sākotnējās atzīšanas ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos turpmāk tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Ja koncerns pārdotu lielāku nekā nenožīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem finanšu aktīviem, tad visa šo finanšu instrumentu kategorija tiktu pārklasificēta par tirdzniecībai turētiem finanšu aktīviem. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ar beigu termiņu lielāku par 12 mēnešiem tiek atzīti ilgtermiņa aktīvos, bet, ja beigu termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma, tad tos atzīst īstermiņa aktīvos.

Koncerns ievēro SGS Nr. 39 vadlīnijas finanšu aktīvu ar fiksētu vai aprēķināmu ienākumu un beigu termiņu, kas paredzēti turēšanai līdz termiņa beigām un kas nav atvasināti finanšu instrumenti, klasificēšanā. Šāda klasifikācija ir saistīta ar aplēšu veikšanu. Veicot aplēses, koncerns izvērtē savas iespējas un nodomu minētos finanšu aktīvus turēt līdz to termiņa beigām (skatīt 4. g pielikumu).

Ja koncerns neturēs šos ieguldījumus līdz to termiņa beigām citu iemeslu dēļ, nekā atļauts atbilstoši SGS Nr. 39, tad visa finanšu aktīvu kategorija tiks pārklasificēta kā pārdošanai turēti aktīvi. Līdz ar to ieguldījumi vairs netiks novērtēti to amortizētajā vērtībā, bet gan to patiesajā vērtībā.

Līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu iegāde tiek atzīta darījuma dienā, kas ir datums, kad koncerns apņemas iegādāties finanšu aktīvu. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad

tiesības saņemt naudu no finanšu aktīviem ir beigušās. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot zaudējumus no aktīva vērtības samazināšanās. Guvumi vai zaudējumi no finanšu instrumentu amortizētās vērtības izmaiņām tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tie radušies.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi sastāv no pašu kapitāla instrumentiem un parāda vērtspapīriem. Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā, nerealizēto peļņu vai zaudējumus atzīstot vispārējos ieņēmumos un palielinot pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu rezervi līdz brīdim, kad ieguldījumu atzīšana tiek pārtraukta.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu gupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- 1) izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- 2) koncerns nodod līgumā predzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja (a) koncerns būtībā ir nodevis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja (b) koncerns būtībā nav ne nodevis, ne saglabājis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevis kontroli pār finanšu aktīvu.

b) Finanšu saistības

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu saistībām atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzītas finanšu saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un aizņēmumi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizdevumus un aizņēmumus, no kuriem tiek atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas.

Koncerna finanšu saistības sastāv no parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, banku overdraftiem, aizdevumiem un aizņēmumiem, finanšu garantiju līgumsaistībām un atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētām finanšu saistībām un finanšu saistībām, kas pēc sākotnējās

atzišanas iekļaujamās peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļauj sevī koncernā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti arī tiek klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus.

Aizdevumi un aizņēmumi

Aizdevumi un aizņēmumi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā. Pēc sākotnējās atzišanas bezprocentu aizdevumi un aizņēmumi turpmāk tiek atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā brīdī, kad tiek pārtraukta saistību atzišana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas ir ņemtas par pamatu efektīvās procentu likmes aprēķinā. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu. Aizņēmumi tiek uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien koncernam nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finansiālo stāvokli beigū datuma.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori

Koncerna kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

III) Atzišanas pārtraukšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas brīdī, kad tās tiek dzēstas vai arī kad līgumā minētās saistības tiek izpildītas vai atceltas, vai tām ir beidzies termiņš. Gadījumā, ja esošās finanšu saistības tiek aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar savādākiem nosacījumiem vai arī esošo saistību nosacījumi būtiski mainās, šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus var uzskatīt par esošo saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzišanu. Attiecīgo saistību bilances vērtību starpības tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.22. Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas aktivitātes

Koncerns izmanto tādus atvasinātos finanšu instrumentus kā procentu likmju mijmaiņas līgumus un elektroenerģijas cenu nākotnes līgumus, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar procentu likmju un elektroenerģijas iepirkuma cenu svārstībām.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā atvasinātā instrumenta līguma noslēgšanas brīdī, un turpmāk tie tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētās naudas plūsmas modeļiem (skatīt 2.23. punktu).

Ieņēmumu vai izmaksu atzišana ir atkarīga no tā, vai atvasinātais finanšu instruments ir izveidots kā atbilstošs riska ierobežošanas uzskaites prasībām, un ja tā, tad no attiecīgā aktīva vai saistības, kurai risks tiek ierobežots, veida / būtības.

Koncerns lieto ar konkrētām saistībām, droši paredzamiem nākotnes darījumiem un atsevišķiem aizņēmumiem ar mainīgajām likmēm saistītus noteikta riska ierobežošanas atvasinātos finanšu instrumentus (naudas plūsmas riska ierobežošana). Citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atzīti patiesajā vērtībā konsolidētajā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns pirms riska ierobežošanas darījuma noslēgšanas dokumentē saistību starp riska ierobežošanas instrumentu un aktīvu vai saistību, kurai risks tiek ierobežots, kā arī riska vadības mērķus un stratēģiju. Gan uzsākot riska ierobežošanas darījumu, gan vēlāk regulāri tiek dokumentēta arī riska ierobežošanas darījuma efektivitāte (spēja kompensēt izmaiņas riska ierobežošanai pakļautās saistības vai aktīva naudas plūsmā).

Atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek uzrādīta kā īstermiņa vai ilgtermiņa atkarībā no atvasināto instrumentu līgumsaistību izpildes dienas. Atvasināto finanšu instrumentu līgumi, kuru izpildes termiņš ir garāks par divpadsmit mēnešiem un ir sagaidāms, ka tie būs spēkā vēl divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek atzīti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības. Šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad to patiesā vērtība ir negatīva.

a) Naudas plūsmas riska ierobežošana

Atvasināto finanšu instrumentu, kuri atbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, patieso vērtību izmaiņu efektīvā daļa tiek atzīta vispārējos ieņēmumos un uzkrāta pašu kapitāla posteņi „Risku ierobežošanas rezerve”. Izmaksas vai ieņēmumi, kas attiecas uz neefektīvo daļu, ja tādi rodas, tiek nekavējoties atzīti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Summas, kuras uzkrājas pašu kapitālā, tiek pārgrāmatotas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodos, kad riska ierobežošanai pakļautais aktīvs vai saistība ietekmē peļņu vai zaudējumus.

Aizņēmumu mainīgo procentu likmju risku ierobežojošo procentu likmju mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Kad riska ierobežošanas finanšu instrumentam beidzas termiņš vai tas tiek pārdots, vai arī vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem, tad jebkādu pašu kapitālā uzkrātos zaudējumus vai peļņu turpina uzskaitīt pašu kapitālā līdz brīdim, kad darījums, kuram veikta riska ierobežošana, tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

b) Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu atspoguļojums peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Izmaiņas finanšu instrumentu patiesajā vērtībā, kas atzītas peļņā vai zaudējumos, naudas plūsmas riska ierobežošanas finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu neefektīvo daļu un pašu kapitālā uzkrāto vērtību, kas tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, klasificē atbilstoši finanšu instrumentu izmantošanas mērķiem – ieņēmumi vai zaudējumi no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu līgumiem tiek atzīti *Izlietoto izejvielu un materiālu* sastāvā, bet ieņēmumi vai zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu līgumiem un valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumiem tiek atzīti *Finanšu izmaksās* vai *Finanšu ieņēmumos*.

2.23. Patiesās vērtības novērtējums

Koncerns finanšu instrumentus novērtē to patiesajā vērtībā katra finanšu perioda bilances datumā, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus. Tādi nefinanšu aktīvi kā ieguldījuma īpašumi tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, savukārt atsevišķas pamatlīdzekļu pozīcijas – pārvērtētajās vērtībās. Arī to finanšu instrumentu, kas tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, patiesās vērtības ir atklātas 21.d pielikumā.

Patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā. Patiesā vērtība tiek aplēsta, pamatojoties uz tirgus cenām vai diskontēto naudas plūsmu modeļiem (4.c pielikums).

Tādu finanšu instrumentu, kuri tiek kotēti aktīvos finanšu tirgos, patiesās vērtības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz to kotētām tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos. Kotētās tirgus cenas, kas pielietotas attiecībā uz koncerna finanšu aktīviem, ir to pārdošanas cenas.

Finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvajā tirgū, patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot novērtēšanas metodes. Koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas izriet no tirgus apstākļiem un nosacījumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā. Diskontētās naudas plūsmas tiek izmantotas, lai noteiktu pārējo finanšu instrumentu patieso vērtību.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam.

Ja darījuma partneris ir banka, tad finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek iegūtas no attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem un finanšu pārskatos tiek izmantotas banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu gadījumā, kad darījumi tiek slēgti ar citiem darījuma partneriem, kas nav bankas, konsolidētajos finanšu pārskatos tiek atklātas koncernā aprēķinātās patiesās vērtības.

2.24. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi ir koncerna pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nosaka elektrības un siltumenerģijas tarifus. Ieņēmumi tiek uzskaitīti saņemamo ienākumu vai parādu patiesajā vērtībā, atskaitot pievienotās vērtības nodokli, sagaidāmo atgrieztās produkcijas daudzumu, rabat un atlaides. Ieņēmumu atzīšanas veidi ir šādi:

a) Elektroenerģijas pārdošana

Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas iedzīvotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem. Ja nepieciešams, ieņēmumos iekļauj arī ienākumus par piegādāto elektroenerģiju laika posmā no pēdējā skaitītāja lasījuma datuma līdz gada beigām. Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas uzņēmumiem tiek atzīti, pamatojoties uz rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti uzņēmumiem par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas saistītajiem lietotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātajiem tarifiem, bet ieņēmumi no elektroenerģijas tirgus dalībniekiem realizētās elektroenerģijas – pēc elektroenerģijas tirdzniecības līgumos ietvertajām līgumcenām. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool* elektroenerģijas biržā tiek atzīti, pamatojoties uz tirgus cenām.

b) Siltumenerģijas pārdošana

Koncerns atzīst ieņēmumus no siltumenerģijas realizācijas katra mēneša beigās, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem.

c) Maksa par pieslēgumiem

Klienti veic maksājumus par pieslēgumu elektrotīklam, kas daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Maksa par pieslēgumiem konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli tiek atspoguļota nākamo periodu ieņēmumu sastāvā un atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, izmantojot lineāro metodi visā aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā.

d) Sadales sistēmas pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Koncernā ieņēmumi no sniegtajiem sadales

sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem.

e) Pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumi

Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz pārvades sistēmas operatoram izrakstītajiem rēķiniem atbilstoši noslēgtajam nomas līgumam.

f) Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumi

Ieņēmumi, kas veidojas no klientiem sniegtajiem informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem (interneta pieslēguma pakalpojumi, datu plūsmas pakalpojumi), elektronisko sakaru tīkla un telekomunikāciju pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz klientiem izrakstītajiem rēķiniem, ņemot vērā telekomunikāciju norēķinu sistēmā uzskaitīto pakalpojumu apjomu.

g) Procentu ienākumi

Procentu ienākumus atzīst, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Procentu ienākumi tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu ienākumi.

h) Dividenžu ienākumi

Ieņēmumi tiek atzīti, kad rodas dalībnieku (akcionāru) tiesības saņemt dividendes.

i) Uzkrātie ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm

Līdz aģenta uzskaites principa piemērošanai (līdz 2014. gada 1. aprīlim) ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm tika atzīti kā uzkrātie ieņēmumi, jo varēja ticami novērtēt obligātā iepirkuma ieņēmumu summu un pastāvēja pietiekama pārlicība par to, ka koncerns atgūs ar obligāto iepirkumu saistītos saimnieciskos labumus, saņemot no elektroenerģijas gala patērētājiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumus. Ieņēmumi tika aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegušajam obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem.

j) Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Sākot ar 2014. gada 1. aprīli, ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm vairs netiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet tos atzīst kā aktīvus vai saistības konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli piemērojot aģenta uzskaites principu, jo meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (turpmāk – EPT), pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents. Pazīmes, kas norāda, ka EPT darbojas kā aģents, ir šādas:

- EPT nav galvenās atbildības par obligātā iepirkuma komponentes daļas iekļaušanu klientiem izrakstītos rēķinos,

- EPT nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt cenas,
- EPT neuzņemas kredītrisku, kas rodas no pircēju debitoru parādiem.

Piemērojot aģenta uzskaites principu, ieņēmumi no subsidētās elektroenerģijas ražotāju saražotās elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, ieņēmumi no saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemtā valsts budžeta dotācija, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, kā arī izmaksas par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju no subsidētās elektroenerģijas ražotājiem un maksa par garantēto elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW) tiek atzīta neto vērtībā aktīvos kā nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi vai neto vērtībā saistībās. Ieņēmumi no obligātā iepirkuma administrēšanas pakalpojumiem (aģenta maksa) tiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā “Pārējie ieņēmumi” (6. pielikums).

2.25. Saistītās puses

Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Koncerna saistītās puses ir asociētie uzņēmumi, mātesabiedrības akcionāri, kas var kontrolēt vai kuriem ir būtiska ietekme uz koncerna sabiedrībām, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību augstākās vadības amatpersonas, ieskaitot uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

2.26. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi

Koncerns tādus ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība tiks atgūta no pārdošanas darījuma drīzāk nekā no aktīva lietošanas, klasificē kā pārdošanai turētus ilgtermiņa aktīvus. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi tiek novērtēti zemākajā vērtībā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

2.27. Akciju kapitāls

Koncerna akciju kapitālu veido mātesabiedrības parastās vārda akcijas. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2.28. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz papildu informāciju par koncerna finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi) ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav koriģējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

3. FINANŠU RISKU VADĪBA

3.1. Finanšu risku faktori

Koncerna darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot valūtas risku, patiesās vērtības procentu likmju risku un naudas plūsmas procentu likmju risku), kredītriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna vispārējā risku vadības politika koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna finanšu rezultātiem. Koncerns lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atklātās pozīcijas.

Finanšu risku, izņemot cenu risku, vadību veic mātesabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (koncerna finanšu vadība) atbilstoši mātesabiedrības

valdes apstiprinātai *Finanšu risku vadības politikai*. Koncerna finanšu vadība identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar biznesa vienībām/meitassabiedrībām. Mātesabiedrības valde, apstiprinot *Finanšu risku vadības politiku*, ir noteikusi principus vispārējai finanšu risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietojumam. Cenu riska vadību savukārt veic mātesabiedrības Elektroenerģijas vairumtirdzniecības funkcija atbilstoši mātesabiedrības valdes apstiprinātai Elektroenerģijas vairumtirdzniecības kārtībai.

Finanšu aktīvi sadalījumā pa kategorijām

Pielikums	Aizdevumi un debitori	Riska iero- bežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Līdz termi- na beigām turēti finanšu aktīvi
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu aktīvi 2015. gada 31. decembrī			
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17 a	112 163	–
Citi ilgtermiņa debitori		1 712	–
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	144 182	–
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	28 468
Nauda un naudas ekvivalenti	18	104 543	–
	362 600	–	28 468
Finanšu aktīvi 2014. gada 31. decembrī			
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17 a	122 293	–
Citi ilgtermiņa debitori		14	–
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	99 210	–
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	28 528
Nauda un naudas ekvivalenti	18	121 011	–
	342 528	–	28 528

Finanšu saistības sadalījumā pa kategorijām

Pielikums	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības 2015. gada 31. decembrī			
Aizņēmumi 21 b	–	797 483	–
Atvasinātie finanšu instrumenti 21 c, I	12 256	–	3 318
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem 24	–	80 948	–
	12 256	878 431	3 318
Finanšu saistības 2014. gada 31. decembrī			
Aizņēmumi 21 b	–	827 222	–
Atvasinātie finanšu instrumenti 21 c, I	16 333	–	4 220
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem 24	–	101 940	–
	16 333	929 162	4 220

a) Tirgus risks

I) valūtas risks

Eiro ieviešana Latvijā 2014. gada 1. janvārī novērsa eiro valūtas risku, kas galvenokārt bija saistīts ar norēķinu veikšanu par aizņēmumiem, investīcijām pamatlīdzekļos un importēto elektroenerģiju. 2015. gada 31. decembrī koncernam ir aizņēmumi tikai eiro (skatīt 21. b pielikumu).

Mātesabiedrības valde ir apstiprinājusi Finanšu risku vadības politiku, kas cita starpā nosaka koncerna valūtas riska vadības principus. Lai ierobežotu valūtas risku, kas rodas no nākotnes transakcijām vai aktīviem un saistībām, Finanšu risku vadības politika nosaka valūtas nākotnes maiņas darījumu slēgšanu. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā koncerna funkcionālā valūta.

Koncerna Finanšu risku vadības politikas mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai materiālu, izejvielu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2015. gadā koncernam nebija kapitālieguldījumu projektu, kuru sagaidāmie darījumi radītu nozīmīgu valūtas risku (21. c, IV pielikums).

2015. gadā mātesabiedrībai nebija investīciju, kuras būtu pakļautas valūtas riskam. Euro ieviešana Lietuvā 2015. gada 1. janvārī novērsa valūtas risku, kas bija saistīts ar augstāk minētajām investīcijām meitassabiedrībā Lietuvā.

II) naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks

Tā kā koncernam ir nozīmīga apjoma aktīvi un saistības, kas pakļauti procentu likmju izmaiņām, tad koncerna ieņēmumi un operatīvās naudas plūsmas ir atkarīgas no izmaiņām tirgus procentu likmēs.

2015. gadā, ja eiro procentu likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas / zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, koncerna procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par EUR 638 tūkstošiem lielāki / mazāki (2014. gadā: EUR 314 tūkst. lielāki / mazāki).

Naudas plūsmas procentu likmju risks koncernā galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Koncerna Finanšu riska vadības politika nosaka vairāk nekā 35 % aizņēmumu nodrošināt fiksētās procentu likmes (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

Koncernā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Balstoties uz šiem scenārijiem, koncernā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Ņemot vērā, ka koncerna politika pārsvarā ir orientēta uz ilgtermiņa finansējuma piesaisti ar mainīgajām procentu likmēm, koncernā tiek vadīts naudas plūsmas procentu likmju risks, slēdzot procentu likmju mijmaiņas darījumus, ar kuriem mainīgās procentu likmes tiek mainītas pret fiksētajām procentu likmēm. Šādi atvasinātie finanšu instrumenti padara attiecīgos aizņēmumus ar mainīgajām procentu likmēm par aizņēmumiem ar fiksētām procentu likmēm. Tādējādi tiek iegūtas fiksētās likmes, kuras kopumā ir zemākas nekā tādas, kuras tiktu saņemtas, ja koncerns aizņemtos

ar fiksētajām procentu likmēm. Atbilstoši procentu likmju mijmaiņas darījumiem koncerna darījuma puses piekrīt apmainīties ar summām noteiktos laika intervālos (parasti ik pēc pusgada), kas atspoguļo starpību starp fiksētajām un mainīgajām procentu likmēm un ir aprēķinātas, pamatojoties uz darījumu nosacītajām pamatsummām.

Lai mazinātu naudas plūsmas risku, koncerns ir noslēdzis procentu likmju mijmaiņas līgumus par kopējo nosacīto apjomu EUR 221,5 milj. (2014. gadā: EUR 320,0 milj.) (21. c, II pielikums). 2015. gada 31. decembrī 55 % (31/12/2014: 42 %) no kopējiem koncerna aizņēmumiem bija fiksēta procentu likme, ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas līgumu efektu, un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,4 gadi (2014. gadā: 2,2 gadi).

2015. gada laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm (ņemot vērā riska ierobežošanas ietekmi) būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par EUR 1 929 tūkstošiem mazāka (2014. gadā: EUR 2 164 tūkst. mazāka), savukārt, ja bāzes likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem zemākas – pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par EUR 1 894 lielāka.

Koncerna aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku. Vienīgais patiesās vērtības procentu likmju riska avots ir atvasinātie finanšu instrumenti.

Ja 2015. gada 31. decembrī īstermiņa un ilgtermiņa eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem augstākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, tad koncerna procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtībā būtu par EUR 4 126 tūkstošiem lielāka (31/12/2014: par EUR 5 321 tūkst. lielāka). Tajā skaitā patiesās vērtības izmaiņas EUR 52 tūkstošu apmērā (2014. gadā: EUR 209 tūkst.) būtu attiecināmas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bet EUR 4 074 tūkstošu apmērā (2014. gadā: EUR 5 112 tūkst.) uz konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu atbilstoši riska

ierobežošanas uzskaitē, savukārt, ja eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem zemākas, tad koncerna procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtība būtu par EUR 4 269 tūkstošiem mazāka (31/12/2014: par EUR 5 321 tūkst. mazāka), un tad patiesās vērtības izmaiņas EUR 53 tūkstošu apmērā (2014. gadā: EUR 209 tūkst.) būtu attiecināmas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bet EUR 4 216 tūkstošu apmērā (2014. gadā: 5 112 tūkst.) uz konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē.

III) cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu instrumentu patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Koncernā saražoto preču un sniegto pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī ražošanā izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Nozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar elektroenerģijas iegādi. Lai ierobežotu cenu risku, 2015. gada laikā mātessabiedrība ir noslēgusi elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus (21. c, III pielikums).

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek vadīts koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, būtiski pircēju un pasūtītāju parādi. Kredītrisks saistībā ar pircēju un pasūtītāju parādiem ir ierobežots plašā koncerna klientu skaita dēļ. Koncernam nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu. Debitoru apjoms ir samazināts par to bruto vērtības samazinājuma zaudējumiem (17. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 18. pielikumu), pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori (17. pielikums), atvasinātie finanšu instrumenti (21. c pielikums) un līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi (21. a pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse

	Pielikums	31/12/2015	31/12/2014
		EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi	17 a	112 163	122 293
Uzkrātie ieņēmumi	17 b	1 148	17 063
Citi ilgtermiņa finanšu debitori		1 712	14
Citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	1 974	19 001
Nauda un naudas ekvivalenti	18	104 543	121 011
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	28 468	28 528
		250 008	307 910

Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, tad tiek veikta riska kontrole un novērtēta darījuma partnera kredītkvalitāte, ņemot vērā darījumu partnera finansiālo stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus. Tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši Finanšu risku vadības politikas principiem. Finanšu aktīvu kredītkvalitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture.

Lai noteiktu kredītkvalitāti debitoru parādiem, kam nav iestāties maksājuma termiņš, tiek izmantotas šādas kredītvērtējuma kategorijas:

- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus,
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus.

Noteiktā kredītkvalitāte tiek regulāri uzraudzīta un pārskatīta.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Naudas un īstermiņa depozītu sadalījums pēc finanšu darījumu partneriem pēc stāvokļa uz pārskata gada beigām atspoguļots šajā tabulā:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Ar investīciju līmeņa kredītreitingu*	99 069	95 325
Bez investīciju līmeņa vai bez kredītreitinga	5 474	25 686
	104 543	121 011

* Baltijas banku mātesabiedrībām noteiktais investīciju līmeņa kredītreitings

Pārskata periodā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti, un koncerna vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

c) Likviditātes risks

Koncerna likviditātes riska ierobežošanas politikas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas saistības saskaņā ar koncerna stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Koncerna uzņēmumu vadība uztur nepārtrauktas koncerna naudas plūsmas un likviditātes rezervju prognozes, kas sastāv no pieejamo aizņēmumu (21. b pielikums) un naudas un naudas ekvivalentu (18. pielikums) kopējā apjoma izvērtējuma.

Nākamajā tabulā tiek analizētas koncerna finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas)

	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2015. gada 31. decembrī					
Aizņēmumi no bankām	88 727	81 556	307 390	175 820	653 493
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	4 365	74 519	41 864	77 751	198 499
Atvasinātie finanšu instrumenti	17 320	4 950	5 727	1 683	29 680
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	80 948	–	–	–	80 948
	191 360	161 025	354 981	255 254	962 620
2014. gada 31. decembrī					
Aizņēmumi no bankām	148 268	96 802	312 507	211 340	768 917
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 940	2 940	74 900	35 980	116 760
Atvasinātie finanšu instrumenti	10 704	5 351	7 029	3 146	26 230
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	101 940	–	–	–	101 940
	263 852	105 093	394 436	250 466	1 013 847

* izņemot saņemtos avansus, nākamo periodu ieņēmumus, nodokļu saistības un pārējās ilgtermiņa un īstermiņa nefinanšu saistības

3.2. Kapitāla riska vadība

Koncerna mērķi kapitāla riska vadībā ir nodrošināt koncerna ilgtspējīgu darbību, investīciju programmai nepieciešamo finansējumu, kā arī izvairīties no aizņēmumu līgumos noteikto un ar kapitāla struktūru saistīto ierobežojošo nosacījumu pārkāpšanas.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, koncerns izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību iniciēt akcionāru ieguldījumu pamatkapitālā. Arī aktīvu

pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru. Lai jebkurā laika brīdī uzturētu kapitāla struktūru atbilstošu aizņēmumu līgumu ierobežojošajiem nosacījumiem, koncerns veic regulārus pašu kapitāla rādītāja aprēķinus un analīzi.

Pašu kapitāla rādītājs tiek aprēķināts, dalot pašu kapitāla summu ar kopējo aktīvu un spēkā esošo izsniegto finanšu garantiju nominālo kopsummu. Atbilstoši koncerna stratēģijai un aizņēmumu līgumiem pašu kapitāla rādītājs jāuztur vismaz 30 % līmenī.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Pašu kapitāls, kopā	2 096 702	2 020 801
Aktīvi, kopā	3 517 372	3 486 576
Pašu kapitāla rādītājs	60 %	58 %

4. BŪTISKAS GRĀMATVEDĪBAS APLĒSES UN NOVĒRTĒJUMI

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējās pieredzes un citu faktoru, ieskaitot nākotnes notikumus, kas uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos, novērtējumu. Koncerns aplēš un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk:

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem

I) pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks

Koncerns veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. 2015. gada 31. decembrī koncerna pamatlīdzekļu atlikusī vērtība EUR 3 076 miljoni (31/12/2014: EUR 3 066 milj.), un uz pamatdarbību attiecināmais pārskata gada nolietojums EUR 179,1 miljons (2014. gadā: EUR 174,1 milj.) (14. a pielikums). Ja nolietojuma likmes mainītos par 10 %, pamatlīdzekļu gada nolietojums izmainītos par EUR 17,9 miljoniem (2014. gadā: par EUR 17,4 milj.).

II) pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība

Koncerns veic pamatlīdzekļu vērtības samazināšanā testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmai, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses izriet no vispārējās

ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi apvērsts. Atgūstamās vērtības samazinājumu ietekmē tādi faktori kā augstas remontu un rekonstrukcijas izmaksas, atsevišķu palīgiekārtu zema noslodze, relatīvi lielas uzturēšanas izmaksas, ierobežotas iespējas pārdot pamatlīdzekļus tirgū un citi būtiski faktori. Ja vērtības samazināšanās aplēses mērķiem izmantoto diskonta likmi samazinātu vai palielinātu par vienu procenta punktu, tad pārskata gada zaudējumi no tehnoloģisko iekārtu vērtības samazināšanās būtu par EUR 29,0 miljoniem lielāki vai mazāki (2014. gadā: par EUR 32,5 milj.). Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas attiecīgajā pārskata periodā un ir aprakstītas 14. d pielikumā.

III) pārvērtēšana

Atsevišķu koncerna pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic ārēji, sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu atlikušās vērtības aizvietošanas izmaksu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem un saskaņā ar SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”, pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu, kas tiek uzskatīta par iespējami labāko un efektīvāko. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizvietošanas vērtība. Atlikušo aizvietošanas vērtību veido šā brīža pamatlīdzekļu tirgus vērtība, ņemot vērā tā pašreizējo izmantošanu, kam pieskaitīta ar tiem saistīto ēku, inženierbūvju un iekārtu uzlabojumu aizvietošanas vērtība un atņemts nolietojums un citi vērtības zudumi. 2015. gadā koncerns uzsāka sadales sistēmas aktīvu pārvērtēšanas procesu. Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategoriju vērtības tika noteiktas uz 2015. gada 1. janvāri, bet ņemot vērā pārvērtējamo pamatlīdzekļu lielo apjomu pārvērtēšanas process tika pabeigts 2015. gada decembrī. Attiecīgi, pēc pārvērtēšanas rezultātu atzišanas (14. c

pielikums) 2014. gadā atzītais vērtības samazinājums pārvērtētajām sadales sistēmas tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām EUR 14 564 tūkstošu apmērā tika apvērsts. Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvi tika pārvērtēti pēc stāvokļa uz 2012. gada 1. janvāri un pārvades sistēmas aktīvi – uz 2011. gada 1. janvāri.

b) Pircēju un pasūtītāju parādu atgūstamā vērtība

Aplēstā debitoru parādu atgūstamā vērtība tiek izvērtēta pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātessabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm. Gadījumā, ja nav iespējams izvērtēt katru klientu atsevišķi to lielā skaita dēļ, debitori tiek klasificēti debitoru grupās ar līdzīgām kredītriska pazīmēm un katrai debitoru grupai vērtības samazinājums tiek izvērtēts atsevišķi, ņemot vērā vēsturisko zaudējumu pieredzi. Vēsturiskā pieredze par zaudējumu rašanos tiek koriģēta, pamatojoties uz šobrīd pieejamiem datiem, lai atspoguļotu esošo apstākļu, kas neietekmēja vēsturisko periodu, ietekmi un lai izslēgtu tos apstākļus, kuri pastāvēja vēsturiskajā periodā, bet nepastāv šobrīd. Apstākļi, kas parāda, ka

ir iespējami vērtības samazināšanās zaudējumi, var rasties, iestājoties debitora maksātnespējai un nespējai veikt maksājumus noteiktajos termiņos (2.12. pielikums). Metodoloģija un aplēses, ko izmanto, lai novērtētu nākotnes naudas plūsmu, tiek regulāri pārskatītas, lai samazinātu starpību starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumu apjomiem (17. pielikums).

c) Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Nākamajā tabulā atspoguļoti koncerna finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktu vērtēšanas metodi. Ir noteikti trīs atšķirīgi izvērtēšanas līmeņi:

- identisku aktīvu vai saistību tirgus cenas (nekoriģētas) – 1. līmenis,
- cita veida cenu kotācijas kā aktīviem vai saistībām atspoguļotiem pirmajā līmenī, tiešā veidā (cenas) vai netiešā (atvasinātā) – 2. līmenis,
- tādi cenu kotāciju pieņēmumi aktīviem vai saistībām, kas nav bāzēti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis.

2015. gada 31. decembrī	Pielikums	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000

Saistības

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:

– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	2 558	–	2 558
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	–	760	–	760
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	–	12 256	–	12 256
KOPĀ saistības		–	15 574	–	15 574

2014. gada 31. decembrī	Pielikums	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000

Saistības

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:

– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	2 112	–	2 112
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	–	2 108	–	2 108
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	–	16 333	–	16 333
KOPĀ saistības		–	20 553	–	20 553

d) Pieslēgumu pakalpojumu maksas atzīšana

Pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā, kas ir 20 gadi (skatīt 23. pielikumu). Paredzamais komerciālo attiecību ar klientu periods ir noteikts, pamatojoties uz vadības aplēsi. Pārskata gadā koncerna pieslēgumu pakalpojumu maksu kopsumma ir EUR 16,2 miljoni (2014. gadā: EUR 18,2 milj.), bet uz pārskata gada ieņēmumiem konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā attiecināti EUR 11,6 miljoni (2014. gadā: EUR 10,9 milj.), skatīt 23. pielikumu.

Ja komerciālo attiecību ar klientu periods būtu par 25 % īsāks / garāks, pārskata gada ieņēmumi no pieslēgumu pakalpojumu maksām būtu par EUR 2,9 miljoniem lielāki / mazāki (2014. gadā: EUR 2,7 milj. lielāki / mazāki).

e) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

2015. gada 31. decembrī koncerns ir izveidojis uzkrājumus apkārtējās vides aizsardzībai un pēcnodarbinātības pabalstiem EUR 16,0 miljonu apmērā (31/12/2014: EUR 15,6 milj.) (22. pielikums). Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu pašreizējo

vērtību, tiek izmantoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem sakarā ar izmaiņām likumdošanas normās, nākotnes tehnoloģiskajām iespējām novērst dabai radīto kaitējumu, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem, tiek aplēsta darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās, par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

f) Risku ierobežošanas instrumentu efektivitātes novērtēšana

Koncerns ir noslēdzis ievērojamu daudzumu mijmaiņas un nākotnes darījumu, lai ierobežotu elektroenerģijas cenu izmaiņu un procentu likmju svārstību riskus, uz kuriem attiecas naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, un ieņēmumi vai zaudējumi no spēkā esošo risku ierobežošanas instrumentu un pret risku nodrošināto posteņu patiesās vērtības izmaiņām ir iekļauti atbilstošajās rezervēs pašu kapitālā. Risku ierobežošanas efektivitātes novērtēšana pamatojas uz vadības aplēsēm, ņemot vērā nākotnes elektroenerģijas iepirkuma darījumus un parakstītos mainīgo procentu likmju aizdevumu līgumus. Kad risku ierobežošanas instrumenti kļūst neefektīvi, ieņēmumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām ir jāatzīst konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (21. c pielikums).

g) Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Koncerna vadība izmanto novērtējumus, lai noteiktu vai pie sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvus var atzīt kā ieguldījumus līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos, it īpaši, ja (a) tam ir nolūks un iespējas turēt šos aktīvus līdz termiņa beigām un (b) šos aktīvus var kotēt aktīvu tirgū. Ja koncerns nespēj turēt šos ieguldījumus līdz termiņa beigām, izņemot īpašos apstākļus - piemēram, pārdodot nenožīmīga apjoma aktīvus vai atbrīvojoties no tiem tuvu pirms termiņa beigām - tad ir nepieciešams pārkvalificēt visu šo ieguldījumu kategoriju kā pārdošanai turētos ieguldījumus. Tādējādi šie ieguldījumi turpmāk būtu jānovērtē patiesajā vērtībā nevis amortizētajā vērtībā. Aplēstās patiesās vērtības ieguldījumiem līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos pēc stāvokļa uz 2015. gada 31. decembri ir atklātas 21. a pielikumā.

5. DARBĪBAS SEGMENTU INFORMĀCIJA

Darbības segmenti

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no koncerna iekšējās pārvaldes struktūras, tas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu noma*. Papildus tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

Pierādījumi tam, ka tirgus ir aktīvs, eksistē, ja kotētās cenas ir viegli un regulāri pieejamas biržās, dīleru, brokeru vai cenu aģentūrās vai kādās citās regulējošās aģentūrās, un šīs cenas ir attiecināmas uz faktiskiem un regulāri notiekošiem tirgus darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

h) Finanšu ieguldījumi

Koncerns ir novērtējis finanšu ieguldījumu AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas nodarbojas ar pensiju plāna pārvaldīšanu Latvijā, pamatkapitālā ar 48,15 % kapitāla līdzdaļības daļu iegādes vērtībā nevis izmantojot pašu kapitāla metodi. Koncerns ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas no pensiju plāna pārvaldīšanas, uzņemas vai iegūst koncerna darbinieki – pensiju fonda dalībnieki un koncernam nav spēkā esošu tiesību, kas dod iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār šo sabiedrību. Tādējādi šis ieguldījums tiek uzskatīts kā parasts finanšu ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” nevis kā ieguldījums asociētā sabiedrībā.

i) Aģenta uzskaites principa piemērošana

Koncerns izmanto svarīgus novērtējumus, piemērojot aģenta uzskaites principu, lai atzītu obligātā iepirkuma komponentes neto ieņēmumus (starpību starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool* elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu). Sākot ar 2014. gada 1. aprīli neto obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi netiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet kā aktīvi vai saistības konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu, jo meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents, un tā atbilstoši SGS. Nr.18 nav pakļauta būtiskam debitoru riskam un tiešā veidā nesaņem atlīdzību no obligātā iepirkuma komponentu maksājumiem. Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi pēc savas būtības ir uzskatāmi par daļu no pakalpojuma, ko obligātā iepirkuma procesa administrētajam kompensē elektroenerģijas tirgotāji un sadales sistēmas operatori.

Ražošana un pārdošanas segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina koncerna sabiedrības AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, elektroenerģijas pārdošanu, ieskaitot vairumtirdzniecību, ko veic AS „Latvenergo”, *Elektrum Eesti*, OÜ un *Elektrum Lietuva*, UAB Baltijas reģionā, kā arī elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanu, ko nodrošina AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segmenta darbību raksturo elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšana Latvijā, ko realizē

meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”, lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, un AS „Latvenergo” kā ar sadales sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Pārvades aktīvu nomas segmenta* darbību raksturo elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) un ar tiem saistīto nekustamo īpašumu noma pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma

tīkls”, ko veic AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks un, kas nodrošina finansēšanu ieguldījumiem šajos aktīvos, un AS „Latvenergo” kā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Turpmāk tabulās atklāti koncerna segmentu darbības ieņēmumi, peļņas informācija un segmentu aktīvi un saistības. Starpsegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas ietvaros.

	Ražošana un pārdošana	Sadale	Pārvades aktīvu noma*	Korpo- ratīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	Koncerns
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000

2015. gads

Ieņēmumi

Ārējie klienti	593 937	282 752	44 151	8 288	929 128	–	929 128
Starpsegmentu	16 173	1 599	2 459	46 198	66 429	(66 429)	–
KOPĀ ieņēmumi	610 110	284 351	46 610	54 486	995 557	(66 429)	929 128

Rezultāts

Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(76 709)	(85 865)	(24 206)	(12 047)	(198 827)	–	(198 827)
--	----------	----------	----------	----------	-----------	---	-----------

Segmentu peļņa / (zaudējumi)	87 221	(4 177)	20 750	4 394	108 188	(15 653)	92 535
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 548 341	1 312 819	432 028	89 350	3 382 538	134 834	3 517 372
Segmentu saistības pārskata gada beigās	63 880	179 257	45 818	6 685	295 640	1 125 030	1 420 670
Kapitālieguldījumi	57 305	101 283	17 453	14 420	190 461	–	190 461

2014. gads

Ieņēmumi

Ārējie klienti	652 778	295 314	57 795	4 870	1 010 757	–	1 010 757
Starpsegmentu	24 603	2 040	2 933	46 432	76 008	(76 008)	–
KOPĀ ieņēmumi	677 381	297 354	60 728	51 302	1 086 765	(76 008)	1 010 757

Rezultāts

Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(74 492)	(77 498)	(24 293)	(11 312)	(187 595)	–	(187 595)
--	----------	----------	----------	----------	-----------	---	-----------

Segmentu peļņa	11 935	15 010	16 416	5 882	49 243	(17 733)	31 510
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 514 218	1 272 355	456 723	87 283	3 330 579	155 997	3 486 576
Segmentu saistības pārskata gada beigās	73 185	185 019	48 934	6 300	313 438	1 152 337	1 465 775
Kapitālieguldījumi	33 542	99 830	31 836	12 399	177 607	–	177 607

* atbilstoši Eiropas Savienības Direktīvas 2009/72/EK prasībām un kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Elektroenerģijas tirgus likuma prasībām AS „Latvijas elektriskie tīkli” ar 2015. gada 1. janvāri nodeva AS „Augstsprieguma tīkls” pārvades sistēmas tīkla pārūves, atjaunošanas, apkalpošanas un uzturēšanas funkcijas. Līdz ar šo funkciju nodošanu ir mainīts segmenta nosaukums no „Pārvades aktīvu pārvaldība” uz „Pārvades aktīvu noma”

Korekcijas un izslēgšana

Finanšu ieņēmumi un izmaksas, ieņēmumi vai zaudējumi no finanšu aktīvu pārvērtēšanas patiesajā vērtībā nav iedalīti atsevišķos segmentos, jo attiecīgie instrumenti tiek pārvaldīti koncerna līmenī. Nodokļi un noteikti finanšu aktīvi un saistības nav iedalītas šajos segmentos, jo arī tiek pārvaldītas koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumus veido iegādātie pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un ieguldījuma īpašumi, iekļaujot aktīvus no meitassabiedrības iegādes.

Peļņas saskaņošana

	Pielikums	2015	2014
		EUR'000	EUR'000
Segmentu peļņa		108 188	49 243
Finanšu ieņēmumi	11 a	2 926	3 004
Finanšu izmaksas	11 b	(18 579)	(20 380)
Asociēto sabiedrību peļņas / (zaudējumu) daļa	15	–	(357)
Peļņa pirms nodokļa		92 535	31 510

Aktīvu saskaņošana

	Pielikums	31/12/2015	31/12/2014
		EUR'000	EUR'000
Segmentu aktīvi		3 382 538	3 330 579
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	15	41	41
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	28 468	28 528
Citi aktīvi un pārdošanai turētie aktīvi		1 782	6 417
Nauda un naudas ekvivalenti	18	104 543	121 011
Koncerna aktīvi		3 517 372	3 486 576

Saistību saskaņošana

	Pielikums	31/12/2015	31/12/2014
		EUR'000	EUR'000
Segmentu saistības		295 640	313 438
Atliktā nodokļa saistības	12	273 987	268 026
Uzņēmumu ienākuma nodokļa īstermiņa saistības		4 007	3
Aizņēmumi	21 b	797 483	827 222
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	15 574	20 553
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem		33 979	36 533
Koncerna saistības		1 420 670	1 465 775

Segmentu ģeogrāfiskā informācija

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no ārējiem klientiem		
Baltija	914 927	997 445
Skandināvijas valstis	14 201	13 312
KOPĀ ieņēmumi	929 128	1 010 757

Ilgtermiņa aktīvi ir izvietoti koncerna mītnes valstī – Latvijā, un tos veido nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi.

Ieņēmumi no lielākā klienta 2015. gadā bija EUR 83 137 tūkst. (2014: EUR 98 410 tūkst.), un tie ir attiecināmi uz ražošanas un pārdošanas segmenta ieņēmumiem.

6. IEŅĒMUMI

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģija un elektroenerģijas pakalpojumi	495 010	540 157*
Sadales sistēmas pakalpojumi	267 189	280 366
Siltumenerģijas realizācija	92 525	108 963
Pārvades sistēmas aktīvu noma un pārvaldīšana	43 630	57 161
Pārējie ieņēmumi	30 774	24 110
KOPĀ ieņēmumi	929 128	1 010 757

* obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi no 2014. gada 1. aprīļa tiek atzīti kā aktīvi konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu (skat. 2.24. j pielikumu)

7. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Neto peļņa no pārdošanai turēto aktīvu un pamatlīdzekļu pārdošanas	291	754
Neto peļņa no apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citi ieņēmumi	4 589	4 519
KOPĀ pārējie ieņēmumi	4 880	5 273

8. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģija:		
Iepirtā elektroenerģija	196 602	338 551*
Zaudējumi / (ieņēmumi) no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, III pielikums)	446	(7 800)
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	73 849	73 824
	270 897	404 575
Kurināmā izmaksas	164 397	178 033
Izejvielas, remontu un uzturēšanas izmaksas	35 150	38 677
KOPĀ izlietotās izejvielas un materiāli	470 444	621 285

* elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksas no elektrostacijām, kas elektroenerģiju ražo koģenerācijas procesā vai izmantojot atjaunīgos resursus, kā arī garantētā maksa par koģenerācijas stacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW) sākot no 2014. gada 1. aprīļa tiek atzītas konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli attiecīgi kā aktīvi vai saistības, piemērojot aģenta uzskaites principu (skat. 2.24. j pielikumu)

Iepirtās elektroenerģijas izmaksu samazinājumu noteica vidēji zemākas elektroenerģijas iepirkuma tirgus cenas Baltijā un mazāks iepirtās elektroenerģijas apjoms (skat. Vadības ziņojumā).

9. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Atlīdzība par darbu	70 437	74 770
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	2 031	1 824
Iemaksas pensiju plānā	2 599	3 243
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	17 374	18 376
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	2 286	40
Kapitalizētās personāla izmaksas	(118)	(299)
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	94 609	97 954

Tajā skaitā vadības atalgojums:

Atlīdzība par darbu	1 509	1 459
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	171	–
Iemaksas pensiju plānā	45	58
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	34	6
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	235	251
KOPĀ vadības atalgojums*	1 994	1 774

	2015	2014
Darbinieku skaits pārskata gada beigās	4 177	4 563
Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā	4 162	4 559

* koncerna vadības atlīdzībā iekļauta koncerna sabiedrību valdes locekļu un uzraudzības institūcijas - Revīzijas komitejas atlīdzība

10. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas	7 873	8 172
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšana	4 428	3 694
Transporta izmaksas	6 120	7 546
Dabas aizsardzības un darba drošības izmaksas	4 431	4 224
Īre, telpu un teritorijas uzturēšana	5 760	5 351
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumi	2 009	1 737
Elektroenerģijas tranzīta un jaudas uzturēšana	272	270
Nekustamā īpašuma nodoklis	1 064	1 063
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	1 172	987
Subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN)*	15 284	15 338
Revīzijas izmaksas	88	80
Citas izmaksas	13 439	11 491
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	61 940	59 953

* subsidētās elektroenerģijas nodoklis atbilstoši „Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likumam” ir ieviests no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem, un ar to tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts subsidētās elektroenerģijas ražotājiem (2.17. pielikums)

11. FINANŠU IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS

a) Finanšu ieņēmumi

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem un termiņdepozītiem	33	501
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu kupona procentu ieņēmumi	1 545	1 544
Ieņēmumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, II pielikums)	1 348	943
Ieņēmumi no valūtas nākotnes maiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, IV pielikums)	–	16
KOPĀ finanšu ieņēmumi	2 926	3 004

b) Finanšu izmaksas

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumu procentu izmaksas	8 013	9 856
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksas	3 748	2 940
Procentu izmaksas no procentu likmju mijmaiņas darījumiem	6 932	7 555
Neto zaudējumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	60	60
Neto zaudējumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	9	1
Kapitalizētās procentu un finanšu izmaksas (14. a pielikums)	(268)	(167)
Neto zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	27	65
Citas finanšu izmaksas	58	70
KOPĀ finanšu izmaksas	18 579	20 380

12. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	5 011	2 796
Atliktais nodoklis	2 485	(1 076)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	7 496	1 720

Nodoklis, kas piemērots koncerna peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota koncerna peļņai piemērojamā nodokļa likme:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Peļņa pirms nodokļa	92 535	31 510
Uzņēmumu ienākuma nodoklis, piemērojot noteikto 15 % likmi	13 880	4 727
Ar nodokli apliekamās izmaksas	253	639
Uzkrājumi debitoru parādiem	640	186
Segti no pārskata gada peļņas iepriekšējo gadu zaudējumi, kas samazina ar nodokli apliekamo bāzi	1 276	–
(Zaudējumi) / ieņēmumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	(174)	24
Nekustamā īpašuma nodoklis	(160)	(159)
Nodokļu atlaides par ziedojumiem	(141)	–
Citas izmaksas	(76)	222
Nodokļa atvieglojumi jaunām tehnoloģiskajām iekārtām*	(8 002)	(3 919)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	7 496	1 720

* pamatlīdzekļu nolietojuma summas palielinājums, piemērojot Latvijas Republikas likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli” 13. pantā noteiktos koeficientus pamatlīdzekļu iegādei un nolietojumam nodokļu vajadzībām aprēķinā

Koncerns veic atliktā nodokļa aktīvu un atliktā nodokļa saistību ieskaitu tikai tad, ja tas ir juridiski tiesīgs veikt pārskata perioda nodokļa aktīvu ieskaitu pret pārskata

perioda nodokļa saistībām un atliktais nodoklis attiecas uz vienu un to pašu nodokļu administrāciju.

ATLIKTĀ NODOKĻA KUSTĪBA

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	268 026	269 116
(ieņēmumi) / izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	2 485	(1 076)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. a pielikums)	3 476	(14)
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	273 987	268 026

Atliktais nodoklis aprēķināts no šādām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000

ATLIKTĀ NODOKĻA SAISTĪBAS

	Pamatlīdzekļu nolietojums	
Pārskata gada sākumā	278 453	275 167
(ieņēmumi) / izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(2 803)	3 300
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. a pielikums)	3 476	(14)
Pārskata gada beigās	279 126	278 453

ATLIKTĀ NODOKĻA AKTĪVI

	Uzkrājumi / uzkrātās saistības	
Pārskata gada sākumā	(10 427)	(6 051)
Izmaksas / (ieņēmumi) konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	5 288	(4 376)
Pārskata gada beigās	(5 139)	(10 427)

13. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

a) Nemateriālie ieguldījumi

	Licences	Datorprog- rammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2013. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 490	30 654	3 805	36 949
Uzkrātā amortizācija	(1 438)	(24 381)	–	(25 819)
Atlikusī vērtība	1 052	6 273	3 805	11 130
2014. gads				
Iegādāts	–	268	4 740	5 008
Pārgrupēts	–	8 217	(8 217)	–
Norakstīts	(210)	(27)	–	(237)
Aprēķinātā amortizācija	–	(2 890)	–	(2 890)
Atlikusī vērtība 2014. gada 31. decembrī	842	11 841	328	13 011
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 490	38 992	328	41 810
Uzkrātā amortizācija	(1 648)	(27 151)	–	(28 799)
Atlikusī vērtība	842	11 841	328	13 011
2015. gads				
Iegādāts	17	720	4 350	5 087
Pārgrupēts	–	4 335	(4 335)	–
Norakstīts	(211)	–	–	(211)
Aprēķinātā amortizācija	–	(3 482)	–	(3 482)
Atlikusī vērtība 2015. gada 31. decembrī	648	13 414	343	14 405
2015. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 507	44 038	343	46 888
Uzkrātā amortizācija	(1 859)	(30 624)	–	(32 483)
Atlikusī vērtība	648	13 414	343	14 405

b) CO₂ emisijas kvotas:

	2015	2014
	Kvotu skaits	Kvotu skaits
Pārskata gada sākumā	2 021 259	2 619 839
Bez atlīdzības saņemtās kvotas	427 669	494 041
Iegādātās kvotas	18 000	–
Izmantotās kvotas	(932 725)	(1 092 621)
Pārdotās kvotas	(18 000)	–
Pārskata gada beigās	1 516 203	2 021 259

Kvotas saņemtas bez atlīdzības atbilstoši likumam „Par piesārņojumu” un pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumiem un atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi.

2015. gada 31. decembrī emisijas kvotu skaits, ko koncerns 2015. gadā ir saņēmis no valdības bez maksas, ir 427 669 (31/12/2014: 494 041). Tādēļ to uzskaites vērtība 2015. gada 31. decembrī noteikta nulles vērtībā (31/12/2014: nulle).

CO₂ emisijas kvotu patiesā vērtība 2015. gada 31. decembrī bija EUR 12 509 tūkstoši (31/12/2014:

EUR 14 755 tūkst.). CO₂ emisijas kvotu patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas fiksētās tirgus darījumu dienas cenas NASDAQ OMX izejvielu un preču biržas pēdējā 2015. gada tirdzniecības dienā (2015. gada 30. decembrī) – 8,25 EUR/t (30/12/2014: 7,30 EUR/t).

Piešķirtās Eiropas kvotas (EUA) ir izmantojamas līdz 2020. gada beigām.

Visas 2015. gada laikā iegādātās kvotas tika pārdotas, tādējādi to uzskaites vērtība 2015. gada 31. decembrī bija nulle (31/12/2014: nulle).

14. PAMATLĪDZEKLĪ

a) Pamatlīdzekļi

	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves			Nepārvērtētās ēkas un inženierbūves, zeme	Zeme, ēkas un inženierbūves Kopā	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas			Nepārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	KOPĀ Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Pārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi			Nepārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi	Pārējie pamatlīdzekļi Kopā	Nepabeigtā celtniecība	KOPĀ pamatlīdzekļi
	HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma			HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma			HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma				
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2013. gada 31. decembrī																	
Sākotnējā vērtība	1 499 501	457 126	1 945 801	429 211	4 331 639	329 450	402 886	709 077	604 840	2 046 253	13 657	9 409	8 734	121 952	153 752	115 063	6 646 707
Uzkrātais nolietojums	(862 778)	(297 093)	(1 125 961)	(97 407)	(2 383 239)	(213 422)	(223 970)	(381 523)	(238 687)	(1 057 602)	(8 209)	(6 150)	(5 625)	(92 459)	(112 443)	(6 648)	(3 559 932)
Atlikusī vērtība	636 723	160 033	819 840	331 804	1 948 400	116 028	178 916	327 554	366 153	988 651	5 448	3 259	3 109	29 493	41 309	108 415	3 086 775
2014. gads																	
Iegādāts	–	–	–	49	49	–	–	1 067	6	1 073	–	602	2 986	6 264	9 852	161 190	172 164
Ieguldīts pamatkapitālā (19.pielikums)*	–	–	–	435	435	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	435
Pārgrupēts	–	56 772	60 266	29 432	146 470	714	22 391	24 665	16 939	64 709	1	385	489	3 479	4 354	(215 533)	–
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	–	–	–	(434)	(434)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(434)
Norakstīts	13 266	(229)	(1 108)	(13 354)	(1 425)	–	(400)	(1 130)	(16)	(1 546)	–	(1 530)	(7)	(6)	(1 543)	(11)	(4 525)
Aktīvu vērtības samazinājums	–	–	–	2	2	–	–	(14 564)	–	(14 564)	–	–	–	–	–	601	(13 961)
Pārklasificēts nolietojums avārijas rezerves daļām	–	–	–	–	–	–	–	–	(3 394)	(3 394)	–	–	–	–	–	–	(3 394)
Nolietojums	(15 904)	(10 400)	(41 241)	(13 218)	(80 763)	(8 958)	(11 960)	(17 517)	(39 652)	(78 087)	(503)	(971)	(910)	(9 510)	(11 894)	–	(170 744)
Atlikusī vērtība 2014. gada 31. decembrī	634 085	206 176	837 757	334 716	2 012 734	107 784	188 947	320 075	340 036	956 842	4 946	1 745	5 667	29 720	42 078	54 662	3 066 316
2014. gada 31. decembrī																	
Sākotnējā vērtība	1 512 382	511 341	1 989 627	444 991	4 458 341	330 151	414 944	724 848	621 680	2 091 623	13 657	6 214	11 708	126 683	158 262	60 709	6 768 935
Uzkrātais nolietojums	(878 297)	(305 165)	(1 151 870)	(110 275)	(2 445 607)	(222 367)	(225 997)	(404 773)	(281 644)	(1 134 781)	(8 711)	(4 469)	(6 041)	(96 963)	(116 184)	(6 047)	(3 702 619)
Atlikusī vērtība	634 085	206 176	837 757	334 716	2 012 734	107 784	188 947	320 075	340 036	956 842	4 946	1 745	5 667	29 720	42 078	54 662	3 066 316
2015. gads																	
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums (20.a pielikums)	–	–	–	–	–	–	–	23 782	–	23 782	–	–	179	–	179	–	23 961
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums	–	–	–	–	–	–	–	(30 656)	–	(30 656)	–	–	(137)	–	(137)	–	(30 793)
Iegādāts	–	–	5	48	53	–	–	1 220	263	1 483	–	24	–	15 628	15 652	168 076	185 264
Ieguldīts pamatkapitālā (19.pielikums)*	–	–	–	85	85	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	85
Pārgrupēts	6 369	234	65 170	12 359	84 132	1 400	14 208	25 096	3 193	43 897	2 449	504	(1 669)	5 590	6 874	(134 903)	–
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	–	–	–	(12)	(12)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(12)
Norakstīts	–	(212)	(1 937)	(53)	(2 202)	(377)	(110)	(1 155)	(4)	(1 646)	–	–	(4)	(137)	(141)	(25)	(4 014)
Aktīvu vērtības samazinājums	–	–	–	–	–	–	–	14 564	–	14 564	–	–	–	–	–	(58)	14 506
Nolietojums	(16 116)	(10 797)	(39 857)	(13 792)	(80 562)	(8 062)	(11 866)	(24 176)	(41 520)	(85 624)	(627)	(574)	(1 315)	(10 355)	(12 871)	–	(179 057)
Atlikusī vērtība 2015. gada 31. decembrī	624 338	195 401	861 138	333 351	2 014 228	100 745	191 179	328 750	301 968	922 642	6 768	1 699	2 721	40 446	51 634	87 752	3 076 256
2015. gada 31. decembrī																	
Sākotnējā vērtība	1 518 751	508 457	1 984 641	457 599	4 469 448	331 399	420 117	696 255	624 749	2 072 520	16 106	6 358	7 357	143 297	173 118	93 858	6 808 944
Uzkrātais nolietojums	(894 413)	(313 056)	(1 123 503)	(124 248)	(2 455 220)	(230 654)	(228 938)	(367 505)	(322 781)	(1 149 878)	(9 338)	(4 659)	(4 636)	(102 851)	(121 484)	(6 106)	(3 732 688)
Atlikusī vērtība	624 338	195 401	861 138	333 351	2 014 228	100 745	191 179	328 750	301 968	922 642	6 768	1 699	2 721	40 446	51 634	87 752	3 076 256

* 2015. gada decembrī, pamatojoties uz 2015. gada 29. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 583 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums AS „Latvenergo” akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu EUR 85 tūkstošu apmērā (2014. gada oktobrī: nekustamais īpašums EUR 435 tūkstošu apmērā)

Aktīvu vērtības samazinājums ir iekļauts konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

2015. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir EUR 801 427 tūkstoši (31/12/2014: EUR 929 068 tūkstoši).

2015. gadā koncernā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu un citas finanšu izmaksas EUR 268 tūkstošu apmērā (2014. gadā: EUR 167 tūkst.). Aizņēmumu procentu izmaksu kapitalizācijas likme bija 1,50 % (2014. gadā: 1,61 %).

Informācija par koncernā iekļātiem pamatlīdzekļiem atklāta 21. b, l pielikumā.

b) Ieguldījuma īpašumi

Zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā, atbilstoši koncerna vadības pieņemtajiem lēmumiem sākotnēji tiek atzīti kā ieguldījuma īpašumi un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi (2.7. pielikums).

	Zeme		Ēkas		Ieguldījuma īpašumi KOPĀ	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikusī vērtība gada sākumā	430	435	913	1 038	1 343	1 473
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	7	80	5	354	12	434
Pārdots	(12)	(85)	(373)	(389)	(385)	(474)
Norakstīts	–	–	(5)	(7)	(5)	(7)
Aktīvu vērtības samazinājums	–	–	(235)	–	(235)	–
Aprēķinātā amortizācija	–	–	(34)	(83)	(34)	(83)
Atlikusī vērtība gada sākumā	425	430	271	913	696	1 343

c) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2011. gada 1. janvārī pārvades sistēmas pamatlīdzekļi un 2011. gada 1. septembrī sadales sistēmas pamatlīdzekļi tika novērtēti mantiskā ieguldījuma veikšanai attiecīgi meitassabiedrību AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Sadales tīkls” pamatkapitālā. Pēc stāvokļa uz 2012. gada 1. janvāri AS „Latvenergo” atkārtoti pārvērtēja Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvus. 2015. gadā AS „Sadales tīkls” uzsāka sadales sistēmas aktīvu pārvērtēšanas procesu. Pārskata gadā pārvērtēja apakšstaciju, sadales punktu un transformatoru punktu elektroiekārtu pamatlīdzekļu kategorijas, ņemot vērā, ka atsevišķām kategorijām bija būtiski mainījusies vērtība. Pārvērtēšanas veica neatkarīgi, licencēti eksperti, izmantojot izmaksu metodi, kas paredz, ka aktīvu vērtība ir starpība starp analoga objekta aizvietošanas vai atjaunošanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu. Lai noteiktu vērtējamo pamatlīdzekļu sākotnējās izmaksu aizvietošanas vērtības, izmantotas šobrīd esošās konkrēto pamatlīdzekļu izveidošanas vai iegādes izmaksas. AS „Sadales tīkls” pārvērtēto pamatlīdzekļu kategoriju vērtības tika noteiktas uz 2015. gada 1. janvāri, ņemot vērā pārvērtējamo pamatlīdzekļu lielo apjomu pārvērtēšanas process tika pabeigts 2015. gada decembrī, savukārt elektroliniju pamatlīdzekļu kategoriju pārvērtēšanas process turpināsies 2016. gadā.

Pārvērtēšanas rezultātā 2015. gadā pārvērtēto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība samazinājās par EUR 6 832 tūkstošiem. Vērtības palielinājums EUR 23 961 tūkstošu apmērā, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli, atzīts ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervē pašu kapitāla sastāvā (skatīt 20. a pielikumu), savukārt vērtības samazinājums EUR 30 793 tūkstošu apmērā iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums” (skatīt 14. a pielikumu). Attiecīgi apvērsti 2014. gadā izveidotie uzkrājumi EUR 14 564 tūkstošu apmērā aktīvu vērtības samazinājumam pamatlīdzekļu kategorijas „Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas” apakšskategorijai „Transformatori maiņsprieguma pazemināšanai”, kuri tika atzīti, jo, veicot pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējumu iepriekšējā periodā, tika konstatēts būtisks vērtības samazinājums pamatlīdzekļu apakšskategorijai „Transformatori maiņsprieguma pazemināšanai”.

Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades un sadales sistēmas pārvērtēto pamatlīdzekļu uzskaites vērtības salīdzinājumā, ja tos uzskaitītu iegādes vērtībā, ir šādas:

	Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategorijas			
	Ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Pārējie pamatlīdzekļi	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ				
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	4 013 350	1 469 943	31 579	5 514 872
Uzkrātais nolietojums	(2 335 332)	(853 137)	(19 221)	(3 207 690)
Atlikusī vērtība	1 678 018	616 806	12 358	2 307 182
2015. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	4 011 849	1 447 771	29 821	5 489 441
Uzkrātais nolietojums	(2 330 972)	(827 097)	(18 633)	(3 176 702)
Atlikusī vērtība	1 680 877	620 674	11 188	2 312 739
IEGĀDES VĒRTĪBĀ				
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	1 019 203	688 276	26 825	1 734 304
Uzkrātais nolietojums	(300 559)	(336 857)	(18 640)	(656 056)
Atlikusī vērtība	718 644	351 419	8 185	1 078 248
2015. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	1 088 555	725 157	25 286	1 838 998
Uzkrātais nolietojums	(323 428)	(350 822)	(17 626)	(691 876)
Atlikusī vērtība	765 127	374 335	7 660	1 147 122

d) Vērtības samazinājums

Pārskata gada beigās koncernā ir veikts pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums, kā rezultātā papildus vērtības samazinājums netika atzīts un kopējais vērtības samazinājums 2015. gada 31. decembrī ir EUR 93 770 tūkstoši, un to veido tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē (uzskaita pie nepārvērtētajām tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām) (31/12/2014: tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums EUR 93 770 tūkstošu apmērā Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē un daļējs vērtības samazinājums EUR 14 564 tūkstošu apmērā pamatlīdzekļu kategorijas „Iekārtas un mašīnas” apakš kategorijai „Transformatori maiņsprieguma pazemināšanai” (uzskaita pie pārvērtētām sadales sistēmas tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām)). Vērtības samazinājuma izvērtēšana veikta saskaņā ar SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”, un tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē (uzskaita pie nepārvērtētajām tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām) aprēķināts vērtības samazināšanās testa rezultātā. Atzītais aktīvu vērtības samazinājums iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un

pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”. Naudas plūsmu ģenerējošā vienība sastāv no Rīgas TEC ražotnes aktīviem. 2015. gadā, veicot Rīgas TEC ražotnes aktīvu vērtības samazinājuma testu tika konstatēts, ka papildus uzkrājumi vērtības samazinājumam nav jāveido (2014. gadā: nav atzīts papildus vērtības samazinājums). Lai noteiktu lietošanas vērtību naudas plūsmu radošajai vienībai, diskontējot naudas plūsmu, 2014. gadā izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 7,5 % (2014. gadā: 7,2 %).

Jūtīguma analīze ir ietverta 4. a II pielikumā.

e) Noma

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Nomas maksas ieņēmumi	45 208	38 933
tajā skaitā:		
Pārvades sistēmas aktīvu noma	43 630	37 490
Nomas maksas izmaksas	1 310	1 228

Nākotnes minimālie nomas maksas parādi atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	46 471	37 490
– 1–5 gadi	185 885	178 999
– virs 5 gadiem	232 356	287 867
KOPĀ ieņēmumi no nomas	464 712	504 356

Pārvades sistēmas aktīvus koncerns iznomā AS „Augstsprieguma tīkls” atbilstoši neatceļamam operatīvās nomas līgumam.

Nākotnes minimālās nomas maksājumu saistības atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	1 417	1 349
– 1–5 gadi	5 913	5 458
– virs 5 gadiem	8 129	7 375
KOPĀ nomas izmaksas	15 459	14 182

15. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	41	41
Peļņas / (zaudējumu) daļa <i>Nordic Energy Link, AS</i> pēc pašu kapitāla metodes	–	(357)
Saņemtās dividendes no <i>Nordic Energy Link, AS</i>	–	1 924
Neto zaudējumi no ieguldījuma <i>Nordic Energy Link, AS</i> izslēgšanas*	–	(1 567)
Pārskata gada beigās	41	41

* 2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinetā pieņemts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju sabiedrībā *Nordic Energy Link*” un 2014. gada 19. martā *Nordic Energy Link, AS* akcionāru sēdē tika pieņemts lēmums par *Nordic Energy Link, AS* likvidāciju. 2014. gada decembrī AS „Latvenergo” kā akcionārs izbeidza savu līdzdalību ar 25 % daļu *Nordic Energy Link, AS* pamatkapitālā

Šajā tabulā atspoguļota koncerna peļņas daļa no ieguldījumiem nozīmīgākajās asociētajās sabiedrībās un šo sabiedrību auditētā saīsinātā finanšu informācija par aktīvu, saistību un neto apgrozījuma kopsummām.

	Assets	Liabilities	Net sales	Share of profit / (loss)
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2015. gada 31. decembrī				
<i>Nordic Energy Link, AS</i>	–	–	–	–
	–	–	–	–
2014. gada 30. septembrī*				
<i>Nordic Energy Link, AS</i>	21 163	6	7	–
	21 163	6	7	–

* pēdējie finanšu rezultāti pirms likvidācijas

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:

SABIEDRĪBAS	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Līdzdalības daļa, %	
			31/12/2015	31/12/2014
Meitassabiedrības:				
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvades aktīvu pārvaldība	100 %	100 %
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100 %	100 %
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”*	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %	100 %
Elektrum Eesti, OÜ	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
SIA „Elektrum Latvija”	Latvija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
Elektrum Lietuva, UAB	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Liepājā, elektroenerģijas ražošana	51 %	51 %
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:				
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	48,15 %	48,15 %
AS „Rīgas siltums”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgā, elektroenerģijas ražošana	0,0051 %	0,0051 %

* lai pilnveidotu elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanas caurskatāmību, 2014. gada 25. februārī tika nodibināta jauna meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kas 2014. gada 1. aprīlī pārņēma no AS „Latvenergo” obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas

Koncernam pieder 48,15 % no AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” kapitāla daļām. Tomēr koncerns ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai

iegūst koncerna darbinieki – pensiju fonda dalībnieki. Šā iemesla dēļ ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” ir novērtēts iegādes vērtībā un netiek izmantota pašu kapitāla metode.

16. KRĀJUMI

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Izejvielas un materiāli	17 983	15 510
Pārējie krājumi	8 422	8 437
Uzkrājumi izejvielām, materiāliem un pārējiem krājumiem	(1 614)	(1 387)
KOPĀ krājumi	24 791	22 560

Uzkrājumu izmaiņas izejvielām un materiāliem ir iekļautas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Izlietotās izejvielas un materiāli”.

Uzkrājumu izmaiņas

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	1 387	4 259
Norakstītie krājumi	(106)	(32)
Pārklasificēts uz pamatlīdzekļiem	–	(3 394)
Izmaksas iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	333	554
Pārskata gada beigās	1 614	1 387

17. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN PĀRĒJIE DEBITORI

a) Pircēju un pasūtītāju parādi, neto

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Debitori:		
– par elektronenerģiju un elektroenerģijas pakalpojumiem	121 112	117 942*
– par siltumenerģiju	11 735	17 477
– citi pircēji un pasūtītāji	25 405	30 877
	158 252	166 296
Uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem debitoru parādiem:		
– par elektronenerģiju un elektroenerģijas pakalpojumiem	(43 319)	(41 080)
– par siltumenerģiju	(423)	(393)
– citi pircēji un pasūtītāji	(2 347)	(2 530)
	(46 089)	(44 003)
Neto debitori:		
– par elektronenerģiju un elektroenerģijas pakalpojumiem	77 793	76 862
– par siltumenerģiju	11 312	17 084
– citi pircēji un pasūtītāji	23 058	28 347
	112 163	122 293

* pārklassificēti uzkrātie ieņēmumi par elektroenerģiju un elektroenerģijas pakalpojumiem EUR 14 186 tūkstošu apmērā no citiem uzkrātajiem ieņēmumiem (17. b pielikums)

Koncerns nav pakļauts ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, jo koncernam ir liels pircēju un pasūtītāju skaits, izņemot lielāko siltumenerģijas debitoru, kura neto parāds 2015. gada 31. decembrī bija EUR 9 683 tūkstoši (31/12/2014: EUR 14 658 tūkstoši).

Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	67 351	67 858
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:		
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 833	5 351
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	2 012	683
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	2 842	621
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	12 281	11 275
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	28 793	32 154
	121 112	117 942
Uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitoru parādiem:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	(1 011)	(341)
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	(2 133)	(466)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	(12 281)	(11 275)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(27 894)	(28 998)
	(43 319)	(41 080)
Neto elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	67 351	67 858
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:		
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 833	5 351
Neto debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	1 001	342
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	709	155
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	899	3 156
	77 793	76 862

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Siltumenerģijas un citu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Siltumenerģijas un citi debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	33 557	44 605
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:		
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	570	713
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	255	211
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	2 473	2 645
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	285	180
	37 140	48 354
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem siltumenerģijas un citiem debitoru parādiem:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	(128)	(105)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	(2 473)	(2 645)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(169)	(173)
	(2 770)	(2 923)
Neto siltumenerģijas un citi debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	33 557	44 605
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:		
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	570	713
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	127	106
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	116	7
	34 370	45 431

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Uzkrājumus koncerna debitoru parādu vērtības samazinājumam koncerna vadība nosaka, pamatojoties uz debitoru parādu vecumu, izvērtējot katru būtiskākā debitora maksātnespēju un rēķinu apmaksas vēsturi (skatīt 2.12. punktu). Debitoru posteņu bilances vērtības, kas samazinātas par attiecīgajiem uzkrājumiem, tiek pieņemtas kā aptuveni atbilstošas to patiesajām vērtībām.

Koncerna vadības aplēses un metodoloģija koncerna debitoru parādu atgūstamās vērtības noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 4.b pielikumā.

Debitoru kredītkvalitātes vērtējums:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:		
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	53 428	60 060
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	13 923	7 798
	67 351	67 858
Siltumenerģijas un citi debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:		
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	32 584	43 527
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	973	1 078
	33 557	44 605

Debitoru, kas nav kavējuši maksājumus un kuriem nav veidoti uzkrājumi, kredītkvalitātes noteikšanai koncernā

izmanto noteiktus iekšējos klientu vērtējumus, par pamatu ņemot līdzšinējo klientu maksājumu vēsturi.

Uzkrājumu kustība pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	44 003	43 494
Gada laikā norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(2 143)	(934)
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	4 229	1 443
Pārskata gada beigās	46 089	44 003

Izveidotie un norakstītie uzkrājumi pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina

postenī „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas (10. pielikums).

b) Pārējie debitori

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Kompensējamie uzkrātie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi	–	15 887
Aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi	141 060	63 146
Citi uzkrātie ieņēmumi	1 148	1 176*
Priekšnodoklis un pārmaksātie nodokļi	4 387	9 268
Citi īstermiņa finanšu debitori	1 974	19 001
Citi nefinanšu īstermiņa debitori	2 720	2 274
KOPĀ pārējie debitori	151 289	110 752

* pārklasificēti uzkrātie ieņēmumi par elektroenerģiju un elektroenerģijas pakalpojumiem EUR 14 186 tūkstošu apmērā uz elektronenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu debitoriem (17. a pielikums)

Uzkrātie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegušajām obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem par periodu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. martam. Publiskā tirgotāja pienākumu pārņēmējs (izveidots 2014. gadā) sākot ar 2014. gada 1. aprīli atbilstoši Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likuma pārejas noteikumu 37. punkta nosacījumiem kompensē nesegto obligātā iepirkuma starpību par periodu no 2013. gada 1. janvāra līdz publiskā tirgotāja licences iegūšanai.

Piemērojot aģenta uzskaites principu, aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi tiek atzīti neto vērtībā kā starpība starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool Spot*

elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW).

Citu īstermiņa finanšu debitoru pieaugumu 2014. gadā ietekmēja akceptētā, bet nesaņemtā Eiropas Savienības finansējuma atzišana projektam „330 kV Kurzemes loka izbūve”, kas tika saņemts 2015. gadā.

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Pārējo debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

18. NAUDA UN NAUDAS EKIVALENTI

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Nauda bankā	89 391	38 141
Īstermiņa noguldījumi bankā	10 000	52 000
Naudas līdzekļi ar ierobežojumiem*	5 152	30 870
KOPĀ nauda un naudas ekvivalenti	104 543	121 011

* 2015. gada 31. decembrī naudas līdzekļi ar ierobežojumiem ir finanšu nodrošinājums dalībai NASDAQ OMX Commodities biržā EUR 5 152 tūkstošu apmērā (31/12/2014 - EUR 1 606 tūkstoši), bet 2014. gada 31. decembrī – saņemtā valsts budžeta dotācija EUR 29 264 tūkstošu apmērā obligātā iepirkuma komponentes izmaksu pieauguma kompensēšanai, kuras izmantošanas priekšnosacījums bija Eiropas Savienības saskaņojuma saņemšana, un tā netika iekļauta konsolidētajā pārskatā par naudas plūsmām

Par norēķinu kontu atlikumiem bankās koncernam katru dienu tiek aprēķināti procenti, galvenokārt pamatojoties uz mainīgajām starpbanku noguldījumu likmēm. Īstermiņa noguldījumus koncerns veic dažādu termiņu robežās no vairākām dienām līdz trīs mēnešiem atkarībā no koncerna naudas plūsmas prognozēs paredzētajām

tūlītējām naudas vajadzībām. 2015. gadā efektīvā vidējā procentu likme īstermiņa depozītiem bija 0,16 % (2014. gadā: 0,32 %); skatīt arī 3.1. b pielikumu.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

19. AKCIJU KAPITĀLS

2015. gada 31. decembrī reģistrētais AS „Latvenergo” akciju kapitāls ir EUR 1 288 531 tūkstotis (31/12/2014: EUR 1 288 446 tūkst.), un to veido 1 288 531 tūkstotis parasto akciju (31/12/2014: 1 288 446 tūkst.) ar nominālvērtību EUR 1 katra (31/12/2014: EUR 1). 2014. gada 25. februārī sakarā ar eiro ieviešanu Latvijā jaunā redakcijā tika apstiprināti AS „Latvenergo” statūti, un akciju denominācijas rezultātā reģistrēto akciju kapitālu veidoja 1 288 011 tūkstoši parasto akciju ar nominālvērtību EUR 1 katra. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2015. gada decembrī, pamatojoties uz 2015. gada 29. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta

rīkojumu Nr. 583 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu EUR 85 tūkstošu apmērā (2014. gadā: nekustamais īpašums EUR 435 tūkst. apmērā). Nekustamā īpašuma vērtību noteica neatkarīgi un licencēti eksperti, izmantojot amortizēto izmaksu metodi, par pamatu ņemot analoģu aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksas. Akciju kapitāla izmaiņas apstiprinātas AS „Latvenergo” akcionāru pilnsapulcē 2015. gada 5. oktobrī un reģistrētas Latvijas Republikas Komercreģistrā 2015. gada 10. decembrī.

20. REZERVES, DIVIDENDES UN PEĻŅA UZ AKCIJU

a) Rezerves

2015. gada 31. decembrī koncerna rezerves EUR 669 596 tūkstošu apmērā (31/12/2014: EUR 645 829 tūkst.) veidojas no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves, risku ierobežošanas rezerves, ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerves un citām

rezervēm. Koncernā nevar tikt sadalītas dividendēs rezerves no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas, valūtas pārrēķināšanas rezerves un risku ierobežošanas rezerves. Citas rezerves tiek uzkrātas, lai uzturētu drošu koncerna darbību.

Pielikums	Pamat- līdzekļu pārvēr- tēšanas rezerve	Risku ierobe- žošanas rezerve	Valūtas pārreķi- nāšana	Citas rezerves	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikums 2013. gada 31. decembrī	662 132	(9 838)	111	13	652 418
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana	(94)	–	–	–	(94)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis 12	14	–	–	–	14
Ārvalstu valūtas pārreķināšanas rezerve	–	–	(14)	–	(14)
Zaudējumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām 21 c, l	–	(6 495)	–	–	(6 495)
Atlikums 2014. gada 31. decembrī	662 052	(16 333)	97	13	645 829
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves pieaugums pārvērtēšanas rezultātā 14 a	23,961	–	–	–	23,961
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana	(795)	–	–	–	(795)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis 12	(3,476)	–	–	–	(3,476)
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām 21 c, l	–	4,077	–	–	4,077
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	681 742	(12 256)	97	13	669 596

b) Dividendes

2014. gadā mātesabiedrības īpašniekiem pasludināto dividenžu apjoms bija EUR 31 479 tūkstoši vai EUR 0,02443 par vienu akciju (2013. gadā: EUR 23 605 tūkstoši vai EUR 0,02608 par akciju), bet mazākuma daļai – EUR 1 148 tūkstoši vai EUR 0,336 par vienu akciju (2013. gadā: EUR 1 197 tūkstoši vai EUR 0,35 par akciju). Par 2013. gadu pasludinātās un 2014. gadā mātesabiedrības īpašniekiem samaksātās dividendes daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pār maksu EUR 10 956 tūkstošu apmērā (skatīt konsolidēto pārskatu par naudas plūsmām).

AS „Latvenergo” valde ierosina AS „Latvenergo” pārskata gada, kas beidzas 2015. gada 31. decembrī,

peļņu EUR 77 413 tūkstošu apmērā izmaksāt dividendēs. Šajos finanšu pārskatos šī dividenžu summa netiek atzīta saistībā, jo 2015. gada 31. decembrī dividendes nav apstiprinātas.

Lēmumu par 2015. gada peļņas sadali pieņems mātesabiedrības akcionāru pilnsapulce.

c) Peļņa uz akciju

Pamatpeļņa uz akciju ir aprēķināta, sadalot peļņu, kas attiecināma uz mātesabiedrības akcionāriem, ar vidējo svērto esošo parasto akciju skaitu (19. pielikums). Tā kā nepastāv potenciālās parastās akcijas, samazinātā peļņa uz vienu akciju visos salīdzināmos periodos ir vienāda ar pamatpeļņu uz akciju.

	2015	2014
Uz mātesabiedrības akcionāriem attiecināmā pārskata gada peļņa (tūkstošos EUR)	83 509	28 515
Vidējais svērtais akciju skaits (tūkstošos)	1 288 489	1 230 405
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	0,065	0,023
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	0,065	0,023

21. FINANŠU AKTĪVI UN SAISTĪBAS**a) Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi**

2015. gada 31. decembrī visi koncerna līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi bija valsts ilgtermiņa obligācijas ar 5 gadu un 10 gadu termiņu, kas tika iegādāti, lai izvietotu daļu no likviditātes rezervēm zema riska un augstāka ienesīguma finanšu instrumentos. 2015. un 2014. gada laikā saistībā ar atbrīvošanos no

līdz termiņa beigām turētiem aktīviem netika atzīti ne ieņēmumi, ne arī izmaksas. Visi līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi ir denominēti eiro. Maksimālā kredītriska pozīcija uz pārskata perioda beigām ir līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusi amortizētā vērtība.

2015. gadā līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par EUR 5 959 tūkstošiem (2014. gadā: EUR 6 403 tūkst.). Finanšu aktīvu patiesā vērtība tiek

aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentu finanšu pārskatu beigu datumos.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī amortizētā bilances vērtība:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi:		
– īstermiņa daļa	7 859	–
– ilgtermiņa daļa	20 609	28 528
KOPĀ līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	28 468	28 528

b) Aizņēmumi

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	534 586	583 494
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	179 705	104 803
KOPĀ ilgtermiņa aizņēmumi	714 291	688 297
Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm īstermiņa daļa	80 842	136 809
Uzkrātās procentu saistības ilgtermiņa aizņēmumiem	848	1 422
Uzkrātās saistības emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksām	1 502	694
KOPĀ īstermiņa aizņēmumi	83 192	138 925
KOPĀ aizņēmumi	797 483	827 222

Izmaiņas aizņēmumos:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	827 222	944 675
Saņemtie aizņēmumi	30 000	22 600
Atmaksātie aizņēmumi	(134 875)	(139 695)
Izmaiņas uzkrātajās procentu saistībās	234	(358)
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	74 902	–
Pārskata gada beigās	797 483	827 222

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Ārvalstu investīciju bankas	432 978	482 869
Komerbankas	183 298	238 856
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	181 207	105 497
KOPĀ aizņēmumi	797 483	827 222

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem bez atvasināto finanšu instrumentu efekta:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:		
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	1 703	1 099
– 1–5 gadi	172 985	70 433
– virs 5 gadiem	74 902	34 570
KOPĀ aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi	249 590	106 102
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:		
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	81 489	137 826
– 1–5 gadi	300 669	383 220
– virs 5 gadiem	165 735	200 074
KOPĀ aizņēmumi ar mainīgo procentu likmi	547 893	721 120
KOPĀ aizņēmumi	797 483	827 222

Aizņēmumu sadalījums pēc procentu likmes maiņas un pārcenošanas termiņa (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu):

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	360 578	482 528
– 1–5 gadi	282 003	230 124
– virs 5 gadiem	154 902	114 570
KOPĀ aizņēmumi	797 483	827 222

2015. gada 31. decembrī un 2014. gada 31. decembrī koncernam visi aizņēmumi bija eiro.

tiesības EUR 2,5 miljonu apmērā (31/12/2014: attiecīgi – EUR 30,2 milj. un EUR 3,3 milj.).

Ilgtermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas. Fiksēto likmju īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu patiesā vērtība (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) pārsniedz to atlikušo bilances vērtību par EUR 5,7 tūkstošiem (2014: EUR 32,6 tūkst.). Aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas euro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredītriskam atbilstošu riska uzcenojumu. Līdz ar to vidējā diskonta likme fiksēto likmju ilgtermiņa aizņēmumu diskontēšanai bija 0,9 % (2014: 1,1 %).

I) Kālas

2015. gada 31. decembrī koncerns savus aktīvus aizņēmumu nodrošināšanai nav iekļājis, izņemot SIA „Liepājas enerģija” aktīvu ķīlu EUR 31,0 miljonu apmērā (31/12/2014: EUR 33,5 miljoni) kā tās īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu nodrošinājumu. Pārskata gada beigās ir iekļāti pamatlīdzekļi to atlikušajā vērtībā EUR 28,5 miljonu apmērā un debitoru prasījumu

II) Neizmantotās aizņēmumu summas

2015. gada 31. decembrī neizmantotā ilgtermiņa aizņēmumu summa bija EUR 290 miljoni (31/12/2014: EUR 320 milj.).

2015. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis trīs overdrafta līgumus kopsummā par EUR 34,2 miljoniem (31/12/2014: EUR 34,2 milj.), attiecībā uz kuriem ir izpildīti visi noteiktie to saņemšanas nosacījumi. Uz pārskata gada beigām kredītlīnijas nebija izmantotas.

III) Vidējā svērtā efektīvā procentu likme

Pārskata gadā ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme (ņemot vērā procentu mijmaiņas darījumus) bija 2,40 % (2014: 2,47 %), īstermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme bija 0,87 % (2014: 1,06 %). 2015. gada 31. decembrī procentu likmes ilgtermiņa aizņēmumiem eiro bija 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR+0,78 % (31/12/2014: +1,09 %). 2015. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis procentu likmju mijmaiņas darījumus par kopīgo nosacīto pamatsummu EUR 221,5 miljonu apmērā (31/12/2014: EUR 320,0 miljoni). Šajos darījumos tika fiksētas procentu likmes ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadiem.

IV) Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)

Mātesabiedrība (AS „Latvenergo”) 2012. un 2013. gadā emitēja obligācijas EUR 70 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2017. gada 15. decembrī (ISIN kods – LV0000801090) un EUR 35 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2020. gada 22. maijā (ISIN kods – LV0000801165), un abām šīm emisijām tika noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8 % gadā. 2015. gadā AS „Latvenergo” emitēja obligācijas EUR 75 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2022. gada 10. jūnijā (ISIN kods – LV0000801777) ar noteikto fiksēto procentu likmi (kuponu) – 1,9 % gadā. Kopējais emitēto obligāciju apmērs pēc nominālvērtības ir EUR 180 miljoni. Obligācijām ir noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8 % gadā. Visas emitētās obligācijas tiek kotētas NASDAQ Baltic vērtspapīru biržā. Pārskata gada

beigās emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) ir uzrādīti to amortizētajā vērtībā.

2015. gadā obligāciju patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par EUR 5 040 tūkstošiem (2014. gadā: par EUR 4 899 tūkst.) Obligāciju patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

c) Atvasinātie finanšu instrumenti**I) Atvasināto finanšu instrumentu klasifikācija un to patieso vērtību atlikumi**

Atvasināto finanšu instrumentu patieso vērtību atlikumi atspoguļoti nākamajās tabulās:

Pielikums	31/12/2015		31/12/2014	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Procentu likmju mijmaiņas darījumi 21 c, II	–	13 016	–	18 441
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi 21 c, III	–	2 558	–	2 112
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība	–	15 574	–	20 553

	31/12/2015		31/12/2014	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Ilgtermiņa	–	8 291	–	11 698
Īstermiņa	–	7 283	–	8 855
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība	–	15 574	–	20 553

Riska ierobežošanas darījumu izpildes rezultātā atzītie (ieņēmumi) / zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām:

	Piezīmes	2015	2014
		EUR'000	EUR'000
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	11 a	(1 348)	(943)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	8	446	(7 800)
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	11 a, b	–	(16)
		(902)	(8 759)
Iekļauts vispārējos ieņēmumos			
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	20 a	(4 077)	6 495
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	20 a	–	–
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	20 a	–	–
		(4 077)	6 495

Atbilstoši SGS Nr. 1 labojumiem finanšu saistības vai aktīvs, kurš netiek turēts tirdzniecībai, ir jāatspoguļo kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības vai aktīvs atbilstoši tā norēķinu datumam. Atvasinātie finanšu instrumenti

ar norēķinu datumam vēlāk nekā pēc divpadsmit mēnešiem un kurus tiek plānots nepārdot ilgāk nekā divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības.

II) Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2015. gada 31. decembrī koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu apjoms pēc nosacītajām pamatsummām ir EUR 221,5 miljoni (31/12/2014: EUR 320,0 miljoni). Procentu likmju mijmaiņas darījumi ir noslēgti ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadu termiņiem, ierobežojot 6 mēnešu mainīgo eiro procentu likmju kāpuma risku. 2015. gada 31. decembrī noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu fiksētās likmes ir robežās no 0,7725 % līdz 4,4925 % (31/12/2014: no 0,7725 % līdz 4,4925 %).

Pārskata gada beigās 91 % no kopējās koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu nosacītās pamatsummas jeb darījumi EUR 201,5 miljonu apmērā ir tādi procentu likmju mijmaiņas līgumi, kas ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām (31/12/2014: 88 % ar nosacīto pamatsummu EUR 280,0 miljonu apmērā). Visiem darījumiem ir veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi un konstatēts, ka tie ir efektīvi visā risku ierobežošanas periodā un līdz ar to tiem nav neefektīvās daļas, kas būtu jāatspoguļo konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2015		2014	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	18 441	(617)	13 506
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto (11. a pielikums)	–	(1 348)	–	(943)
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. a pielikums)	–	(4 077)	617	5 878
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	13 016	–	18 441

Viens no galvenajiem Finanšu risku vadības politikas mērķiem, ierobežojot procentu likmju risku, ir nodrošināt aizņēmumu portfeļa vidējo fiksēto procentu likmju periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem un fiksētas procentu likmes vairāk nekā 35 % no aizņēmumu portfeļa. 2015. gada 31. decembrī 55 % (31/12/2014: 42 %) no koncerna aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi (ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas darījumu iespaidu), un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,4 gadi (2014: 2,2 gadi).

Sākot ar 2014. gadu, kad mātessabiedrība (AS „Latvenergo”) kļuva par *NASDAQ Commodities* biržas biedru, tā uzsāka finanšu darījumu slēgšanu *NASDAQ Commodities* biržā, papildus turpinot darījumus slēgt arī ar citiem darījumu partneriem. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus mātessabiedrība slēdz elektroenerģijas cenu riska ierobežošanas nolūkos, ar mērķi nofiksēt *Nord Pool* elektroenerģijas biržas cenas. Visi iegādātie finanšu darījumi ir darījumi ar fiksētu elektroenerģijas apjomu un cenu eiro valūtā.

III) Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi

2015. gada 31. decembrī koncernam ir noslēgti elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 2 880 436 MWh (31/12/2014: 1 144 162 MWh) un nosacīto vērtību EUR 64,1 miljonu (31/12/2014: EUR 38,0 miljoni) apmērā. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi ir noslēgti uz viena ceturkšņa līdz viena gada termiņiem periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

2015. gada 31. decembrī neviens (31/12/2014: neviens) no noslēgtajiem elektroenerģijas cenu nākotnes darījumiem nebija noslēgts atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām, līdz ar to visu 2015. gada 31. decembrī spēkā esošo elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesās vērtības izmaiņas ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 8. pielikumu).

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2015		2014	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	2 112	–	9 912
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	–	446	–	(7 800)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	2 558	–	2 112

IV) Valūtas nākotnes maiņas darījumi

2015. gada 31. decembrī koncernam nav spēkā neviens valūtas nākotnes maiņas darījums.

2014. gadā EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījuma patiesās vērtības izmaiņas EUR 16 tūkstošu apmērā ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 11. a pielikumu).

Valūtas nākotnes maiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2015		2014	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	–	–	16
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (11. a pielikums)	–	–	–	(16)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	–	–	–

d) Patiesās vērtības un to novērtēšana

Šajā pielikumā ir atklāta koncerna aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Koncerna aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās:

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aktīvi, kuri atklāti patiesajā vērtībā					
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (14. c pielikums)	31/12/2015	–	–	2 312 739	2 312 739
	31/12/2014	–	–	2 307 182	2 307 182
Ieguldījuma īpašumi	31/12/2015	–	–	1 726	1 726
	31/12/2014	–	–	1 904	1 904
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	31/12/2015	–	34 427	–	34 427
	31/12/2014	–	34 931	–	34 931

Pārskatā periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji uz pārskata gada beigām:

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Patiesajā vērtībā novērtētās saistības					
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	31/12/2015	–	13 016	–	13 016
	31/12/2014	–	18 441	–	18 441
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	31/12/2015	–	2 558	–	2 558
	31/12/2014	–	2 112	–	2 112
Saistības, kuras atklātas patiesajā vērtībā					
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	31/12/2015	–	186 247	–	186 247
	31/12/2014	–	110 395	–	110 395
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	31/12/2015	–	616 074	–	616 074
	31/12/2014	–	721 120	–	721 120
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	31/12/2015	–	206	–	206
	31/12/2014	–	633	–	633

Pārskatā periodā saistības nav pārgrupētas starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna finanšu instrumentu, kas novērtēti to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktas vērtēšanas metodes, patieso vērtību hierarhija ir atklāta 4.c pielikumā.

Turpmāk ir atklāts koncerna finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajā vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu aktīvi				
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	28 468	28 528	34 427	34 931
Finanšu saistības				
Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:				
– emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	181 207	105 496	186 247	110 395
– aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	616 074	721 120	616 074	721 120
– aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	202	605	206	633
Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:				
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	2 558	2 112	2 558	2 112
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	760	2 108	760	2 108
Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:				
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	12 256	16 333	12 256	16 333

Koncerna vadība ir novērtējusi, ka naudas un īstermiņa noguldījumu, debitoru, kreditoru, banku overdraftu un citu īstermiņa saistību patiesās vērtības ir tuvas to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību:

- aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna finanšu instrumentu tirgus cenai,
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes; koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katra pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu,

- koncerns slēdz atvasinātos finanšu darījumus ar dažādiem darījumu partneriem, galvenokārt ar finanšu institūcijām ar investīciju pakāpes kredītreitingu; atvasinātie finanšu darījumi tiek novērtēti, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un modeļus ar tirgū pieejamām vērtībām; novērtēšanas modeļi ietver darījuma puses kredītriska novērtējumu, valūtas nākotnes un tagadnes maiņas darījumus; procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm; elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam. Ja darījumu partneris ir banka, tad aprēķinātās finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek salīdzinātas ar attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem, finanšu pārskatos izmantojot banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības,
- emitēto obligāciju un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesās vērtības tiek aprēķinātas, ņemot vērā vai izmantojot banku kotētās finanšu instrumentu tirgus cenas finanšu pārskatu beigu datumos.

22. UZKRĀJUMI

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	12 650	12 195
Nodoti uzkrājumi pārvades sistēmas operatoram	(1 254)	–
Kārtējās darba izmaksas	1 604	507
Iepriekšējās darba izmaksas	–	9
Procentu izmaksas	195	459
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(734)	(361)
Zaudējumi / (ieņēmumi) aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā	1 158	(159)
Pārskata gada beigās	13 619	12 650

* uzkrājumi nodoti atbilstoši pārvades sistēmas aktīvu atjaunošanas un uzturēšanas funkciju nodošanai no 2015. gada 1. janvāra un 430 darbinieku pārejai no koncerna uz pārvades sistēmas operatoru

Kopējie izveidotie un norakstītie uzkrājumi ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Personāla izmaksas” kā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie

pabalsti (9. pielikums), savukārt aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies zaudējumi, pamatojoties uz SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”, ir iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	12 650	12 195
Iekļauts konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā	1 158	(159)
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(189)	614
Pārskata gada beigās	13 619	12 650

Diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, noteikta 1,71 % apmērā (2014: 3,63 %), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Koncerna Darba kopīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 3,5 % apmērā (2014:

2,5 %). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

Pieņēmumi		Novērtēšanas datums	Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība	
			pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	EUR'000	31/12/2015	1 464	(1 199)	1 426	(1 194)	1 581	(1 305)
	EUR'000	31/12/2014	1 981	(1 588)	1 984	(1 617)	1 361	(1 143)

Augstāk atklāto jutīguma analīzes rādītāju aprēķins pamatojas uz metodi, kura ekstrapolē pārskata perioda

beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

b) Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	2 938	3 402
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(573)	(464)
Pārskata gada beigās	2 365	2 938

Uzkrājumu summa apkārtējās vides aizsardzībai EUR 2 365 tūkstošu apmērā (31/12/2014: EUR 2 938 tūkst.) ietver aplēstās izmaksas EUR 1 160 tūkstošu apmērā saistībā ar Rīgas TEC-1 pelnu lauku sakopšanu atbilstoši ar Lielrīgas Reģionālās vides pārvaldes pieprasījumam un šī projekta tehniski ekonomiskās izpētes rezultātiem (31/12/2014:

EUR 1 205 tūkst.) un SIA „Liepājas enerģija” izveidotos uzkrājumus EUR 1 205 tūkstošu apmērā apkārtējās vides sanācijai (31/12/2014: EUR 1 733 tūkst.). Uzkrājumu apjomi ir aprēķināti, ņemot vērā būvniecības izmaksu izmaiņas (dati iegūti no Centrālās statistikas pārvaldes).

23. PĀRĒJIE KREDITORI UN NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	149 378	145 591
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	46 681	48 515
Nākamo periodu ieņēmumi no bez atlīdzības saņemtajiem pamatlīdzekļiem	327	368
KOPĀ pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	196 386	194 474

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība (ilgtermiņa un īstermiņa daļa):

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	156 382	149 131
Saņemtie maksājumi	16 172	18 178
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (6. pielikuma pozīcijā „Pārējie ieņēmumi”)	(11 621)	(10 927)
Pārskata gada beigās	160 933	156 382

24. PARĀDI PIEGĀDĀTĀJIEM UN PĀRĒJIEM KREDITORIEM

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības:		
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	44 499	60 231
Parādi par elektroenerģiju	22 518	26 205
Uzkrātās saistības	7 514	7 564
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	6 417	7 940
KOPĀ finanšu saistības	80 948	101 940
Nefinanšu saistības:		
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	10 318	12 351
Saņemtie avansa maksājumi	8 612	8 852
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēguma maksas	11 555	10 792
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības saņemtā finansējuma:		
- Eiropas enerģētikas attīstības programma – 330 kV Kurzemes loka izbūve	1 121	1 130
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumavota rekonstrukcija	320	320
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” biokoģenerācijas stacijas izveide	196	196
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumtīklu rekonstrukcija	244	244
- Eiropas Savienības klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējums – viedo tehnoloģiju ieviešana	23	23
- Eiropas Savienības reģionālās attīstības fonds – Ķeguma šķeldas katlumājas izbūve	16	16
Pārējās īstermiņa nefinanšu saistības	3 896	4 045
KOPĀ nefinanšu saistības	36 301	37 969
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	117 249	139 909

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Mātesabiedrība un netieši arī citas koncerna sabiedrības ir Latvijas valsts kontrolē. Saistītās puses ir asociētās sabiedrības, kā arī mātesabiedrības akcionārs, kurš kontrolē koncernu vai kuram ir būtiska ietekme uz koncernu, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību augstākās

vadības amatpersonas, uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām privātpersonām tuvs ģimenes loceklis, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Ar saistītajām pusēm veiktie darījumi:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Finanšu ieņēmumi / (zaudējumi):		
– Saņemtās dividendes no asociētās sabiedrības	–	1 924
– Neto zaudējumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu atsavināšanas asociētajā sabiedrībā	–	(1 567)
KOPĀ finanšu ieņēmumi	–	357

Gada beigu bilances atlikumi, kas izriet no pārdotām/iepirktām precēm un sniegtajiem/saņemtajiem pakalpojumiem:

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
Parādi saistītām pusēm:		
– citi saistītie uzņēmumi	252	354
	252	354

Koncernā pārskata gadā nav veikta to saistību vai parādu norakstīšana, kas radušies no darījumiem starp saistītajām pusēm, pamatojoties uz to, ka visi parādi ir atgūstami.

Debitoru un kreditoru parādi pret saistītajām pusēm ietver atlikumus par sniegtajiem vai saņemtajiem pakalpojumiem un precēm. Pārskata gada beigās par šiem atlikumiem nav saņemts vai sniegts nodrošinājums.

Atlīdzība koncerna sabiedrību valdes locekļiem un uzraudzības institūcijai ir atspoguļota 9. pielikumā.

Mātesabiedrības akcionāram izmaksāto dividenžu apjoms un ieguldījumi pamatkapitālā ir atspoguļoti attiecīgi 20. b un 19. pielikumā.

26. NĀKOTNES SAISTĪBAS UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

2015. gada 31. decembrī koncernam ir nākotnes saistības EUR 235,8 miljonu apmērā (31/12/2014: EUR 152,2 miljoni) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.

2016. gadā AS „Latvenergo” ir izsniegusi atbalsta vēstules savām meitassabiedrībām AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un SIA „Liepājas enerģija”, ar ko apliecina, ka AS „Latvenergo” kā meitassabiedrību kapitāla daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai meitassabiedrības tiktu vadītas tā, lai tām būtu pietiekami finanšu līdzekļi un lai tās spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības.

27. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

AS „Sadales tīkls” 2016. gada 20. janvārī vērsās Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (SPRK), iesniedzot elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu (sadales tarifu) struktūras līdzsvarošanas projektu, kas paredz mājāsaimniecībām par 20 % samazināt elektroenerģijas piegādes cenu, vienlaikus ieviešot fiksētu maksu par pieslēguma nodrošinājumu neatkarīgi no elektroenerģijas patēriņa apjoma.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) 2016. gada 11. februārī apstiprināja obligātā iepirkuma komponentes, kuras AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” iesniedza SPRK 2016. gada 20. janvārī, un no 2016. gada 1. aprīļa obligātā iepirkuma komponente nemainās un ir EUR 2,679 centi/kWh apmērā.

2016. gada 12. februārī starptautiskā kredītreitinga aģentūra *Moody's Investors Service* pārapstiprināja AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmenī ar stabilu nākotnes vērtējumu.

2016. gada 14. aprīlī AS „Latvenergo” otrās obligāciju piedāvājuma programmas ietvaros emitēja pirmās sērijas papildu zaļās obligācijas EUR 25 miljonu apmērā. Līdz ar šo emisiju obligācijas ir emitētas visas 2015. gada 25. maijā apstiprinātās AS „Latvenergo” otrās obligāciju piedāvājuma programmas ietvaros EUR 100 miljonu apmērā.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu koncerna konsolidētos finanšu pārskatus par gadu, kurš beidzas 2015. gada 31. decembrī.

28. FINANŠU INFORMĀCIJA PAR MĀTESSABIEDRĪBU

Mātesabiedrības galvenie atsevišķie finanšu pārskati ir sagatavoti atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanas prasībām, un ir atšķirīgi tam, kā tas ir noteikts SGS Nr. 27 „Konsolidētie finanšu pārskati”. Atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai ieņēmumi no pamatlīdzekļu

pārvērtēšanas, kā arī ieņēmumi vai zaudējumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet atbilstoši SFPS – kā vispārējie ieņēmumi vai zaudējumi vispārējo ieņēmumu pārskatā.

Finanšu informācija par mātessabiedrību zemāk ir norādīta saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem:

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	521 146	741 108
Pārējie ieņēmumi	1 695	3 277
Izlietotās izejvielas un materiāli	(252 882)	(419 144)
Personāla izmaksas	(38 321)	(35 032)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(90 507)	(86 894)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(50 656)	(185 157)
Saimnieciskās darbības peļņa	90 475	18 158
Ieņēmumi no līdzdalības meitassabiedrībās	17 739	25 562
Finanšu ieņēmumi	14 097	12 829
Finanšu izmaksas	(19 099)	(21 504)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	103 212	35 045
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(8 465)	(246)
Pārskata gada peļņa	94 747	34 799

Vispārējo ieņēmumu pārskats

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada peļņa	94 747	34 799
<i>Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>		
Ieņēmumi / (zaudējumi) no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	4 077	(6 495)
Zaudējumi no ārvalstu valūtu pārrēķināšanas	–	(14)
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos	4 077	(6 509)
<i>Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>		
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	21	93
(Zaudējumi) / ieņēmumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	(234)	84
Neto vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi, kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos	(213)	177
Kopā vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi) pārskata gadā, atskaitot nodokļus	3 864	(6 332)
KOPĀ pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi	98 611	28 467

Pārskats par finansiālo stāvokli

	31/12/2015	31/12/2014
	EUR'000	EUR'000
AKTĪVI		
Nemateriālie ieguldījumi	19 846	18 687
Pamatlīdzekļi	1 415 711	1 429 916
Ieguldījuma īpašumi	522	1 136
Finanšu ieguldījumi	1 201 968	1 184 411
Ilgtermiņa aktīvi kopā	2 638 047	2 634 150
Krājumi	8 388	8 742
Pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori	367 941	372 734
Atvasinātie finanšu instrumenti	–	–
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	7 859	–
Nauda un naudas ekvivalenti	101 819	88 966
Apgrozāmie līdzekļi kopā	486 007	470 442
AKTĪVU KOPSUMMA	3 124 054	3 104 592
PAŠU KAPITĀLS		
Akciju kapitāls	1 288 531	1 288 446
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	662 055	662 146
Riska ierobežošanas rezerve	(12 256)	(16 333)
Citas rezerves	82 021	78 524
Nesadalītā peļņa	94 747	34 799
Pašu kapitāls kopā	2 115 098	2 047 582
KREDITORI		
Uzkrājumi	6 371	5 799
Aizņēmumi	701 822	673 817
Atliktā nodokļa saistības	127 934	123 102
Atvasinātie finanšu instrumenti	8 291	11 698
Pārējie ilgtermiņa kreditori	1 133	749
Ilgtermiņa kreditori kopā	845 551	815 165
Aizņēmumi	81 143	136 864
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	61 356	82 911
Atvasinātie finanšu instrumenti	7 283	8 855
Pārējie īstermiņa kreditori	13 623	13 215
Īstermiņa kreditori kopā	163 405	241 845
PASĪVU KOPSUMMA	3 124 054	3 104 592

Building a better
working world

SIA "Ernst & Young Baltic"
Muitas iela 1A
Rīga, LV-1010
Latvija
Tālr.: +371 6704 3801
Fakss: +371 6704 3802
riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Reģ. Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

SIA Ernst & Young Baltic
Muitas iela 1A
Rīga, LV-1010
Latvija
Tel.: +371 6704 3801
Fax: +371 6704 3802
riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Reģ. Nr. 40003593454
VAT payer code: LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” akcionāram

Ziņojums par finanšu pārskatu

Mēs esam veikusi AS „Latvenergo” (turpmāk tekstā - Koncerna Mātes uzņēmums) un tās meitas uzņēmumu (turpmāk tekstā - Koncerns) 2015. gada konsolidētā finanšu pārskata, kas atspoguļots pievienotajā 2015. gada konsolidētajā gada pārskatā no 107. līdz 163. lappusei, revīziju. Revidētais konsolidētais finanšu pārskats ietver 2015. gada 31. decembra konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu, 2015. gada konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu, konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu, kā arī nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju pielikumā.

Vadības atbildība par finanšu pārskata sagatavošanu

Vadība ir atbildīga par šī finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī par tādām iekšējām kontrolēm, kādas vadība uzskata par nepieciešamām, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šo finanšu pārskatu. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas prasības un jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatā uzrādīto summu un atklātās informācijas pamatotību. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidentu profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu

izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatā. Veicot šo riska novērtējumu, revidenti ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu uzņēmuma vadības izdarīto pieņēmumu pamatotības, kā arī finanšu pārskatā sniegtās informācijas vispārēju izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revidentu atzinuma izteikšanai.

Atzinums

Mūsaprāt, iepriekš minētais konsolidētais finanšu pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par AS „Latvenergo” un tās meitas uzņēmumu finansālo stāvokli 2015. gada 31. decembrī, kā arī par tās finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2015. gadā saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ziņojums par citu juridisko un regulējošo prasību izpildi

Mēs esam iepazinušies arī ar vadības ziņojumu par 2015. gadu, kas atspoguļots pievienotā 2015. gada konsolidētajā pārskatā no 104. līdz 106. lappusei, un neesam atklājuši būtiskas neatbilstības starp šajā vadības ziņojumā un 2015. gada konsolidētajā finanšu pārskatā atspoguļoto finanšu informāciju.

Mēs esam pārliecinājušies, ka Koncerns ir sagatavojis paziņojumu par korporatīvo pārvaldību par 2015. gadu un pārbaudījuši informāciju, kura atspoguļota paziņojumā atbilstoši Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.1. panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punkta un 56.2 panta otrās daļas 5. punkta prasībām.

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2016. gada 19. aprīlī

Kontakti

AS „Latvenergo”

Pulkveža Brieža iela 12

Rīga, Latvija, LV-1230

tālr.: +371 67728222, 80200400

e-pasts: sustainability@latvenergo.lv

klientu.serviss@elektrum.lv

www.latvenergo.lv

www.twitter.com/latvenergo

www.facebook.com/latvenergo

www.elektrum.lv

www.twitter.com/elektrumlv

www.facebook.com/elektrumlv

